

2021

EPSOG

Įmonių grupės metinė ataskaita

Turinys

VALDYBOS PIRMININKO KREIPIMASIS	3
L.E.P GENERALINIO DIREKTORIAUS KREIPIMASIS	5
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	9
01 BENDROJI INFORMACIJA APIE EPSO-G ĮMONIŲ GRUPĘ	12
02 MISIJA, VIZIJA IR STIPRYBĖS	24
03 STRATEGINIAI TIKSLAI	31
04 VEIKLOS APŽVALGA	44
05 ATITIKTIES IR RIZIKOS VALDYMAS	57
06 AKCININKAI IR DIVIDENDAI	64
07 VALDYSENOS ATASKAITA	67
08 ATLYGIO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA	87
09 DARNIOS VEIKLOS ATASKAITA	96
10 FINANSINĖS ATASKAITOS	110
PRIEDAI	184

Finansinės ataskaitos patvirtintos 2022 m. balandžio 15 d.

Valdybos pirmininko kreipimasis

Gerbiamieji,

2022 metų pradžioje žiniasklaidos, visuomenės ir politikų darbotvarkėse su pandemija susijusius klausimus per naktį pakeitė žinios apie karą ir saugumą mūsų regione. Dėmesys nukrypo ir į energijos išteklių įtaką tarptautiniams santykiams, dar kartą išryškėjo jų svarba mūsų kasdieniam gyvenimui. Neabejoju, kad 2022 metais prasidės naujas pasaulinių geopolitinių procesų etapas, šie metai taps ir ryškiu riboženkliais energetikai visame regione.

Lietuva užtikrintai ir sėkmingai žengia energetinės nepriklausomybės link. Vasario 24-osios ryte visos „EPSO-G“ grupės komandos ryžtas kuo sparčiau eiti šiuo keliu dar labiau padidėjo.

Stebime ir vertiname pokyčius pasaulinėse energetikos rinkose ir energetikos technologijų raidą. Tačiau dar daugiau dėmesio skiriame Lietuvos energetikos pokyčių inicijavimui. Pagrindines pokyčių gaires ir kryptis nusistatėme pernai patvirtinę įmonių grupės Strategiją 2030. Išlaikysime spartų integracijos į Vakarų Europos rinkas tempą. Energijos išteklių gamintojams toliau vystysime regioninę rinką ir infrastruktūrą, skatinsiančią investuoti į žaliosios energijos gamybą. Visa tai leis Lietuvoje mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir pasiekti išsikeltų dekarbonizacijos tikslų.

Pragnozuojame, kad įgyvendinus visus strategijoje numatytus tikslus, socialinė ir ekonominė investicijų nauda Lietuvai per dešimtmetį sudarys maždaug 4 mlrd. eurų, o finansinė grąža siektų maždaug 160 mln. eurų.

Siekiant šių tikslų turės reikšmingai keistis ir pati „EPSO-G“ įmonių grupė – ji taps dar stipriau orientuota į kintančius klientų ir visuomenės lūkesčius. Nors ir būdamos natūralios bei reguliuojamos monopolijos savo srityse, grupės įmonės jau pradėjo sisteminius pokyčius siekiant nuolat gerinti paslaugas savo klientams. Esame pasiryžę iš esmės stiprinti visą įmonių grupę

Robertas Vyšniauskas

EPSO-G valdybos pirmininkas

plečiant jos veiklas bei atitinkamai koreguoti įmonių grupės veiklos modelį.

Kartu su strategijoje numatytais tikslais įsipareigojome iki 2030 metų sumažinti įmonių grupės poveikį aplinkai dviem trečdaliais. Pernai žengėme pirmuosius nuoseklius, efektyvius ir išmatuojamus tvarios veiklos žingsnius. O ateityje mūsų laukia naujų technologijų diegimo, procesų bei veiklos grandinės tobulinimo veiksmų.

Įmonių grupė ir toliau siekia aukščiausių geros valdysenos ir skaidrumo standartų – pernai pelnėme valdysenos įvertinimą A.

2021 metais įvyko „EPSO-G“ įmonių grupės komandos pokyčių. Bendrovės „Litgrid“ vairą metų pradžioje sėkmingai perėmė Rokas Masiulis. O metų pabaigoje darbą „EPSO-G“ pabaigė Rolandas Zukas, dirbęs grupėje beveik nuo jos veiklos pradžios.

Pavasarij darbą pradėsiantis naujasis įmonių grupės vadovas imsis intensyvesnės tarptautinei plėtrai bei taps tuo katalizatoriumi spartesnei įmonių grupės, o tuo pačiu ir viso Lietuvos energetikos sektoriaus transformacijai.

Pastaraisiais mėnesiais turėjau daug progų stebėti „EPSO-G“ ir visos įmonių grupės komandas, akcininkų atstovų, valdybos ir komitetų narių bei partnerių susitelkimą ir motyvaciją įveikti iššūkius. Ypač reaguojant į per naktį pasikeitusią situaciją. Kviečiu ir linkiu mums visiems su tokiu pačiu susitelkimu ir motyvacija dirbti kartu ir ateityje.

„Prognozuojame, kad įgyvendinus visus strategijoje numatytus tikslus, socialinė ir ekonominė investicijų nauda Lietuvai per dešimtmetį sudarys maždaug 4 mlrd. eurų, o finansinė grąža siektų maždaug 160 mln. eurų.“

L.E.P Generalinio direktoriaus kreipimasis

Gerbiamieji,

2021 metai buvo svarbūs ir įdomūs daugeliu atžvilgiu. Sparti Lietuvos ekonomikos plėtra lėmė didesnius šalies energetinius poreikius, o tai sąlygojo ir didesnes „EPSO-G“ grupės įmonės veiklos apimtis. Išaugusi elektros ir dujų perdavimo veikla, sėkmingas dujų bei biokuro biržų darbas bei sklandžiai įgyvendinami strateginiai infrastruktūros plėtros projektai lėmė trečdaliu didesnes įmonių grupės pajamas – jos siekė 363 mln. eurų.

Pernai sėkmingai ėjome energetinės nepriklausomybės keliu. „Litgrid“ sėkmingai baigė du sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais svarbius projektus: išplėtė jungtį su Lenkija „LitPol Link“, optimizavo Šiaurės Rytų Lietuvos tinklą. Sėkmingai įgyvendinami ir visi kiti sinchronizacijos projektai, kuriuos bendrovė baigs iki 2025 metų. Pernai gruodį atliktas bandymas parodė, kad „LitPol Link“ kritiniu atveju leistų užtikrinti šalies elektros energetikos sistemos darbą dirbant sinchroniškai su Lenkijos sistema, o kartu – ir su kontinentine Europa.

„Amber Grid“ gruodį Lietuvos teritorijoje baigė dujotiekio tarp Lietuvos ir Lenkijos GIPL statybos darbus. Lietuvai sujungus savo dujotiekius su Lenkijos, o tuo pačiu ir su visos Europos dujų rinka, šiame atsivers naujos tarptautinės prekybos dujomis galimybės. Todėl „Amber Grid“ pradėjo dujų biržos „GET Baltic“ strateginio partnerio atranką. Kartu su būsimoju partneriu galėsime išnaudoti europinės dujų rinkos potencialą ir sudaryti galimybę klientams pasiūlyti pažangiausių prekybos dujomis sprendimus.

Pernai pradėjome Fizinio barjero pasienyje su Baltarusija projekto įgyvendinimą. Liūto dalis darbų teko grupės bendrovei „Tetas“, kurie iki metų galo svarbiausiuose pasienio ruožuose įrengė koncertinės užtvarkos. O kartu su kitomis statybos bendrovėmis visą fizinį barjerą daugiau nei 500 kilometrų ilgio pasienyje įrengs iki šių metų rugsėjo.

Algirdas Juozaponis

laikinai einantis „EPSO-G“ generalinio direktoriaus pareigas

Veiklą sėkmingai plėtojo ir „Baltpool“ – augantis biržoje parduotas biokuro kiekis ir tokiu būdu plėtojama rinka reikšmingai didino paskatas sparčiau atsisakyti iškastinio kuro.

Jauniausia įmonių grupės bendrovė „Energy cells“ pernai pradėjo ir šiemet ketina užbaigti elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos projektą. 200 megavatų galios ir 200 megavattvalandžių talpos įrenginiai suteiks galimybes Lietuvai turėti sinchronizacijai itin svarbų momentinį izoliuoto darbo elektros energijos rezervą.

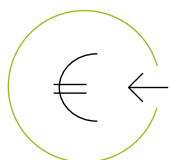
Į strateginius šalies energetikos infrastruktūros objektus „EPSO-G“ grupės įmonės pernai investavo daugiau nei 97 mln. eurų. O į ateitį žvelgiame per pernai patvirtintos įmonių grupės strategijos iki 2030 metų prizmę. Joje – tolesnis šalies energetinės nepriklausomybės stiprinimas ir viso Lietuvos energetikos sektoriaus transformacija.

2022 metų pradžioje per kelias valandas ir per kelias dienas teko ryžtingai keisti daug sprendimų, kuriais anksčiau vadovavomės daugelį mėnesių ir metų. Šiuo laikotarpiu išryškėjo, jog Lietuva daugelį metų užtikrintai ir sėkmingai žengia energetinės nepriklausomybės keliu. Išryškėjo ir tai, jog įmonių grupėje dirbantys darbuotojai veikia susitelkę ir yra pasiryžę įveikti visus iššūkius.

Tariu ačiū „EPSO-G“ ir visos grupės įmonių klientams, darbuotojams ir partneriams už bendrą darbą 2021 metais. Linkiu tolesnio susitelkimo ir ryžto mums visiems. 2022 metai bus taip pat labai įdomūs. Žengiame teisinga kryptimi.

„Į strateginius šalies energetikos infrastruktūros objektus „EPSO-G“ grupės įmonės pernai investavo daugiau nei 97 mln. eurų. O į ateitį žvelgiame per pernai patvirtintos įmonių grupės strategijos iki 2030 metų prizmę.“

EPSO-G trumpai

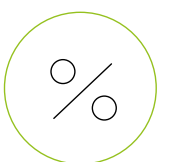
34,0% ↑

Tiek per 2021 metus išaugo konsoliduotos EPSO-G pajamos **(iki 362,6 mln. eurų)**

6,8% ↑

tiek per 2021 metus padidėjo veiklos pelnas (EBITDA) **(iki 79,6 mln. eurų)**

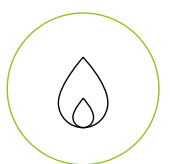
15,8%

tokia 2021 metais buvo EPSO-G grupės nuosavybės grąža

11 TWh ↑

tiek elektros perduota Lietuvos gyventojams ir verslui **(+8,4 %)**

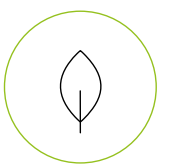
24,1 TWh ↓

tiek gamtinių dujų perduota Lietuvos gyventojams ir verslui **(-4,0 proc.)**

10,4% ↑

tiek per metus išaugo prekybos dujomis apimtis GET Baltic biržoje pradėjus veiklą Suomijos rinkoje

5,8 TWh ↑

Tiek per 2021 m. buvo perduota „Baltpool“ biržoje biokuro **(+5,8 proc.)**

A

taip įvertintas EPSO-G grupės valdysenos skaidrumas ir atskaitingumas

Svarbiausi EPSO-G grupės veiklos rodikliai

	2021 m.	2020 m.	POKYTIS	
			+/-	%
PAJAMOS, tūkst. Eur	362 603	270 519	92 084	34,0%
EBITDA¹, tūkst. Eur	79 639	74 549	5 090	6,8%
GRYNASIS PELNAS, tūkst. Eur	39 818	40 085	-267	-0,7%
NUOSAVO KAPITALO GRAŽA (ROE)², %	15,8%	18,8%		
DARBUOTOJŲ SKAIČIUS	1 278	1 081	197	18,2%
PERDUOTAS ELEKTROS ENERGIJOS KIEKIS, GWh	10 937	10 089	848	8,4%
TRANSPORTUOTAS DUJŲ KIEKIS, GWh	24 136	25 144	-1 008	-4,0%
GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS APYVARTA, GWh	7 957	7 206	751	10,4%
ENERGIJOS IŠTEKLIŲ BIRŽOJE PARDUOTAS BIOKURO KIEKIS, tne	5 781	5 466	315	5,8%

¹ EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos - finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos (įskaitant ir ilgalaikio materialiojo turto neigiamą perkainojimą) + turto nurašymo sąnaudos

² Nuosavo kapitalo grąža = Grynasis pelnas / ((Nuosavas kapitalas laikotarpiu pradžioje + Nuosavas kapitalas laikotarpiu pabaigoje) / 2)

Nepriklausomo auditoriaus išvada

UAB „EPSO-G“ akcininkui

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą UAB „EPSO-G“ (toliau – Bendrovė) ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2021 m. gruodžio 31 d. atskirosios ir konsoliduotosios finansinės būklės ir tuomet pasibaigusiu metų Bendrovės ir Grupės atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų bei atskirųjų ir konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės ir Grupės atskirąsias ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2021 m. gruodžio 31 d. konsoliduota ir Bendrovės finansinės būklės ataskaita;
- tuomet pasibaigusiu metų konsoliduota ir Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaita;
- tuomet pasibaigusiu metų konsoliduota ir Bendrovės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos;
- tuomet pasibaigusiu metų konsoliduota ir Bendrovės pinigų srautų ataskaita; ir
- atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos parengtu Tarptautiniu buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą, tačiau neapima atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas bei neapima informacijos apie skaidrumo gairių laikymąsi, pranešimo apie AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi.

Mūsų nuomonė apie atskirąsias ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas (toliau – finansinės ataskaitos) neapima kitos informacijos, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių

ataskaitų ar audito metu mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškreipimų.

Konsoliduotojo metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertiname, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- konsoliduotasis metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę ir Grupę bei jų aplinką, nustatėme reikšmingų iškreipimų konsoliduotajame metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, parengimą bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškreipimų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti jų veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškreipimą, jei toks yra. Iškreipimai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis atskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškreipimo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaulė gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;

- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei adovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl adovybės taikomov eiklos tęstinumoa pskaitos principo tinkamumoi r dėl to, ar, remiantiss urinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, s usijęss u įvykiais ar sąlygomis, dėlk urių gali kiltir eikšmingų abejonių dėlB endrovėsi rG rupės gebėjimo tęstiv eiklą. Jeigu padarome išvadą, kadtk oksr eikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, j ei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuotis avo nuomonę. Mūsų išvadosp agrįstos audito įrodymais, surinktais ikia uditoriaus išvadosi šleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygosg ali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęstis avov eiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, i r tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantyss andoriai bei įvykiai pateikti taip, k ad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkamep akankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, k ad galėtume pareikštīn uomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome užv adovavimą Grupės auditui, jop riežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome užp areikštą audito nuomonę.

Mes, bek itų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingusp astebėjimusa udito metu, įskaitant visuss varbiusv idausk ontrolės trūkumus, kuriuos nustatomea uditom etu.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ v ardu

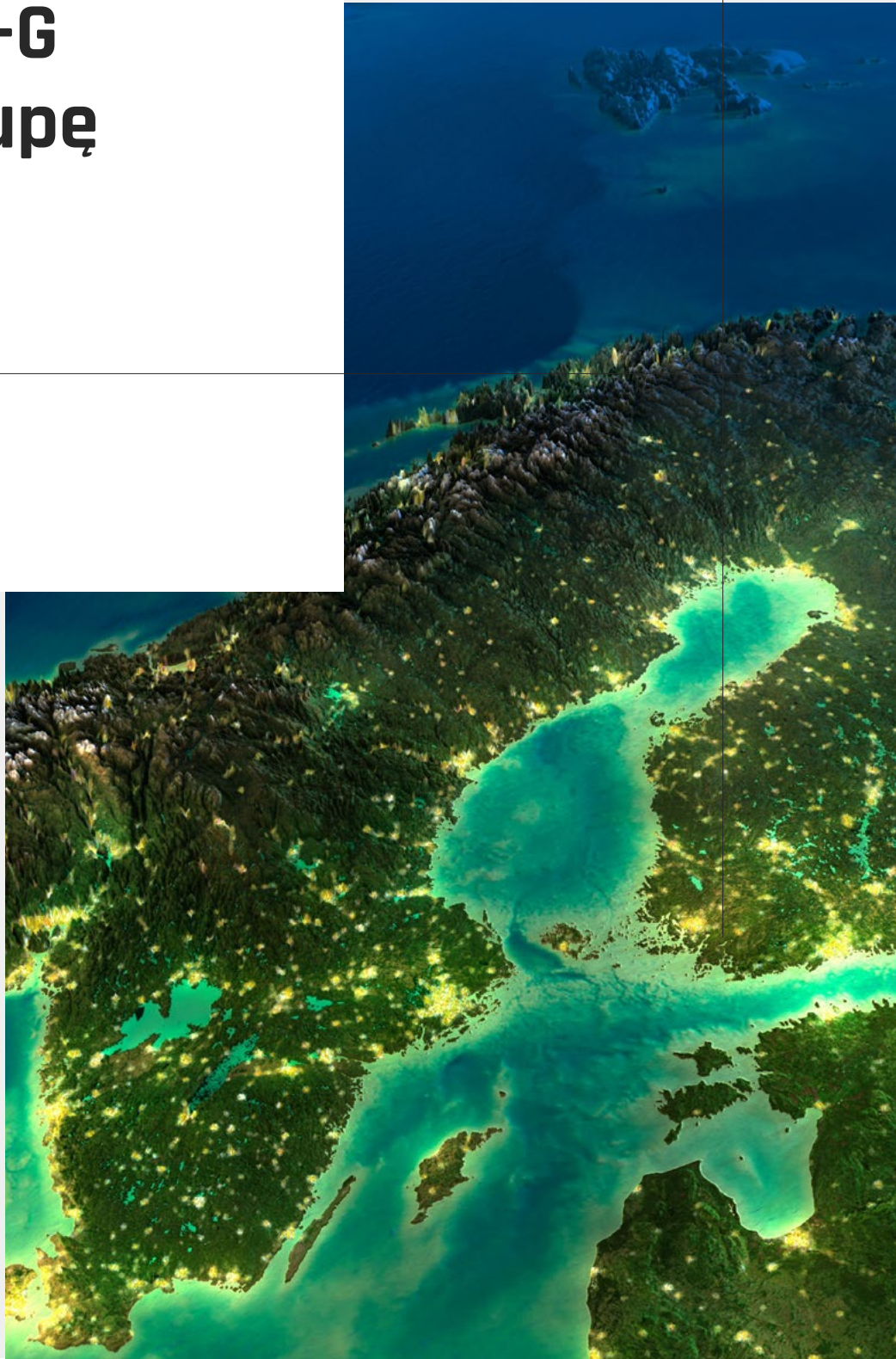
Rasa Radzevičienė
Partnerė
Auditoriaus p ažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2022m . balandžio 15 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašomat ik Nepriklausomo auditoriaus išvada

01

**Bendroji
informacija
apie EPSO-G
įmonių grupę**

01

Bendroji informacija apie EPSO-G įmonių grupę

Konsoliduotas EPSO-G valdymo bendrovės ir įmonių grupės pranešimas parengtas už 12 mėnesių laikotarpį, pasibaigusį 2021 m. gruodžio 31 d.

EPSO-G yra 100 proc. valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė. Valdymo bendrovės UAB „EPSO-G“ akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

BENDROVĖS PAVADINIMAS	UAB „EPSO-G“
TEISINĖ FORMA	Uždaroji akcinė bendrovė
REGISTRAVIMO DATA IR VIETA	2012-07-25, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
ĮMONĖS KODAS	302826889
BUVEINĖS ADRESAS	Gedimino pr. 20, LT-01103 Vilnius
ADRESAS KORESPONDENCIJAI	Gedimino pr. 20, LT-01103 Vilnius
TELEFONAS	+370 665 20038
EL. PAŠTAS	info@epsog.lt
INTERNETO TINKLAPIS	www.epsog.lt
ISTATINIS KAPITALAS	22 482 695 Eur
VIENINTELIS AKCININKAS	Lietuvos Respublika, kurios turtines ir neturtines teises įgyvendina LR energetikos ministerija

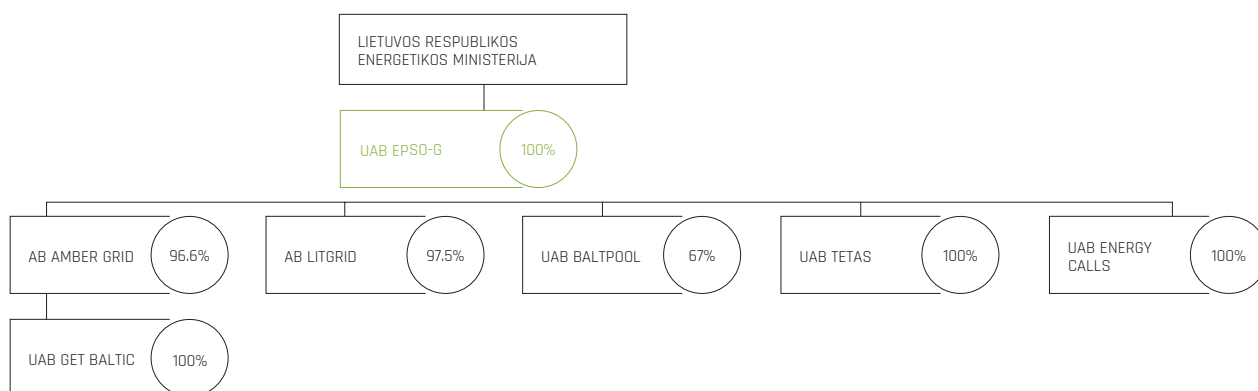
Svarbiausia 1 278 darbuotojų turinčios „EPSO-G“ grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštas įtampas tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei efektyvų šių perdavimo sistemų valdymą,

priežiūrą ir plėtrą. Grupei priklausančios bendrovės taip pat valdo ir plėtoja biokuro, gamtinių dujų bei medienos prekybos platformas, skirtas užtikrinti sąlygas skaidriai konkurencijai energijos išteklių ir apvaliosios medienos rinkoje.

Visų „EPSO-G“ grupės įmonių pareiga – efektyviai ir numatytu laiku įgyvendinti akcininko lūkesčių laiške išskeltus valstybei svarbius energijos perdavimo ir mainų infrastruktūros plėtros projektus prisidedant prie Nacionalinėje energetikos strategijoje nustatytų tikslų įgyvendinimo, taip kuriant tvarią ilgalaikę vertę akcininkui Lietuvos valstybei, žmonėms ir šalies ūkiui.

2021 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ grupę (toliau – Grupę) sudarė valdymo bendrovė UAB „EPSO-G“ (toliau – „EPSO-G“ arba Bendrovė), penkios tiesiogiai kontroliuojamos grupės įmonės (LITGRID AB (toliau – „Litgrid“), AB „Amber Grid“ (toliau – „Amber Grid“), BALTPOOL UAB (toliau – „Baltpool“), UAB „TETAS“ (toliau – „Tetas“), Energy cells, UAB (toliau – „Energy cells“) ir netiesiogiai kontroliuojama UAB GET Baltic (toliau – „GET Baltic“).

EPSO-G įmonių grupės struktūra 2021 m. gruodžio 31 d:

PAVADINIMAS	LITGRID AB	AB „AMBER GRID“	BALTPOOL UAB	UAB „TETAS“	UAB GET BALTIC	Energy cells, UAB
TEISINĖ FORMA	Akcinė bendrovė	Akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė
REGISTRAVIMO DATA IR VIETA	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2013-06-11, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2009-12-10, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2005-12-08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2012-09-13, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2021-01-26, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
ĮMONĖS KODAS	302564383	303090867	302464881	300513148	302861178	305689545
BUVEINĖS ADRESAS	Karlo Gustavo Emilio Monerheimo g. 8, LT-05131 Vilnius	Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius	Žalgirio g. 90, LT-09303 Vilnius	Senamiesčio g. 102B, LT-35116, Panevėžys	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius	Gedimino pr. 20, LT-01103 Vilnius
TELEFONAS	+370 707 02171	+370 5 236 0855	+370 5 239 3157	+370 45 504 670	+370 5 236 0000	+370 659 00748
EL. PAŠTAS	info@litgrid.eu	info@ambergrid.lt	info@baltpool.eu	info@tetas.lt	info@getbaltic.com	info@energy-cells.eu
INTERNETO TINKLAPIS	www.litgrid.eu	www.ambergrid.lt	www.baltpool.eu	www.tetas.lt	www.getbaltic.com	www.energy-cells.eu
VEIKLOS PŪBŪDIS	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius	Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius	Energijos išteklių ir medienos biržos operatorius, VIAP lėšų administratorius	Specializuotos transformatorių pastovių, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas	Gamtinių dujų biržos operatorius	Elektros energijos perdavimo sistemos operatoriumi izoliuotam elektros energetikos sistemos darbui reikalingos elektros energijos rezervo užtikrinimas
EPSO-G VALDOMA AKCIJŲ DALIS	97,5 proc.	96,6 proc.	67,0 proc.	100,0 proc.	96,6 proc.	100 proc.

1.1. EPSO-G grupė

„EPSO-G“ yra 100 proc. valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė. Valdymo bendrovės UAB „EPSO-G“ akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Svarbiausia 1 278 darbuotojų turinčios „EPSO-G“ grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei efektyvų šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą. Grupei priklausančios bendrovės taip pat valdo ir plėtoja biokuro, gamtinių dujų bei medienos prekybos platformas, skirtas užtikrinti sąlygas skaidriai konkurencijai energijos išteklių ir apvaliosios medienos rinkoje.

Visų „EPSO-G“ grupės įmonių pareiga – efektyviai ir numatytu laiku įgyvendinti akcininko lūkesčių laiške išskeltus valstybei svarbius energijos perdavimo ir mainų infrastruktūros plėtrai

projektus prisidedant prie Nacionalinėje energetikos strategijoje nustatytų tikslų įgyvendinimo, taip kuriant tvarią ilgalaikę vertę akcininkui Lietuvos valstybei, žmonėms ir šalies ūkiui.

2021 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ grupę (toliau – Grupę) sudarė valdymo bendrovė UAB „EPSO-G“ (toliau – „EPSO-G“ arba Bendrovė), penkios tiesiogiai kontroliuojamos grupės įmonės (LIT-GRID AB (toliau – „Litgrid“), AB „Amber Grid“ (toliau – „Amber Grid“), BALTPOOL UAB (toliau – „Baltpool“), UAB „TETAS“ (toliau – „Tetas“), Energy cells, UAB (toliau – „Energy cells“) ir netiesiogiai kontroliuojama UAB GET Baltic (toliau – „GET Baltic“).

1.2. EPSO-G valdymo bendrovė

EPSO-G, UAB yra valdymo bendrovė, kuriai vienintelio akcininko – Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos – keliamas tikslas yra kurti pažangią, efektyviai valdomą, ilgalaikę naudą akcininkams teikiančią energijos perdavimo ir biržų operatorių grupę, užtikrinančią strateginių Lietuvos energetikos interesų įgyvendinimą ir prisidedančią prie šalies konkurencingumo didinimo bei visuomenės gerovės kūrimo.

Įgyvendindama Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje (toliau tekste NENS), pagal akcininko lūkesčių laiške nubrėžtas veiklos kryptis valdymo bendrovė nustato Grupės ir ją sudarančių bendrovių strateginius tikslus ir uždavinius, prižiūri jų įgyvendinimą, identifikuoja ir valdo veiklos rizikas bei taiko priemones Grupės įmonių veiklos efektyvumui didinti. Valdymo bendrovė taip pat nustato gerąją verslo praktiką atitinkančias veiklos taisykles, koordinuoja Grupei priklausančių įmonių veiklą audito, žmogiškųjų išteklių, rizikos valdymo, socialinės atsakomybės, inovacijų, komunikacijos bei kitose veiklos skaidrumą ir atskaitingumą didinančiose srityse, taip kurdamą tvarią ilgalaikę vertę Lietuvos žmonėms ir verslui.

Vienoda geroji „EPSO-G“ grupės įmonių valdysenos praktika yra įgyvendinama remiantis Korporatyviniu valdymo politika, prie kurios yra prisijungusios grupės bendrovės ir valdymo bendrovės nominuotiems atstovams tiesiogiai dalyvaujant patronuojamų įmonių valdybų darbe.

EPSO-G valdymo bendrovė priežiūros bei kontrolės funkcijas vykdo šiomis priemonėmis:

- priimdama visuotinio EPSO-G akcininkų susirinkimo kompetencijai priskiriamus sprendimus patronuojamose Grupės bendrovėse, taip užtikrinant veiklos kryptį, tikslų, uždavinių ir priemonių sąsajas;
- nominuodama valdymo bendrovės atstovus į Grupės įmonių valdybas, taip užtikrindama kryptingą akcininko išskeltų tikslų įgyvendinimą, derinant patronuojamų grupės įmonių veiklos strategijas su Grupės strategijos kryptimis;
- organizuodama ir vykdydama Audito komiteto darbą, taip užtikrindama priimamų sprendimų skaidrumą, kontrolę ir atskaitingumą Grupėje;
- organizuodama ir vykdydama Atlygio ir skyrimo komiteto darbą, taip užtikrindama vienodus skyrimo ir atlygio mokėjimo principus Grupėje;
- vykdydama centralizuotą Grupės mastu veikiančią vidaus auditą, kuris yra tiesiogiai atskaitingas audito komitetui bei Bendrovės valdybai ir nėra pavaldus Bendrovių administracijai;
- priimdama svarbias sprendimus reglamentuojančias veiklos politikas, taip diegdama gerąją tvarios plėtrai praktiką Grupėje;
- parengdama tipinius, standartizuotus dokumentų projektus, kurie suvienodina Grupės bendrovių veiklą;
- įgyvendindama funkcinių veiklos sričių kuravimą Grupėje;
- teikdama konsultacines paslaugas Grupės įmonėms.

1.2.1. EPSO-G valdymo bendrovės uždaviniai, funkcijos ir veikla juos įgyvendinant

EPSO-G UŽDAVINIAI	PROJEKTAI / FUNKCIJOS	VEIKLA
Strateginių projektų valdymas	Sinchronizacija	<ul style="list-style-type: none"> • Strateginių projektų įgyvendinimo kontrolė • Interesų atstovavimas Lietuvos ir tarptautinėse institucijose • Veiksmų koregavimas dėl rezultato ir integruotumo užtikrinimas
	GIPL	<ul style="list-style-type: none"> • Viešųjų pirkimų skaidrumo ir efektyvumo užtikrinimas
Įmonių valdymas	Kompetentingas akcininko interesų atstovavimas Grupės įmonių valdymo organuose	<ul style="list-style-type: none"> • Grupės strategija ir bendri tikslai, įgyvendinantys akcininko lūkesčius • Integruotos, vienodais principais pagrįstos finansų ir verslo valdymo praktikos (vieningos grupės politikos) • Gerųjų verslo praktikų diegimas
	Tikslų nustatymas ir integravimas	<ul style="list-style-type: none"> • Įmonių veiklos planų derinimas ir tvirtinimas • Metinių tikslų nustatymas valdybose, suderinamumo užtikrinimas
	Galimybių identifikavimas ir plėtros įgalinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Keliama ambicingi tikslai, kuriamos naujos veiklos, naujų įmonių įsigijimai
	Efektyvumo užtikrinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Įmonių grupės veiklos efektyvumo įvertinimas ir optimizavimo priemonių numatymas ir įgyvendinimas • Biudžeto uždaviniai ir veiklos sąnaudų kontrolė • Vienodas, brandus ir su rinka palyginamas atlygio valdymas
	Veiklos kontrolė	<ul style="list-style-type: none"> • Centralizuota audito funkcija • Veiklos planų įgyvendinimo priežiūra • Metinių rezultatų įvertinimas valdybose
	Atitikties ir rizikų valdymas	<ul style="list-style-type: none"> • Atitikties valdymo principų nustatymas • Rizikų valdymo priemonių nustatymo ir valdymo kontrolė
Atskaitingumo užtikrinimas	Atskaitomybė akcininkui	<ul style="list-style-type: none"> • Atskaitomybė pagal lūkesčių laiško reikalavimus • Kokybiška ir greita informacija apie grupės įmonių būklę • Kokybiška ir greita informacija apie projektų būklę • Formalioji ir neformalioji komunikacija
	Santykių su interesų turėtojais valdymas	<ul style="list-style-type: none"> • Interesų turėtojų grupių identifikavimas • Interesų turėtojų lūkesčių nustatymas • Komunikacijos strategijos ir funkcinės lyderystės rizikų valdymui užtikrinimas • Komunikacija
	Pirkimų kriterijai, kontrolė	<ul style="list-style-type: none"> • Dalyvavimas pirkimų komisijose • Esminių sutarčių sąlygų analizė, vertinimas ir tvirtinimas valdybose
	Veiklos ir elgsenos modelių nustatymas	<ul style="list-style-type: none"> • Bendros vertybės, politikos ir tvarkos, kuriomis vadovaujasi visos grupės įmonės
	Skaidrumas	<ul style="list-style-type: none"> • Atskaitomybės suinteresuotosioms šalims užtikrinimas • Korupcijos prevencijos užtikrinimas
	Finansų valdymas	<ul style="list-style-type: none"> • Bendras išdo valdymas
Sinergijų užtikrinimas	Veiklų valdymas	<ul style="list-style-type: none"> • Bendri pirkimai • Paslaugos grupės įmonėms • Dalijimasis žiniomis (angl. know-how) • Inovacijų paieška ir įgyvendinimas

1.2.2. Klientai

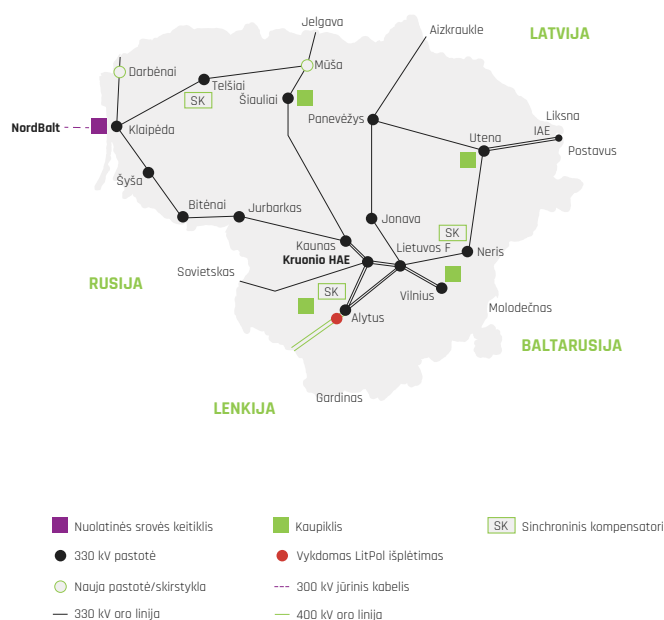
„EPSO-G“ klientas – tai Grupės akcininkas ir Grupės įmonės. Kokybiškiems, lemiamą įtaką valdomų bendrovių veiklai darantiems valdymo sprendimams, efektyviai veiklos kontrolei bei konsultavimui užtikrinti yra būtini aukštos kvalifikacijos specialistai ir gera valdymo bendrovės dalykinė reputacija.

Išsami informacija apie „EPSO-G“ valdymo bendrovės veiklą yra pateikta šio tarpinio pranešimo 7-ajame skirsnyje „Valdysenos ataskaita“.

1.3. LITGRID

„Litgrid“ yra elektros perdavimo sistemos operatorius, kuris užtikrina patikimą elektros energijos perdavimą bei elektros energijos balansą, valdo ir eksploatuoja aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą ir nuolatinės srovės jungtis „LitPol Link“ bei „NordBalt“. Bendrovė rūpinasi perdavimo tinklo ir elektros energijos rinkos plėtra, koordinuoja elektros srautus ir palaiko stabilų šalies energetikos sistemos darbą.

Vadovaujantis Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje įtvirtintais ilgalaikiais tikslais, svarbiausios „Litgrid“ veiklos sritys ir atsakomybės yra: šalies elektros energetikos infrastruktūros palaikymas ir integracija su Vakarų ir Šiaurės Europos elektros energetikos infrastruktūra; elektros rinkos vystymas ir dalyvavimas kuriant bendrą Baltijos šalių bei Europos elektros rinką; Lietuvos ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų integracija darbui sinchroniniu režimu.

1.3.1. „LITGRID“ teikiamos paslaugos

- elektros energijos perdavimas aukštosios įtampos (110 ir 330 kV) elektros įrenginiais.** Perdavimo sistemos operatorius persiunčia elektros energiją iš gamintojų vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo ir skirstomųjų tinklų operatoriams. Elektros energijos perdavimas yra valstybės reguliuojama veikla. Pagrindinė elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus veikla – valdyti aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą ir užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą.
- sisteminės paslaugos patikimam sistemos darbui palaikyti.** Perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ iš energijos gamintojų perka galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo, avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai staiga neplanuotai sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

- **prekyba balansavimo ir reguliavimo elektros energija užtikrinant gamybos ir vartojimo balansą.** Perdavimo sistemos operatorius organizuoja prekybą balansavimo elektros energija, perka ir parduoda balansavimo elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansui užtikrinti. Reguliavimo elektros energija – perdavimo sistemos operatoriaus nurodymu nupirkta ir/ar parduota elektros energija, reikalinga šalies elektros energijos suvartojimo ir gamybos balansavimo funkcijai atlikti. Perdavimo sistemos operatorius organizuoja prekybą reguliavimo elektros energija aukcione. „Litgrid“ kartu su Estijos ir Latvijos operatoriais organizuoja bendrą Baltijos šalių balansavimo energijos rinką, kurioje valdomas bendras Baltijos šalių balansas ir prekiaujama balansavimo energija vienodais principais ir sąlygomis.
- **viešuosius interesus atitinkančios paslaugos.** Tai paslaugos, užtikrinančios ir didinančios nacionalinį energetinį saugumą ir elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančių išteklių, integraciją ir panaudojimą. Viešuosius in-

teresus atitinkančių paslaugų sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje. VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams. Litgrid¹ teikia šias VIAP paslaugas: elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių vėją, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstrukcija, susijusi su atsinaujinančių energijos išteklių naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu; gamintojų iš atsinaujinančių energijos išteklių, prijungtų prie perdavimo tinklo, kuriems skirta atleidimo nuo balansavimo atsakomybės skatinimo priemonė, pagamintos elektros energijos balansavimas.

- **aukštos įtampos nuolatinės srovės jungčių techninės priežiūros, eksploatacijos ir valdymo paslaugos.**

Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos tiekėjai – tai elektros energijos gamintojai ir tiekėjai.

1.3.2. Svarbiausi „Litgrid“ grupės finansiniai rodikliai

	2021 m.	2020 m.	POKYTIS	
			+/-	%
PAJAMOS , tūkst. Eur	270 588	207 516	63 072	30,4%
EBITDA¹ , tūkst. Eur	46 206	51 199	-4 993	-9,8%
GRYNASIS PELNAS , tūkst. Eur	20 013	26 603	-6 590	-24,8%
TURTAS , tūkst. Eur	489 825	414 353	75 472	18,2%
DARBUOTOJŲ SKAIČIUS²	335	308	27	8,8%

¹ EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos – finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos (įskaitant ir ilgalaikio materialiojo turto neigiamą perkainojimą) + turto nurašymo sąnaudos

1.4. AMBER GRID

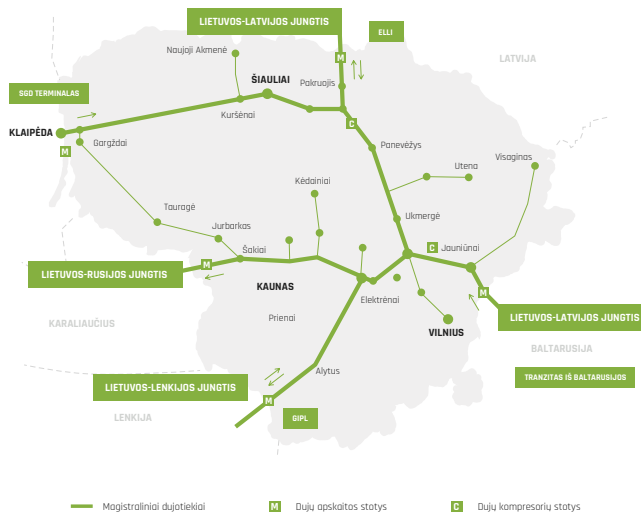
„Amber Grid“ yra gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius atsakingas už gamtinių dujų perdavimą ir magistralinių dujotiekių eksploatavimą, saugią ir patikimą dujų perdavimo sistemos veiklą bei plėtrą, taip pat administruoja dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių (AEI), nacionalinį kilmės garantijų registrą.

Bendrovės misija yra efektyviai ir patikimai vykdyti dujų perdavimą, sudarant palankias sąlygas konkurencijai dujų rinkoje ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai.

„Amber Grid“ valdomą perdavimo sistemą sudaro magistraliniai dujotiekliai, dujų kompresorių stotys, dujų skirstymo stotys, dujų apskaitos stotys, dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, duomenų perdavimo ir ryšio sistemos bei kitas turtas priskirtas perdavimo sistemai.

Lietuvos dujų perdavimo sistema yra sujungta su Latvijos, Baltarusijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities gamtinių dujų perdavimo sistemomis, Klaipėdos SGD terminalu, Lietuvos skirstymo sistemų operatorių skirstymo sistemomis ir tiesiogiai prie perdavimo sistemos prijungtomis vartotojų sistemomis.

Gamtinių dujų perdavimo sistema Lietuvoje

1.4.1. Paslaugos

„Amber Grid“ sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia gamtinių dujų perdavimo paslaugas Lietuvos teritorijoje: perduoda dujas Lietuvos vartotojams, taip pat transportuoja gamtines dujas į Latviją ir Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį.

Bendrovė sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir paskirtojo

tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimą;

- dujų, pagamintų iš AEI, kilmės garantijų registro administravimo.

1.4.3. GET BALTIC

„Amber Grid“ valdo 100 proc. GET Baltic akcijų. GET Baltic yra licencijuota gamtinių dujų rinkos operatorė, turinti registruoto duomenų teikimo subjekto statusą (RRM) suteiktą ACER agentūros. Bendrovė administruoja elektroninę prekybos sistemą, kurioje yra vykdoma prekyba trumpalaikiais ir ilgalaikiais gamtinių dujų produktais Lietuvos, bendroje Latvijos ir Estijos, Suomijos prekybos aikštelėse. Kurdamą gamtinių dujų prekybai pritaikytus sprendimus GET Baltic siekia didinti didmeninės gamtinių dujų rinkos likvidumą, konkurencingumą ir skaidrumą Baltijos šalyse ir Suomijoje.

1.4.2. Klientai

„Amber Grid“ klientai yra didelės Lietuvos pramonės įmonės ir vidutinės Lietuvos verslo bendrovės, elektros, centralizuotos šilumos gamybos įmonės. Taip pat Baltijos ir trečiųjų šalių energetikos, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

1.4.3. Svarbiausi „Amber Grid“ grupės finansiniai rodikliai

	2021 m.	2020 m.	POKYTIS	
			+/-	%
PAJAMOS , tūkst. Eur	68 595	52 286	16 309	31,2%
EBITDA¹ , tūkst. Eur	35 372	26 060	9 312	35,7%
GRYNASIS PELNAS , tūkst. Eur	23 211	18 170	5 041	27,7%
TURTAS , tūkst. Eur	380 214	316 371	63 843	20,2%
DARBUOTOJŲ SKAIČIUS²	324	319	5	1,6%

¹ EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos – finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos (įskaitant ir ilgalaikio materialiojo turto neigiamą perkainojimą) + turto nurašymo sąnaudos

1.5. BALTPOOL

„Baltpool“ yra energijos išteklių ir prekybos mediena biržos operatorius, kuris organizuoja prekybą, t. y. sudaro vienodas sąlygas rinkos dalyviams įsigyti biokuro ir medienos konkurencijos sąlygomis, taip užtikrinant didžiausią naudą vartotojams ir grąžą valstybei.

„Baltpool“ organizuoja į centralizuotus tinklus tiekiamos šilumos aukcionus ir vykdo elektroninės medienos pardavimo sistemos administratoriaus funkcijas.

Bendrovei keliamas tikslas – sudaryti vienodas sąlygas rinkos dalyviams įsigyti biokuro ir medienos konkurencijos sąlygomis ir taip sudaryti sąlygas formuotis pasiūlos ir paklausos santykių atspindinčioms kainoms.

Biržos veikla vykdoma Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Danijoje, Suomijoje ir Švedijoje.

1.5.1. „Baltpool“ klientai pagal vykdomas veiklas

- **Biokuro biržos** veikloje klientai yra biokuro pirkėjai (centralizuotos šilumos tiekimo įmonės, nepriklausomi šilumos gamintojai ir kitos įmonės, savo veikloje naudojančios biržoje prekiaujamus biokuro produktus) ir biokuro tiekėjai (medienos granulių ir skiedrų gamintojai bei tiekėjai);
- **Medienos aukcionų organizavimo** veikloje klientai yra medienos pardavėjai – Valstybinių miškų urėdija ir jos teritoriniai padaliniai. Medienos pirkėjai – įmonės, savo veikloje naudojančios medienos produktus: nuo medienos apdirbimo įmonių iki biokuro tiekimo įmonių.
- **Šilumos aukcionų organizavimo** veikloje svarbiausi klientai yra šilumos tiekimo įmonės, kurios įpareigos joms reikalingą šilumos kiekį iš nepriklausomų šilumos tiekėjų supirkti šilumos aukcionuose ir nepriklausomi šilumos tiekėjai, kurie yra prijungti prie šilumos tiekimo sistemų ir perduoda šilumą aukcione.
- **VIAP lėšų administravimo** veiklos klientai yra elektros energijos vartotojai, kurie pagal galiojantį teisinį reguliavimą privalo mokėti VIAP lėšas už savo suvartotą elektros energiją. Iš elektros energijos vartotojų, prijungtų prie skirstomojo tinklo, VIAP lėšos yra surenkamos per skirstomojo tinklo operatorių. Vartotojai, prijungti prie perdavimo sistemos operatoriaus valdomų tinklų, VIAP lėšas administratoriui perduoda tiesiogiai. Bendrovės klientais taip pat yra energetikos įmonės, teisės akty nustatyta tvarka teikiančios viešuosius interesus atitinkančias paslaugas: elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių, teikiančių elektros energijos gamybos, kuri yra būtina elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti, paslaugas ir kitas paslaugas, nustatytas Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje tiekimo tvarkos apraše.

Specialūs įpareigojimai:

LR Vyriausybės nutarimu „Baltpool“ yra paskirta įgyvendinti specialųjį įpareigojimą – vykdyti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje (toliau – VIAP) lėšų administratoriaus funkcijas. Išsami informacija ir ataskaitos apie šios funkcijos vykdymą yra viešai skelbiama „Baltpool“ internetiniame puslapyje <https://www.baltpool.eu/lt/viap-gautos-ismoketos-likutis/>.

1.5.7. Svarbiausi „Baltpool“ veiklos rodikliai

	2021 m.	2020 m.	POKYTIS	
			+/-	%
PAJAMOS , tūkst. Eur	1 269	1 132	137	12,1%
EBITDA¹ , tūkst. Eur	186	273	-87	-31,9%
GRYNASIS PELNAS , tūkst. Eur	89	182	-93	-51,1%
TURTAS , tūkst. Eur	113 806	45 953	67 853	147,7%
DARBUOTOJŲ SKAIČIUS	19	18	1	5,6%

¹ EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos – finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos (įskaitant ir ilgalaikio materialiojo turto neigiamą perkainojimą) + turto nurašymo sąnaudos

1.6. TETAS

UAB „Tetas“ pagrindinė veikla - inžinerinių tinklų t. y. elektros įrenginių iki 400 kV įtampos statyba ir remontas. Taip pat bendrovė vykdo statybos darbus - stato ir montuoja statybines konstrukcijas, montuoja elektros energijos tiekimo ir skirstymo įrenginius, tiesia elektros tinklus, vykdo statinių elektros inžinerinių sistemų įrengimo darbus:

- Elektros įrenginių iki 400 kV įtampos statyba ir eksploatacijos darbai: atliekami elektros linijų, elektros skirstyklų ir pastočių iki 400kV, galios transformatorių ir kitų objektų statybos, rekonstravimo, techninės priežiūros ir remonto darbai.
- Elektros tinklų tiesimas: atliekami 0,4-110 kV naujų kabelinių linijų tiesimas, techninė priežiūra ir rekonstravimas.
- Atsinaujinančių energetinių išteklių montavimas: saulės elektrinių montavimas, įrangos tiekimas/komplektavimas, techninė priežiūra ir gedimų šalinimas.
- Naujų elektros energijos vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie tinklų darbai, įskaitant ir vartotojo nuosavybėje esančių elektros tinklų montavimo darbai.

- Atliekami relinės apsaugos ir automatikos (RAA) konfigūravimo ir paleidimo - derinimo darbai.
- Ruošiami ypatingos svarbos energetikos ir ryšių statinių statybos, rekonstravimo ir remonto projektai ar atskiros jų dalys nuo objekto kūrimo pradinės studijos iki projekto parengimo. Atliekami projekto vykdymo priežiūros darbai.
- Ruošiami naujų elektros energijos vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie tinklų projektai.

UAB „TETAS“ taip pat vykdo optinių ryšių kabelių inžinerinės infrastruktūros įrengimo darbus, teikia saulės jėgainių projektavimo paslaugas ir įrengimo darbus. Bendrovėje yra suformuotas projektavimo paslaugas teikiantis padalinys. Taip pat Bendrovė teikia elektros įrenginių bandymo ir diagnostikos paslaugas.

1.6.1. Svarbiausi „Tetas“ veiklos rodikliai

	2021 m.	2020 m.	POKYTIS	
			+/-	%
PAJAMOS , tūkst. Eur	33 338	26 129	7 209	27,6%
EBITDA¹ , tūkst. Eur	1 679	2 218	-539	-24,3%
GRYNASIS PELNAS , tūkst. Eur	382	854	-472	-55,3%
TURTAS , tūkst. Eur	32 657	11 926	20 731	173,8%
DARBUOTOJŲ SKAIČIUS	498	395	103	26,1%

¹ EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos - finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos (įskaitant ir ilgalaikio materialiojo turto neigiamą perkainojimą) + turto nurašymo sąnaudos

02

Misija, vizija, vertybės

02

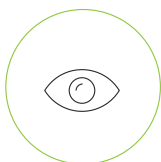
Misija, vizija, vertybės

„EPSO-G“ turi esminį vaidmenį užtikrinant sklandų ir patikimą Lietuvos perėjimą prie didelių kiekių AEI integruojančios energetikos sistemos, įgalinant sektoriaus dekarbonizaciją, inicijuojant sistemų susiejimo projektus bei palengvinant klimatui neutralios energijos mainus.

EPSO-G vertybės:

- **Profesionalumas** - siekiame, kad kiekvienas darbuotojas grupėje būtų pripažintas ir galėtų augti kaip savo srities profesionalas. Suprantame profesinių žinių, praktinės patirties ir nuolatinio mokymosi svarbą grupės rezultatams ir veiklos tęstinumui užtikrinti.

- **Bendradarbiavimas** - akcentuojame nuoširdų ir konstruktyvų bendradarbiavimą tarpusavyje, sudarantį sąlygas darniai siekti užsibrėžtų tikslų.
- **Pažanga** - atvirumas naujoms veiklos praktikoms ir idėjoms skatina kurti, atsinaujinti, įgyvendinti prasmingus pokyčius bei veda mus į priekį.

PERSPEKTYVA

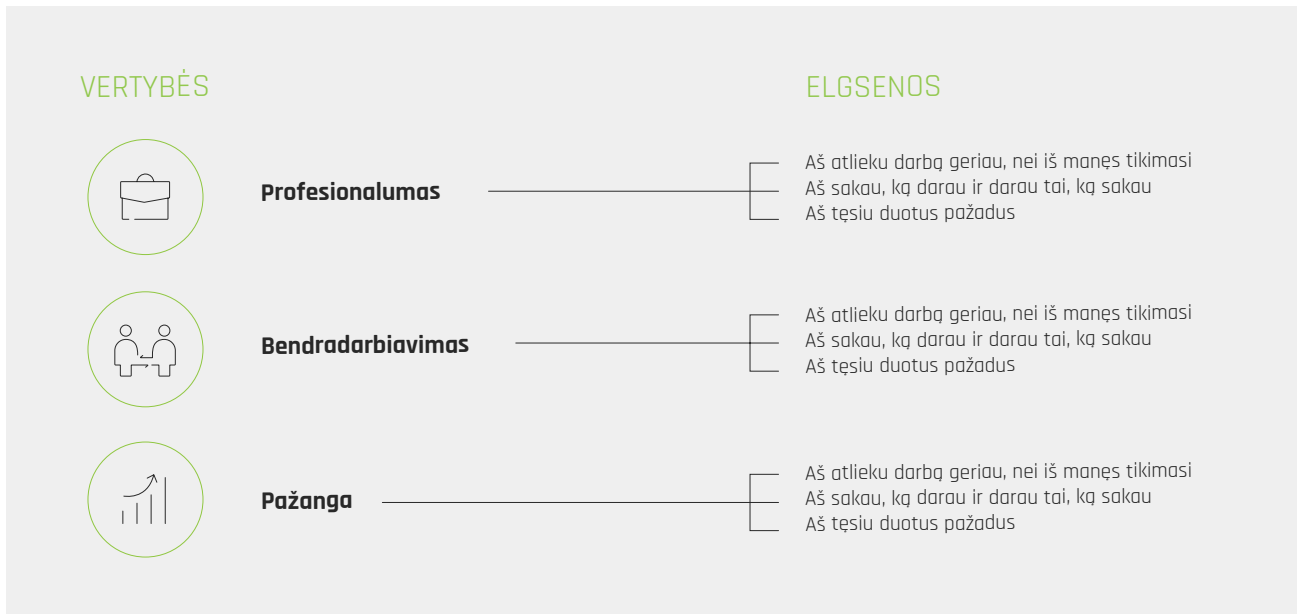
EPSO-G vizija - įgalinsime Lietuvos energetikos sektoriaus saugumą, integraciją, transformaciją.

PASKIRTIS

EPSO-G misija - įgalinti tvarius ir efektyvius energijos mainus.

VERTYBĖS

Profesionalumas
Bendradarbiavimas
Pažanga

2.1. Veiklos ir reguliacinė aplinka

2021 metais „EPSO-G“ įmonių grupės veiklai didžiausias įtakos turėjo šalta 2020-2021 metų žiema ir vėsus pavasaris. Tai didino energijos, ypač elektros, poreikį. Po COVID-19 pandemijos atsigauanti pasaulio ir Lietuvos ekonomika, padidėjusi elektros energijos ir atitinkamai elektros energijos perdavimo paslaugų paklausa, dėl situacijos pasaulinėse ir Europos energijos rinkose ženkliai išaugusios gamtinių dujų ir elektros energijos kainos didmeninėse rinkose, turėjusios įtakos ir perdavimo sistemos operatorių patiriamoms sąnaudoms ir kartu gaunamoms pajamoms, teikiant sistemos balansavimo paslaugas.

Rekordiškai aukštos gamtinių dujų kainos Europos rinkose 2021 metais, pradėjusios sparčiai kilti vasarą ir metų pabaigoje ES likvidžiausiuose dujų prekybos taškuose siekusios ir apie 180 Eur/MWh kainą, neįprastai maži gamtinių dujų rezervai Europos gamtinių dujų saugyklose, apyvartinių taršos leidimų (ATL) kainų padidėjimas, padidėjusi dujų paklausa Azijos rinkose, taip pat išaugusi elektros energijos paklausa, elektros energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių generacijos režimai Europoje, sudarė sąlygas didmeninių elektros energijos kainų Europoje didėjimui iki neregėtų aukštumų per pastarąjį dešimtmetį. Tam tikromis 2021 metų antros pusės dienomis ar valandomis siekiančių ir kelis šimtus ar net tūkstantį eurų už megavatvalandę (MWh) neatidėliotinių (angl. Spot) sandorių rinkoje.

Šios tendencijos lėmė tai, kad 2021 metais Lietuvoje buvo fiksuota didžiausia didmeninė elektros kaina nuo 2013 metų. Remiantis „Nord Pool“ duomenimis, pernai Lietuvoje vidutinė didmeninė elektros rinkos kaina siekė 90,45 Eur / MWh ir, palyginti su 2020 metais, padidėjo 66 procentais.

Pagal importo ir eksporto (saldo) santykį, 2021 metais 66 proc. Lietuvos elektros energijos poreikio buvo importuota: 44 proc. buvo importuota per sieną su Latvija, 31 proc. – iš Skandinavijos per „NordBalt“ jungtį, 17 proc. elektros importo sudarė elektra iš trečiųjų šalių ir 7 proc. per „LitPol Link“ jungtį su Lenkija. 2020 m. buvo importuota 52 proc. Lietuvos elektros energijos poreikio.

2021 metais metinis elektros energijos galutinis suvartojimas Lietuvoje (be kiekių Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės (KHAE) užkravimui ir technologinių tinklų sąnaudų) buvo 8 proc. didesnis, palyginti su 2020 metais. Planuojama, kad suvartojimo didėjimo tendencijos išliks ir ateityje. „Litgrid“ prognozuoja, kad elektros paklausa (bendras šalies poreikis) per ateinantį dešimtmetį augs vidutiniškai po kiek daugiau nei 2 proc. kasmet ir 2030 metais sieks apie 15 TWh (2020 m. – 12 TWh). Elektros energijos vartojimui didžiausios įtakos turės bendros ekonomikos tendencijos, didėjantis elektros energijos sunaudojimo efektyvumas, elektra varomų automobilių ir šilumos siurblių skaičius, suvartojamas elektros energijos kiekis. Taip pat įtakos turės globalios tendencijos pereiti prie mažiau šiltnamio efekto sukeliančių dujų energijos šaltinių, Europos Sąjungos siekis, kad jos ribose iki 2050 m. vyrautų klimatui neutrali ekonomika.

Atitinkamai 2021 metais metinis „Litgrid“ perduotas elektros energijos kiekis šalies poreikiams buvo 8,4 proc. didesnis, palyginti su 2020 metais, ir siekė beveik 11 TWh (2020 m. – 10,1 TWh). Perduotas elektros energijos kiekio augimą daugiausiai lėmė auganti šalies ekonomika. Preliminariais Lietuvos banko duomenimis, 2021 metais Lietuvos bendrasis vidaus produktas (BVP) augo apie 5 proc.

2.2. Reguliacinė aplinka

„EPSO-G“ grupės įmonių vykdomos elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo veiklos bei energijos išteklių ir dujų rinkų operatorių veiklos yra licencijuojamos. Licencijos suteikia išskirtines teises teikti perdavimo ir rinkų operatorių paslaugas Lietuvos Respublikos teritorijoje.

„EPSO-G“ įmonių grupei priklausantys elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo sistemų operatoriai yra vieninteliai Lietuvoje, galintys teikti šias paslaugas. Jie veikia natūralios monopolijos sąlygomis, todėl jų vykdomų veiklų kainos yra valstybės reguliuojamos. „EPSO-G“ grupei priklausančių energijos išteklių ir dujų rinkos operatorių nustatomi prekybos biržose įkainiai yra derinami su reguliuojančia institucija. Reguliavimo funkciją ir licencijuojamos veiklos vykdymo priežiūrą Lietuvoje atlieka Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba arba VERT).

Nuo reguliuojančios institucijos priimamų sprendimų tiesiogiai priklauso reguliuojamų „EPSO-G“ grupės įmonių finansiniai rezultatai, skiriamos lėšos būtinoms veiklos sąnaudoms, investicijoms elektros ir dujų perdavimo sistemų patikimumui užtikrinti, taip pat galimybės strateginius projektus finansuoti nuosavomis ar skolintomis lėšomis.

Elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo kainos reguliuojamos nustatant viršutinės kainų ir (ar) pajamų ribas. Leidžiamą pajamų lygį sudaro pagrįstos būtinosios sąnaudos, įskaitant protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą. Konkretios paslaugų kainas, neviršijančias nustatytų viršutinių ribų, nustato paslaugų teikėjai (operatoriai), o Taryba, patikrinusi ir nustatčiusi, kad jos apskaičiuotos laikantis kainų ir (ar) tarifų nustatymo reikalavimų, nustatytų VERT kainų ir (ar) pajamų viršutinių ribų skaičiavimo bei operatorių metodikoje (tvarkose), bei, kad jos nediskriminuoja vartotojų ir nėra klaidingos, jas tvirtina.

Elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų ir (ar) pajamų viršutinės ribos nustatomos penkerių metų reguliavimo periodui (motyvuotu VERT sprendimu periodo trukmė gali būti keičiama). Jos gali būti koreguojamos, kai yra vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos, reikšmingų pokyčių, įskaitant paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių, nuo operatorių nepriklausančių, veiksnių. Elektros energijos perdavimo kainų viršutinės ribos gali būti koreguojamos ne dažniau kaip du kartus per metus, gamtinių dujų – vieng kartą per metus.

Nuo 2021 metų sausio 1 dienos galiojo perdavimo sistemų operatorių nustatytos ir Tarybos patvirtintos elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo kainos bei „Litgrid“ sisteminių paslaugų kaina 2021 metams. Taip pat pernai galiojo VERT 2020 metų rugpjūtį nustatytas ir nuo rugsėjo 1 dienos taikomas prekybos biokuroje biržoje „Baltpool“ įkainis, pratęsiant, tik konvertavus į kitus energijos vienetų, iki 2020 m. rugsėjo 1 d. taikyto įkainio galiojimą, kiti „Baltpool“ įkainiai. Galiojo ir VERT dar 2015

m. gruodį nustatyti „GET Baltic“ gamtinių dujų biržos paslaugų įkainiai.

Vidutinė 2021 metams „Amber Grid“ taikyta (pagal VERT patvirtintas kainas) perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams sudarė 1,40 Eur/MWh. 2021 m. vidutinė kaina, palyginti su 2020 metais taikyta 1,22 Eur/MWh vidutine kaina, buvo apie 15 proc. didesnė, o palyginti su 2019 m. vidutine kaina (1,46 Eur/MWh) – apie 4 proc. mažesnė. Šiam pokyčiui didžiausios įtakos turėjo vienkartinė investicijų grąžos korekcija 2020 metams už ankstesnius laikotarpius.

Vidutinė 2021 metams patvirtinta „Litgrid“ elektros energijos perdavimo paslaugos kaina 0,721 ct/kWh, palyginus su 2020 m. (0,814 ct/kWh), buvo 11,4 proc. mažesnė. Tam didžiausios įtakos turėjo gauta didesnė, nei Tarybos nustatyta, investicijų grąža ankstesniais laikotarpiais, kurios dalis buvo grąžinama 2021 metais.

Nuo 2021 metų sausio 1 d. taikyta VERT patvirtinta vidutinė, nediferencijuota „Litgrid“ sisteminių paslaugų kaina 2021 metams, palyginti su 2020 m. taikyta (0,785 ct/kWh), sumažėjo 2,9 proc. – iki 0,762 ct/kWh. Esminės priežastys, lėmusios šios kainos pokytį, buvo prognozuojamos 2021 metams mažesnės galios rezervų sąnaudos, ypač tretinio aktyviosios galios rezervų paslaugos sąnaudos, kurios dėl ženkliai mažesnės tretinio aktyviosios galios rezervų paslaugos įsigijimo kainos buvo prognozuotos apie 34 proc. mažesnės, palyginti su nustatytomis 2020 metams. Taip pat prognozuojamos mažesnės sąnaudos, reikalingos reaktyviosios galios valdymui.

2021 metais buvo taikomi, nuo 2022 m. toliau taikomi ir (ar) nuo 2022 metų pradėti taikyti šie „Baltpool“ ir „GET Baltic“ paslaugų įkainiai (be PVM):

- **„Baltpool“ reguliuojamų / licencijuojamų veiklų;**

- 2021 ir 2022 m. prekybos biokuro biržoje įkainis sandoriams, pagal kuriuos biokuras tiekiamas Lietuvoje – 41,27 Eur / 1000 MWh (be PVM). Šis VERT 2020 m. rugpjūtį priimtu sprendimu nustatytas nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. taikomas įkainis atitinka iki 2020 m. rugsėjo 1 d. taikytą 0,48 Eur/tne įkainį, kai nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. buvo pratęstas jo galiojimas, įkainį konvertuojant į kitus vienetų (iki 2020 m. rugsėjo 1 d. taikytas 0,48 Eur/tne įkainis nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. buvo konvertuotas į 41,27 Eur / 1000 MWh vienetų, taikant koeficientą 1 tne = 11,63 MWh). „Baltpool“ prekybos biokuro biržoje 0,48 Eur/tne įkainis buvo taikomas nuo 2019 m. lapkričio 1 d. ir, palyginti su anksčiau galiojusiu (0,61 Eur/tne) įkainiu, buvo 21,3 proc. mažesnis. Įkainio mažėjimą labiausiai lėmė „Baltpool“ 2017–2018 m. uždirbtos pajamos, vykdančią prekybą biokuro biržoje, todėl ši suma buvo grąžinama, mažinant paslaugų kainą biržos dalyviams;

„Amber Grid“ perdavimo sistema, kaip ir per pastaruosius kelis metus, buvo perduoti solidūs gamtinių dujų perdavimo kiekiai, užtikrinantys šalies energetinį ir kartu nacionalinį saugumą.

„Amber Grid“ duomenimis, 2021 m. Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos vartotojams transportuota 26 teravatvalandės (TWh) gamtinių dujų. Iš jų Lietuvoje buvo suvartota 24 TWh dujų (4 proc. mažiau nei 2020 m.) ir beveik 2 TWh – kitoms Baltijos šalims ir Suomijai (76 proc. mažiau, palyginti su 2020 metais).

Dėl suskystintų gamtinių dujų konkurencingumo rinkoje, didelis buvo ir dujų transportavimas per Klaipėdos SGD terminalą. 2021 metais dujų importas per SGD terminalą sudarė 62 proc. viso per Lietuvą į ES dujų rinką patiekto dujų kiekio. Palyginimui – 2020 metais šis rodiklis siekė 65 proc, o 2018 m. – 35 procento. Jungtimi iš Latvijos į Lietuvos dujų perdavimo sistemą buvo transportuota 12 proc. (3,2 TWh), o iš Baltarusijos – 26 proc. dujų (6,8 TWh).

Dujų transportavimas iš Baltarusijos per Lietuvą į Karaliaučiaus sritį 2021 metais sudarė 26,7 TWh ir buvo 7,2 proc. didesnis nei 2020 metais, kai tranzitu į Karaliaučių buvo perduota 24,9 TWh dujų.

Iš viso per 2021 metus „Amber Grid“ valdomą Lietuvos dujų perdavimo sistemą buvo transportuota beveik 53 TWh gamtinių dujų, 2020 m. – 58 TWh.

„Amber Grid“ vertinimu, sukurta perdavimo infrastruktūra užtikrina dujų sistemos naudotojų poreikius atitinkančius srautus, yra pakankamai pralaidi juos perduoti ir atspari nepalankių ar ekstremalių aplinkybių atvejais.

Nepaisant išaugusių dujų kainų Europoje ir regione, „GET Baltic“ dujų biržos apyvarta 2021 m. buvo rekordinė ir siekė 8 TWh, t. y. buvo 10 proc. didesnė nei 2020 m. (7,2 TWh). „GET Baltic“ vertinimu, dujų biržos prekybos rezultatai atspindi aktyvų didmeninės dujų rinkos dalyvių įsitraukimą bei tvirtas biržos augimo tendencijas. Numatoma, kad Lietuvos vaidmuo bendroje regiono dujų rinkoje dar labiau išryškės 2022 m., po 2021 m. užbaigtos dujų tiekimo jungties su Lenkija (GIPL) statybos Lietuvos pusėje ir 2022 m. pradėjus naudoti naują, alternatyvų dujų tiekimo ir transportavimo kanalą.

Energijos išteklių biržoje parduotas biokuro kiekis pernai augo 6 proc. ir sudarė 5,8 TWh.

Remiantis naujausiu Finansų ministerijos skelbiamu Lietuvos

Ekonominės raidos scenarijumi, 2022-2024 m. prognozuojamas 3,5-3,7 proc. Lietuvos BVP augimas. Atitinkamai, tikimasi, kad pozityvios tendencijos turėtų atsispindėti ir vėlesnių laikotarpių EPSO-G įmonių grupės rezultatuose.

„EPSO-G“ grupės veiklas bei strateginius pasirinkimus reikšmingai įtakoja nacionalinio ir ES lygmens teisėkūros iniciatyvos bei strateginio planavimo dokumentai:

- Nacionaliniu lygmeniu, svarbiausi „EPSO-G“ grupės veiklą įtakojuojantys strateginiai planavimo dokumentai yra 2018 metais Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinta atnaujinta Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija (toliau – NENS) bei 2020 metais patvirtintas ir Europos Komisijai teikiamas Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas (toliau – NEKS). NENS Lietuva išsikėlė ambicingus tikslus, kuriais ženkliai prisidės prie Energetikos sąjungos, Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų, Paryžiaus susitarime nustatytų tikslų ir 2030 metų ES energetikos ir klimato politikos tikslų įgyvendinimo. Jais siekiama padidinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį (įskaitant ir biometano bei kitų iš AEI pagamintų dujų) šalies bendrajame galutiniame energijos suvartojime: 2030 metais – 45 proc., o nuo 2050 metų – 80 procentų.
- ES kontekste „EPSO-G“ grupei itin svarbus „Žalioji kursas“ – ES skėtinė strategija ir veiksmų planas, apimantys įvairius ekonomikos sektorius. Siekiama, kad iki 2050 metų Europa taptų klimatui neutraliu kontinentu, tuo tarpu CO2 emisijos 2030 metais būtų sumažintos 55 proc., lyginant su 1990 metais. „Žaliojo kurso“ apimtyje pristatytas Energetikos sistemų integracijos, Vandenilio ir Jūrinio vėjo strategijos tiesiogiai įtakoja Grupės įmonių (visų pirma perdavimo sistemos operatorių) planus bei joms keliamus ilgalaikius tikslus, akcentuoja naujų technologijų integracijos ir tarpsektorinių iniciatyvų svarbą.
- ES kontekste taip pat svarbus, galimai darysiantis reikšmingą įtaką „EPSO-G“ grupei ir ypač – „Amber Grid“ – 2021-12-15 Europos Komisijos paskelbtas Europos Sąjungos (ES) teisės akto pasiūlymų rinkinys, kuriuo siekiama dekarbonizuoti ES dujų rinką, palengvinant atsinaujinančių ir mažai anglies dioksido išskiriančių (angl. low-carbon) dujų, įskaitant vandenilį, įsisavinimą ir užtikrinti energijos tiekimo saugumą visiems Europos piliečiams. Sprendimai dėl šio paketo ES lygiu įsigaliojimo galimai bus priimami 2022 metais.

„Iš viso per 2021 metus „Amber Grid“ valdomą Lietuvos dujų perdavimo sistemą buvo transportuota beveik 53 TWh gamtinių dujų, 2020 m. – 58 TWh.“

- 2021 ir 2022 m. medienos biržos įkainis – 0,12 proc. nuo EMPS (Elektroninėje medienos prekybos sistemoje) sudarytų medienos pirkimo-pardavimo sandorio vertės;

- nuo 2021 m. gruodžio 1 d. įsigaliojo prekybos šilumos aukcionų segmente įkainis – 15,65 Eur/1000 MWh už nurodytą šilumos kiekį (iki tol galiojo 2018 m. gegužę VERT nustatytas 9,84 Eur/1000 MWh įkainis) (įkainis pakoreguotas, įvertinus 2021-2024 m. prognozuojamų sąnaudų, leistinos pelno normas, suteiktinų paslaugų rodiklius bei veiklos rezultatus 2018-2020 m.);

- nuo 2022 m. sausio 15 d. taikomas degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių (DAEI) apskaitos sistemos įkainis – 0,017 Eur už tūkstą DAEI apskaitos vienetų (pradėta nauja „Baltpool“ veikla – DAEI sistemos administravimas).

- **„Baltpool“ nereguliuojamos veiklos:**

- 2021 ir 2022 m. prekybos biokuro biržoje įkainis, kai biokuras tiekiamas ne Lietuvoje – 0,5 % nuo sandorio vertės;

- **„GET Baltic“:**

- 2021 ir 2022 m. metinės narystės įkainis - fiksuotas įkainis už kalendorinius metus – 5000 Eur /metus planui Nr. 1 ir 0 Eur / metus planui Nr. 2;

- 2021 ir 2022 m. kintamasis prekybos įkainis - už biržoje įsigytą ir (ar) parduotą produkto kiekį – 0,08 Eur / MWh planui Nr. 1 ir 0,12 Eur / MWh planui Nr. 2 (nurodyti įkainiai - tai VERT dar 2015 m. gruodžio nutarimu patvirtinti nuo 2016 m. taikomi įkainiai);

Išsami informacija apie „GET Baltic“ teikiamų kitų paslaugų (įskaitant REMIT duomenų teikimo paslaugas, duomenų mainų paslaugas ir kt. paslaugas) įkainius skelbiama „GET Baltic“ tinklalapyje: https://www.getbaltic.com/wp-content/uploads/GET-Baltic-paslaug%C5%B3-%C4%AFkainiai_20211120.pdf. 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojo perdavimo sistemų operatorių nusta-

tytos ir Tarybos patvirtintos elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo kainos bei „Litgrid“ sisteminių paslaugų kaina. „Amber Grid“ atveju buvo pakoreguota 2021 metams nustatyta pajamų viršutinė riba ir atitinkamai kainos 2022 metams, o „Litgrid“ atveju nustatyta kainos viršutinė riba naujam 2022-2026 m. reguliavimo periodui ir atitinkamai 2022 m. kainos.

2021 m. gegužės 31 d. Taryba, atsižvelgdama į Tarybos 2021 m. gegužės 10 d. sprendimu pakoreguotą gamtinių dujų perdavimo veiklos viršutinę ribą, patvirtino „Amber Grid“ valdybos nustatytas gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas, įsigaliosiančias nuo 2022 m. sausio 1 d.

Patvirtinta, kad vidutinė dujų perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams 2022 metais, palyginti su 2021 m. taikyta vidutine kaina (1,40 Eur/MWh) mažės trečdaliu arba 29 proc. ir sudarys 1 Eur/MWh. 2022 metais vartotojams / sistemos naudotojams taikytiną iki šiol mažiausią dujų perdavimo paslaugos kainą pagrindė lėmė gauta didesnė, nei Tarybos nustatyta, investicijų grąža už 2019-2020 m. 2022 m. perdavimo paslaugų kainoms įtakos turėjo ir 2020 m. gruodžio - 2020 m. vasario mėn. vykusios viešosios konsultacijos dėl 2022-2023 m. taikytinos perdavimo kainų metodikos, 2020 m. „Amber Grid“ vykdytos GIPL jungties komercinio panaudojimo apklausos rezultatai ir GIPL jungties veikimo pradžia 2022 m.

„Patvirtinta, kad vidutinė dujų perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams 2022 metais, palyginti su 2021 m. taikyta vidutine kaina (1,40 Eur/MWh) mažės trečdaliu arba 29 proc. ir sudarys 1 Eur/MWh.“

2021 m. spalio 1 d. Taryba patvirtino 0,684 ct/kWh elektros energijos perdavimo aukštos įtampos tinklais paslaugos kainos viršutinę ribą naujam 2022-2026 m. reguliavimo periodui, kuri įsigaliojo nuo 2022 m. sausio 1 dienos, ir, palyginti su taikyta 2021 m. (0,721 ct/kWh), yra 5,1 proc. mažesnė. Šiam pokyčiui didžiausią įtaką turėjo prognozuojamas apie 10 proc. didesnis (nei prognozuota 2021 metų kainoms) perduoti elektros energijos kiekis Lietuvos vartotojams (kainos viršutinę ribą mažinantis veiksnys). Taip pat įtakos turėjo ir (1) „Litgrid“ 2018-2020 m. gauta didesnė, nei Tarybos nustatyta, investicijų grąža (kainos viršutinę ribą mažinantis veiksnys), (2) įleistinų 2022 m. pajamų lygį įtraukiamų prognozuojamų sąnaudų pokyčiai naujam „Litgrid“ reguliavimo periodui: prognozuojamos didesnės sąnaudos technologinėms reikmėms dėl situacijos elektros energijos rinkose (kainos viršutinę ribą didinantis veiksnys), investicijų grąžos (WACC) dėl naujos WACC metodikos nuo 2022 m. taikymo bei situacijos finansų rinkose sumažėjimas nuo 5,34 % (2021 m.) iki 4,03 % (2022 m.) (kainos viršutinę ribą mažinantis veiksnys) ir kiti sąnaudų pokyčiai. Neviršijant šios ribos bei atsižvelgiant į Tarybos 2021 m. spalio 15 d. sprendimą dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos, „Litgrid“ nustatė elektros energijos perdavimo paslaugų kainas ir jų taikymo tvarką, kaip numatyta teisės aktuose, 2021 m. spalio 29 d. paskelbė Taryba.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. patvirtinta vidutinė elektros energijos perdavimo paslaugos kaina sumažėjo atitinkamai 5,1 proc. - iki 0,684 ct/kWh.

Tarybos patvirtinta „Litgrid“ sisteminių paslaugų vidutinė nediferencijuota kaina nuo 2022 m. sausio 1 d. sumažėjo 22,7 proc. - iki 0,589 ct/kWh. Esminės priežastys, lėmusios šios kainos pokytį, buvo prognozuojamas apie 10 proc. didesnis (nei prognozuota nustatant 2021 metų sisteminių paslaugų kainą) suteiktinų sisteminių paslaugų kiekis, bei prognozuojamas apie 15 proc. mažesnės (lyginant nustatytoms 2021 m.) sisteminių paslaugų sąnaudos 2022-iesiems metams pagrinde dėl mažesnių sąnaudų elektros energetikos sistemos izoliuoto darbo užtikrinimui bei dėl 2020 m. patirtų mažesnių sisteminių paslaugų sąnaudų (lyginant su prognozuotomis, nustatant 2020 m. sisteminių paslaugų kainą).

Pokyčiai elektros energijos balansavimo rinkoje:

- nuo 2021 m. birželio pradžios Baltijos šalių elektros rinkos duomenys skelbiami naujai sukurtoje platformoje: Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatoriai (PSO) - Lietuvos „Litgrid“, Latvijos AST ir Estijos „Elering“ - įdiegė naują Baltijos šalių elektros rinkos duomenų skelbimo platformą „Baltic Transparency Dashboard“ (<https://baltic.transparency-dashboard.eu>), pakeitusią „Baltic CoBa Balancing Dashboard“ sistemą. Naujasis sprendimas patogesnis rinkos dalyviams, o operatoriai turi daugiau lankstumo ir gali skelbti dar daugiau sistemos duomenų;
- siekiant įgyvendinti tolimesnius harmonizavimo tarp ES valstybių narių reikalavimus, 2021 m. atnaujintos Baltijos balansavimo regiono disbalanso apskaitos taisyklės, atsižvelgiant į 2021 m. liepą-rugpjūtį vykdytas viešosios kon-

sultacijos rezultatus;

- 2021 m. spalio 5 d. „Litgrid“ paskelbė kartu su Latvijos ir Estijos elektros PSO parengtą Baltijos šalių balansavimo rinkos plėtrą planą. Šiuo tikslu Baltijos PSO iki 2024 m. pab. planuoja sukurti Baltijos apkrovos ir dažnio valdymo (ADV) bloką, bendrą Baltijos šalių balansavimo pajėgumų rinką, įdiegdami pajėgumų rinkos ir tarpvalstybinio pajėgumo paskirstymo mechanizmus, kad balanso paslaugų teikėjai Baltijos šalyse galėtų konkuruoti likvidžioje rinkoje, užtikrindami efektyviausią balansavimo pajėgumų pirkimą Baltijos šalyse. Išsamesnė informacija apie planą skelbiama „Litgrid“ tinklalapyje <https://www.litgrid.eu/index.php/naujienos/naujienos/baltijos-saliu-balansavimo-planas/31646>;
- 2021 m. lapkričio 30 d. VERT suderino „Litgrid“ parengtas atnaujintas disbalanso pirkimo-pardavimo sutarties standartines sąlygas. VERT teigimu, lyginant su iki tol galiojusiomis sąlygomis, atnaujinta tvarka turėtų labiau skatinti rinkos dalyvius išvengti patiriamo disbalanso ir užtikrinti nuoseklią ir labiau harmonizuotą atsiskaitymo už disbalansą taisyklių taikymą, tuo pačiu prisidedant prie elektros energijos sistemos efektyvumo didinimo galutinių vartotojų naudai.

Siekiant didinti pasinaudojimo gamtinių dujų perdavimo sistema paprastumą ir lankstumą bei skatinti regioninės dujų rinkos plėtrą, nuo 2020 m. įleidimo taškuose perdavimo paslaugų kainos harmonizuotos su kaimyninėje tarifu zonoje, apimančioje Latviją, Estiją ir Suomiją, įleidimo kainomis. Be to, siekiant sudaryti kuo geresnes sąlygas rinkos dalyviams pasinaudoti Lietuvos SGD terminalu ir didinti konkurencinį spaudimą kainoms dujų rinkoje, nuo 2019 m. taikoma 75 proc. nuolaida perdavimo paslaugų kainai Klaipėdos įleidimo taške. Tokia pati kainodara bus taikoma ir 2022 metais.

Vertinant Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos nacionalinių institucijų, atsakingų ministerijų ir perdavimo sistemos operatorių vykdomas diskusijas, planus, siekiant bendros Lietuvos ir FINESTLAT (Latvijos, Estijos ir Suomijos) tarifų zonos sukūrimo, ateityje galimi pokyčiai „Amber Grid“ perdavimo kainų struktūroje,

Pažymėtina ir tai, kad, „Energy cells“ - kaip paskirtojo kaupimo sistemos operatoriaus (toliau - PKSO) - veikla PKSO paskyrimo laikotarpiu - iki Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais (iki sinchronizacijos projekto įgyvendinimo pabaigos), įskaitant paslaugų kainas, yra reguliuojama valstybės. „Energy cells“ teiktinos izoliuoto darbo rezervo paslaugos kainą numatoma įtraukti į „Litgrid“ sisteminių paslaugų kainą. Atitinkamus sprendimus dėl izoliuoto darbo rezervo paslaugos kainos ir jos įtraukimo į „Litgrid“ sisteminių paslaugų kainą VERT, remiantis galiojančiais teisės aktais, turėtų priimti 2022 m. antroje pusėje.

03

Strateginiai tikslai

03

Strateginiai tikslai

3.1. Veiklos strategija

2021 metų liepą patvirtinta „EPSO-G“ strategija 2030“ apibrėžia įmonių grupės viziją, misiją, vertybes, strategines kryptis, tikslus bei numatomus finansinius ir kitus veiklos rodiklius iki 2030 metų. Šie elementai leidžia „EPSO-G“ grupei užtikrinti tvarius bei efektyvius energijos mainus bei įgyvendinti savo misiją identifikuotoms svarbiausioms suinteresuotoms šalims - vartotojams, gamintojams ir tiekėjams, steigėjui, visuomenei bei darbuotojams (vieni kitiems). Strategija buvo parengta atsižvelgiant į raštą dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių „EPSO-G“, kuriam pritarta 2021 m. gegužės 3 d. Energetikos ministro įsakymu.

EPSO-G misija - įgalinti tvarius ir efektyvius energijos mainus. Siekiant įgyvendinti misiją, EPSO-G įsipareigoja:

- **Vartotojams** - vystyti patikimą ir skaidrią platformą, teikiančią plačias energijos įsigijimo galimybes už konkurencingą kainą;
- **Gamintojams ir tiekėjams** - vystyti patikimą ir skaidrią platformą, kurioje paprasta ir greitai realizuoti energijos produktus likvidžioje rinkoje;
- **Steigėjui** - užtikrinti subalansuotą ir integruotą energijos mainų sistemą;
- **Visuomenei** - skatinti klimatui neutralius energijos pasirinkimus, siekiant ilgalaikio Lietuvos ekonominio konkurencingumo;
- **Vieni kitiems** - kurti atvirą ir pažangią komandą, gyvenančią ateities energetika.

„EPSO-G“ turi esminį vaidmenį užtikrinant sklandų ir patikimą Lietuvos perėjimą prie didelių kiekių AEI integruojančios energetikos sistemos, įgalinant sektoriaus dekarbonizaciją, inicijuojant sistemų susiejimo projektus bei palengvinant klimatui neutralios energijos mainus. „EPSO-G“ veikla suvokiama per platformos verslo modelį, kurio esminiai bruožai yra šie: įgalinamos vertę kuriančios sąveikos tarp tiekėjų ir vartotojų; atvira, dalyvavimą skatinanti infrastruktūra toms sąveikoms bei bendros taisyklės. Taigi savo veikla Grupė kuria tvarią, skaidrią, vienodais standartais paremtą ekosistemą, palengvinančią mainus tarp gamintojų, tiekėjų ir vartotojų, bei kuriančią vertę visuomenei per tvarios energijos pasirinkimų įgalinimą bei indėlį kuriant šalies konkurencingumą.

„EPSO-G“ vizija - įgalinsime Lietuvos energetikos sektoriaus saugumą, integraciją, transformaciją. Atitinkamai, suformuluotos vizijos įgyvendinimo kryptys iki 2030 metų:

- **Vartotojams** - sukurta į vartotojų poreikius orientuota organizacija, kurianti naujas galimybes;
- **Gamintojams ir tiekėjams** - išvystyta likvidi regioninė rinka ir investicijoms į energijos gamybą patraukli infrastruktūra;
- **Steigėjui** - integruotas Lietuvos energetikos sistemos vystymas;
- **Visuomenei** - kryptingai mažėjantis veiklos poveikis aplinkai ir energijos sistemos, pritaikytos energetikos sektoriaus dekarbonizacijai;
- **Vieni kitiems** - pripažinti ateities energetikos lyderiai regione.

3.2. Strategijos įgyvendinimo pažanga

Vartotojams - sukurta į vartotojų poreikius orientuota organizacija, kurianti naujas galimybes.

Klientų pasitenkinimo didinimas yra vienas iš „EPSO-G“ grupės strateginių tikslų, prisidedančių prie sklandaus „EPSO G“ strategijos įgyvendinimo, siekiant sukurti į vartotojų poreikius orientuotą organizaciją. Grupės mastu klientų pasitenkinimo tyrimai pagal vieningą metodologiją buvo atlikti pirmą kartą 2021 metų lapkričio – gruodžio mėnesiais. Tyrimuose dalyvavo 221 klientas, besinaudojantis bendrovė „Amber Grid“, „Baltpool“, „GET Baltic“, „Litgrid“ ir „Tetas“ paslaugomis. Naudojant GCSI ir NPS metodikas buvo analizuojamas „EPSO-G“ grupės įmonių klientų pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis, jų atitikimas klientų lūkesčiams bei noras rekomenduoti šias paslaugas kitiems. Grupės įmonių indeksai pagal GCSI metodiką varijavo nuo 75 iki 88, tuo tarpu Grupės strategijoje keliamas ilgalaikis tikslas užtikrinti, kad klientų pasitenkinimo indeksas grupės bendrovėse būtų ≥ 80 , t.y. įmonių rezultatai patektų tarp rinkos lyderių.

Strategijoje keliamas tikslas sukurti bendrą Lietuvos, Lenkijos, Latvijos, Estijos ir Suomijos gamtinių dujų perdavimo tarifų zoną iki 2025 m. konkurencingoms gamtinių dujų kainoms užtikrinti. Tikimasi, kad ženklios naudos Lietuvos ir visam Rytų Baltijos regionui suteiks ir GIPL taško komercinio panaudojimo galimybių nuoseklus išplėtimas.

Dėl Lietuvos prisijungimo prie kaimyninės tarifų zonos, apimančios Latviją, Estiją ir Suomiją (FINESTLAT tarifų zona) ir taikytinų Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkos integravimosi priemonių 2021 m. aktyviai tęstos diskusijos su regioniniais partneriais. Siekiant Lietuvai prisijungti prie FINESTLAT tarifų zonos visoms šalims naudingomis ir subalansuotomis sąlygomis, kartu su kitais operatoriais 2021 m. buvo parengta alternatyvų analizė dėl galimo kaštų kompensavimo tarp perdavimo sistemų operatorių mechanizmo (angl. Inter-TSO Compensation (ITC) Mechanism). Baltijos šalys ir Suomija toliau derins pozicijas dėl tolesnės rinkos integracijos. 2022 metais numatoma skelbti viešą konsultaciją dėl bendros tarifų zonos sukūrimo ir ITC mechanizmo įdiegimo. Radus kompromisinį sprendimą, Lietuva prisijungtų prie FINESTLAT tarifų zonos nuo 2023-2024 m.

Atsižvelgiant į vartotojų poreikius rinktis vartojamą energiją, tame tarpe pagamintą iš AEI, svarbu sukurti plačias galimybes prekybai energijos kilmės sertifikatais. Elektros ir dujų, pagamintų iš AEI, nacionalinius kilmės garantijų registrus administruoja atitinkamai „Litgrid“ ir „Amber Grid“. Siekta, kad 2021 m. būtų sukurta efektyvi ir patikima elektros energijos kilmės sertifikatų sistema, 2022 m. - sukurtos galimybės prekiauti biometano kilmės garantijomis tarp LT-LV-EE-FI. Pastarosios priemonės įgyvendinimas Baltijos šalių ir Suomijos PSO sprendimu laikinai sustabdytas. Dėl Estijoje inicijuotų teisės akto pakeitimų bei vėluojančių teisės akto, susijusių su kilmės garantijų veikla, priėmimo Latvijoje bei Suomijoje, galimybės prekiauti

biometano kilmės garantijomis (su tvarumo sertifikatais) tarp Baltijos šalių ir Suomijos nusikels į 2022 m. pabaigą ar 2023 m. Tuo tarpu Nacionalinės dujų, pagamintų iš AEI (įskaitant vandenilį), kilmės garantijų sistemos integravimas į regioninę ir kuriama Europinė sistema 2021 m. vyko pagal REGATRACE projekte numatytus terminus.

Grupė skiria didelį dėmesį pasiruošimui atverti rinkai reikšmingus duomenis bei skaitmenizacijos brandos didinimui. 2021 m. pradėtas Grupės įmonių duomenų valdysenos, duomenų analitikos ir atvirų duomenų projektas kaip pirmas žingsnis link duomenimis grįstos organizacijų grupės - atitinkamos kultūros ir ekosistemos, kur leis pilnai išnaudoti ir į Grupės veiklą integruoti duomenis, analitiką ir jais remiantis priimti geriausius veiklos sprendimus.

Grupės paslaugų kuriama vertė ir plečiamos galimybės rinktis iš daugiau šaltinių (pvz. dujų rinkos regioninė integracija, įgyvendinus GIPL), tiekėjų, paslaugų (pvz., dujų perdavimo sistemos pritaikymas vandenilio transportavimui, prekyba energijos kilmės sertifikatais, elektros infrastruktūros parengimas geležinkelių elektrifikacijai, elektros vartotojų sistemų prijungimo spartinimas) prisidės prie gyventojų gerovės, klimatui neutralios energetikos sistemos kūrimo, o kartu (per konkurencingas energijos kainas) ir šalies ūkio konkurencingumo didinimo.

Gamintojams ir tiekėjams: išvystyta likvidi regioninė rinka ir investicijoms į energijos gamybą patraukli infrastruktūra

Strategijos laikotarpiu, per ateinantį dešimtmetį, bus siekiama išlaikyti aukštą perdavimo sistemų patikimumą bei skaitmenizuoti technologinį turtą. Tai aktualu visiems platformos dalyviams - identifikuotoms svarbiausioms suinteresuotosioms šalims. Atitinkamai, strateginiais KPI laikome VERT kasmet nustatomus perdavimo patikimumo rodiklius. Elektros sektoriuje AIT (vidutinė elektros energijos perdavimo nutraukimo trukmė minutėmis) ir ENS (perdavimo tinklu neperduotos elektros energijos kiekis, kWh) rodikliai 2021 metais neviršijo priimtinių reikšmių. Dujų sektoriuje 2021 metais nebuvo neplanuotų nutraukimų dėl operatoriaus atsakomybės.

Strategijos laikotarpiu aktualu efektyvinti ilgalaikį sistemų plėtros planavimą, siekiant mažinti perdavimo tinklų pralaidumų apribojimus, užtikrinant efektyvų tarptautinių jungčių, vidaus tinklo plėtros projektų įgyvendinimą bei naujų generuojančių šaltinių ir naujų vartotojų prijungimą.

NENS kuriama ambicinga vizija - iki 2030 metų 45 proc. elektros energijos galutiniame suvartojime turi sudaryti AEI. „Litgrid“ vertinimu, plečiant atsinaujinančius energijos išteklius, siekiant ambicingesnių AEI plėtros tikslų, 2030 metais AEI dalis suvartojime gali siekti ir iki 90 proc.

Todėl itin daug dėmesio 2021 metais buvo skiriama įvertinti tinklo gebėjimui prisitaikyti atsinaujinančių energetikos šaltinių integracijai bei energijos kaupimo technologijų diegimui bei užtikrinti, kad energijos perdavimo sistema būtų parengta iki 5 GW sausumos AEI ir jūrinio vėjo integracijai iki 2030 m. Prie sklandesnės AEI integracijos prisidės ir 200 MW energijos kaupimo sistemos projektas, kuris bus užbaigtas 2022 m., kurio pagrindinis tikslas veiklos pradžioje - užtikrinti elektros energetikos sistemos nacionalinį saugumą, o vėlesniame etape, po 2025 m., teikti lankstumo paslaugas.

Visuomenei: kryptingai mažėjantis veiklos poveikis aplinkai ir energijos sistemos, pritaikytos energetikos sektoriaus dekarbonizacijai

Grupės siekis - iki 2030 m. 2/3 sumažinti veiklų poveikį aplinkai. 2021 m. pradėtas EPSO-G grupės įmonių veiklų poveikio aplinkai vertinimas, tame tarpe ŠESD inventorizacija, kadangi iki šiol Grupės veiklų poveikis aplinkai nebuvo sistemingai matuotas. 2021 m. visose projekte dalyvaujančiose bendrovėse užbaigta ŠESD inventorizacija bei grupės mastu pateikta tarpinė ŠESD inventorizacijos ataskaita, nustatyti pagrindiniai CO2 emisijų šaltiniai kiekvienos įmonės veikloje. 2022 m. bus atlikti likusių aplinkosauginių poveikių skaičiavimai bei apibrėžtos veiksmų kryptys, parengti poveikių mažinimo veiksmų planai. Priemonių, mažinančių grupės veiklų daromą poveikį klimatui (tokių kaip žaliųjų pirkimų vykdymas, AEI varomas transporto parkas), sąrašas bus kasmet atnaujinamas ir plečiamas. Taip pat toliau bus vystomas dialogas su reguliatoriumi dėl palankios klimato neutralumui sprendimams aplinkos sukūrimo.

Vertiname, kad Grupės įmonės atlieka svarbų vaidmenį įgalinant sklandžią Lietuvos energetikos sektoriaus transformaciją į „žaliąją“ energetiką grįstą sistemą. Suvaldyti AEI integraciją užtikrinant sistemos stabilumą yra svarbus iššūkis, kuriam Grupė ruošiasi identifikavusi prioritetines reikalingų įgyti naujų kompetencijų sritis bei rengdamasi integruoti ženklus kiekius jūrinio vėjo, plėtoti kilmės garantijų sistemas, palengvinančias energijos iš AEI mainus, prijungti biometano ir vandenilio gamintojus. Bus siekiama Lietuvos dujų perdavimo sistemos pritaikymo vandenilio transportavimui, kas yra strategiškai svarbus ir kompleksiškas uždavinys atsižvelgiant į ES vandenilio strategiją bei Energijos sistemų integracijos strategiją. Šalia techninio parengtumo bei dujų kokybės reikalavimų pritaikymo svarbus reguliacinės aplinkos pokyčių, būtinų žaliajo vandenilio integravimui, sukūrimas bei bendradarbiavimo vandenilio tematika skatinimas regione. Atitinkamai, 2021 metais pradėtos rengti nacionalinės vandenilio technologijos plėtros Lietuvoje gairės iki 2050 metų; kartu su Baltijos šalių ir Suomijos dujų perdavimo sistemos operatoriais pradėtas rengti techninių vandenilio transportavimo galimybių tyrimų ir plėtros planas; tęsti darbai įgyvendinant demonstracinį „žalio“ vandenilio įmaitinimą į dujų tinklus projektą.

Vieni kitiems : pripažinti ateities energetikos lyderiai regione

„EPSO-G“ grupės įmonėse dirba daug aukštos kvalifikacijos darbuotojų, sukaupta plataus masto ir tarptautinių projektų praktinė patirtis (angl. know-how). Plėtojant tvarią darbdavio ir darbuotojo partnerystę, siekiama stiprinti ir toliau brandinti įmonių valdymo ir energetikos kompetencijas, kurios bus svarbios strateginiams tikslams, susijusiems su NENS numatytų strateginių projektų įgyvendinimu, dekarbonizacija, tarpsektorine energijos sistemų integracija, pasiekti bei išlikti konkurencingais, siekiant reikšmingo grupės pajamų dalies iš nereguliuojamų veiklų ir užsienio rinkų padidinimo.

2021 metais grupėje pradėtas kompetencijų modelių atnaujinimas - Grupės įmonės patobulino kompetencijų modelius, sudarytus iš bendrųjų ir vadovavimo kompetencijų, taip pat buvo pasirinktos prioritetinės sritys „Amber Grid“ ir „Litgrid“ funkcinių kompetencijų modelių parengimui. Be to, Grupės mastu inicijuota darbdavio įvaizdžio gerinimo programa bei nustatytos darbdavio įvaizdžio gerinimo kryptys.

Grupei keliamas tikslas pajamų struktūroje padidinti pajamų iš nereguliuojamų veiklų ir užsienio rinkų proc. - 2021 m. šis rodiklis siekė 10,5 proc. ir buvo kiek mažesnis nei planuota (11 proc.).

Steigėjui: integruotas visos Lietuvos energetikos sistemos vystymas

Grupės strategijoje akcentuojama būtinybė sudaryti palankias sąlygas žaliosios energetikos gamintojų prijungimui prie grupės valdomos infrastruktūros - parengti sistemą biometano ir vandenilio maišymui, pritaikyti elektros perdavimo sistemą tolimesnei jūros ir sausumos vėjo, saulės energetikos plėtrai.

Be to, svarbus skirtingų sektorių integracijos skatinimo aspektas, taip siekiant optimalaus sistemos subalansavimo. Kartu su partneriais inicijuoti bandomieji demonstraciniai projektai, integruojant elektros ir centralizuota šilumos tiekimo sektorius (power-to-heat) bei siekiant prijungti prie perdavimo sistemos vandenilio gamintoją (bandomojoje aplinkoje) (power-to-gas). Toks skirtingų ekonomikos sektorių bendradarbiavimas energijoje tiek šalies viduje, tiek regione leis optimaliai panaudoti turimą infrastruktūrą, sumažins poreikį ateityje riboti AEI energiją ir padidins bendrą sistemos efektyvumą.

3.3 Veiklos ir finansiniai tikslai

Remiantis akcininko lūkesčių laiške nurodytomis ir strategijoje patvirtintomis kryptimis, „EPSO-G“ valdyba valdymo bendrovei iškėlė šiuos 2021 metų veiklos tikslus.

EPSO-G 2021 m. veiklos tikslai

METINIS TIKSLAS	SIEKTINAS RODIKLIO DYDIS	TIKSLIO SVORIS
Grupės įmonių strateginių projektų įgyvendinimo valdymas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įgyvendintas LitPol Link išplėtimo projektas - rodiklio svoris 25%; 2. Pasirašyta sutartis dėl kompensatorių pirkimo - rodiklio svoris 25%; 3.) Sinchronizacijos su KET programos projektų nurodytų gairių ir užbaigimo vykdymas laiku - rodiklio svoris 20 %; 4. GIPL projekto nurodytų gairių ir užbaigimo vykdymas laiku - rodiklio svoris 10 %; 5. 200 MW energijos kaupimo sistemos projekto nurodytų gairių ir užbaigimo vykdymas laiku - rodiklio svoris 20%. 	40%
LR elektros energetikos sistemos patikimo veikimo stiprinimas	Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos avarinio prijungimo prie Lenkijos Respublikos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu projekto įgyvendinimas (avarinės pagalbos per sinchroninę jungtį su Lenkija bandymas) bei pateikti pasiūlymai dėl LEES vystymosi integruoto plano	15%
Pagal kompetencijų užtikrintas elektros energijos iš nesaugios Astravo atominės elektrinės nepateikimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sukurtas elektros energijos, patenkančios iš trečiųjų šalių, prekybos ir pralaidumų nustatymo teisinis reguliavimas, užtikrinantis Būtinųjų priemonių įstatymo įgyvendinimą siekiant, kad Baltijos šalyse nebūtų prekiaujama Baltarusijoje pagaminta elektros energija bei nebūtų finansuojama Astravo atominės elektrinės veikla. (II ketv.) - rodiklio svoris 70%; 2. Išanalizuotos galimybės, parengti sprendiniai ir veiksmų planas dėl elektros energijos pralaidumo iš Baltarusijos į Lietuvą nuoseklaus mažinimo iki 2025 m. (II ketv.) - rodiklio svoris 30%. 	15%
Valdymo bendrovės vertės didinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iki liepos 2 d. peržiūrėti ir identifikuoti Valdymo bendrovės vertę didinančius pamatuojami rodikliai, susiję su: <ol style="list-style-type: none"> i) Grupės strategijos 2030 įgyvendinimo pažanga; ii) Korporatyvinio modelio peržiūra; iii) Valdymo bendrovės ir Grupės tikslų formulavimo ir kaskadavimo sistema; iv) Grupės kompetencijų centro apibrėžimu - rodiklio svoris 34% 2. Sutarta apimtimi įgyvendinti pagal pirmą punktą išgryninti tikslai ir rodikliai - rodiklio svoris 66%. 	20%
Fizinio barjero su Baltarusija įrengimo projekto įgyvendinimas numatyta apimtimi	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2 DALIS 397 km - Pasirašyti sutartis su gen. rangovais iki gruodžio 1 d. ir pradėti darbus iki gruodžio 31 d. - rodiklio svoris 40%. 2. Iki 2021-12-31 d. įrengti koncertinos prizmę Druskininkų, Adutiškio, Barausko, Kabelių ir Kapčiamiesčio PU - rodiklio svoris 60%. 	10%

Už nustatytų tikslų įgyvendinimą EPSO-G generalinis direktorius yra atskaitingas valdybai. Bendrovei keliami veiklos finansiniai ir nefinansiniai tikslai yra tapatūs EPSO-G generalinio direktoriaus tikslams.

Valdymo bendrovės valdyba kiekvienais metais atlieka tikslų pasiekimo įvertinimą. Jo rezultatas lemia kintamos atlygio dalies dydį, neviršijantį atlygio politikoje nustatytos proporcijos.

EPSO-G valdymo bendrovei iškelti tikslai, valdybos vertinimu, 2021 m. buvo įvykdyti 93,4 proc.

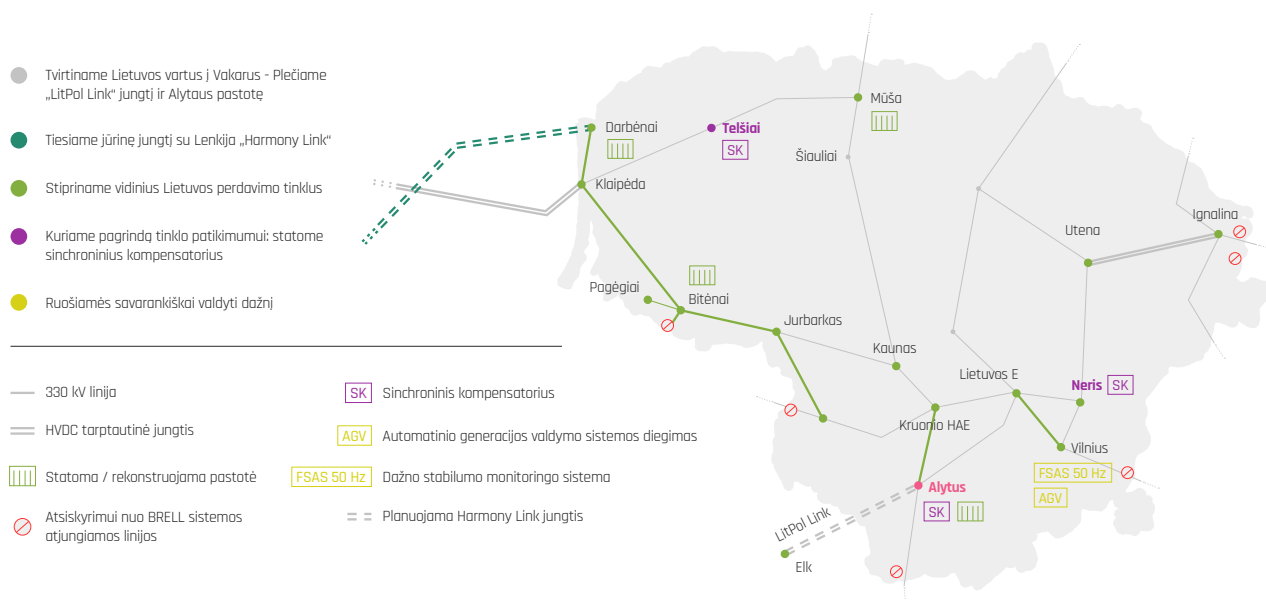
3.4 Reikšmingų infrastruktūros projektų santrauka

3.4.1. Elektros energetikos sistemos parengimas sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos tinklais

Pagrindinis Baltijos šalių sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais tikslas yra iki 2025 m. pritaikyti Europos Sąjungos teisinę bazę elektros rinkos, elektros sistemos valdymo ir plėtros srityse, bei eliminuoti politizuojamą ir diskriminuojančią sistemos valdymo praktiką. Baltijos šalių sinchroninis darbas su KET yra svarbus politiniais ir techniniais aspektais: sistemos valdymas pagal nediskriminuojančius, su kitais PSO suderintus

principus, atitinkančius ES trečiojo energetikos dokumentų paketo reikalavimus; lygiavertės konkurencijos su trečiosiomis šalimis elektros rinkoje galimybės; sąlygos prekiauti ir užsitikrinti elektros energijos rezervus bendroje Europos rinkoje; decentralizuotas, pagal elektrinių technologines galimybes vykdomas dažnio reguliavimas, kuris užtikrins didesnį Baltijos šalių EES savarankiškumą.

Sinchronizacijos programos įgyvendinimas

Sinchroniškas darbas su kontinentinės Europos elektros tinklais užtikrins:

- energetikos sistemų patikimą darbą ir saugų elektros perdavimą;
- tarpusavyje derinamus veiksmus prižiūrint įrenginius ir planuojant tinklo plėtrą;
- bendras energetikos sistemų valdymo taisykles - tinklų kodeksus, kurie vienodai bus taikomi visose Europos Sąjungos valstybėse;
- elektros prieinamumą iš Vakarų Europos energetikos sistemų.

Pabrėžiant integracijos su žemyninės Europos elektros perdavimo sistema svarbą, 2020 m. balandžio 14 d. LR Vyriausybė įsteigė specialią elektros tinklų sinchronizavimo projektui skirtą komisiją,

kuri užtikrina darbų koordinavimą aukščiausiu lygiu. Komisijai vadovauja šalies ministras pirmininkas. Jos darbe dalyvauja energetikos, aplinkos, finansų, užsienio reikalų ir žemės ūkio ministrai, taip pat „Litgrid“ ir EPSO-G vadovai.

2020 m. LR Seimas priėmė Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais įstatymo pakeitimą, kuriuo sinchronizavimo su Europos elektros tinklais projektui nustatė specialiuosius saugumo reikalavimus. Jie skirti efektyviai valdyti galimas rizikas ir sklandžiai įgyvendinti elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais infrastruktūros projektus.

Įstatymu numatyta pareiga perdavimo sistemos operatoriumi „Litgrid“ užtikrinti perdavimo sistemos stabilumo, saugumo, patikimumo, konfidencialios informacijos apsaugos, rangovų atitikties nacionalinio saugumo interesams, kibernetinės saugos ir įrenginių saugumo reikalavimus.

Bendradarbiavimas su Baltijos šalių ir Lenkijos perdavimo sistemų operatoriais:

Sinchronizacijos su KET programos sklandus įgyvendinimas yra glaudžiai susijęs ir priklauso nuo tarptautinio bendradarbiavimo ir veiksmų derinimo su regiono partnerėmis, ypač su Latvija, Estija, Lenkija bei Švedija.

2021 m. „Litgrid“ aktyviai tęsė šį bendradarbiavimą trimis kryptimis:

Sinchronizacijos programų koordinavimas:

- 2021 m. kovo 5 d. buvo pasirašytas papildomas susitarimas dėl sistemos valdymo sutarties tarp Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos elektros perdavimo sistemų operatorių dėl izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo.
- 2021 m. kovo 30 d. Baltijos elektros perdavimo sistemų operatoriai pasirašė paslaugų teikimo sutartį su kontinentinės Europos perdavimo sistemų operatorių konsorciūmu dėl 5 tyrimų, kurių tikslas – pateikti rekomendacijas kaip užtikrinti saugų ir stabilų Baltijos šalių veikimą kontinentinės Europos sinchroninėje zonoje nuo 2025 m.
- 2021 m. spalio 29 d. buvo pasirašytas avarinės pagalbos bandymo susitarimas tarp Litgrid ir PSE.
- 2021 m. gruodžio 21 d. buvo sudarytas susitarimas su Švedijos PSO dėl aktyviosios galios rezervo izoliuoto darbo metu.

Bendrų projektų įgyvendinimas:

Techninis Baltijos šalių sistemų sinchronizavimo scenarijus numato, kad sinchronizacija su KET vyks esama jungtimi tarp Lietuvos ir Lenkijos „LitPol Link“ nutiesiant naują jūrinį kabelį tarp šių valstybių. Šį scenarijų 2018 m. rugsėjo 14 d. patvirtino Baltijos energijos rinkos jungčių plano (BEMIP) aukšto lygio grupė. Tinklų sinchronizavimo procesą prižiūri Europos elektros perdavimo sistemos operatorių asociacijos (ENTSO-E) kontinentinės Europos regioninė grupė, o projektą „Harmony Link“ įgyvendina „PSE“ ir „Litgrid“.

Planuojamas „Harmony Link“ jungties galimumas 700 MW, ilgis – maždaug 330 km.

Įgyvendinant šį bendrą su PSE „Harmony Link“ projektą 2021 metais buvo padaryta pažanga:

- gautas leidimas ir atlikti jūros dugno tyrimo darbai Švedijos išskirtinėje ekonominėje zonoje;
- įsigytas sklypas Darbėnų pastotės statybai;
- 2021 m. gegužės 31 d. patvirtinta kabelio techninė specifikacija, pirkimo strategija;
- 2021 m. liepos 9 d. paskelbtas aukštos įtampos nuolatinės

srovės keitiklių gamybos ir įrengimo pirkimas, organizuojamas Lenkijos perdavimo sistemos operatoriaus PSE;

- 2021 m. rugpjūčio 10 d. paskelbtas kabelio projektavimo, gamybos ir įrengimo darbų pirkimas;
- 2021 m. rugpjūčio 17 d. buvo pabaigtas „Harmony Link jungties statyba“ projekto jūros dugno tyrimo pagrindinis etapas, patvirtinta tyrimo ataskaita;
- 2021 m. rugsėjo 14 d. buvo patvirtintas „Harmony Link jungties statyba“ ir „Darbėnų 330 kV skirstyklos“ statybos inžinerinės infrastruktūros vystymo planas;
- pradėta rengti dokumentacija užsakovų atstovo darbų pirkimui, kurį organizuoja Lenkijos perdavimo sistemos operatoriaus PSE.

Programos finansavimas:

2021 m. spalio mėnesį „Litgrid“ kartu su PSE (Lenkija), AST (Latvija) ir Elering (Estija) pateikė paraišką Baltijos Sinchronizacijos projekto III etapo įgyvendinimo finansavimui iš Europos Infrastruktūros tinklų priemonės (EITP, CEF – Connecting Europe Facility).

2022 m. sausio 26 d. Europos Sąjungos infrastruktūros tinklų fondo „Connecting Europe Facility“ (CEF) koordinacinis komitetas aukščiausiais balais įvertino bendrą Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos perdavimo sistemų operatorių paraišką.

Keturioms valstybėms siekė investicijų projektams, kurių bendra vertė sudaro 238 mln. eurų, iš kurių CEF parama kompensuotų maksimalią galimą kompensuoti sumą – 170 mln. eurų. Lietuvos projektų vertė yra 41 mln. eurų, Latvijos – 49 mln. eurų, Estijos – 37 mln. eurų, Lenkijos – 111 mln. eurų. Lėšos būtų skiriamos tinklo atnaujinimui, dažnio valdymo įrangai ir informacinių sistemų projektams.

Lietuvos dalies finansavimas numatytas keturiems „Litgrid“ projektams – Darbėnų pastotės statybai, pasienyje su Latvija esančios 330 kV elektros perdavimo oro perdavimo linijos Klaipėda-Grobinė rekonstrukcijai, elektros perdavimo sistemos informacinių technologijų sistemoms ir Lietuvos-Švedijos elektros jungties „NordBalt“ informacinių technologijų sistemoms. Sutartį dėl III etapo finansavimo EITP lėšomis planuojama suderinti ir pasirašyti per 2022 m. pirmąjį pusmetį.

Investicijos:

Bendra sinchronizacijos su KET projekto investicijų vertė, trims Baltijos šalims - iki 1 650 mln. Eurų. Šis projektas yra įtrauktas į Europos Komisijos Bendrojo intereso projektų sąrašą. Projektas yra įgyvendinamas atskirais finansavimo etapais.

- Bendra trijų Baltijos šalių pirmojo finansavimo etapo investicijų vertė siekia 430,4 mln. eurų, iš jų 166,33 mln. eurų - Lietuvos elektros energetikos sistemos atnaujinimui ir sustiprinimui. 2019 m. pirmajam investicijų etapui ES Lietuvai skyrė 124,7 mln. eurų, arba 75 proc. reikiamos sumos iš Europos tinklų infrastruktūros priemonės.
- Bendra Baltijos šalių ir Lenkijos antrojo finansavimo etapo įgyvendinimo investicijų vertė siekia 959,6 mln. eurų, iš jų 400,6 mln. eurų Lietuvai tenkanti investicijų dalis. Šio darbų etapo investicijų vertė yra didžiausia dėl numatomos jūrinės jungties „Harmony link“ statybos ir numatomų statyti sinchroninių kompensatorių Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. 2020 m. gruodžio mėn. pasirašytoje paramos sutartyje Lietuvai skirta 300,45 mln. eurų parama.
- Be to, 2019 m. su EK buvo pasirašyta sutartis dėl Sinchronizacijos projekto II etapo parengiamųjų darbų finansavimo. Lenkijos ir Lietuvos bendros investicijos pagal šią sutartį sudaro 20,58 mln. eurų, tame tarpe Lietuvos investicijos - 8,12 mln. eurų, iš CEF bus finansuojama 50 proc. investicijų, kas sudaro 10,29 mln. eurų abiem šalims ir 4,06 mln. eurų - Lietuvai.

Valstybinės svarbos projektų įgyvendinimo pažanga

Sinchronizacijos su KET tikslo įgyvendinimui 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 918 Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planą (toliau - Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planas arba VPP) ir įpareigojo „Litgrid“, kaip Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorių, įgyvendinti šį planą glaudžiai bendradarbiaujant su Baltijos šalių bei Lenkijos operatoriais ir prižiūrint Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijai.

Visi VPP veiksmai ir priemonės, kurių įgyvendinimo terminai buvo numatyti 2021 m. buvo įvykdyti (25 veiksmai), išskyrus projekto antrojo etapo antros dalies projektų ir darbų dalinio finansavimo Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) finansinės paramos lėšomis užtikrinimą, kuriam LR Vyriausybė patvirtino atnaujintą baigimo terminą - 2022 m. III ketvirtis. Papildomai per 2021 metus užbaigtas vienas veiksmas, kurio įgyvendinimo terminas numatytas 2022 m. 2021 m. buvo įgyvendinti du sinchronizacijos programai svarbūs projektai. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo įgyvendinti penki iš 14 programoje numatytų projektų.

LitPol Link jungties išplėtimas. „LitPol Link jungties išplėtimas“ yra vienas iš kertinių projektų Sinchronizacijos programai ir ypač - avarinio prisijungimo sinchroniniu režimu prie Lenkijos elektros tinklų galimybei užtikrinti. 2021 metų gruodžio mėnesį projektas buvo sėkmingai užbaigtas.

„LitPol Link“ jungties išplėtimo projektą sudarė „LitPol Link“ skirstyklos, Alytaus transformatorių pastotės, šalia esančių 330 kV ir 110 kV elektros perdavimo oro linijų rekonstrukcijos. Vienas pagrindinių atnaujintos „LitPol Link“ skirstyklos elementų - trys 600 MVA galios autotransformatoriai. Tai galingiausi tokio tipo įrenginiai Baltijos šalyse. Būtent jie leis vienu dažniu sujungti Baltijos šalių ir kontinentinės Europos elektros tinklus. Bendra „LitPol Link“ išplėtimo projekto vertė - 22,5 mln. eurų, projektas iš dalies finansuojamas iš ES Europos infrastruktūros tinklų priemonės. Užbaigus statybos darbus ši jungtis gruodžio 4 d. buvo sėkmingai išbandyta atliekant avarinės pagalbos bandymą kartu su Lenkijos operatore PSE tam atvejui, jei dėl nemumatytų priežasčių sinchronizaciją būtų būtina atlikti iki 2025 metų.

Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimas ir paruošimas sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos energetikos sistema. Šį projektą sudarė Ignalinos AE ir Utenos transformatorių pastočių 330 kV ir 110 kV skirstyklių rekonstrukcijos ir Lietuvos elektrinės transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcija perkeliant valdomą šuntinį reaktorių iš Ignalinos AE pastotės į Elektrėnų kompleksą.

Projekto įgyvendinimo metu „Litgrid“ paruošė Ignalinos AE ir Utenos transformatorių pastotes bei su jomis susijusias perdavimo linijas sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais. Įgyvendintas projektas ne tik priartina valstybę prie strateginio tikslo, bet ir prisideda prie Lietuvos elektros energetikos sistemos efektyvumo ir patikimumo.

Viso projekto vertė yra apie 24 mln. eurų. Projektas iš dalies finansuojamas iš Europos Sąjungos Regioninės plėtros fondo priemonės „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“. Kompleksinis projekto įgyvendinimas leis sutaupyti apie 6 mln. eurų investicijų į elektros perdavimo tinklą ir papildomai apie 0,6 mln. eurų kasmet dėl mažesnių elektros įrenginių eksploataavimo kaštų.

Sinchroninių kompensatorių įgyvendinimas Lietuvos elektros energetikos sistemoje. Šio projekto įgyvendinimo metu Lietuvoje bus pastatytos trys sinchroninių kompensatorių stotys, kurios bus prijungtos prie Telšių, Alytaus ir Neries (Nemenčinė, Vilniaus rajonas) 330 kV transformatorių pastočių.

2021 m. gruodžio 29 d. „Litgrid“ pasirašė sutartį su bendrove „Siemens Energy“, kuri Lietuvoje iki 2024 metų pabaigos įrengs tris sinchroninius kompensatorius, būtinus ruošiantis Baltijos šalių sinchronizacijai su kontinentine Europa. Su tarptautinį pirkimą laimėjusia „Siemens Energy“ sudarytos sinchroninių kompensatorių projektavimo, gamybos ir įrengimo darbų sutarties vertė – 87,4 mln. eurų (be PVM). Bendrovė turės ne tik įrengti sinchroninius kompensatorius, bet ir teikti garantinį aptarnavimą bei atsargines dalis, būtinas užtikrinti sinchroninių kompensatorių patikimą veikimą.

Lygiagrečiai UAB „Tetas“ vykdė darbus dėl pastočių rekonstrukcijos, reikalingos SK įrengti, juos planuojama užbaigti 2022 metais.

Projektų įgyvendinimo kontrolė

„EPSO-G“ grupėje centralizuojant projektų kontrolės sritį, 2021 m. buvo įsteigtos ir užpildytos keturios ePMO projektų vadovų pareigybės (angl. ePMO – enterprise project management office).

Tai leis toliau tobulinti vienodą projektų valdymo kultūrą visose grupės bendrovėse, teikti metodinę pagalbą bendrovių padaliniių ir projektų vadovams dėl projektų įgyvendinimo, rizikų ar problemų valdymo bei kitais su šiomis funkcijomis susijusiais klausimais.

EPSO-G ePMO projektų vadovų funkcijos:

- centralizuota projektų portfelių, programų ir projektų įgyvendinimo kontrolė bei atitikimo galiojantiems procesams patikra;
- projektų įgyvendinimo rodiklių duomenų surinkimas, projektų ir jų portfelių ataskaitų parengimas ir pristatymas vadovybei;
- efektyvių projektų valdymo ir kontrolės metodų, procedūrų ir įrankių kūrimas, pažangiausių projektų valdymo praktikų Grupėje diegimas;
- Grupės darbuotojų konsultavimas.

Projektų įgyvendinimo statusas 2021 m. gruodžio 31 d.

NR.	PROJEKTAS	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	330 kV Bitėnų transformatorių pastotės išplėtimas		100%							
2.	110 kV elektros perdavimo linijos Pagėgiai-Bitėnai statyba		100%							
3.	330 kV elektros perdavimo linijos Lietuvos elektrinė - Vilnius rekonstravimas			100%						
4.	LitPol Link jungties išplėtimas			100%						
5.	Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimo ir paruošimas sinchroniniam darbui su KET sistema			100%						
6.	330 kV elektros perdavimo linijos Kruonio HAE - Bitėnai statyba						45%			
7.	330 kV elektros perdavimo linijos Darbėnai - Bitėnai statyba						48%			
8.	Naujų sinchroninių kompensatorių įrengimas Lietuvos EES						48%			
9.	30 kV EPL Vilnius-Neris statyba						39%			
10.	30 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba						28%			
11.	30 kV skirstyklos „Mūša“ statyba						25%			
12.	„Harmony Link“ jungties statyba						16%			
13.	Elektros energetikos sistemos dažnio stabilumo vertinimo (FSAS) valdymo sistemos įrengimas						16%			
14.	Automatinio generacijos valdymo sistemos įdiegimas						23%			

3.4.2. Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos GIPL

Šiuo projektu siekiama integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką, diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius ir padidinti dujų tiekimo saugumą. „Amber Grid“ įgyvendina dujotiekių projekto dalį Lietuvos teritorijoje, o Lenkijos Respublikos teritorijoje - Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatorius GAZ-SYSTEM S.A.

Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) - tai gamtinių dujų infrastruktūra, sujungianti Lenkijos ir Lietuvos, o

tuo pačiu Baltijos šalių bei Suomijos perdavimo sistemas su Europos Sąjungos (ES) sistema.

Europos Komisija GIPL projektą pripažino didelės svarbos dujų tiekimo saugumą užtikrinančiu infrastruktūros projektu, reikšmingai prisidedančiu prie ES energetinio saugumo užtikrinimo. „Amber Grid“ GIPL projektą įgyvendina kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A.

Vamzdžio diametras

∅ 700 mm

Jungties pajėgumai

	LIETUVA	LENKIJA
	74 GWh per parą	58 GWh per parą
	27 GWh per metus	21 GWh per metus

Bendras dujotiekių ilgis

508 km → 165 km (LIETUVA) 343 km (LENKIJA)

GIPL projekto tikslai:

- integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką,
- diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius,
- padidinti dujų tiekimo saugumą.

Bendras dujotiekių ilgis bus 508 km, iš kurių Lietuvos teritorijoje - 165 km. Sukurti pajėgumai leis Baltijos šalių kryptimi transportuoti iki 27 TWh gamtinių dujų per metus, Lenkijos kryptimi - iki 21 TWh per metus, o Baltijos šalių dujų ir Suomijos rinkos taps bendros ES dujų rinkos dalimi.

GIPL projekto nauda:

- integruos Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką,
- sukurs priegą prie alternatyvių dujų tiekimo šaltinių, kelių bei sandorio šalių ir padidins dujų rinkos konkurencingumą,
- padidins dujų tiekimo saugumą ir patikimumą - sukūriant tiek papildomus dujų perdavimo pajėgumus, tiek galimybes taikyti ES šalių solidarumo mechanizmus ekstremalios situacijos atveju,
- sudarys sąlygas lanksčiau ir efektyviau panaudoti Lenkijos ir Lietuvos SGD terminalus ir perdavimo tinklus,
- padidins dujų prekybos likvidumą Lenkijos ir Baltijos šalių prekybos zonose, sustiprins jų regioninį vaidmenį.

Nuo 2020 m. sausio vykę tarptautinio dujotiekio, jungiančio Lietuvą ir Lenkiją GIPL statybos darbai Lietuvos teritorijoje užbaigti 2021 m. gruodžio 31 d., kai buvo gautas paskutinis GIPL projekto statybos užbaigimo aktas. Lenkijoje statybos darbus planuojama pabaigti per 2022 m. pirmąjį pusmetį.

GIPL statybų metu Lietuvoje buvo nutiestas dujotiekis per devynias savivaldybes nuo Širvintų iki Lazdijų. Projekto rangos darbus įgyvendino įmonių konsorciumas, kurį sudarė UAB „Alvora“ ir UAB „Šiaulių dujotiekio statyba“. Dujotiekis paklotas po didžiausiomis Lietuvos upėmis Nemunu ir Nerimi, taikant aplinką tausojantį horizontalaus kryptinio gręžimo HDD metodą, atlikti masiniai archeologiniai tyrinėjimai, pastatyta Santakos dujų apskaitos ir slėgio reguliavimo stotis, Lietuvoje įrengtas dujotiekis sujungtas su Lenkijoje paklotu vamzdynu, suvirinant auksinę siūlą valstybių sienų sankirtoje. Visas dujotiekis yra patikrintas maksimalia apkrova ir užpildytas dujomis.

3.4.3. Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimas

Projektu siekiama padidinti dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų tiekimo saugumą ir patikimumą, efektyvesnį infrastruktūros panaudojimą bei geresnę Baltijos šalių dujų rinkų integraciją. Taip pat bus sudarytos geresnės sąlygos naudotis Latvijos Inčukalnio požemine dujų saugykla. Projekto vykdytojai – „Amber Grid“ ir Latvijos perdavimo sistemos operatorius AS „Conexus Baltic Grid“.

Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos galimybių studija ir kaštų naudos analizė, kurioje įvertinta regiono dujų paklausa ir srautų modeliavimas, parodė, kad regiono dujų poreikio ir tiekimo saugumo užtikrinimui, po to, kai bus sukurta kita regiono dujų perdavimo infrastruktūra, t. y. nutiestas dujotiekių jungtis tarp Suomijos ir Estijos (Balticconnector) bei Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) ir kita, tarp Lietuvos ir Latvijos bus reikalingi didesni perdavimo pajėgumai – iki 130,47 GWh per parą Latvijos kryptimi ir iki 119,5 GWh per parą Lietuvos kryptimi.

Įgyvendinus projektą, padidėję dujų perdavimo pajėgumai tarp Lietuvos ir Latvijos bus vertingi ir dėl tuomet jau veikiančios GIPL jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Jungties pajėgumams padidinti, Lietuvos teritorijoje numatoma padidinti Kiemėnų dujų apskaitos stoties pajėgumus ir pertvarkyti dujotiekį prie Panevėžio kompresorių stoties. Latvijos teritorijoje reikės rekonstruoti dalį magistralinių dujotiekių pietinėje, centrinėje ir vakarinėje šalies dalyse, siekiant padidinti maksimalų projektinį slėgį dujotiekiuose iki 50 bar, ir įrengti naują kompresorių staciją šalia Inčukalnio požeminės dujų saugyklos. Projektą numatoma įgyvendinti iki 2023 m. pabaigos.

Investicijos:

GIPL projektas finansuojamas „Amber Grid“ bei GAZ-SYSTEM S.A. nuosavomis ir skolintomis lėšomis, ES finansinės paramos pagal Europos Komisijos transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E) programą bei Infrastruktūros tinklų priemonę (CEF). Be ES finansinės paramos GIPL projekto statybos darbus finansuos Lietuva, Latvija ir Estija pagal tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymo sprendimą, padengdamos dalį GIPL investicijų Lenkijos teritorijoje. 500 mln. eurų vertės GIPL projekto investicijos Lietuvos pusėje dėl didelės konkurencijos pirkimų konkurse buvo apie 22 mln. eurų mažesnė, palyginti su pradžioje planuotais 136 mln. eurų.

Daugiau informacijos apie GIPL projektą, jo eigą ir naujienas galima rasti „Amber Grid“ interneto tinklapyje.

Investicijos:

Planuojama projekto investicijų suma – 10,2 mln. Eur, iš jų, Lietuvos teritorijoje – 4,7 mln. Eur.

Svarbūs įvykiai per ataskaitinį laikotarpį:

- užbaigti projektavimo darbai;
- gauti statybą leidžiantys dokumentai abiem rekonstrukcijos projekto dalims;
- paskelbtas rangos darbų pirkimas ir sudaryta laimėtojų eilė rangos darbams atlikti I ir II pirkimo daliai. Sutarčių pasirašymas numatytas 2022 m. pirmąjį ketvirtį, o rangos darbai planuojama, kad truks iki 2023 m. pabaigos.

3.4.4. Lietuvos elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos projektas

Lietuvos elektros energijos kaupimo įrenginių sistema yra būtina siekiant užtikrinti Lietuvos energetikos sistemos saugumą ir galimybę dirbti izoliuotu režimu. Momentinį izoliuoto darbo elektros energijos rezervą Lietuvai iki sinchronizacijos su KET užtikrinsianti energijos kaupiklių sistema po sinchronizacijos bus naudojama iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminamos energijos integracijai.

2021 m. liepos pabaigoje Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskyrė „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovę „Energy cells“ momentinį izoliuoto darbo elektros energijos rezervą Lietuvai turinčių užtikrinti kaupimo įrenginių operatorė ir patikėjo jai valdyti elektros kaupimo įrenginių sistemą. „Energy cells“ įrengs ir į Lietuvos energetikos sistemą integruos keturių energijos kaupiklių (baterijų) sistemą, kurių bendra suminė galia ir talpa sieks 200 megavatų (MW) ir 200 megavatvalandžių (MWh). Keturis po 50 MW galios ir 50 MWh talpos energijos kaupimo įrenginius „Energy cells“ įdiegs Vilniaus, Šiaulių, Alytaus ir Utenos transformatorių pastotėse. Tai yra didžiausias Baltijos šalyse ir vienas didžiausių tokio tipo projektų Europoje.

Investicijos:

Planuojama projekto investicijų suma – apie 103 mln. Eur, iš ku-

rių didžioji dalis (iki 100 mln. Eur) bus finansuota Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis.

Svarbūs įvykiai per ataskaitinį laikotarpį:

- 2021 m. sausio mėn. įsteigta specialios paskirties 100 proc. EPSO-G valdoma dukterinė bendrovė „Energy cells“.
- 2021 m. sausio mėn. paskelbtas tarptautinis baterijų energijos kaupimo įrenginių sistemos projektavimo, gamybos, įrengimo Lietuvos EES darbų ir techninio aptarnavimo paslaugų pirkimo konkursas.
- 2021 m. spalio mėn. „Energy cells“ pasirašė sutartį su pirkimą laimėjusiu „Siemens Energy“ ir „Fluence“ konsorciumu.
- 2021 m. lapkričio mėn. – energijos kaupimo įrenginių sistemos projektavimo darbų pradžia.

Energijos kaupimo įrenginių sistemos projektavimo, gamybos, įrengimo darbai bus užbaigti iki 2022 m. pabaigos, o juos užbaigus ketinama pradėti teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo rezervo užtikrinimo paslaugą.

3.4.5. Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimas

Baltarusijos režimui pradėjus hibridinę ataką prieš Lietuvą ir į Lietuvą ėmus plūsti nelegaliems migrantams, 2021 metų rugpjūčio 23 dieną Ministrų kabinetas pritarė Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymui pasienyje su Baltarusija įrengti fizinį barjerą. Vyriausybė taip pat nutarė, kad šio Valstybinės reikšmės projekto vykdytojas bus Energetikos ministerijos valdoma įmonių grupė „EPSO-G“.

„EPSO-G“ iki 2022 metų rugsėjo 1 d. prie sienos su Baltarusija įrengs maždaug 500 km ilgio fizinį barjerą. Bendras Lietuvos sienos su Baltarusija ilgis yra 679 kilometrai, daugiau nei 100 kilometrų siena eina upių ir ežerų krantais, kur fizinis barjero įrengimas nenumatytas. Taip pat siena nebus statoma rezervatuose, pelkėtose vietovėse ar kitose dėl sudėtingų gamtos sąlygų neįveikiamose vietose – natūraliame barjere.

Investicijos:

Planuojama projekto investicijų suma – 152 mln. Eur.

Svarbūs įvykiai per ataskaitinį laikotarpį:

- 2021 m. rugpjūčio 23 d. Vyriausybė apsisprendė dėl fizinio barjero įrengimo prie sienos su Baltarusija, jį statyti pavedė „EPSO-G“.

- 2021 m. rugsėjo 10 d. „EPSO-G“ pradėjo konsultaciją su rinkos dalyviais dėl fizinio barjero prie Baltarusijos sienos įrengimo.
- 2021 m. rugsėjo 13 d. Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija pirmojo etapo sutartis pasirašyta su „EPSO-G“ grupės įmone UAB „Tetas“.
- 2021 m. rugsėjo 21 d. „EPSO-G“ baigia rinkos konsultacijas dėl fizinio barjero antrojo etapo įrengimo, kitą savaitę bus skelbiamas viešasis pirkimas.
- 2021 m. rugsėjo 29 d. po atliktų rinkos konsultacijų buvo paskelbtas fizinio barjero prie sienos su Baltarusija antrojo etapo pirkimas.
- 2021 m. lapkričio 29 d. pasirašytos antrojo etapo fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimo rangos sutartys su UAB „Tetas“, UAB „Brosta“, UAB „Kauno tiltai“.
- 2021 m. gruodį pasienyje su Baltarusija pradėti fizinio barjero antrojo etapo įrengimo darbai.

3.5. Perdavimo tinklo plėtra

Gerbdamas interesų turėtojų teisę iš anksto įvertinti artimoje aplinkoje plėtojamų projektų poveikį jų ekonominiams ir socialiniams interesams, „EPSO-G“ grupės bendrovės, kurios yra perdavimo sistemų operatoriai, periodiškai atnaujina ir skelbia dešimties metų tinklo plėtros planus.

3.5.1. Elektros energijos perdavimo tinklų plėtros planas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos (LR) Elektros energetikos įstatymu, elektros perdavimo sistemos operatorė (PSO) valdo elektros energijos perdavimo tinklus, užtikrina šių tinklų eksploatavimą, plėtrą, techninę priežiūrą ir jų ilgalaikį pralaidumą pagrįstiems elektros energijos perdavimo poreikiams tenkinti, taip pat atsako už LR elektros energetikos sistemos sujungimą su kitų valstybių elektros energetikos sistemomis, atlieka balansavimą ir elektros energetikos sistemos dispečerinį valdymą ir turi atitinkamą veiklos licenciją.

2021 m. „Litgrid“ atnaujino „Lietuvos elektros energetikos sistemos 400-110 kV tinklų plėtros planą 2021-2030 m.“ Planą VERT suderino 2021 m. spalio 28 d. Plane pateikiamos elektros galios ir energijos vartojimo poreikių, elektrinių (gamybos įrenginių) galių prognozės, elektros sistemos adekvatumo vertinimas, elektros rinkos ir sistemos elektros galių ir energijos balansų prognozė, taip pat informacija apie elektros perdavimo tinklą, jo plėtrą ir atstatymą, diegiamas inovacijas bei numatomas investicijas.

Dešimties metų tinklo plėtros plane numatoma, kad:

- 2021-2030 m. elektros perdavimo tinklo vystymui gali reikėti apie 1,35 mlrd. eurų. Maždaug pusę planuojamų investicijų bus skirtos strateginių valstybės projektų įgyvendinimui. Kitą pusę (apie 52 proc.) numatomų investicijų ketinama skirti tinklo efektyviai plėtrai ir sistemingam atnaujinimui, fizinei ir informacinei saugai, informacinių sistemų plėtrai, taip pat tyrimams ir inovacijoms;
- ruošiantis prisijungimui prie Europos, bus užbaigti su sinchronizacija susiję projektai: jūrinė elektros jungtis su Lenkija „Harmony Link“ statyba, bus dar nutiesta ir rekonstruota apie 430 km vidinių elektros perdavimo linijų, įrengtos dvi naujos 330 kV skirstyklos, įrengti nauji sinchroniniai kompensatoriai bei EES dažnio stabilumo vertinimo ir automatinio generacijos valdymo sistemos;
- be tinklo vystymo prisijungimui prie Europos, „Litgrid“ planuoja nutiesti 84 km naujų linijų siekiant užtikrinti elektros tinklo patikimumą, taip pat planuojama 2021-2030 m. baigti, vykdyti toliau ar pradėti vykdyti apie 118 vnt. 330-110 kV pastočių rekonstravimus;

3.5.2 Gamtinių dujų perdavimo tinklo plėtros planas

Vadovaudamasi Gamtinių dujų įstatymo nuostatomis, „Amber Grid“ kas dvejus metus rengia perdavimo sistemos operatoriaus 10 metų tinklo plėtros planą. 2020 m. birželio mėn. „Amber Grid“ parengė ir pateikė VERT dešimties metų (2020-2029 m.) tinklo plėtros planą (kurį VERT suderino 2020 m. spalio 1 d.). Jame numatoma investicijų vertė į dujų perdavimo sistemos plėtros projektus per artimiausią dešimtmetį sudaro 229,15 mln. Eur (įskaitant 2021 m. baigtą vykdyti GIPL projektą Lietuvos teritorijoje, taip pat tęstinių investicijų dalį, atlikta iki 2020 m.).

- nepaisant COVID-19 pandemijos sukulto trumpalaikio elektros vartojimo sumažėjimo, prognozuojama, kad galutinis elektros energijos suvartojimas per ateinančią dešimtmetį augs vidutiniškai po 1,9 proc. kasmet ir 2030 metais sieks 13,7 TWh (2021 m. – 11,97 TWh). Elektros energijos vartojimui didžiausios įtakos turės bendros ekonomikos tendencijos, didėjantis elektros energijos sunaudojimo efektyvumas, elektra varomų automobilių ir šilumos siurblių skaičius, geležinkelių elektrifikacija;
- elektromobilių skaičius 2030 m. šalyje gali viršyti 230 tūkst. ir jie naudos apie 507 mln. kWh per metus. Palyginti, 2020 m. pabaigoje elektromobilių Lietuvoje buvo maždaug 2,5 tūkst. „Litgrid“ skaičiuoja, kad perdavimo sistemai problemų nekiltų ir jei elektromobilių skaičius šalyje būtų didesnis nei prognozuojama – perdavimo sistema tam bus paruošta;
- itin daug dėmesio skiriama įvertinti tinklo gebėjimui prisitaikyti atsinaujinančių energetikos šaltinių integracijai bei energijos kaupimo technologijų diegimui. 2021 m. pabaigoje Vilniaus transformatorių pastotėje buvo įrengta bandomoji 1 MW galios ir 1 MWh talpos baterijų energijos kaupimo sistema. Taip bus patikrintos baterijų kaupimo sistemų panaudojimo galimybės realiomis Lietuvos elektros energetikos sistemos sąlygomis. Gauti rezultatai ir žinios padės „Litgrid“ ugdyti kompetencijas ir diegti energijos kaupiklius bei apibrėžti baterijų galimas teikti papildomas paslaugas;
- plečiant atsinaujinančius energijos išteklius, planuojama, kad siekiant ambicingesnių AEI plėtros tikslų, 2030 m AEI dalis suvartojime gali siekti ir iki 90 proc.
- prisidedant prie žaliosios energijos politikos tikslų įgyvendinimo, planuojama išnaudoti Baltijos jūros regioninį bendradarbiavimą, plėtojant jūrinę vėjo energiją ir tarptautinį elektros perdavimą. Todėl ateityje „Litgrid“ skirs ypatingą dėmesį jūros vėjo elektrinių prijungimui prie sausumos perdavimo tinklo.

„Litgrid“ 10 metų elektros perdavimo tinklo plėtros planas yra skelbiamas bendrovės svetainėje <https://www.litgrid.eu/index.php/tinklo-pletra/lietuvos-elektros-perdavimo-tinklu-10-metu-pletros-planas-/3850>.

Prognozuojama, kad per ateinančius dešimt metų Lietuvoje suvartojamų dujų kiekiai neženkiai didės, 2022 m. atsiras galimybė transportuoti dujas naujomis kryptimis – dujotiekiais tarp Lenkijos ir Lietuvos. Taip pat tinklo plėtros plane numatytos pagrindinės perdavimo sistemos vystymo kryptys, tarp jų – dėmesys inovacijoms ir žaliosios energetikos plėtrai.

Daugiau informacijos apie planuojamas investicijas pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje <https://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistemos-pletros-planas>.

2022 m. numatoma atnaujinti perdavimo sistemos operatoriaus 10 metų tinklo plėtros planą.

04

Veiklos apžvalga

04

Veiklos apžvalga

4.1. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Sausio mėn.

- **2021 m. sausio 21 d.** vienintelis „EPSO-G“ akcininkas – Energetikos ministerija – pritarė bendrovės valdybos sprendimui steigti specialios paskirties dukterinę bendrovę „Energy cells“. Pagal patvirtintą nacionalinio saugumo interesus užtikrinančio projekto koncepciją, bendrovės funkcija – Lietuvoje įdiegti energijos kaupimo įrenginių sistemą, kurių bendra suminė galia ir talpa sieks mažiausiai 200 megavatų ir 200 megavatvalandžių. „Energy Cells“ Juridinių asmenų registre įregistruota 2020 m. sausio 26 d.

Vasario mėn.

- **2021 m. vasario 3 d.** Lietuvos ir Lenkijos elektros perdavimo sistemos operatorių „Litgrid“ ir PSE vykdomame naujos jūrinės elektros jungties projekte pradėti Baltijos jūros dugno tyrimo darbai. Tyrimai yra skirti išžvalgyti 290 km ilgio ir 300 m pločio trasą Baltijos jūroje, ištirti grunto mėginius, išanalizuoti jūros dugne identifikuotus objektai, tarp jų – pavojingas nuolaužas ar sprogmenis. Tyrimo ataskaitos duomenys bus naudojami kabelio tiesimo ir apsaugos strategijai rengti.
- **2021 m. vasario 9 d.** „Litgrid“ valdyba, įvertinusi viešos atrankos rezultatus ir kandidato kompetenciją bei patirtį, „Litgrid“ generoliniu direktoriumi paskyrė Roką Masiulį. Jis darbą pradėjo 2021 m. vasario 22 dieną.
- **2021 m. vasario 24 d.** „Litgrid“ pranešė, kad su Valstybine energetikos reguliavimo taryba buvo suderintas 10 metų Lietuvos elektros energetikos sistemos 400-110 kV tinklų plėtros planas. Jame numatyta, kad 2020-2029 metais elektros perdavimo tinklo vystymui bus skirta 1,25 mlrd. Eur „Litgrid“ investicijų. Iš jų apie 54 proc. planuojama panaudoti strateginių valstybės projektų įgyvendinimui. Apie 46 proc. bus skirta bendrovės tinklo efektyviai plėtrai ir sistemingam atnaujinimui, fizinei ir informacinei saugai, informacinių sistemų plėtrai, taip pat tyrimams ir inovacijoms.

Kovo mėn.

- **2021 m. kovo 4 d.** Lietuvos ir Lenkijos elektros perdavimo sistemos operatoriai „Litgrid“ ir PSE baigė „Harmony Link“, jūrinės elektros jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos, projekto įgyvendinimo studiją, kuri padėjo pagrindus planuojamų skelbti jungties keitiklių ir kabelio pirkimų sąlygoms.
- **2020 m. kovo 10 d.** „Litgrid“ pranešė, kad 2020 m. kovo 9 d. gavo patronuojančios bendrovės EPSO-G Audito komiteto nuomonę dėl ketinamo sudaryti „Litgrid“ ir „Baltpool“ pajėgumų mechanizmo aukcionų IT sistemos pirkimo – pardavimo sandorio.
- **2021 m. kovo 17 d.** plėsdama savo veiklą „Baltpool“ biokuro birža pradėjo prekybą nauju produktu – naudota mediena. Šis sprendimas atveria galimybes įvairioms statybinių ir pramoninių atliekų tvarkymu užsiimančioms įmonėms dalyvauti biokuro prekybos aukcionuose bei pasiūlyti naudotą medieną Baltijos ir Skandinavijos šalių energijos bei šilumos gamintojams.

- **2021 m. kovo 23 d.** „GET Baltic“ valdyba laikinai eiti bendrovės generalinės direktorės pareigas paskyrė Jūratę Marcinkoniene, kuri balandžio 13 d. pakeitė „GET Baltic“ vadovę Giedrę Kurmę jos nėštumo ir gimdymo bei vaiko priežiūros atostogų metu.

Balandžio mėn.

- **2020 m. balandžio 1 d.** „Baltpool“ pradėjo biokuro prekybą Baltijos ir Skandinavijos šalių bei Lenkijos uostuose. Biokuro prekyba laivais vyksta kaip įprastai „Baltpool“ elektroninėje prekybos platformoje pagal standartizuotas prekybos taisykles. Tai suteikia daugiau galimybių biokuro gamintojams didinti produktų prekybos apimtį ir geografinį tarptautinėse rinkose, o pirkėjai iš Skandinavijos šalių turės daugiau galimybių įsigyti tvaraus biokuro iš Baltijos jūros regiono valstybių.
- **2020 m. balandį** „GET Baltic“ valdyboje darbą pradėjo naujai išrinkta valdybos narė – „Amber Grid“ teisės ir administravimo direktorė Ingrida Kudabienė, valdybos pirmininku išrinktas „EPSO-G“ finansų vadovas Viktoras Baltuškonis.

Gegužės mėn.

- **2021 m. gegužės 31 d.** „Litgrid“ bei PSE akcininkai pritarė investicijoms į jūrinės jungties „Harmony Link“ statybą. Priėmus finansavimo sprendimą abejuose šalyse bus pereita į projekto įgyvendinimo etapą ir bus pradėti vykdyti projekto grafike numatyti darbai. „Harmony Link“ projektui numatytos investicijos siekia 680 mln. eurų, iš kurių 493 mln. eurų sudarys iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) gauta maksimali galima parama.

Birželio mėn.

- **2021 m. birželio 4 d.** „Litgrid“ informavo kitų BRELL sutarties šalių, tarp jų ir Baltarusijos operatorius apie pradedamą teisinį procesą dėl Lietuvos ir Baltarusijos elektros jungčių kontrolės. Šių veiksmų „Litgrid“ ėmėsi vykdydama Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo nuostatas. Šio įstatymo nuostatos draudžia į Lietuvos elektros energijos rinką patekti elektros energijai iš trečiųjų šalių, kuriose veikia nesaugios branduolinės elektrinės.
- **2021 m. birželį** „Tetas“ tapo oficialia energetikos giganto E.ON rangove. Buvo patvirtinta bendrovės kvalifikacinė paraiška siekiant dalyvauti vieno didžiausių Europoje energetikos koncernų E.ON rangos konkursuose.
- **2021 m. birželio 11 d.** trys Baltijos šalių elektros sistemos perdavimo operatoriai – „Litgrid“, Latvijos AST ir Estijos „Elering“ – įdiegė naują Baltijos šalių elektros rinkos duomenų skelbimo platformą „Baltic Transparency Dashboard“. Naujasis sprendimas bus patogus rinkos dalyviams, o operatoriai turės daugiau lankstumo ir galės skelbti dar daugiau sistemos duomenų.

Liepos mėn.

- **2021 m. liepos 5 d.** „Litgrid“ informavo BRELL šalių operatorius apie planuojamą maksimalaus perdavimo pralaidumo iš Baltarusijos į Lietuvą sumažinimą. Šiuo veiksmu siekiama užtikrinti, kad mūsų šalies elektros linijos nebūtų naudojamos Baltarusijoje pagamintos elektros prekybai ir įgyvendinti Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo nuostatas.
- **2021 m. liepos 20 d.** buvo paskelbtas Lietuvos vandenilio sektoriaus plėtros gairių parengimo viešasis konkursas. Lietuvai imantis žaliajo vandenilio sektoriaus plėtros paskelbtas viešasis tarptautinis konkursas vandenilio sektoriaus panaudojimo ir plėtros iki 2050 m. studijai parengti. Sutartį su studijos rengėju planuojama pasirašyti jau šį rudenį, o nacionalinės vandenilio sektoriaus plėtros gairės ir jų įgyvendinimo veiksmų planas bus parengtas iki 2022 m. pavasario.
- **2021 m. liepos 28 d.** Vyriausybė paskyrė „Energy cells“ elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos operatore.

Rugpjūčio mėn.

- **2021 m. rugpjūčio 18 d.** „Litgrid“ paskelbė pirkimą atlikti studiją, kuria bus nustatytos sąlygos Lietuvos elektros energetikos sistemai veikti izoliuotu režimu. Ruošdamasi šalies energetikos sistemos sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais, „Litgrid“ siekia užtikrinti, kad prirėkus sistema galėtų veikti savarankiškai, atskirai nuo kitų valstybių ir Vakarų Europos tinklų bei IPS / UPS elektros energetikos sistemos.
- **2021 m. rugpjūčio 23 d.** Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarė, kad Fizinio barjero per sienas su Baltarusija vykdytojas bus įmonių grupė „EPSO-G“, kuri turi reikiamą išteklių šio projekto įgyvendinimui, patirties įrengiant sudėtingus infrastruktūrinius objektus bei gebėjimus suvaldyti su tokio tipo projektų įgyvendinimu susijusias rizikas.
- **2021 m. rugpjūčio 26 d.** „EPSO-G“ pristatė įmonių grupės strategiją iki 2030 metų, kuri buvo parengta vadovaujantis bendrovės akcininko keliama lūkesčiais, numatytais Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintame rašte dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliama lūkesčių. Įgyvendindama naująją strategiją įmonių grupė iki 2030 metų planuoja maždaug 1,8 mlrd. eurų investicijas.

Rugsėjo mėn.

- **2021 m. rugsėjo 14 d.** Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos dujų perdavimo sistemų operatoriai „Amber Grid“, „Conexus Baltic Grid“, „Elering“ ir „Gasgrid Finland“ pasirašė susitarimo memorandumą dėl žaliųjų dujų, dar vadinamų atsinaujinančiomis dujomis, rinkos plėtros skatinimo.
- **2021 m. rugsėjo 14 d.** „EPSO-G“ pasirašė sutartį su „Tetu“ dėl pirmojo Fizinio barjero prie Baltarusijos sienos įrengimo etapo.
- **2021 m. rugsėjo 20 d.** „Litgrid“ Vilniaus transformatorių pastatėje sumontavo pirmąją prie elektros perdavimo tinklo prijungtą bateriją, 1 MW galios ir 1 MWh talpos baterija yra pirmasis pilotinis projektas Baltijos šalyse, kurio metu „Litgrid“ specialistai testuos tokio įrenginio teikiamas galimybes veikti perdavimo tinkle.

Spalio mėn.

- **2021 m. spalio 15 d.** „Energy cells“ pasirašė sutartį su jungtinės veiklos pagrindu dirbsiančiomis bendrovėmis „Siemens Energy“ ir „Fluence“ dėl 200 megavatų (MW) galios ir 200 megavatvalandžių (MWh) talpos įrenginių sistemos projektavimo, gamybos ir įrengimo bei šios sistemos aptarnavimo darbų.
- **2021 m. spalio 19 d.** Baltijos šalių ir Suomijos dujų perdavimo sistemos operatoriai pradėjo rengti techninių vandenilio transportavimo galimybių tyrimų ir plėtros planą.
- **2021 m. spalio 22 d.** Lietuvos ir Lenkijos pasienyje, nutiesus tarptautinio GIPL dujotiekio dalis iš abiejų valstybių pusių, suvirinta simbolinė auksinė siūlė, žyminti dviejų Europos Sąjungos šalių dujų perdavimo sistemų fizinį sujungimą.

Lapkričio mėn.

- **2021 m. lapkričio 9 d.** Baltijos šalių elektros perdavimo operatorės - Lietuvos „Litgrid“, Estijos „Elering“ ir Latvijos AST - sutarė kartu įsteigti Baltijos šalių regioninį koordinavimo centrą, kuris veiks Taline.
- **2021 m. lapkričio 15 d.** „Litgrid“ sėkmingai užbaigė Lietuvos ir Lenkijos elektros jungties „LitPol Link“ išplėtimo projektą. Tai – reikšmingiausias iš keturių iki šiol įgyvendintų sinchronizacijos projektų, nes išplėsta prie Alytaus esanti „LitPol Link“ jungtis nuo šiol esant reikalui turi galimybę veikti sinchroniniu režimu su kontinentinės Europos tinklais.
- **2021 m. lapkričio 26 d.** Fizinio barjero pasienyje su Baltarusija projekto priežiūros komisija patvirtino „EPSO-G“ vykdyto viešojo pirkimo rezultatus ir pritarė esminėms sutarčių su projekto antrojo etapo ruošuose užtvarką įrengsiančiomis bendrovėmis sąlygoms. Kiek vėliau bendrovė pasirašė sutartis su bendrovėmis „Tetas“, „Brosta“ ir bendrovių „Kauno tiltai“ ir „Alkesta“ konsorciumu.

Gruodžio mėn.

- **2021 m. gruodžio 6 d.** „Energy cells“ paskelbė simbolinę projekto įgyvendinimo darbų pradžią. Momentinio izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo rezervo užtikrinimo paslaugų įmonė pradės nuo 2022 metų gruodžio.

Gruodžio mėn.

- **2021 m. gruodžio 6 d.** „Energy cells“ paskelbė simbolinę projekto įgyvendinimo darbų pradžią. Momentinio izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo rezervo užtikrinimo paslaugų įmonė pradės nuo 2022 metų gruodžio.
- **2021 m. gruodžio 8 d.** Lietuvos ir Lenkijos elektros perdavimo sistemų operatorės „Litgrid“ ir PSE atliko išskirtinį bandymą, kurio metu dalis Lietuvos elektros energijos sistemos pirmą kartą istorijoje dirbo sinchroniškai su Lenkijos sistema, o kartu – ir su kontinentinės Europos sinchronine zona.
- **2021 m. gruodžio 22 d.** „Litgrid“ sėkmingai įgyvendino Šiaurės Rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimo projektą. Bendrovė paruošė Ignalinos AE ir Utenos transformatorių pastotes bei su jomis susijusias perdavimo linijas sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais. Įgyvendintas projektas ne tik priartina valstybę prie strateginio tikslo, bet ir prisideda prie Lietuvos elektros energetikos sistemos efektyvumo ir patikimumo.
- **2021 m. gruodžio 29 d.** „Litgrid“ trečiadienį pasirašė sutartį su bendrove „Siemens Energy“, kuri Lietuvoje iki 2024 m. pabaigos įrengs tris sinchroninius kompensatorius, būtinus ruošiantis Baltijos šalių sinchronizacijai su kontinentine Europa.

4.2. Veiklos rodikliai

2021 metais „EPSO-G“ įmonių grupės veiklai didžiausios teigiamos įtakos turėjo ypač sparčiai auganti šalies ekonomika bei reikšmingi oro temperatūros nuokrypiai nuo standartinės klimato normos metų pradžioje bei pabaigoje, padidinę energijos perdavimo poreikį. Didesnes pajamas iš gamtinių dujų perdavimo turėjo įtakos pasikeitusi perdavimo srautų struktūra.

Aukštos įtampos elektros perdavimo tinklais šalies gyventojų ir verslo poreikiams per laikotarpį buvo perduota beveik 11 teravatvalandžių (TWh) elektros energijos – 8,4 proc. daugiau, palyginti su 2020 m. 12 mėn. laikotarpiu.

Pagerėjo pagrindiniai elektros perdavimo sistemos patikimumo rodikliai. Nutraukimų vidutinės trukmės (angl. average interruption time, AIT) ir neperduotos energijos kiekio (angl. energy not supplied, ENS) rodikliai pernai buvo mažesni palyginti su 2020 metų rodikliais. AIT pernai siekė 0,112 min. (2020 metais šis rodiklis buvo 0,209 minutės), o ENS pernai sudarė 3,356 MWh (2020 metais jis siekė 6,300 MWh).

Tarpsisteminių jungčių su Švedija ir Lenkija „NordBalt“ ir „LitPol Link“ bendras prieinamumas 2021 metais buvo atitinkamai 97,3 proc. ir 87,5 proc. „LitPol Link“ prieinamumas, palyginti su pernai

metų tuo pačiu laikotarpiu, mažėjo dėl planinių priežiūros darbų gegužę ir laikinų atjungimų užbaigiant „LitPol Link“ jungties išplėtimo projektą.

2021 metais Lietuvos ir Baltijos regiono bei Suomijos vartotojams buvo transportuotos 26 teravatvalandės (TWh) gamtinių dujų, neskaitant dujų perdavimo į Karaliaučiaus sritį. Iš jų Lietuvoje buvo suvartotos 24 TWh dujų (4 proc. mažiau nei 2020 m.) ir beveik 2 TWh buvo transportuotos kitoms Baltijos šalims ir Suomijai (76 proc. mažiau, palyginti su 2020 metais).

Per 2021 metus iš Klaipėdos SGD terminalo buvo patiekta 62 proc. viso įleisto dujų kiekio, skirto Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos vartotojams (16,3 TWh). Jungtimi iš Latvijos į Lietuvos dujų perdavimo sistemą buvo transportuota 12 proc. (3,2 TWh), o iš Baltarusijos – 26 proc. dujų (6,8 TWh).

Gamtinių dujų perdavimo tinklo prieinamumas sistemos naudotojams siekė 100 proc.

Svarbiausi EPSO-G grupės įmonių veiklos rodikliai:

	2021 m.	2020 m.	POKYTIS		
			+/-	%	
ELEKTROS ENERGIJA					
PERDUOTAS ELEKTROS ENERGIJOS KIEKIS, GWh	10 937	10 089	848	8,4%	10 277
ENS (neperduotas el. energijos kiekis dėl atsijungimų), MWh*	3,36	6,21			32,3
AIT (vidutinis nutraukimų laikas), min.*	0,11	0,21			1,13
„NORDBALT“ PRIEINAMUMAS, proc.	97,3%	95,6%			97,6%
„LITPOL LINK“ PRIEINAMUMAS, proc.	87,5%	92,4%			97,9%
GAMTINĖS DUJOS					
DUJŲ KIEKIS, TRANSPORTUOTAS Į VIDINĮ IŠLEIDIMO TAŠKĄ, GWh	24 136	25 144	-1 008	-4,0%	23 530
DUJŲ KIEKIS, TRANSPORTUOTAS Į GREITIMAS PERDAVIMO SISTEMAS, GWh**	28 595	32 861	-4 266	-13,0%	31 991
GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOS APYVARTA, GWh	7 957	7 206	751	10,4%	2 858
BIOKURAS					
ENERGIJOS IŠTEKLIŲ BIRŽOJE PARDUOTAS BIOKURO KIEKIS, tūkst. GWh	5 781	5 466	315	5,8%	5 023

* Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių.

** Latvijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities perdavimo sistemos.

2021 metais „GET Baltic“ gamtinių dujų biržos prekybos apimtis Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Suomijoje sudarė beveik 8 teravatvalandės (TWh). Palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2020 metais, prekybos apimtys padidėjo beveik 10 proc. Didžiausios įtakos išaugusioms prekybos apimtims turėjo šaltesni nei įprasta orai metų pradžioje bei pabaigoje ir išaugusi elektros energijos gamyba.

2021 metais energijos išteklių biržoje „Baltpool“ prekyba biokuru išaugo beveik 6 proc. – 2021 metais buvo suprekiauta 5,8 teravatvalandės (TWh), o 2020 metais prekybos apimtys sudarė 5,5 TWh. Biržoje buvo sudaryta beveik 8 tūkst. sandorių, kurių vertė siekė 99,7 mln. eurų. Bendrovės šilumos aukciono duomenų valdymo sistemoje buvo sudaryta sandorių dėl 4,9 GWh šilumos pirkimo-pardavimo, o medienos aukcionų sistemoje EMPS buvo sudaryta sandorių 1,722 mln. m³ medienos pardavimui už 106,90 mln. Eur.

4.3. Finansiniai rodikliai

FINANSINIAI RODIKLIAI, tūkst. Eur	2021 m.	2020 m.	POKYTIS		2018 m.
			+/-	%	
PAJAMOS	362 603	270 519	92 084	34,0%	250 985
VEIKLOS SĄNAUDOS	318 110	230 058	88 052	38,3%	235 210
EBITDA¹	79 639	74 549	5 090	6,8%	47 790
GRYNASIS PELNAS	39 818	40 085	-267	-0,7%	11 403
TURTAS	962 606	787 532	175 074	22,2%	719 546
ILGALAIKIS TURTAS	651 787	635 287	16 500	2,6%	565 052
TRUMPALAIKIS TURTAS	310 819	152 245	158 574	104,2%	154 494
NUOSAVYBĖ	271 598	233 066	38 532	16,5%	193 961
ĮSIPAREIGOJIMAI	691 008	554 466	136 542	24,6%	525 585
GRYNOJI SKOLA²	220 509	366 881	-146 372	-39,9%	316 654
DIVIDENDAI*	nepaskirti	777	-	-	773

*Dividendai už ataskaitinius metus išmokami sekančiais metais.

1) EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos - finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + turto vertės sumažėjimo sąnaudos (įskaitant ir ilgalaikio materialiojo turto neigiamą perkainojimą) + turto nurašymo sąnaudos - netipinės veiklos įtaka

2) Grynoji skola = ilgalaikė finansinė skola + trumpalaikė finansinė skola + Nuomos įsipareigojimai + Įsipareigojimas „Ignitis“, UAB už „Litgrid“ AB akcijų įsigijimą - Trumpalaikės investicijos - Terminuoti indėliai - Pinigai ir pinigų ekvivalentai

SANTYKINIAI FINANSINIAI RODIKLIAI, %	2021 m.	2010 m.	POKYTIS		2019 m.
			+/-	%	
EBITDA MARŽA ³	22,0%	27,6%			18,9%
NUOSAVO KAPITALO GRĄŽA (ROE) ⁴	15,8%	18,8%			6,0%
TURTO APYVARTUMAS ⁵	37,7%	34,4%			34,9%
GRYNOSIOS SKOLOS IR EBITDA SANTYKIS	2,8	4,9			6,6
GRYNOSIOS SKOLOS IR NUOSAVYBĖS SANTYKIS	81,2%	157,4%			158,6%
NUOSAVO KAPITALO IR TURTO SANTYKIS	28,2%	29,6%			27,0%

3) EBITDA marža = EBITDA/Pajamos

4) Nuosavo kapitalo grąža = Grynasis pelnas/(Nuosavas kapitalas laikotarpio pradžioje + Nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje)/2

5) Turto apyvartumas = Pajamos/Turtas

4.3.1. Pajamos

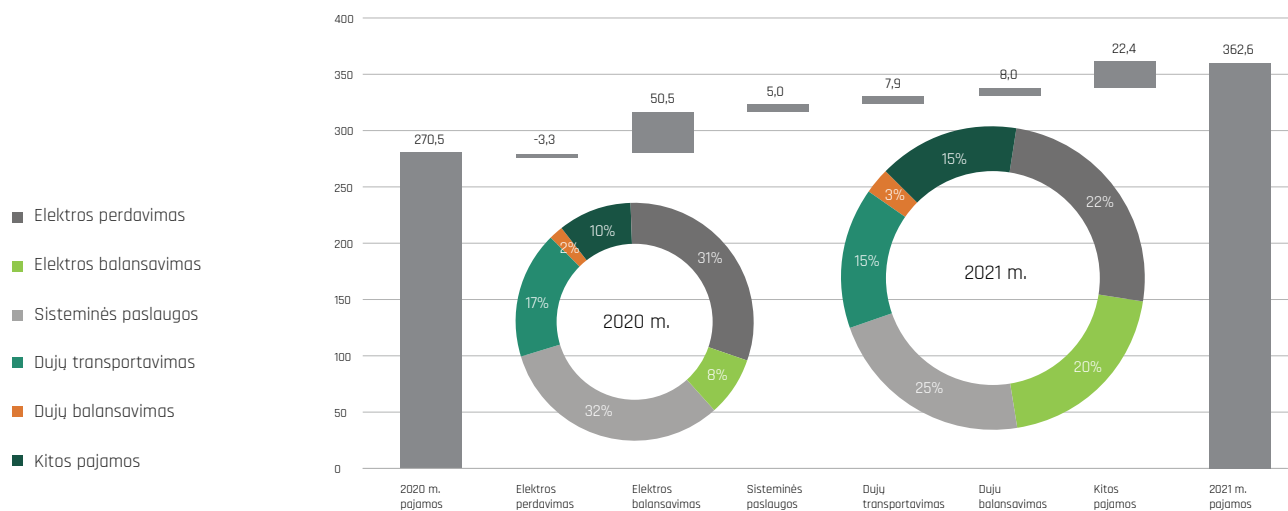
2021 metais konsoliduotos „EPSO-G“ grupės pajamos, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2020 metais, padidėjo nuo 270,5 mln. eurų iki 362,6 mln. eurų, t. y. 92,1 mln. Eur arba 34,0 procento.

Pajamos iš elektros perdavimo ir susijusios veiklos 2021 metais siekė 267,3 mln. eurų ir buvo 30,4 proc. didesnės nei 2020 metais. Pajamų augimą daugiausiai lėmė disbalanso ir balansavimo elektros pajamos, kurios siekė 71,7 mln. Eur ir buvo 3,4 karto didesnės nei 2020 metais. Šių pajamų augimas neturi įtakos ilgalaikiam bendrovės pelningumui.

Dujų perdavimo ir susijusių paslaugų bei gamtinių dujų preky-

bos organizavimo pajamos 2021 metais sudarė 68,6 mln. Eur. Tai – 31 proc. daugiau nei 2020 metais. Didesniam pajamų lygiui įtakos turėjo šalta 2021 metų žiema ir vėsus pavasaris bei pasikeitusi perdavimo srautų struktūra, lėmusi didesnį transportavimą per taškus, kuriuose taikomos aukštesnės perdavimo paslaugų kainos.

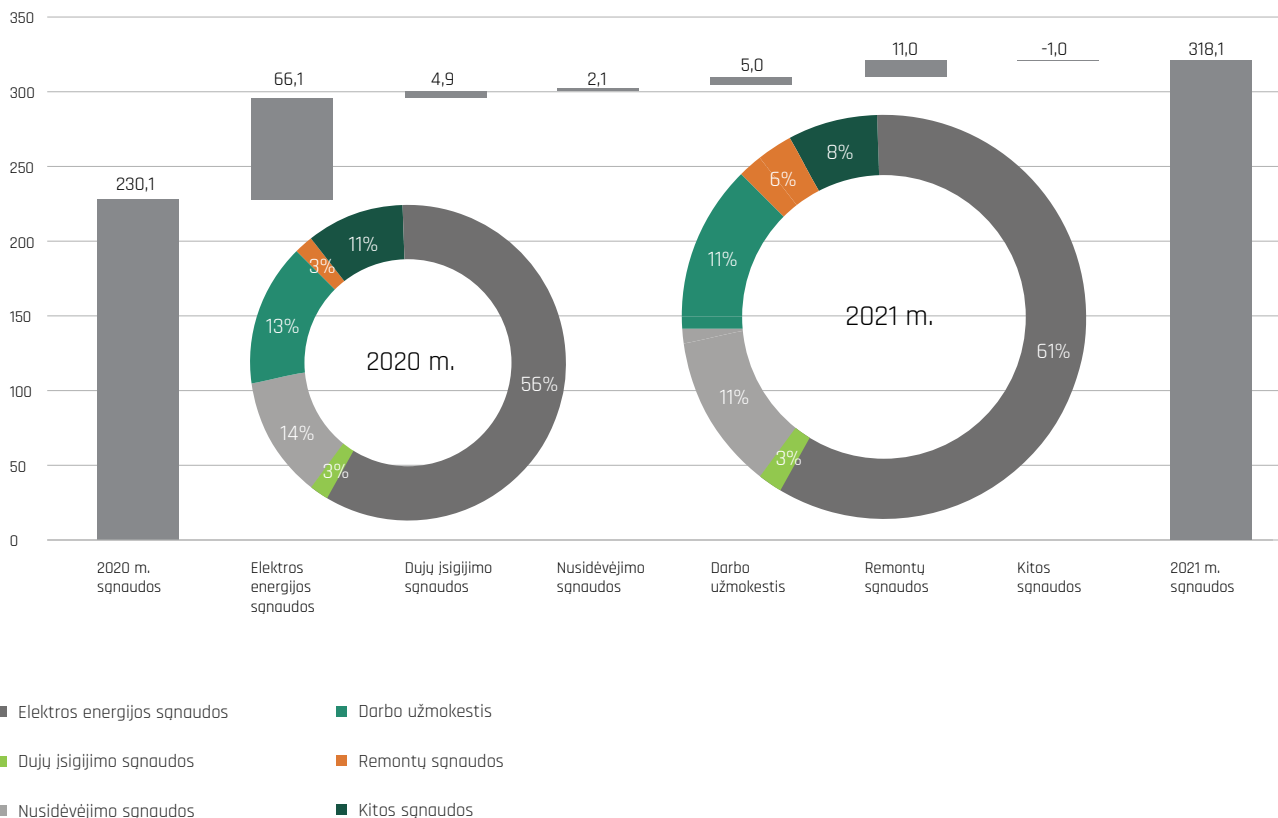
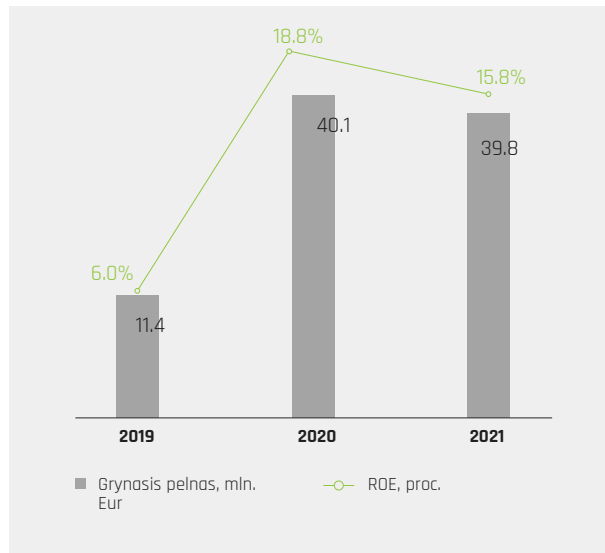
Kitos grupės pajamos, įskaitant VIAP, sudarė 29,1 mln. Eur, kurių didžiąją dalį sudarė dukterinės įmonės „Tetas“ pajamos (tame tarpe ir 6.7 mln. pajamų, gautų įgyvendinant Fizinio barjero pasienyje su Baltarusija projektą - didžioji dalis šio projekto vykdoma „de-minimis“ sąlygomis, todėl įtaka pelningumui yra ribota).

4.3.2. Veiklos sąnaudos

Grupės bendrosios veiklos sąnaudos 2021 metais sudarė 318,1 mln. Eur. Daugiausia dėl ženkliai aukštesnių vidutinių energijos išteklių kainų jos buvo 88,1 mln. Eur arba 38,3 proc. didesnės lyginant su 2020 metais. Sąnaudas taip pat didino ir dukterinės įmonės „Tetas“ patirtos išlaidos Fizinio barjero projekte.

Didžiausią veiklos sąnaudų dalį sudarė energetinių išteklių ir susijusių paslaugų pirkimas – 205,7 mln. Eur (elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos sudarė 194,5 mln. Eur, gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos siekė 11,3 mln. Eur.) arba 64,5 proc. visų sąnaudų. Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos sudarė beveik 34,8 mln. Eur, darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos – 35,4 mln. Eur, rangos ir subrangos darbai bei medžiagos – 11,7 mln. Eur, remontų ir priežiūros sąnaudos – 6,2 mln. Eur, telekomunikacijų ir ITT sąnaudos – 4 mln. Eur, o likusios sąnaudos sudarė 20,4 mln. Eur (didelę dalį sudarė Fizinio barjero projekto vykdymo savikaina).

4.3.3. Veiklos rezultatas

Grupės veiklos pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) 2021 metais siekė 79,6 mln. Eur. Palyginti su 2020 metais EBITDA išaugo 6,8 procento. EBITDA marža 2021 metais siekė 22,0 proc. (tuo pačiu laikotarpiu 2020 m. ji buvo 27,6 proc.).

Pagrindinės Grupės EBITDA augimo priežastys:

- Palyginti su 2020 m. 30 proc. didesnės elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos.
- Palyginti su 2020 m. 35 proc. didesnės gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos.

Neigiamą įtaką EBITDA sudarė 51,5 proc. didesnės elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos, bei 77,6 proc. didesnės gamtinių dujų ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos,

kurias savo ruožtu nulėmė išaugusios energetinių išteklių kainos. Didesnės perdavimo sistemų balansavimo ir technologinės sąnaudos bus kompensuotos vėlesniais laikotarpiais per kainų reguliavimo mechanizmą.

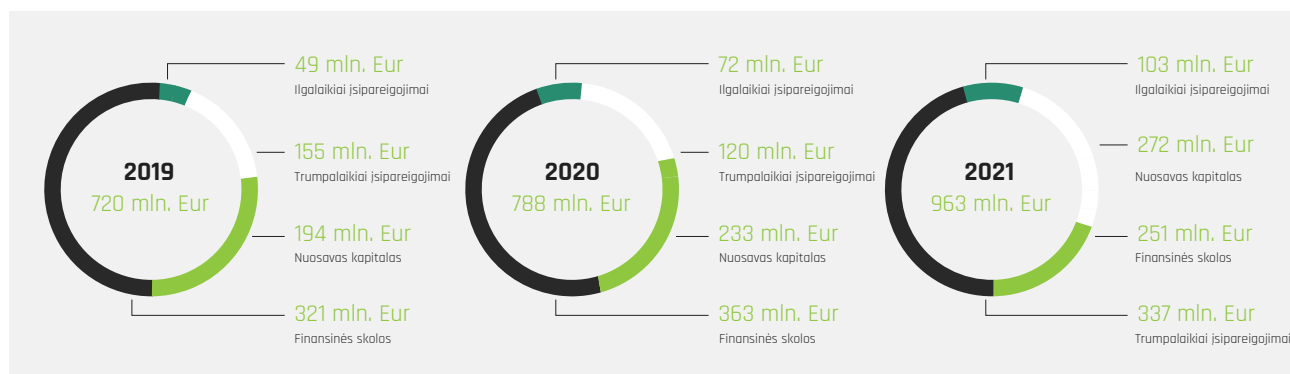
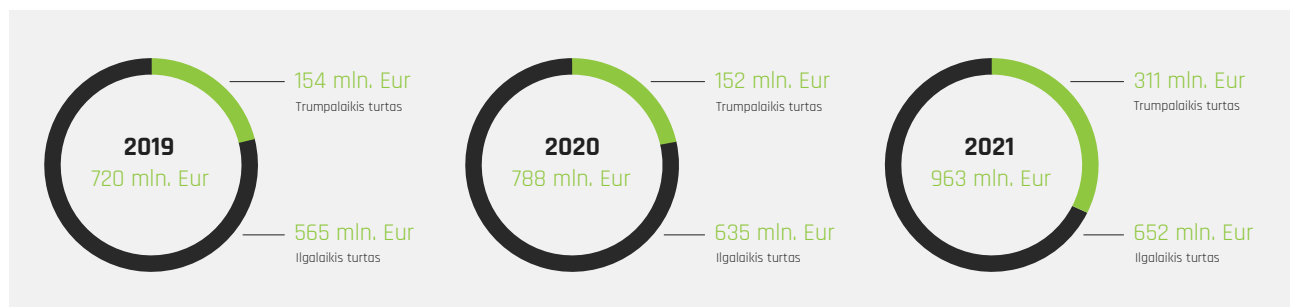
2021 m. „EPSO-G“ įmonių grupės grynas pelnas buvo 39,8 mln. Eur. Lyginant su 40,1 mln. Eur grynojo pelno 2020 metais, lyginant su pernai metais jis pelnas buvo 0,7 proc. mažesnis.

„EPSO-G“ įmonių grupės kapitalo grąža 2021 m. sudarė 15,8 proc., kai LR Vyriausybė 2019 – 2021 m. laikotarpiui „EPSO-G“ įmonių grupei buvo nustačiusi 5,7 proc. dydžio vidutinės nuosavybės grąžos tikslą. Elektros ir dujų perdavimo veikla yra reguliuojama, todėl uždirbtas pelno perviršis yra grąžinamas šalies vartotojams peržiūrint taikomus paslaugų tarifus ateinančiais reguliavimo laikotarpiais.

4.3.4. Finansinės būklės ataskaita

2021 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas sudarė 962,6 mln. Eur. Grupės ilgalaikis turtas siekė 651,8 mln. Eur ir sudarė 67,7 proc. viso Grupės turto. Ilgalaikis turtas labiausiai augo dėl dujotiekio jungties GIPL statybos darbų užbaigimo ir investicijų į elektros perdavimo infrastruktūrą. Akcininkų nuosavybė padidėjo 16,5 proc. – iki 271,6 mln. Eur, o nuosavybės dalis lyginant su Grupės konsoliduotu turto metų pabaigai sudarė 28,2 procentų. Grupės trumpalaikio turto vertė 2021 m. pabaigoje sudarė 310,8 mln.

Eur, ir palyginus su 2020 m., išaugo daugiau nei dvigubai. Didžiausią įtaką šiam pokyčiui turėjo dėl metų pabaigoje smarkiai išaugusios dujų kainos padidėję gamtinių dujų biržos dalyvių išankstiniai mokėjimai, dėl aukštos elektros kainos surinktos bet dar neišmokėtos VIAP lėšos ir sukauptos didesnės perkrovų įplaukų pajamos. Minėti veiksniai atitinkamai nulėmė ir laikiną trumpalaikių įsipareigojimų išaugimą.

2021 m. pabaigoje Grupės grynieji finansiniai įsipareigojimai kreditoriams, įskaitant nuomos įsipareigojimus, siekė 220,5 mln. Eur (įskaitant 84,1 mln. Eur įsipareigojimą AB „Ignitis grupė“ už „Litgrid“ akcijų įsigijimą 2012 metais, per 2021 metus įsiskolinimas buvo sumažintas beveik 65 mln. Eur). Grynieji pinigai ir ekvivalentai periodo pabaigai sudarė 41,3 mln. Eur, „EPSO-G“ grupės grynosios skolos (įskaitant nuomos įsipareigojimus)

4.3.5. Investicijos

Per 2021 metus „Litgrid“ investicijos, neatsižvelgiant į apmokėjimo terminus, siekė 51,6 mln. eurų, o „Amber Grid“ atitinkamai sudarė 45,6 mln. Eur, daugiausia dėl nuo 2020 m. pradžios vyk-

santykis su nuosavybe sudarė 81,3 proc.

„Litgrid“ sukauptos perkrovų pajamų lėšos 2021 m. pabaigai sudarė 109,1 mln. Eur – šios lėšos netolimoje ateityje bus panaudotos sinchronizacijos projektų finansavimui.

4.4. Tyrimų ir plėtros veikla

Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos tikslai dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių integravimo ir tuo pat metu vykdomas Baltijos šalių sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais projektas bei regioninės dujų rinkos integracijos procesai skatina EPSO-G grupės įmones ieškoti naujų inovatyvių sprendinių dėl Lietuvos energetikos sistemos patikimo veikimo dabar ir ateityje. Moksliniai tyrimai ir studijos, inovacijų diegimo veiklų planavimas ir įgyvendinimas skatina Grupės bendroves efektyvinti savo veiklą, taikant naujus metodus, priemones ir gerąsias praktikas.

Vykdamas šią veiklą EPSO-G įmonių grupės vadovaujasi Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei inovacijų veiklos gairėmis (toliau – MTEPI veiklos gairės). MTEPI veiklos gairių tikslas – per tyrimus, inovacijas ir naujus sprendimus užtikrinti EPSO-G įmonių grupės bendrovių veiklos tęstinumą ir efektyvumą, konkurencingumą ar sąlygų konkurencijai užtikrinti sudarymą įgyvendinant NENS tikslus ir sukuriant didesnę pridėtinę vertę visuomenei.

MTEPI veiklos gairėmis nustatomos vienodos visai Grupei mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, inovacijų ir inovacinės veiklos sąvokos, bendros veiklos kryptys ir prioritetai, klasifikavimo principai bei rekomendacijos perdavimo sistemos operatoriams dėl lėšų skyrimo MTEPI veiklai, kuri nepriskiriama reguliuojamai veiklai.

Vykdamas inovacijų veiklą, 2021 m. įmonių grupėje inicijuoti 38 nauji įvairios apimties projektai, baigtas 21 projektas. Įtraukiant darbuotojus į aktualių iššūkių sprendimą buvo organizuotos kūrybinio mąstymo dirbtuvės grupės darbuotojams.

2021 metų pabaigoje grupės inovacijų portfelį sudarė 40 priemonių, kurios orientuotos į pažangų ir efektyvų sistemų valdymą ir stebėseną, modernius turto valdymo sprendimus, grupės ITT ir skaitmenizacijos plėtrą bei naujų verslo organizavimo ir paslaugų vystymą. Keletas tokių projektų:

- Lietuvos vandenilio plėtros gairių ir vystymo plano parengimas;

domų dujotiekio jungties į Lenkiją (GIPL) statybos darbų užbaigimo.

- Power-to-Heat pilotas;
- Dujų perdavimo sistemos pritaikymas vandenilio ir gamtinių dujų mišinio transportavimui;
- Kintamo linijos pralaidumo (DLR – dynamic line rating) pilotas;
- Lankstumo paslaugų demonstracinis projektas ONENET;
- Pirmosios pastotės be taršių dujų (SF6);
- Išmanaus elektromobilių krovimo pilotinis projektas;
- Inovatyvių priemonių taikymo integruojant AEI elektrines tyrimas ir optimalių sprendinių nustatymo metodika;
- Pilotinis (bandomasis) projektas oro linijų priežiūrai naudoti palydovines nuotraukas.

Grupėje, siekiant darbuotojų įsitraukimo į inovacijų vystymą, veikia papildoma skatinimo sistema, kurios pagrindu 2021 m. buvo apdovanotos šių projektų komandos:

- Pilotinis magistralinio dujotiekio apskridimas fotografuojant ir skenuojant lazeriu;
- Antrinė perdavimo pajėgumų prekybos platforma;
- Duomenų apsikeitimas per aplikacijų programavimo sąsają;
- RAIDA 2050 ir P2G analizė;
- Dronų panaudojimas perdavimo tinklo oro linijos gedimo vietos nustatymui;
- Išmanus NordBalt kabelio gedimo vietos nustatymas;
- Privilegiuotų vartotojų darbo vietų kibernetinio saugumo priemonių diegimas.

4.5. Narystė organizacijose

2021 m. „EPSO-G“ valdymo bendrovė ir perdavimo sistemų operatoriai aktyviai dalyvavo nacionalinių (tokių kaip Nacionalinė Lietuvos energetikos asociacija – NLEA) ir įvairių tarptautinių organizacijų bei asociacijų, tokių kaip Europos elektros perdavimo sistemos operatorių tinklas (angl. santrumpa – ENTSO-E) ir Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (angl. santrumpa – ENTSO-G), Centrinės Europos energetikos partnerių asociacijos (angl. santrumpa – CEEP), PSO ir kitų elektros

energetikos įmonių asociacijos „Best Grid“ veikloje.

„EPSO-G“ strategijos ir plėtros direktorius Vytautas Bitinas yra naujai išrinktos NLEA tarybos narys, pakeitęs iki 2022 m. sausio šias pareigas ėjusį Rolandą Zuką.

EPSO-G grupės bendrovių narystės:

ORGANIZACIJA	ATSTOVAUJANTI BENDROVĖ	NUORODA	ORGANIZACIJOS APRAŠYMAS
Bioenergy Europe	„Baltpool“	www.bioenergyeurope.org	Asociacija vienija Europoje įsikūrusias nacionalines bioenergetikos asociacijas ir įmones, veikiančias bioenergetikos srityje, taip pat Europoje veikiančias akademinės ir mokslinių tyrimų įstaigas.
Central Europe Energy Partners (CEEP)	EPSO-G	www.ceep.be	Centrinės Europos energetikos ir energetiniams resursams imlių sektorių įmones vienijanti asociacija.
INTERNATIONAL COUNCIL ON LARGE ELECTRIC SYSTEMS (CIGRE)	„Litgrid“	www.cigre.org	Pasaulinė ne pelno siekianti organizacija, kurios veiklos sritis apima techninius ir ekonominius elektros tinklo, taip pat aplinkosaugos ir reguliavimo aspektus.
NACIONALINĖ LIETUVOS ENERGETIKOS ASOCIACIJA (NLEA)	EPSO-G, „Amber Grid“, „Litgrid“	www.nlea.lt	Asociacija, vienijanti Lietuvos elektros energijos ir gamtinių dujų sektoriuose veikiančias bendroves, taip pat mokslo įstaigas.
ENTSO-E	„Litgrid“	www.entsoe.eu	Organizacija, vienijanti Europos elektros perdavimo sistemų operatorius.
ENTSO-G	„Amber Grid“	www.entsoe.eu	Organizacija, vienijanti Europos gamtinių dujų perdavimo sistemų operatorius.
European Renewable Gas Registry	„Amber Grid“	www.ergar.org	Organizacija, kurios tikslas dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos šaltinių, kilmės garantijų prekybos tarp šalių plėtojimas.
EASEE-gas	„Amber Grid“	www.easee-gas.eu	Asociacija įkurta plėtoti ir skatinti supaprastintą ir racionalizuotą fizinį dujų transportavimą ir prekybą dujomis visoje Europoje.
Infobalt	EPSO-G, „Amber Grid“, „Litgrid“	www.infobalt.lt	DigiTech sektoriaus asociacija, siekianti sukurti geriausias sąlygas technologijų taikymui, rinkos plėtrai bei eksportui. „Infobalt“ ir „EPSO-G“ grupės įmonių suburta grupė „EnergyTech Digital“, kuri skatins platesnį skaitmeninių technologijų panaudojimą energetikoje.

ORGANIZACIJA	ATSTOVAUJANTI BENDROVĖ	NUORODA	ORGANIZACIJOS APRAŠYMAS
FIF Marketing	„Baltpool“	=	-
Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai	„Amber Grid“, „Litgrid“	www.plcc.lt	Organizacija, siekianti gerinti Lietuvos ir Lenkijos ekonominį bendradarbiavimą.
Lietuvos projektų vadybos asociacija	EPSO-G	www.ipma.lt	Asociacija, vienijanti projektų valdymo profesionalus.
Lietuvos vandenilio platforma	„Amber Grid“, EPSO-G	=	Tai bendradarbiavimo formatas, telkiantis šalies mokslo institucijų, verslo ir viešojo sektoriaus atstovus bendram tikslui – siekti vandenilio technologijų plėtros šalyje.
Lietuvos vandenilio energetikos asociacija	„Amber Grid“	www.h2lt.eu	Šalies mokslininkus ir verslo organizacijas jungianti asociacija dalyvauja formuojant nacionalinę, regioninę ir ES politiką bei tikslus, įskaitant Lietuvos vandenilio energetikos sektorių reglamentuojančių teisės aktų leidybos procese strategijos ir vandenilio plėtros veiksmų plano parengimą
Lietuvos suskystintųjų dujų platforma	„Amber Grid“	=	Platformos partneriai siekia skatinti SGD kaip naują, švaresnį ir tylesnio kuro naudojimą transporto, pramonės bei kituose ūkio sektoriuose ir sukurti visų potencialių SGD rinkos dalyvių bendrą informacinę ir darbo platformą.
PVPA (personalo valdymo profesionalų)	EPSO-G	www.pvpa.lt	Asociacija, vienijanti personalo valdymo profesionalus.
Euopos švaraus vandenilio aljansas (European Green Hydrogen Alliance)	„Amber Grid“	www.ech2a.eu	Aljansas, vienijantis asmenis, siekiančius vandenilio technologijų plėtros Europoje
Intelligent Energy Lab	EPSO-G	www.iel.lt/	Intelligent Energy Lab yra Vilniuje veikianti atvira platforma, kurioje inovacijų tema bendradarbiauja įmonės, universitetai, institutai ir asociacijos.

4.6 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Per ataskaitinį laikotarpį „EPSO-G“ grupėje buvo vadovaujama si Sandorių su susijusiomis šalimis politika. Ji nustato Grupės bendrovių sudaromų sandorių su susijusiomis šalimis priežiūros ir atskleidimo procedūras, kurios leidžia tinkamai įvertinti su tokiais sandoriais susijusius interesus konfliktus ir minimizuoti tokių sandorių galimas neigiamas pasekmes bendrovėms, smul-

kiesiems akcininkams ir su sandoriu nesusijusiems asmenims. Šis dokumentas yra skelbiamas viešai „EPSO-G“ internetinėje svetainėje Veiklos politikos skirsnyje.

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra atskleista metinėse finansinėse ataskaitose 34 pastaboje.

05

Atitikties ir rizikos valdymas bei auditas

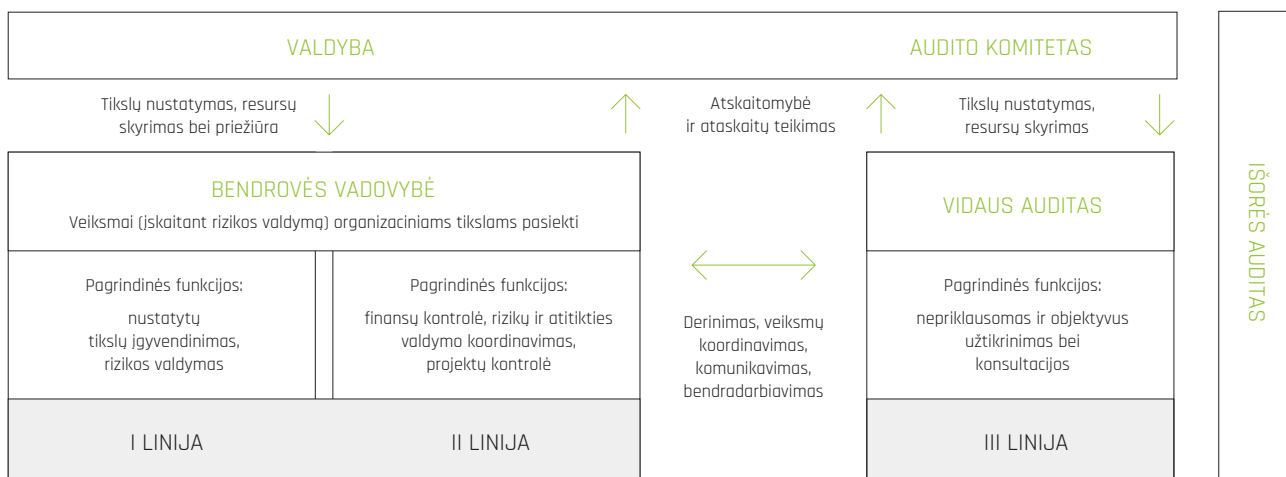

05

Atitikties ir rizikos valdymas bei auditas

2021 metais „EPSO-G“ toliau nuosekliai laikėsi požiūrio, kad įgyvendinant veiklos strategiją, tinkamas rizikos valdymas yra būtina prielaida didinant patrunuojamų bendrovių veiklos efek-

tyvumą, valdymo kokybę, saugią aplinką darbuotojams bei kuriant interesų turėtojų pasitikėjimą įmonių grupė.

Pirmoji linija yra „EPSO-G“ vadovai ir darbuotojai, kurie kasdienėje veikloje identifikuoja ir valdo veiklos riziką.

Antrąją liniją užtikrina „EPSO-G“ grupės funkcijos, kurių atsakomybė yra numatyti riziką:

- finansų kontrolės funkcija yra atsakinga už nuolatinę Grupės finansinių rezultatų kontrolę;
- rizikos valdymo funkcija yra atsakinga už Grupės rizikų valdymo sistemos koordinavimą ir tobulinimą. Ši funkcija apibendrina visų Grupės įmonių pagrindines rizikos sritis ir koordinuoja jų valdymo veiksmų įgyvendinimą;
- atitikties valdymo funkcija yra atsakinga už Grupės atitikties valdymo sistemos koordinavimą ir tobulinimą. Ši funkcija koordinuotai padeda užtikrinti atitiktį prioriteti-

nėse srityse, kuriose reikalavimų pažeidimas galėtų turėti didžiausią poveikį atitinkamoms Grupės bendrovėms;

- duomenų apsaugos funkcija yra atsakinga už nuolatinę asmens duomenų apsaugos priemonių veikimo priežiūrą.

Trečioji linija yra atsakinga už nepriklausomą ir objektyvų užtikrinimą bei konsultacijas dėl organizacijos valdymo ir rizikų valdymo (įskaitant vidaus kontrolę) tinkamumo ir efektyvumo, taip pat palaiko organizacijos strategijos įgyvendinimą ir skatina nuolatinį tobulėjimą bei prie jo prisideda. Centralizuotas vidaus audito padalinys teikia priežiūros funkcijas vykdančiai Valdybai ir Audito komitetui vertinimą, ar pirmosios dvi linijos tinkamai atlieka savo funkcijas. „EPSO-G“ įmonių metines finansines ataskaitas įstatymų nustatyta tvarka audituoja nepriklausomas išorės audito bendrovės. Išorės audito bendrovės išrenka Grupės bendrovių visuotiniai akcininkų susirinkimai.

5.1. Rizikų valdymo sistema

EPSO-G grupėje rizikų valdymas suprantamas, kaip struktūrizuotas požiūris į neapibrėžtumų valdymą, metodiškai įvertinant rizikų poveikį ir tikimybę bei taikant tinkamas rizikų valdymo priemones.

2021 m. metais „EPSO-G“ grupė vadovavosi valdybos patvirtinta Grupės rizikų valdymo politika bei rizikų valdymo metodika. Jos įtvirtino vienodą, bendrais principais pagrįstą ir gerąją praktinę atitinkančią rizikų valdymo sistemą, remiantis tarptautinėje praktikoje taikoma COSO ERM (angl. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission Enterprise Risk Management) metodologija ir standartais.

Visos Grupės bendrovės yra prisijungusios prie „EPSO-G“ rizikų valdymo politikos ir, taikydamos Grupės rizikų valdymo metodiką, yra identifikuojamos aktualios rizikos, jas įvertino, nustatė rizikų stebėsenos rodiklius bei sudarė šių rizikų valdymo planus, kurie buvo patvirtinti Grupės bendrovių valdybose.

Grupės įmonės identifiko 2021 metų veiklos rizikas, atliko jų vertinimą, nustatė rizikų stebėsenos rodiklius ir numatė rizikų valdymo priemones. „EPSO-G“ valdyba, įvertinusi grupės bendrovėse identifikuotas ir valdomas rizikas bei jų lygį (poveikį bendrovės veiklai, taip pat visai „EPSO-G“ įmonių grupei) patvirtino grupės lygio rizikų sąrašą. Nustatyti šie pagrindiniai kriterijai, kuomet rizika įtraukiama į „EPSO-G“ grupės lygio rizikų sąrašą:

- rizika tiesiogiai įvardinta įmonių grupės strategijoje;
- rizika daro esminę įtaką strateginių tikslų pasiekimui;
- rizikas, įvertintas kaip aukščiausio (ekstremalaus) bei labai didelio lygio.

1. Pagrindinių veiklų reguliacinių reikalavimų pažeidimų rizika
2. Verslo skaidrumo rizika
3. Darbuotojų tinkama kvalifikacijos trūkumo, kaitos, motyvacijos rizika
4. Darbo saugos reikalavimų nesilaikymo rizika
5. Informacijos saugos (kibernetinio saugumo) rizika
6. Technologinė rizika
7. Strateginių projektų įgyvendimo vėlavimo rizika
8. Dujų ir elektros sektorių kainų rizika
9. Skolos grąžinimo rizika
10. Grupės pajamų iš nereguliuojamų veiklų ir užsienio rinkų rizika

Kiekvieną 2021 m. ketvirtį „EPSO-G“ audito komitetas vertino kiekvienos Grupės bendrovės pagrindinių rizikos rodiklių pokyčius, rizikos valdymo efektyvumą ir pateikė savo išvadas ir rekomendacijas bendrovių valdyboms.

POVEIKIS ↓

Labai didelis	1,4	5, 8, 9			
Didelis		2			
Vidutinis			3,6		
Mažas					
Labai mažas					
TIKIMYBĖ →	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Labai didelė

5.1.1. Į grupės lygio rizikų sąrašą buvo įtrauktos šios grupės veiklos strategijoje nurodytos pagrindinės rizikos:

1. Pagrindinių veiklų reguliacinių reikalavimų pažeidimo rizika

Elektras energijos ir gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų ir pajamų viršutinės ribos nustato VERT. Esminių reguliavimo principų pakeitimai gali turėti įtaką reguliuojamų įmonių investicijų grąžai ir atitinkamai svarbių investicijų projektų finansavimui bei įgyvendinimui. Taip pat galimybei mokėti dividendus. Valdant pagrindinių veiklų reguliacinių reikalavimų pažeidimo riziką, ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdomas nuolatinis reguliuojamą veiklą reglamentuojančių VERT ir kitų institucijų rengiamų ir keičiamų teisės aktų monitoringas. Taip pat, esant poreikiui, teikiamos pastabos ir pasiūlymai dėl rengiamų ir keičiamų teisės aktų projektu, formuojama bendra Grupės pozicija.

2. Verslo skaidrumo rizika

„EPSO-G“ grupė įgyvendina regioninės ir nacionalinės reikšmės strateginius projektus. Tai didelių investicijų reikalaujantys projektai, jų sėkmė priklauso nuo akcininkų, partnerių, kontroliuojančių bei reguliuojančių institucijų ir visuomenės pasitikėjimo ir paramos. Todėl savo veikloje „EPSO-G“ ir toliau daug dėmesio skyrė pirkimų procesų priežiūrai ir korupcijos prevencijai.

„EPSO-G“ nuosekliai įgyvendino Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo reikalavimus, pagal kuriuos savo interesus įpareigoti deklaruoti viešai visų „EPSO-G“ valdomų bendrovių vadovai ir valdybų nariai. Įstatymo reikalavimai įgyvendinti didesne nei įstatymuose numatyta apimtimi remiantis „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politika.

Per ataskaitinį laikotarpį „EPSO-G“ grupės bendrovės kryptingai laikėsi nuostatos netoleruoti korupcijos, šeimos narių, giminių, draugų protegavimo ar bet kokių kitų prekybos poveikiu formų, nuosekliai ir sistemaiškai įgyvendinti įmonės bei privačių interesų konfliktų prevenciją. Grupės bendrovės skatina darbuotojus ir kitus Interesų turėtojus nesibaiminant neigiamų pasekmių tiesiogiai ar anonimiškai pranešti apie galimus pažeidimus, netiesiogiai ar nesąžiningą elgesį pasitikėjimo linija pranesk@epsog.lt, grupės bendrovių pasitikėjimo linija arba tiesiogiai Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybai (STT).

3. Darbuotojų tinkamo kvalifikacijos trūkumo, kaitos, motyvacijos rizika

„EPSO-G“ valdomos bendrovės susiduria su stiprėjančiais darbo rinkos iššūkiais – konkurencija dėl aukštos kvalifikacijos specialistų, galinčių prisidėti prie strateginę reikšmę turinčių projektų įgyvendinimo. Valdant darbuotojų tinkamo kvalifikacijos trūkumo, kaitos ir motyvacijos riziką, bendrovėse ataskaitiniu laikotarpiu buvo taikoma vienoda „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų atlygio politika, kasmet atliekamas nepriklausomas darbo užmokesčio ir rinkos tendencijų tyrimas, atliekama iš darbo išėinančių darbuotojų įvardintų išėjimo priežasčių analizė, grupės bendrovėse sudaryti kritinių pareigybių pamainumo planai

ir vykdomi juose numatyti veiksmai šiai rizikai minimizuoti. Taip grupės bendrovėse periodiškai vertinamas darbuotojų įsitraukimas bei imamasi atitinkamų veiksmų talentams pritraukti, motyvuoti ir išlaikyti. Periodiškai matuojamos darbuotojų kompetencijos, vykdomos specialios specialistų kvalifikacijos kėlimo mokymo ir ugdymo programos, grupės bendrovės bendradarbiauja su universitetais ir kitomis mokymo įstaigomis, siekdamos pritraukti talentingus darbuotojus ir prisidėti prie studentų praktinio mokymo.

4. Darbo saugos reikalavimų nesilaikymo rizika

Grupės valdomose bendrovėse „Litgrid“, „Amber Grid“ bei „Tetas“ skiriamas didelis dėmesys darbų saugai. Rengiami profesinės rizikos vertinimo darbų planai. Identifikuojamos darbo vietos, darbo priemonės, technologiniai procesai, kuriuose darbų saugos rizikos lygis yra aukščiausias. Organizuojamos darbo saugos dienos padaliniuose. Bendradarbiaujama su užsakovais, kaip su darbų saugos partneriais, siekiant efektyvios darbo saugos kontrolės ir aukštesnės darbo saugos kultūros. Dėmesys skiriamas darbo saugos prevenciniams patikrinimams.

5. Informacijos saugos (kibernetinio saugumo) rizika

„EPSO-G“ ir patrunuojamos bendrovės „Litgrid“ ir „Amber Grid“ yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, valdančios įrenginius ir turtą, įskaitant ir svarbų nacionaliniam saugumui užtikrinti. Grupės įmonių valdoma informacija ir duomenys turi strateginę reikšmę Lietuvos nacionaliniam saugumui, todėl tokios informacijos ar duomenų praradimas, neteisėtas pakeitimas ar atskleidimas, sugadinimas ar duomenų šaltinio reikalingų perdavimo sistemų saugiai veiklai nutraukimas gali sukelti „EPSO-G“ grupės įmonių veiklos sutrikimą, padaryti žalą kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

Valdant šią riziką ataskaitiniu laikotarpiu bendrovėje „Litgrid“ buvo vykdoma kritinės infrastruktūros duomenų tinklo stebėsenos, įdiegti kibernetinės saugos užtikrinimui reikalingi procesai, išplėtoti reikalavimai ir kontrolės procedūros visoms išorės šalims, kurios turi įtakos bendrovės saugumui. Bendrovėje „Amber Grid“ buvo vykdomi rezervinio duomenų centro įrengimo darbai, vykdomi kritinės infrastruktūros duomenų tinklo stebėsenos sistemos plėtimo darbai, kibernetinės saugos užtikrinimui reikalingos programinės įrangos atnaujinimo ir diegimo darbai.

Per ataskaitinį laikotarpį „Litgrid“ valdant riziką dėl izoliuoto darbo bandymo bendrovėje buvo užtikrintos avarijų, sutrikimų prevencijos ir likvidavimo sisteminės paslaugos, izoliuoto darbo galios rezervų. Valdant riziką, kai dėl nenumatytų trečiųjų šalių veiksmų ar neveikimo atjungiamos oro linijos, buvo atlikta Elektros tinklų naudojimo taisyklių pakeitimų peržiūra ir derinimas, eskaluotas elektros energijos kaupiklių (baterijų) sistemos poreikis. Ataskaitiniu laikotarpiu taip pat buvo įgyvendinamos priemonės siekiant valdyti tarp sisteminių jungčių „NordBalt“ ir „LitPol Link“ atsijungimo riziką, užtikrinta kokybiška jungčių eksploatacija ir prieinamumas, užtikrintas savalaikis paslaugų, darbų bei kritinių atsarginių dalių tiekimas.

„Amber Grid“ ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdoma vamzdymo diagnostika, kurią planuojama tęsti 2022 metais. Buvo šalinami nustatyti magistralinio dujotiekio defektus. Įgyvendinant tarptautinį projektą „SecureGas“, kartu su partneriais iš Italijos dujų nuotėkių paieškai 2021 metais buvo sukurtas inovatyvus bepilotis orlaivis (dronas), kuris skridamas virš magistralinio dujotiekio lazerinio daviklio pagalba matuoja metano dujų koncentraciją ore bei nustato dujų nuotėkio koordinatas. Valdant dujotiekio ruožų, kuriuose viršytas užstatymo normatyvas, perklojimo Bendrovės lėšomis riziką, buvo atlikta studija dėl apribojimų vietovės klasės vienetu įvertinimo. Jos pagrindu 2022 metais bus ruošiami magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtos taisyklių ir kitų susijusių teisės aktų koregavimo projektai. Studijos rezultatai pristatyti Energetikos ministerijos ir VERT atstovams.

Į grupės lygio rizikų sąrašą taip pat buvo įtrauktos svarbiausios su Grupės veiklos strategijoje tikslų pasiekimu susijusios rizikos:

8. Dujų ir elektros sektorių kainų rizika

2021 metais „Amber Grid“ rizikos valdymo priemonės buvo nukreiptos į dujų tiekimo diversifikavimą ir tranzito į kitas ES šalis potencialo didinimą ieškant bendro susitarimo su Baltijos šalimis ir Suomija regioninės rinkos projekte bei statant dujotiekių jungtį su Lenkija (GIPL). Siekiant pritraukti „žaliųjų“ dujų tiekimą į dujų perdavimo tinklus, priimti sprendimai dėl nacionalinio kilmės garantijų registro pritaikymo tarptautinei kilmės garantijų prekybai, tęsti darbai įgyvendinant demonstracinį „žaliojo“ vandenilio įmaišymo į dujų tinklus projektą, išduotos techninės sąlygos 9 biodujų gamintojams dėl jų prisijungimo prie Lietuvos dujų perdavimo tinklų. „Litgrid“, valdydama ES CACM ir FCA kodeksų nevykdymo riziką, bendradarbiavo su VERT, Energetikos ministerija bei Baltijos šalių operatoriais ieškant bendro sutarimo dėl Multi Nemo teisinės ir techninės aplinkos sukūrimo.

7. Strateginių projektų įgyvendinimo vėlavimo rizika

Valdydama šią grupės lygio riziką „EPSO-G“ stebėjo pagrindinius rizikų rodiklius bei atsižvelgdama į nustatytas tolerancijas ribas įgyvendino rizikų valdymo priemones dėl neefektyvios projektų kontrolės grupės įmonėse, užsakovo ir rangovo nesutarimų įgyvendinant strateginius ir bendrus projektus bei neįteisingos ir neigiamos informacijos sklaidos rizikose.

Valdydama šią riziką ir siekdama įgyvendinti GIPL projektą nustatytais terminais, bendrovė „Amber Grid“ laikėsi gerųjų projektų valdymo ir kokybės valdymo praktikų standarto, stebėjo statybų darbų eigą pagal su rangovais suderintą darbų atlikimo grafiką (gaires), nuolat vykdė kontrolę. Dujotiekio statybos darbai buvo vykdomi pagal patvirtintą darbų grafiką, projektas įgyvendintas laiku. Valdydama Projektų portfelio plano nesilaikymo riziką Bendrovė vykdė savalaikius pirkimus, užtikrinant nenukrypimą nuo terminų ir pilną atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems viešųjų pirkimų procedūras, ribojo ir minimizavo susidariusius darbų atlikimo tarpinius vėlavimus.

Valdydama šią grupės lygio riziką „Litgrid“ valdė Lietuvos EES pasirengimo pilnai sinchronizacijai su KET užtikrinimo vėlavimo, Sinchronizacijos programos projektų investicinės vertės nuokrypio, Sinchronizacijos su KET žmogiškųjų resursų bei kitas susijusias rizikas. Valdydama šias rizikas bendrovė įgyvendino priemones dėl vykdomų pirkimų (buvo vykdytos rinkos konsultacijos ir tyrimai, ankstyvas suinteresuotųjų institucijų įtraukimas teritorijų planavimo, projektų derinimo ir statybų etapuose), buvo stiprinama sutarčių kontrolė, didinamas projektų valdymo efektyvinimas pateikiant standartizuotus reikalavimus rangos grafikams, įgyvendintos kitos priemonės.

9. Skolos grąžinimo rizika

Siekdama valdyti įsiskolinimo UAB „Ignitis grupė“ grąžinimo riziką, „EPSO-G“ atliko rinkos dalyvių apklausą dėl skolos refinansavimo sąlygų, buvo priimti sprendimai dėl refinansavimo šaltinių. Ataskaitiniu laikotarpiu taip pat buvo grąžinta dalis skolos.

10. Grupės pajamų iš nereguliuojamų veiklų ir užsienio rinkų rizika

Valdydama šią grupės lygio riziką, „Baltpool“, „Tetas“ ir „GET Baltic“ taiko tokias valdymo priemones, kaip klientų, veiklų ir rinkų diversifikavimas, pardavimų analizė bei kitas priemones, kuriomis siekiama užtikrinti nustatytų pardavimo planų tikslų Lietuvos ir užsienio rinkose pasiekimą.

5.1.3. COVID-19 rizikos valdymas ir koordinavimas grupėje

Visose grupės įmonėse 2021 metais buvo tęsiamos ir suplanuotos naujos veiklos tęstinumo užtikrinimo bei prevencinės priemonės. Tęsiamos nuotolinio darbo organizavimo, darbuotojų srautų valdymo, platinta informacija darbuotojams dėl prevencinių priemonių, darbuotojai aprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis, sudarytos galimybės skiepytis. Bendrovėse „Litgrid“ ir „Amber Grid“ buvo taikomos papildomos organizacinės priemonės sistemų valdymo centruose, techninės ir pavdavimo priemonės sistemų valdymo centruose esant viruso išplitimui. Šiose bendrovėse taip

pat peržiūrėti ekstremalių situacijų valdymo planai, rengiami papildomi dokumentai bei įdiegtos priemonės - veiklos sričių kritinių veiklų sąrašai, priemonių, reikalingų, kad šios veiklos būtų nepertraukiamos, išteklių ir atsakingų asmenų sąrašai bei kiti dokumentai ir priemonės.

5.2. Informacija apie Atitikties valdymo procesą

Grupės bendrovėse siekiame sukurti vienodą atitikties valdymo sistemą, kuri:

1. leistų apsaugoti Grupės bendroves nuo finansinės ar reputacijos žalos, galinčios kilti dėl vidinių ir išorinių reikalavimų neatitinkančio elgesio;
2. leistų valdyti neatitikties rizikas ir sumažinti jų poveikį ir atsiradimo tikimybę;
3. skatintų atitikties užtikrinimo kultūrą, t. y.. Grupės darbuotojus skatintų dirbti laikantis nustatytų reikalavimų ir jų taikymą grįsti Grupės vertybėmis.

Vadovaujantis Atitikties valdymo politika ir ją įgyvendinančia atitikties valdymo metodika, 2021 metais bendrovėse „EP-

SO-G“, „Amber Grid“ ir „Litgrid“ buvo įgyvendinama eilė veiksmų bei priemonių siekiant metodiškai užtikrinti atitiktį pasirinktose prioritetinėse srityse, kuriose neatitikties rizikų pasireiškimas keltų didžiausią neigiamą poveikį minėtoms bendrovėms bei visai Grupei. Prioritetinėse srityse – perdavimo sistemų operatorių nepriklausomumo ir veiklų atskyrimo, pirkimų, asmens duomenų apsaugos, viešai neatskleistos bei viešai privalomos skelbti informacijos reguliavimo sritys.

2022 metais Atitikties valdymo metodikoje numatyti pagrindiniai atitikties užtikrinimo veiksmai bus įgyvendinami „Tetas“ ir „Baltpool“ valdybų patvirtintose prioritetinėse srityse bei tęsiami veiksmai atitikties valdymo veiksmai „Amber Grid“, „EPSO-G“ ir „Litgrid“. Nuo 2022 m. papildomai į prioritetinių sričių sąrašą įtraukta korupcijos prevencijos sritis.

5.3 Informacija apie vidaus auditą

EPSO-G vidaus audito misija yra kurti pridėtinę vertę visoms grupės bendrovėms ir prisidėti prie jų veiklos tikslų įgyvendinimo, sistemingai bei visapusiškai vertinant ir padedant gerinti valdymo, rizikos valdymo ir kontrolės procesų veiksmingumą. Šios funkcijos įgyvendinamos vykdam nepriklausomą ir objektyvią užtikrinimo ir konsultavimo veiklą.

Užtikrinti veiklos skaidrumą ir efektyvumą, EPSO-G įmonių grupėje veikia centralizuotas vidaus audito padalinys, kuris pavestas funkcijas vykdo grupės mastu ir yra tiesiogiai atskaitingas EPSO-G valdybai, kurios daugumą sudaro nepriklausomi nariai.

EPSO-G valdymo bendrovės auditoriai nėra pavaldūs audituojamos įmonės administracijai. Tai sukuria sąlygas pastebėti galimus veiklos trūkumus, juos eliminuoti ir identifikuoti sritis veiklos efektyvumo didinimui.

Vykdydami savo funkcijas, padalinio darbuotojai planingai atlieka vidaus auditus ir reguliariai stebi, kaip įgyvendinamos rekomendacijos, o taip pat, kaip taisomi kiti su vidaus kontrole susiję trūkumai, kuriuos yra įvardiję išorės auditoriai, reguliatorius ar valstybinės kontrolės įstaigos.

Centralizuoto vidaus audito padalinio veikla apėmė šias sritis, kurios buvo pasirinktos remiantis atliktu rizikų vertinimu ir nustatant prioritetines tikrintinas įmones ir/ar procesus:

- netesybų taikymo ir ginčų sprendimo procesų kontrolės vertinimas;
- komercinės veiklos (pardavimų) kontrolių vertinimas;
- viešųjų pirkimų kontrolių vertinimas;
- personalo valdymo vertinimas;
- projektų valdymo kokybės vertinimas;
- kontrolių nustatant ir išmokant atlygį vertinimas

Atliekant vidaus auditus, buvo vertinamos ir korupcijos prevencijai sukurtos kontrolės priemonės. Taip pat dėmesio buvo skiriama stebėsenai, kaip įmonės įgyvendino vidaus audito rekomendacijas ir vertinimui, kokia buvo įgyvendintų veiksmų įtaka.

Vidaus audito išvados su rekomendacijomis tobulintinoms sritims teikiamos tikrintų įmonių vadovybei bei grupės įmonių valdyboms, taip pat „EPSO-G“ valdybai bei Audito komitetui.

5.4. Informacija apie išorės auditą

2020 metais „EPSO-G“ atviro konkurso būdu vykdė grupės bendrovėms 2020-2021 m. finansinių ataskaitų audito paslaugų bendrą viešąjį pirkimą. Atsižvelgiant į viešo audito paslaugų pirkimo rezultatus, laimėjusiu buvo pripažintas UAB „PricewaterhouseCoopers“ pasiūlymas.

„EPSO-G“ audito komitetas, įvertinęs audito įmonės atrankos procedūros rezultatus, priėmė sprendimą rekomenduoti grupės bendrovių valdyboms siūlyti savo visuotiniams akcininkų susirinkimams išrinkti audito įmonę 2020 - 2021 m. finansinių ataskaitų auditui atlikti UAB „PricewaterhouseCoopers“, mokant audito paslaugų kainą, nurodytą šios audito įmonės pasiūlyme.

Grupės bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose buvo priimti sprendimai išrinkti UAB „PricewaterhouseCoopers“ audito įmonę 2020 ir 2021 m. finansinių ataskaitų auditui atlikti bei

nustatyti audito įmonės pasiūlyme nurodytą metinį atlygį už finansinių ir susijusių ataskaitų audito paslaugas.

2021 m. įsteigus „EPSO-G“ dukterinę bendrovę „Energy cells“, viešojo pirkimo būdu buvo gautas UAB „PricewaterhouseCoopers“ pasiūlymas. „EPSO-G“ audito komitetui rekomendavus, vienintelio akcininko sprendimu audito įmonę 2021 - 2022 m. finansinių ataskaitų auditui atlikti buvo išrinkta UAB „PricewaterhouseCoopers“, mokant audito paslaugų kainą, nurodytą šios audito įmonės pasiūlyme.

Informacija apie EPSO-G grupės bendrovių išorės audito įmones ir jų audito paslaugų kainas:

Bendrovė	2021 m. finansinių ataskaitų auditą atlikusi įmonė	Audito įmonės atlygis už 2021 m. finansinių ataskaitų auditą, Eur (be PVM)*	2020 m. finansinių ataskaitų auditą atlikusi įmonė	Audito įmonės atlygis už 2019 m. finansinių ataskaitų auditą, Eur (be PVM)
EPSO-G		20 570		20 570
„LITGRID“		61 710		61 710
„AMBER GRID“	UAB „PricewaterhouseCoopers“	50 490	UAB „PricewaterhouseCoopers“	50 490
„BALTPOOL“		14 960		14 960
TETAS		26 180		26 180
GET BALTIC		13 090		13 090
„ENERGYCELLS“		6 000		-

UAB „PricewaterhouseCoopers“ 2021 metais „EPSO-G“ grupės bendrovėms suteikė nedraudžiamų ne audito paslaugų už 4 074 Eur, 2020 metais - 9 438 Eur konsultacijų mokesčių klausimais. Paslaugas buvo įsigytos vadovaujantis „EPSO-G“ įmonių

grupės ne audito paslaugų pirkimo iš audito įmonės ar bet kurios tinklui, kuriam priklauso auditą atliekanti įmonė, politikos nuostatomis.

06

Akcininkai ir dividendai

06

Akcininkai ir dividendai

6.1. Akcininkai

Vienintelis „EPSO-G“ valdymo bendrovės akcininkas yra Lietuvos Respublika (100 proc. akcijų), kurios turtines ir neturtines teises, vadovaujantis 2012 m. liepos 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“ 2.3 punktu, įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, atstovaujama Lietuvos Respublikos energetikos ministro.

2021 metais pokyčių EPSO-G akcininkų struktūroje nebuvo. Bendrovės įstatinis kapitalas nesikeitė. 2021 m. gruodžio 31 d. EPSO-G bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 22 482 695 Eur. Jis padalintas į 0,29 Eur nominaliosios vertės 77 526 533 paprastosias vardines nematerialias akcijas. Visos akcijos yra visiškai apmokėtos.

BENDROVĖS AKCININKAS	AKCIJŲ SKAIČIUS	AKCIJOS NOMINALI VERTĖ, Eur	AKCINIS KAPITALAS, Eur	VALDOMA KAPITALO DALIS, proc.
Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos	77 526 533	0,29	22 482 695	100

„EPSO-G“ akcijoms netaikomi kiti, nei teisės aktuose numatyti, vertybinių popierių perleidimo apribojimai. Konvertuojamų vertybinių popierių „EPSO-G“ ar Grupės įmonės nėra išleidusiosios. „EPSO-G“ savo akcijų nėra įsigijusi. Per ataskaitinį laikotarpį „EPSO-G“ savo akcijų neįsigijo ir nepelerdo.

Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų. „EPSO-G“ akcininkas specialių kontrolės teisių, kitokių nei numato LR teisės aktai, neturi.

EPSO-G patrunuojamų „Litgrid“ ir „Amber Grid“ akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje NASDAQ Vilnius:

BENDROVĖ	ISIN KODAS	VP TRUMPINYS	PREKYBOS ŠARAŠAS	VP TVARKYTOJAS
LITGRID AB	LT0000128415	LGD1L	BALTIC SECONDARY LIST	AB SEB bankas
Amber Grid AB	LT0000128696	AMG1L	BALTIC SECONDARY LIST	AB SEB bankas

Kitų EPSO-G valdomų įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiuojama.

6.2. Dividendai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, „EPSO-G“ iki 2022 m. į valstybės biudžetą privalo mokėti tiesiogiai 0,5 proc. paskirstytojo pelno dydžio dividendus. Taip nuspręsta įvertinus būtinybę skirti pakankamai lėšų įvykdyti 217 mln. eurų finansinį įpareigojimą valstybės valdomai įmonei „Ignitis grupė“ už patrunuojamos bendrovės „Litgrid“ akcijas. Antrąjį 2021 m. ketvirtį „EPSO-G“ pagal numatytą grafiką grąžino 14,5 mln. Eur, o metų pabaigoje dar papildomai 50 mln. Eur sumažino savo finansinį įsipareigojimą, sumažindama skolą iki 84,1 mln. eurų.

Remdamasis LR Vyriausybės nutarimu, už 2020 metus „EPSO-G“ pernai tiesiogiai į valstybės biudžetą sumokėjo 777 tūkst. eurų dividendų (už 2019 m. - 773 tūkst. eurų) tuo pat metu užtikrindama tvarią grupės finansinę būklę ruošiantis svarbių sinchronizacijos ir regiono energetikos rinkų integracijos darbams ir vykdant finansinius įsipareigojimus valstybės kapitalo įmonei „Ignitis grupė“ už „Litgrid“ akcijas.

6.3. Dividendų politika

„EPSO-G“ dividendų politika, kuri reglamentuoja dividendų dydžio nustatymo, jų išmokėjimo ir skelbimo tvarką visoms grupę sudarančioms bendrovėms, nustato aiškias tikėtinos nuosavybės ir investicijų grąžos gaires esamiems ir potencialiems akcininkams, tuo pat metu užtikrinant tvarų ilgalaikį įmonių vertės augimą, savalaikį šaliai svarbių strateginių projektų įgyvendinimą ir kryptingai stiprinant pasitikėjimą visa energijos perdavimo ir mainų įmonių grupe.

„EPSO-G“ dividendų politika tiesiogiai susieja mokėtinų dividendų dydį su įmonės nuosavo kapitalo naudojimo efektyvumu – kuo didesnę naudą bendrovė sukuria akcininkui, tuo didesnę pelno dalį ji gali skirti tolimesnei plėtrai ar kitų svarbių projektų įgyvendinimui.

Dividendų politika yra skelbiama „EPSO-G“ tinklalapyje Veiklos politikos skirsnyje.

6.4. Reitingai

Tarptautinės kredito reitingų agentūros „EPSO-G“ grupės bendrovėms kredito reitingų nėra suteikusias.

„EPSO-G dividendų politika, kuri reglamentuoja dividendų dydžio nustatymo, jų išmokėjimo ir skelbimo tvarką visoms grupę sudarančioms bendrovėms, nustato aiškias tikėtinos nuosavybės ir investicijų grąžos gaires esamiems ir potencialiems akcininkams, tuo pat metu užtikrinant tvarų ilgalaikį įmonių vertės augimą, savalaikį šaliai svarbių strateginių projektų įgyvendinimą ir kryptingai stiprinant pasitikėjimą EPSO-G energijos perdavimo ir mainų įmonių grupe.“

07

Valdysenos ataskaita

07

Valdysenos ataskaita

2021 metais „EPSO-G“ valdymo bendrovės korporatyvinis valdymas buvo vykdomas pagal vienintelio akcininko 2018 m. balandžio 24 d. sprendimu priimtas „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo gaires. Jos nustato bendrus visai „EPSO-G“ įmonių grupei taikomus korporatyvinio valdymo principus, valdymo organizavimo modelį, valdymo struktūrą, atskaitomybės ir veiklos priežiūros bei kontrolės sistemas.

„EPSO-G“ valdymo bendrovė laikėsi šių svarbių korporatyvinio valdymo principų:

- veiklos skaidrumo,
- valstybės nuosavybės ir reguliavimo funkcijų atskyrimo,
- tikslų apibrėžtumo ir tvarumo,
- tinkamo akcininkų teisių realizavimo,
- atitikties teisės aktų reikalavimams ir geriausios praktikos standartams,
- veiklos efektyvumo, tvarumo ir konkurencingumo,
- valdymo ir priežiūros organų atsakomybės bei atskaitomybės akcininkams.

„EPSO-G“ remiasi gerąja valdysenos patirtimi, išdėstyta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) paskelbtose gerosios valdysenos rekomendacijose, Jungtinių Tautų bei „Nasdaq Vilnius“ rekomendacijose, kituose tarptautiniuose pripažintuose standartuose ir gerosios valdysenos rekomendacijose, kurių svarbiausias tikslas – užtikrinti, kad valstybės valdomos bendrovės būtų valdomos skaidriai ir efektyviai.

Kryptingai siekiant pelnyti pasitikėjimą vykdomais strateginiais projektais ir itin daug dėmesio skiriant veiklos skaidrumui bei atskaitingumui, „EPSO-G“ įmonių grupės bendroji valdysenos kokybė pelnė „A“ įvertinimą. Tai parodė VŠĮ Valdymo koordinavimo centras (VKC) paskelbtas „VJ gerosios valdysenos indeksas 2020/21 metai“. VKC gerojo valdymo indeksas yra plačiausiai visų VJ valdymo kokybę įvertinantis įrankis. Indeksą sudaro trys pagrindinės vertinimo dimensijos: skaidrumas, kolegialūs organai bei strateginis planavimas ir įgyvendinimas.

Pagal skaidrumo dimensiją EPSO-G pelnė „A“ įvertinimą, identifikuojant tobulintinas sritis taikant darnumo praktikas ateityje.

Aukščiausias galimas įvertinimas „A+“ buvo skirtas už kolegialių organų darbą, jų narių atrankos procesą, kompetenciją, įsitraukimą ir tai, jog kolegialių organų funkcijos atitinka gerosios valdysenos principus.

EPSO-G strateginis planavimas ir įgyvendinimas įvertintas „A“ balu.

Rengdama 2022 m. veiklos planą, EPSO-G valdymo bendrovė numato toliau diegti priemones ir tobulinti valdysenos kokybę atsižvelgiant į VKC rekomendacijas, didelį dėmesį skiriant darnumo praktikų tobulinimui.

7.1. EPSO-G įstatai

2021 m. vasario 22 d. Juridinių asmenų registre buvo įregistruota EPSO-G valdymo bendrovės įstatų redakcija. Keičiant bendrovės įstatus „EPSO-G“ 3 metų veiklos plano tvirtinimas perduotas vadovo kompetencijai, buvo aiškiai nurodyta, kad ilgalaikiai ir trumpalaikiai, finansiniai ir nefinansiniai tikslai numatyti Grupės strategijoje, taip pat aiškumo tikslais nurodyta, jog Bendrovės generalinis direktorius teisės aktų nustatytoje ribose užtikrina Grupės strategijos įgyvendinimą.

Esamas korporatyvinis valdymo modelis užtikrina „EPSO-G“ grupės organizacinės ir valdymo struktūros efektyvumą bei atitikimą aukščiausiems valdysenos standartams.

Su „EPSO-G įstatais kviečiame susipažinti tinklalapyje www.epsog.lt Korporatyvinis valdymas skirsnyje.

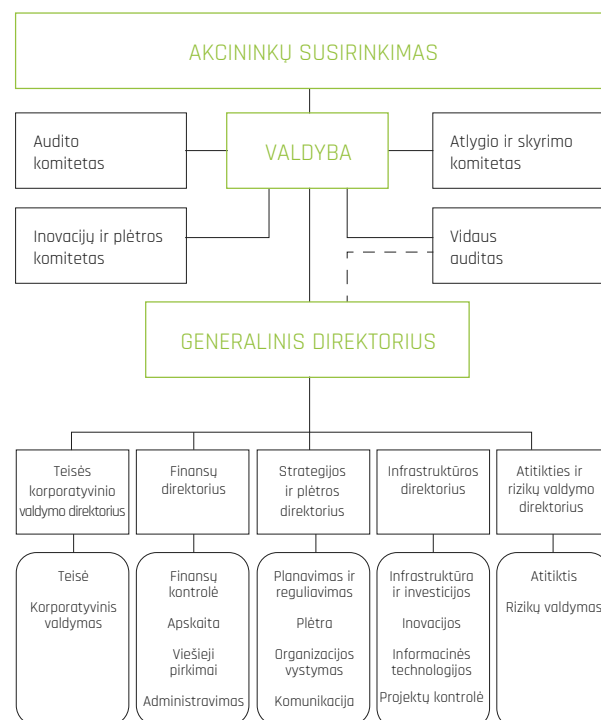
7.2. EPSO-G priežiūros ir valdymo sistema ir funkcijos

EPSO-G grupės korporatyvinio valdymo dokumentų sistema sudaro:

- EPSO-G įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairės;
- Valdymo ir grupės bendrovių įstatai;
- Korporatyvinio valdymo politika;
- Valdybos darbo reglamentas;
- Audito komiteto veiklos nuostatai;
- Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatai;
- Inovacijų ir plėtros komiteto nuostatai;
- Patvirtinti grupės bendrovių korporatyvinio valdymo dokumentai;
- Korporatyvinio valdymo dokumentų pagrindu patvirtinti grupės bendrovių dokumentai.

Su visais nurodytais dokumentais galima susipažinti valdymo bendrovės EPSO-G puslapyje www.epsog.lt.

EPSO-G priežiūros ir valdymo struktūra

7.3. EPSO-G visuotinis akcininkų susirinkimas

Vienintelio „EPSO-G“ valdymo bendrovės akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. „EPSO-G“ vienintelis akcininkas priima sprendimus strate-

giniais veiklos kryptių klausimais, tvirtina svarbiausias veiklos gaires (korporatyvinio valdymo gairės, kolegialių organų atlygio gaires ir kt.).

Per 2021 m. vienintelis EPSO-G akcininkas priėmė šiuos sprendimus

DATA	ESMINIAI SPRENDIMAI
2021-01-21	Priėmė sprendimą pradėti naują veiklą - vykdyti „Elektros energijos kaupimo įrenginių (200 MW) įrengimas“ projektą ir įsteigti naują juridinį asmenį - Energy cells, UAB.
2021-02-12	Patvirtino naują UAB „EPSO-G“ įstatų redakciją. Nustatė valdybos ir audito komiteto veiklos biudžetus 2021 m. ir tolimesniems metams.
2021-05-11	Patvirtino EPSO-G konsoliduotų ir Bendrovės 2020 m. finansinių ataskaitų rinkinį. Patvirtino sprendimą dėl pelno paskirstymo.
2021-08-23	Pritarė EPSO-G valdybos sprendimui dėl fizinio barjero, kaip jis apibrėžtas LR fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatyme, įrengimo projekto vykdymu.
2021-12-22	Pritarė naujai „Energy Cells“, UAB įstatų redakcijai.

7.4. EPSO-G valdyba

Pagal galiojančią „EPSO-G“ įstatų redakciją valdybą sudaro penki nariai, kuriuos skiria EPSO-G vienintelis akcininkas ketverių metų kadencijai, atsižvelgdamas į atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas.

Valdybos nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės, t. y. ne daugiau kaip aštuoneri metai iš eilės. Valdybos nariai renkami pagal LR Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintą Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomas bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašą.

2022 metų vasarį „EPSO-G“ valdybos pirmininku buvo išrinktas nepriklausomas jos narys Robertas Vyšniauskas. Iki to laiko nuo 2019 metų kovo šias pareigas ėjo Gediminas Almantas, kuris ir toliau dirbs valdyboje iki jos kadencijos pabaigos 2023 metais.

EPSO-G valdyba:

- formuoja bendrą Įmonių grupės korporatyvinio valdymo politiką;
 - yra atsakinga už organizacinį ir sisteminį Grupės vystymą bei valdymą jai priskirtos kompetencijos srityje ir apimtyje;
 - atlieka Grupės bendrovių veiklos, jų strategijų, veiklos tikslų ir planų, Valdybos patvirtintų dokumentų ir kitų sprendimų Grupės bendrovėse įgyvendinimo stebėseną;
- vykdo Grupės bendrovių įgyvendinamų strateginių projektų, įtrauktų į nacionalinę energetikos strategiją, ypatingos valstybinės svarbos projektų, valstybei svarbių ekonominių projektų valdymo priežiūrą bei kontrolę;
 - vykdo priežiūros funkcijas, kaip tai numatyta LR akcinių bendrovių įstatyme.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 21 valdybos posėdis, iš jų 2 sprendimai buvo priimti balsuojant raštu. Ataskaitiniais metais taip pat buvo organizuojamos dvi strateginės sesijos ir dvi bendradarbiavimo sesijos.

EPSO-G valdybos sudėtis 2021 m. gruodžio 31 d.

Gediminas Almantas
Nepriklausomas narys, pirmininkas

Robertas Vyšniauskas
Nepriklausomas narys

Gediminas Karalius
Narys

Dainius Bražiūnas
Narys

„Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 21 valdybos posėdis, iš jų 2 sprendimai buvo priimti balsuojant raštu.“

EPSO-G valdybos sudėtis 2020 m. gruodžio 31 d.:

VARDAS PAVARDĖ	PAREIGOS	KADENCIJA	KITOS PAREIGOS	IŠSILAVINIMAS
Robertas Vyšniauskas	Nepriklausomas narys, pirmininkas (nuo 2022 m. vasario)	Nuo 2019-03-20	„Valstybės investicinis kapi- talas“ generalinis direktorius, „Vilniaus vystymo kompanijos“ valdybos narys	Mykolo Romerio universitetas, teisės mokslų magistras.
Gediminas Almantas	Nepriklausomas narys	Nuo 2019-03-20	VĮ Lietuvos oro uostai valdy- bos narys, Tarptautinės Raud- onojo Kryžiaus ir Raudonojo pusmėnulio draugijų feder- acijos atitikties ir mediacijos komiteto narys	Vilniaus universitetas, teisės mokslų magistras; Berno universitetas, Šveicarija, teisės mokslų magistras; Kopenhagos verslo mokykla, verslo derybų etika, industrinis doktorantas.
Dainius Bražiūnas	Narys	Nuo 2019-03-20	LR energetikos ministerija, energetinio saugumo grupės vadovas; AB „Klaipėdos nafta“, valdybos narys	Vilniaus Gedimino technikos universitetas, energetikos mokslų bakalauras.
Gediminas Karalius	Narys	Nuo 2019-03-20	LR energetikos ministerija, energetinio saugumo grupės vyresnysis patarėjas	Mykolo Romerio universitetas, ES teisės mokslų magistras; ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, vadybos ir verslo administravimo mokslų magistras.

„Ataskaitiniais metais taip pat buvo organizuojamos dvi strateginės sesijos ir dvi bendradarbiavimo sesijos.“

EPSO-G valdybos posėdžiai 2021 m.:

● Dalyvavo

○ Nedalyvavo

POSĖDŽIO DATA	GEDIMINAS ALMANTAS	DAINIUS BRAŽIŪNAS	GEDIMINAS KARALIUS	TOMAS TUMĖNAS*	ROBERTAS VYŠNIAUSKAS
Sausio 8 d.	●	●	●	●	●
Sausio 15 d.	●	●	●	●	●
Sausio 29 d.	●	○	●	●	●
Vasario 19 d.	●	●	●	●	●
Vasario 26 d.	●	●	●	●	●
Kovo 19 d.	●	●	●	●	●
Balandžio 2 d.	●	●	●	●	●
Balandžio 16 d.	●	●	●	●	●
Gegužės 14 d.	●	●	●	●	●
Gegužės 28 d.	●	●	●	●	●
Liepos 2 d.	●	●	○	●	●
Rugpjūčio 4 d.	●	●	●	●	●
Rugpjūčio 23 d.	●	●	●	●	●
Rugpjūčio 30 d.	●	●	●	●	●
Rugsėjo 17 d.	●	●	●	●	●
Rugsėjo 24 d.	●	●	●	●	●
Spalio 29 d.	●	●	●	●	●
Lapkričio 10 d.	●	●	●	●	●
Lapkričio 26 d.	●	●	●	●	●
Gruodžio 2 d.	●	●	●	N/A	●
Gruodžio 21 d.	●	●	●	N/A	●

*Valdybos narys T. Tumėnas 2021-12-01 pateikė prašymą atsistatydinti iš Bendrovės valdybos narių pareigų nuo 2021-12-16 (iki to laiko - buvo nušalintas), atsižvelgiant į privalomus teisės aktų reikalavimus, susijusius su III ES energetikos paketo reikalavimais, ir į naujas T. Tumėno pareigas.

2021 m. priimti valdybos sprendimai:

2021-01	08 Priimtas sprendimas dėl LITGRID balsavimo neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime	15 Priimtas sprendimas dėl EPSO-G naujos veiklos vykdant elektros energijos kaupimo sistemos projektą	29 Spręsta dėl naujos Bendrovės organizacinės struktūros, vidaus audito veiklos plano iki 2023 m., Grupės lygio rizikų sąrašo tvirtinimo
2021-02	19 Priimti sprendimai dėl valdymo konsultacijų įkainių nustatymo, TETAS valdybos nario skyrimo į IPK, balsuota TETAS neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime		26 Patvirtintos atnaujintos Grupės projektų valdymo ir Grupės atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikos, spręsta dėl tarpusavio skolinimosi sutarties su Litgrid sudarymo
2021-03	19 Priimtas sprendimas dėl generalinio direktoriaus 2020 m. veiklos tikslų įgyvendinimo, spręsta dėl Grupės politikų taikymo Energy Cells		
2021-04	02 Nustatyti veiklos tikslai 2021 m., priimtas sprendimas dėl vidaus audito vadovės 2020 m. tikslų pasiekimo įvertinimo ir tikslų nustatymo 2021 m.	16 Patvirtintos atnaujintos EPSO-G pareigybių sąrašas ir organizacinė struktūra; Patvirtinta EPSO-G įmonių grupės veiklos strategijos 2017-2025 m. įgyvendinimo ataskaita už 2020 m.; Spręsta dėl balsavimo dukterinių bendrovių eiliniuose akcininkų susirinkimuose; patvirtintas Bendrovės ir konsoliduotas metinis pranešimas bei pritarta Bendrovės ir konsoliduotam metiniam finansiniam ataskaitų rinkiniui, pelno paskirstymo projektui, inicijuotas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.	
2021-05	14 Priimtas sprendimas dėl balsavimo Litgrid neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime, spręsta dėl tarpusavio sąlygų tarp Bendrovės ir TETAS pakeitimo		28 Patvirtinti veiksmai, skirti personalo valdymo vidaus audito pateiktoms rekomendacijoms, įgyvendinti
2021-07	02 Atnaujintas Bendrovės biudžetas, patvirtinta Grupės strategija 2030, priimta atnaujinta Integruoto planavimo ir stebėsenos politika, priimtas sprendimas dėl Bendrovės stojimo į asociaciją INFOBALT		
2021-08	04 Peržiūrėtas ir atnaujintas Grupės rizikų sąrašas ir valdymo priemonių	23 Priimtas sprendimas dėl fizinio barjero, kaip jis apibrėžtas LR fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatyme, įrengimo projekto vykdymo	30 Priimti TETAS vienintelio akcininko sprendimai dėl valdybos narių skyrimo, atsižvelgiant į fizinio barjero įrengimo projektą atnaujinta Bendrovės organizacinė struktūra, balsuota neeiliniame Litgrid visuotiniame akcininkų susirinkime
2021-09	17 Spręsta dėl tarpusavio sąlygų tarp Bendrovės ir TETAS pakeitimo		24 Pritarta strateginei korporatyvinio valdymo kryptiai, atnaujinta Grupės integruoto planavimo ir stebėsenos politika
2021-10	29 Patvirtintos Grupės akcijų pardavimo sandorių sudarymo, aplinkosaugos, Grupės darbuotojų saugos ir sveikatos politikos, spręsta dėl atlygio režimų nustatymo, balsuota neeiliniame Litgrid visuotiniame akcininkų susirinkime, priimti sprendimai dėl tarpusavio skolinimo sutarties su Energy cells sudarymo		
2021-11	15 Pritarta atnaujintam EPSO-G įmonių grupės strategijos iki 2030 m. projektui		26 Priimti sprendimai dėl Energy Cells įstatų pakeitimo, balsuota neeiliniame Litgrid visuotiniame akcininkų susirinkime, patvirtintos Grupės lygių galimybių ir darnumo politikos, priimtas sprendimas dėl 2022 m. valdybos veiklos plano
2021-12	02 Svarstyta dėl vadovo pasikeitimo proceso	21 Priimtas sprendimas dėl tarpusavio skolinimo sutarties su Baltpool pakeitimo, patvirtintas 2022 m. rizikų sąrašas ir valdymo priemonių planas, patvirtinti ASK, AK ir IPK veiklos planai, atnaujintos Grupės atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo bei pirkimų politikos, patvirtintos atitikties prioritetinių sričių sąrašas	

7.5. EPSO-G atlygio ir skyrimo komitetas (ASK)

Pagal „EPSO-G“ įstatus, atlygio ir skyrimo komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip trijų narių, kuriuos ne ilgesniam kaip ketverių metų laikotarpiui motyvuotu sprendimu skiria valdyba iš jos atrinktų kandidatų. Skiriant atlygio ir skyrimo komiteto narius užtikrinama, kad šio komiteto sudėtyje būtų ne mažiau kaip vienas nepriklausomas narys. Atlygio ir skyrimo komiteto

nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės.

2021 m. Atlygio ir skyrimo komitete dirbo Gediminas Almantas, Dainius Bražiūnas bei pirmininkė Jolita Lauciuvienė.

EPSO-G atlygio ir skyrimo komitetas:

- padeda atlikti kandidatų į organų narius atrankas visose Grupės bendrovėse;
- teikia rekomendacijas Grupės bendrovėms dėl valdymo organų narių skyrimo, sutarčių su jais sudarymo ir atlygio jiems nustatymo;
- teikia rekomendacijas dėl Grupės korporatyvinio valdymo dokumentų, susijusių su kolegialių organų, Grupės bendrovių darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo klausimais;
- teikia rekomendacijas dėl Grupės kolegialių organų, vadovų, vadovybės ir kritinių pareigybų pamainumo planavimo sistemos.
- ir kt.

Per 2021 m. įvyko 10 atlygio ir skyrimo komiteto posėdžių.

EPSO-G atlygio ir skyrimo komiteto sudėtis 2021 m. gruodžio 31 d.

Jolita Lauciuvienė
Nepriklausoma narė, pirmininkė

Gediminas Almantas
Nepriklausomas narys

Dainius Bražiūnas
Narys

VARDAS PAVARDĖ	PAREIGOS	KADENCIJA	KITOS PAREIGOS	IŠSILAVINIMAS
Jolita Lauciuvienė	Nepriklausoma narė, pirmininkė	Nuo 2019-05-20	UAB „Personalo vertė verslui“, direktorė	Vilniaus universitetas, ekonomikos mokslų magistrė; Lietuvos edukologijos universitetas, psichologijos mokslų bakalaurė.
Dainius Bražiūnas	Narys	Nuo 2019-03-29	LR energetikos ministerija, energetinio saugumo grupės vadovas; AB „Klaipėdos nafta, valdybos narys	Vilniaus Gedimino technikos universitetas, energetikos mokslų bakalauras.
Gediminas Almantas	Nepriklausomas narys	Nuo 2019-03-29	Lietuvos oro uostų valdybos narys	Vilniaus universitetas, teisės mokslų magistras; Berno universitetas, Šveicarija, teisės mokslų magistras; Kopenhagos verslo mokykla, verslo derybų etika, industrinis doktorantas.

Atlygio ir skyrimo komiteto 2021 m. posėdžių lankomumas ir priimti esminiai sprendimai:

● Dalyvavo ○ Nedalyvavo

POSĖDŽIO DATA	JOLITA LAUCIUVIENĖ	GEDIMINAS ALMANTAS	DAINIUS BRAŽIŪNAS
Sausio 22 d.	●	○	●
Vasario 10 d.	●	●	●
Kovo 3 d.	●	●	●
Balandžio 7 d.	●	●	●
Gegužės 5 d.	●	●	●
Rugpjūčio 30 d.	●	●	●
Rugsėjo 8 d.	●	●	●
Spalio 6 d.	●	●	●
Lapkričio 16 d.	●	●	●
Gruodžio 8 d.	●	●	●

„Per 2021 m. įvyko 10 atlygio ir skyrimo komiteto posėdžių.“

2021 m. atlygio ir skyrimo komiteto priimti esminiai sprendimai:

2021-01	22 Teikta rekomendacija Litgrid valdybai dėl kandidatų į Litgrid generalinio direktoriaus poziciją
2021-02	10 Teikta rekomendacija dėl Grupės atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikos, aptartas kolegialių organų veiklos įsivertinimo procesas, kolegialių organų kuriamos vertės matavimo klausimai, nagrinėti Grupės darbuotojų įsitraukimo tyrimo rezultatai
2021-03	03 Teiktos rekomendacijos dėl Grupės bendrovių kolegialių organų veiklos ir sudėties, atliktas ASK įsivertinimas, pritarta ASK veiklos ataskaitai
2021-04	07 Teikta rekomendacija dėl siūlomo kandidato į GET Baltic valdybos narius, svarstyta dėl aukščiausio lygio vadovų pamainumo
2021-05	05 Svarstyta dėl personalo politikos ir Kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikos (kiek ji yra susijusi su KO nepriklausomumo kriterijais ir jų įvertinimu) ataskaitos, spęsta dėl grupės darbuotojų įsitraukimo tyrimo metu identifikuotų tobulintinų sričių
2021-08	30 Teikta rekomendacija dėl valdybos narių į „Tetas“ valdybą
2021-09	08 Diskutuota klausimais, susijusiais su vadovų atlygio sistema, projektiniu apmokėjimu
2021-10	06 Teikta rekomendacija dėl Grupės bendrovių atlygio dydžių ir atlygio dydžių rinkoje analizės / atlygio konkurencingumo
2021-11	16 Teikta rekomendacija dėl „Energy Cells“ valdybos kompetencijų matricos, dėl tikslų vertinimo rezultatus mažinančių faktorių
2021-12	08 Nagrinėti darbuotojų nuotolinio darbo užsienyje principai, teikta rekomendacija dėl Grupės Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikos, aptartas EPSO-G vadovo atrankos procesas

**„2021 m. Atlygio ir skyrimo komitete dirbo Gediminas Almantas,
Dainius Bražiūnas bei pirmininkė Jolita Lauciuvienė.“**

7.6. EPSO-G audito komitetas (AK)

Remiantis „EPSO-G“ įstatais, Audito komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip trijų narių, kuriuos ne ilgesniam kaip ketverių metų laikotarpiui skiria „EPSO-G“ vienintelis akcininkas, atsižvelgiant į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas, jei buvo pateiktos. Audito komiteto nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės. Audito komiteto pirminku gali būti tik nepriklausomas narys.

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito komitete dirbo du nepriklausomi nariai – Gediminas Šiušas ir Robertas Vyšniauskas, taip pat Energetikos ministerijos nominuotas „EPSO-G“ valdybos narys Gediminas Karalius.

EPSO-G audito komitetas:

- vykdo Grupės bendrovių finansinių ataskaitų rengimo bei audito atlikimo priežiūrą;
 - yra atsakingas už Grupės bendrovių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimą;
 - yra atsakingas už Grupės bendrovių vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir vidaus audito sistemų, veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą;
 - yra atsakingas už Grupės bendrovių auditoriaus ir (ar) audito įmonės ne audito paslaugų teikimo kontrolę;
 - vertina Grupės bendrovių, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, sudaromus sandorius su susijusiomis šalimis.
- Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 18 audito komiteto posėdžių bei 6 balsavimai apklausos būdu.

EPSO-G audito komiteto sudėtis 2021 m. gruodžio 31 d.

Gediminas Šiušas
Nepriklausomas narys, pirmininkas

Gediminas Karalius
Narys

Robertas Vyšniauskas
Nepriklausomas narys

„Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 18 audito komiteto posėdžių.“

EPSO-G audito komiteto sudėtis 2021 m. gruodžio 31 d. ir jo pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį:

VARDAŠ PAVARDĖ	PAREIGOS	KADENCIJA	KITOS PAREIGOS	IŠSILAVINIMAS
Gediminas Šiušas	Nepriklausomas narys, pirmininkas	Nuo 2020-10-22	UAB „Convera Lithuania“, apskaitos direktorius	Stokholmo ekonomikos aukštoji mokykla Rygoje, ekonomikos ir verslo administravimo bakalauras; Vilniaus universitetas, vadybos ir verslo administravimo bakalauras; Vilniaus universitetas, ekonomikos magistras.
Gediminas Karalius	Narys	Nuo 2020-10-22	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Energetinio saugumo grupės vyresnysis patarėjas	Mykolo Romerio universitetas, teisės ir valdymo mokslų bakalauras; Mykolo Romerio universitetas, ES teisės mokslų magistras; ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, vadybos ir verslo administravimo mokslų magistras.
Robertas Vyšniauskas	Nepriklausomas narys	Nuo 2020-10-22	Valstybės investicinis kapitalas, UAB generalinis direktorius; UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, valdybos narys	Mykolo Romerio universitete, teisės mokslų magistras.

Audito komiteto 2021 m. posėdžių lankomumas:

● Dalyvavo ○ Nedalyvavo

POSĖDŽIO DATA	GEDIMINAS ŠIUŠAS	GEDIMINAS KARALIUS	ROBERTAS VYŠNIAUSKAS
Sausio 7 d.	●	●	●
Sausio 25 d.	●	●	●
Vasario 5 d.	●	●	●
Vasario 11 d.	●	○	●
Vasario 17 d.	●	●	●
Vasario 22 d.	●	●	●
Kovo 1 d.	●	●	●
Kovo 10 d.	●	●	●
Kovo 15 d.	●	●	●
Kovo 17 d.	●	●	●
Kovo 29 d.	●	●	●
Balandžio 12 d.	●	●	●
Balandžio 14 d.	●	●	●
Gegužės 3 d.	●	●	●
Gegužės 20 d.	●	●	●
Birželio 1 d.	●	●	●
Birželio 14 d.	●	●	●
Liepos 29 d.	●	●	●
Rugpjūčio 23 d.	●	●	●
Rugsėjo 13 d.	●	●	●

● Dalyvavo

○ Nedalyvavo

POSĖDŽIO DATA	GEDIMINAS ŠIUŠAS	GEDIMINAS KARALIUS	ROBERTAS VYŠNIAUSKAS
Spalio 10 d.	●	●	●
Lapkričio 15 d.	●	●	●
Gruodžio 6 d.	●	●	●
Gruodžio 16 d.	●	●	●

2021 m. priimti Audito komiteto esminiai sprendimai:

2021-01	07 Pritarta LITGRID 2021 m. rizikų sąrašo ir valdymo priemonių plano papildymui nauja rizika	27 Pritarta LITGRID 2021 m. rizikų sąrašo ir valdymo priemonių plano papildymui naujomis rizikomis bei teiktos rekomendacijos dėl rizikų valdymo priemonių ir rodiklių stebėsenos; patvirtinta AK nuomonė dėl Litgrid ketinamo sudaryti sandorio su susijusia šalimi; pritarta Vidaus audito 2021-2023 m. vidaus auditų planui; pritarta 2021 m. Grupės lygio rizikų sąrašui	
2021-02	22 Patvirtintos AK nuomonės dėl Litgrid ir Amber Grid ketinamų sudaryti sandorių su susijusia šalimi; patvirtinta rekomendacija Energy cells dėl prisijungimo prie Grupės politikų		
2021-03	15 Patvirtinta AK nuomonė, kad AK atlikus pasirinktų Grupės bendrovių 2020 m. II pusm. sprendimų peržiūra neatitiktųjų nenustatyta	17 Patvirtintos išvados dėl LITGRID, BALTPPOOL, Tetos ir GET Baltic atskirų ir konsoliduotų 2020 m. finansinių ataskaitų	29 Patvirtinta išvada dėl Amber Grid atskirų ir konsoliduotų 2020 m. finansinių ataskaitų pritarta Vidaus audito vadovės 2020 m. tikslų pasiekimo ataskaitai ir 2021 m. tikslams
2021-04	12 Pritarta EPSO-G centralizuoto vidaus audito padalinio papildymui vyr. vidaus auditoriaus pareigybe	14 Patvirtinta išvada dėl EPSO-G atskirų ir konsoliduotų 2020 m. finansinių ataskaitų	
2021-05	03 Svarstytos 2021 m. I ketv. rizikų valdymo, atitikties ir vidaus auditų rezultatų ataskaitos		
2021-06	01 Patvirtinta AK nuomonė dėl LITGRID ketinamo sudaryti sandorio su susijusia šalimi	14 Pritarta EPSO-G, Tetos bei Amber Grid 2021 m. rizikų sąrašų ir valdymo priemonių planų pakeitimams	
2021-07	29 Pritarta EPSO-G 2021 m. rizikų sąrašo ir valdymo priemonių plano pakeitimams; pritarta Centralizuoto vidaus audito įgyvendinimo Grupėje gairių projekto naujai redakcijai		
2021-08	23 Patvirtinta AK nuomonė dėl GET Baltic ketinamo sudaryti sandorio su Amber Grid susijusia šalimi		
2021-09	13 Rekomenduota Energy cells audito įmone 2021-22 m. finansinių ataskaitų auditui atlikti išrinkti audito įmone PricewaterhouseCoopers; patvirtinta AK nuomonė dėl LITGRID ketinamo sudaryti sandorio su susijusia šalimi		
2021-10	25 Pritarta LITGRID 2021 m. rizikų sąrašo ir valdymo priemonių plano pakeitimams; patvirtinta AK nuomonė dėl Amber Grid ketinamo sudaryti sandorio su susijusia šalimi		
2021-11	15 Patvirtinta AK nuomonė, kad AK atlikus pasirinktos Grupės bendrovės 2021 m. I pusm. sprendimų peržiūra neatitiktųjų nenustatyta; pritarta Amber Grid ir Baltpool 2022 m. rizikų sąrašams ir valdymo priemonių planams		
2021-12	06 Pritarta EPSO-G, Amber Grid, Litgrid, Baltpool ir Tetos atitikties prioritetinių sričių sąrašams; pritarta Vidaus audito 2022-2024 m. vidaus auditų; pritarta AK 2022 m. veiklos plano projektui; pritarta LITGRID, Tetos, GET Baltic, Energy cells ir EPSO-G 2022 m. rizikų sąrašams ir valdymo priemonių planams	16 Patvirtintos 2 AK nuomonės dėl LITGRID ketinamų sudaryti sandorių su susijusia šalimi	

7.7. Inovacijų ir plėtros komitetas (IPK)

Pagal EPSO-G įstatus EPSO-G valdyba, siekdama užtikrinti veiksmingą vidaus kontrolės sistemą bei veiklos rizikų valdymą Įmonių grupės mastu, turi teisę sudaryti laikino (ad hoc) arba nuolatinio pobūdžio specializuotus komitetus, kuriems pavedama nagrinėti ir teikti EPSO-G valdybai ar kitiems Bendrovės bei Grupės bendrovių organams pasiūlymus bei rekomendacijas dėl tokių komitetų kompetencijai priskirtų sričių bei klausimų.

Inovacijų ir plėtros komitetas – patariamasis EPSO-G valdybos organas inovacijų, plėtros ir efektyvumo klausimais. Jis taip pat kaip ir audito komitetas bei atlygio ir skyrimo komitetas veikia Grupės mastu, t. y. gali teikti išvadas, nuomones, rekomendacijas bei pasiūlymus kompetentingos Grupės bendrovės Valdybai dėl klausimų, susijusių su Inovacijų ir plėtros komiteto funkcijomis bei pareigomis.

Valdyba tvirtina ir keičia Inovacijų ir plėtros komiteto veiklos nuostatus, veiklos planą, formuoja komitetui užduotis.

Sudarant Inovacijų ir plėtros komitetą siekiama: (i) daugiau dėmesio skirti inovacijoms, naujų Grupės veiklų paieškai, veiklos efektyvumui; (ii) inovatyvių idėjų sinergijos Grupės lygmeniu ir inovacijų krypčių suderinimo; (iii) didesnio nepriklausomų valdybos narių įsitraukimo į Grupės veiklą, jų turimų žinių ir patirties panaudojimo; (iv) kad Inovacijų ir plėtros komiteto nariai veiktų kaip inovacijų, plėtros, efektyvumo ambasadoriai Grupės bendrovėse.

Inovacijų ir plėtros komiteto sudėtis ir jos pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį:

VARDAS PAVARDĖ	PAREIGOS	KADENCIJA	KITOS PAREIGOS	IŠSILAVINIMAS
Sigitas Žutautas	Nepriklausomas narys, pirmininkas*	Nuo 2019-11-29	AB „Amber Grid“ nepriklausomas valdybos narys	Vilniaus universitetas, ekonomikos ir bankininkystės mokslų bakalauras, apskaitos ir audito mokslų magistras. Baltic Institute of Corporate Governance, profesionalaus valdybos nario studijos
Tomas Tumėnas	Nepriklausomas narys	Nuo 2019-11-29 iki 2021-12-16**	UAB „EPSO-G“ nepriklausomas valdybos narys; UAB „Limedika“ finansų direktorius, AB „Linus Agro Group“ valdybos narys	Vilniaus universitetas, finansų valdymo mokslų magistras; Aalborgo universitetas, tarptautinio verslo ekonomika; Mančesterio verslo mokykla; finansų valdymo mokslo magistras
Artūras Vilimas	Nepriklausomas narys	Nuo 2020-06-01	LITGRID AB nepriklausomas valdybos narys	Kauno technologijos universitetas (KTU), Inžinerijos laipsnis
Gediminas Mikaliūnas	Nepriklausomas narys	Nuo 2020-06-01	BALTPPOOL UAB nepriklausomas valdybos narys, Barclays IT operacijų automatizavimo ir pertvarkymo vadovas	Baltijos vadybos institutas, EMBA programa; Vilniaus universitetas, informatikos magistras
Nedas Karklius	Nepriklausomas narys	Nuo 2021-03-01	UAB „Tetas“ nepriklausomas valdybos narys; UAB „Švaros broliai“, franšizinės plovyklos savininkas, direktorius; UAB „Ultraprojektai“, savininkas, direktorius.	Baltic Institute of Corporate Governance (BICG), valdybos narių mokymai; Baltic Management Institute (BMI), vadovų magistratūros studijos; Vilniaus universitetas, teisės magistras; Kauno Technologijos Universitetas (KTU), vadybos magistras.

* Inovacijų ir plėtros komiteto pirmininko pareigas eina nuo 2020 m. sausio 6 d., perrinktas 2020 m. birželio 17 d.

** EPSO-G Valdybos narys T. Tumėnas 2021-12-01 pateikė prašymą atsistatydinti iš Bendrovės valdybos narių pareigų nuo 2021-12-16 (iki to laiko - buvo nušalintas), atsižvelgiant į privalomus teisės aktų reikalavimus, susijusius su III ES energetikos paketo reikalavimais, ir į naujas T. Tumėno pareigas. Tuo pačiu metu pasibaigė ir T. Tumėno kadencija IPK.

Inovacijų ir plėtros komiteto 2021 m. posėdžių lankomumas:

● Dalyvavo ○ Nedalyvavo

POSĖDŽIO DATA	SIGITAS ŽUTAUTAS	TOMAS TUMĖNAS	ARTŪRAS VILIMAS	GEDIMINAS MIKALIŪNAS	NEDAS KARKLIUS
Sausio 19 d.	●	●	●	●	-
Vasario 12 d.	●	○	●	●	-
Kovo 17 d.	●	○	●	●	-
Kovo 23 d.	●	●	-	-	●
Balandžio 7 d.	●	●	-	-	●
Gegužės 7 d.	●	●	-	-	●
Birželio 16 d.	●	●	-	-	●
Rugsėjo 14 d.	●	●	●	●	●
Lapkričio 4 d.	●	●	●	●	●
Lapkričio 24 d.	●	●	●	●	●
Gruodžio 17 d.	●	-	●	●	●

2021 m. Inovacijų ir plėtros komiteto svarstyti esminiai klausimai:

2021-01	19 Peržiūrėta inovacijų projektų portfelio būklės ataskaita, įžvalgos po studijos RAIDA 2050 ir P2G analizės.	
2021-02	12 Aptarta grupės skaitmeninės transformacijos strategija, apžvelgtas grupės inovacijų procesas.	
2021-03	17 Diskusija dėl gamtinių dujų biržos veiklos	23 Aptartos BALTPPOOL plėtros kryptys ir prioritetai, aptarta inovacijų dimensija grupės bendrovių strategijose
2021-04	07 Svarstytas naujas inovacijų valdymo modelis įmonių grupėje. Patvirtinta IPK metinė veiklos ataskaita. Peržiūrėta inovacijų projektų portfelio būklės ataskaita.	
2021-05	07 Priimta rekomendacija dėl inovacijų projektų komandų paskatinimo	
2021-06	17 Aptarti UAB „Tetas“ planai saulės energetikoje. Peržiūrėtas skaitmeninės transformacijos programos progresas. Aptartas finansinis inovacijų skatinimas ir su tuo susijęs reguliavimas. TEPCO studijos „Technical and Economic Analysis of Synthetic Inertia for HVDC Links, Battery Energy Storage Systems or RES Generation Units Such as Wind and Solar by Grid Forming Converter Control in Baltic States“ rezultatų pristatymas	

2021-09	14 Aptartas Agile metodikų integravimas ir tam numatomi įrankiai. Diskutuota dėl technologinio turto valdymo modelio pasirinkimo, matavimo rodiklių.	
2021-11	04 Svarstytas inovacijų funkcinis veiklos planas, pateikti pasiūlymai korekcijoms. Peržiūrėta inovacijų portfelio būklės ataskaita.	24 Pakartotinai svarstytas inovacijų funkcinis veiklos planas. Pritarta IPK 2022 m. veiklos planui, pateikta rekomendacija Valdybai jį tvirtinti. Patvirtintas IPK posėdžių tvarkaraštis 2022 m.
2021-12	17 Svarstyti plėtos funkcijos įmonių grupėje esama situacija ir planai. Aptartas investavimo galimybės.	

„Pagal EPSO-G įstatus EPSO-G valdyba, siekdama užtikrinti veiksmingą vidaus kontrolės sistemą bei veiklos rizikų valdymą Įmonių grupės mastu, turi teisę sudaryti laikino (ad hoc) arba nuolatinio pobūdžio specializuotus komitetus, kuriems pavedama nagrinėti ir teikti EPSO-G valdybai ar kitiems Bendrovės bei Grupės bendrovių organams pasiūlymus bei rekomendacijas dėl tokių komitetų kompetencijai priskirtų sričių bei klausimų.“

7.8. Generalinis direktorius

- „EPSO-G“ generalinį direktorių skiria bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. Generalinis direktorius yra atskaitingas Valdybai.
- A. Juozaponis yra „EPSO-G“ finansų direktorius, nuo 2022 m. sausio mėn. laikinai einantis „EPSO-G“ valdymo bendrovės generalinio direktoriaus pareigas. Šias pareigas,

jis pradėjo eiti buvusiam „EPSO-G“ vadovui Rolandui Zukui pasitraukus iš generalinio direktoriaus pareigų. A. Juozaponis šias pareigas eis iki bus paskirtas naujas bendrovės vadovas.

- Generalinio direktoriaus kompetencija nesiskiria nuo ABĮ nustatytos bendrovės vadovo kompetencijos, išskyrus įstatuose numatytą papildomą kompetenciją.

EPSO-G generalinis direktorius:

- organizuoja ir kontroliuoja Grupės veiklos strategijos įgyvendinimą ir (užtikrina Bendrovės strategijos, kuri yra Įmonių grupės strategijos dalis, įgyvendinimą), visuotinio akcininkų susirinkimo ir valdybos sprendimų įgyvendinimą Bendrovėje;
- kontroliuoja dukterinių bendrovių veiklą, teikia siūlymus bei išvadas „EPSO-G“ valdybai dėl Grupės veiklos organizavimo ir jos plėtros;

- organizuoja ir užtikrina dukterinių bendrovių strategijos, ilgalaikių (strateginių), trumpalaikių (taktinių) tikslų įgyvendinimo stebėseną, veiklos vertinimą, teikia siūlymus EPSO-G valdybai dėl veiklos tobulinimo;

- ir kt.

7.9. Papildoma informacija apie valdybos pirmininką, generalinį direktorių, vyriausiąjį finansininką ir vidaus audito padalinio vadovą:

Robertas Vyšniauskas (valdybos pirmininkas nuo 2022 m. vasario) – EPSO-G valdybos pirmininko pareigas R. Vyšniauskas eina nuo 2022 metų vasario. R. Vyšniauskas taip pat yra bendrovės „Valstybės investicinis kapitalas“ generalinis direktorius, „Vilniaus vystymo kompanijos“ valdybos narys, bendrovių valdymo, teisės bei mokesčių konsultantas.

Gediminas Almantas (valdybos pirmininkas iki 2022 m. vasario) – EPSO-G valdybos pirmininko pareigas G. Almantas ėjo nuo 2019 m. kovo 30 dienos. G. Almantas VĮ Lietuvos oro uostai nepriklausomas valdybos narys, Tarptautinės Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo pusmėnulio draugijų federacijos atitikties ir mediacijos komiteto narys, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos pirmininkas, Atviros Lietuvos Fondo tarybos pirmininkas, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pirkimų ir investicijų politikos komiteto narys.

L.e.p. generalinis direktorius Algirdas Juozaponis šias pareigas eina nuo 2022 m. sausio 3 d. Algirdas Juozaponis nuo 2015 m. spalio 15 d. yra UAB „EPSO-G“ finansų direktorius, nuo 2020 m. balandžio 20 d. yra Litgrid, AB valdybos narys, nuo 2020 m. rugpjūčio 18 d. – valdybos pirmininkas, nuo 2020 m. balandžio 20 d. – AB „Amber Grid“ valdybos pirmininkas. Algirdas Juozaponis yra Vilniaus universiteto bankininkystės magistras, Baltic Institute of Corporate Governance, profesionalus valdybos narys.

Žydrūnas Augutis (vyriausias finansininkas) - daugiau nei dvidešimties metų darbo patirties finansų apskaitos ir mokesčių srityje turintis Ž. Augutis EPSO-G vyriausiojo finansininko

pareigas eina nuo 2019 m. balandžio 29 d. Prieš pradėdamas dirbti EPSO-G, jis dvejus metus dirbo patrunuojamos bendrovės „Litgrid“ vyriausiuoju finansininku, vadovavo AB „Lietuvos dujos“ (iš jos atskyrus perdavimo veiklą įsteigta „Amber Grid“) buhalterijos padaliniiui. 2017-2019 m. Ž. Augutis ėjo EPSO-G patrunuojamosios bendrovės „Tetas“ valdybos nario pareigas. Ž. Augutis yra Vilniaus universiteto Ekonomikos mokslų apskaitos ir audito specialybės magistras.

Rasa Juodelytė (vidaus audito vadovė) „EPSO-G“ centralizuoto vidaus audito padalinio vadovės pareigas eina nuo 2017 m. sausio 2 d. Prieš pradėdama eiti šias pareigas ji ketverius metus buvo atsakinga už vidaus audito padalinio veiklą patrunuojamoje bendrovėje „Litgrid“, tokį pat darbą dirbo tarptautinėje didmeninės ir mažmeninės prekybos naftos produktais kompanijoje. R. Juodelytė 2020 m. taip pat buvo VĮ Ignalinos atominė elektrinė Audito ir rizikų komiteto narė. R. Juodelytė yra Vilniaus universiteto apskaitos ir audito mokslų magistrė.

Bendrovės valdybos, jos komitetų narių ir generalinio direktoriaus gyvenimo aprašymai yra skelbiami EPSO-G internetiniame puslapyje www.epsog.lt

7.10. Veiklos politikos

Gerą valdysenos praktiką „EPSO-G“ grupės įmonėse ataskaitiniu laikotarpiu buvo įgyvendinama taikant ir nuolat kryptingai tobulinant valdybos patvirtintas veiklos politikas, prie kurių yra prisijungusios Grupės bendrovės.

„EPSO-G“ grupės veiklos politikos yra skirtos įdiegti nuoseklią ir veiksmingą organizacijos valdymo sistemą, padedančią darbuotojams sėkmingai įgyvendinti svarbius strateginius projektus ir skaidriai bei efektyviai kurti naudą šalies žmonėms ir verslui.

Siekiant užtikrinti veiklos politikų veiksmingumą, visas grupės įmonės kasmet rengia veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitą valdymo bendrovės „EPSO-G“ valdybai. Atskirų Grupės įmonių veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitos yra pristatomos ir atitinkamos bendrovės valdybai.

Įgyvendindami akcininko lūkesčių laiške keliamus tikslus, „EPSO-G“ valdymo bendrovė yra nustačiusi pagrindinius principus, o tam tikrais atvejais ir konkrečias taisykles, šiose veiklos srityse Grupės mastu:

VALDYMAS IR VEIKLA	DARBUOTOJAI	DARNUMAS IR SKAIDRUMAS	TURTAS
Korporatyvinis valdymas	Atranka	Darnumas	Apskaita
Planavimas ir stebėseną	Lygios galimybės	Aplinkosauga	Dividentai
Atitiktis	Atlygis, vertinimas, ugdymas	Korupcijos prevencija	Iždas
Rizikų valdymas	Etika	Skaidrumas ir komunikacija	Technologinis turtas
Vidaus auditas	Darbuotojų sauga	Pirkimai	Transportas
Projektų valdymas		Interesų valdymas	Informacinės technologijos
Tyrimai ir inovacijos		Parama	Informacinė apsauga
		Susijusios šalys	Duomenų apsauga
			Akcijų pardavimas

Per ataskaitinį laikotarpį itin daug dėmesio buvo skiriama darnumo praktikų stiprinimui – patvirtintos naujos aplinkosaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir lygių galimybių politikos. Iš esmės peržiūrėtos Darnumo (anksčiau – Socialinės atsakomybės) ir Pirkimų politika. Taip pat, įgyvendinant privalomus teisės aktų reikalavimus, parengta nauja Grupės akcijų pardavimo sandorių sudarymo politika. Ataskaitiniu laikotarpiu ir toliau buvo tobulinama Grupės politikų sistema atliekant ir kitus politikų atnaujinimus.

Politikos ar jų santraukos yra skelbiamos EPSO-G interneto svetainėje www.epsoag.lt „Veiklos politikos“ skirsnyje.

Funkcinių sričių valdysena

Valdymo bendrovė EPSO-G savo veikloje taiko funkcinės lyderystės valdymo modelį, kuris, remiantis tarptautine praktika, įmonių grupėms kuria didžiausią vertę.

Taikydama funkcinės lyderystės modelį EPSO-G valdymo bendrovė:

- didžiausią dėmesį skiria veiklos efektyvumui, bendriems ištekliams ir centralizuotoms paslaugoms;
- skiria resursus ir didina kompetenciją svarbioms, vertę ilgalaikėje perspektyvoje kuriančioms, veiklos sritims - strategijos vystymui, investicijų valdymui ir inovacijoms;
- nustato įmonių grupės politikas, standartizuoja pagrindinius grupės procesus;
- skatina dalijimąsi gerąją praktika tarp patronuojamų bendrovių ir palaiko veiklos gerinimo iniciatyvas.

Valdymo modelio efektyvumas

Valdysenos modelio efektyvumą EPSO-G matuoja vykdydama darbuotojų įsitraukimo tyrimą. Remiantis tyrimo rezultatais identifikuojamas tobulintinas sritys ir pagal tai koreguojamas tolimesnis organizacijos vystymo veiksmų planas.

7.15. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų savo veiklos įvertinimas ir rezultatai

Atsižvelgdami į Atlygio ir skyrimo komiteto parengtas gaires, 2022 m. pradžioje EPSO-G valdymo bendrovės ir patronuojamų grupės bendrovių valdymo organai įvykdė savo veiklos 2021 m. įvertinimą.

Apibendrinti kiekvieno kolegialaus organo narių vertinimai buvo aptarti kiekvieno kolegialaus organo posėdžio metu. Buvo identifikuotos tobulintinos veiklos sritys ir nustatytos kryptys, kaip gerinti veiklos procesus, sudarant nuoseklių veiksmų bei užduočių planą 2022 metams.

Kolegialių organų savo veiklos vertinimą koordinavo ir apibendrinė EPSO-G atlygio ir skyrimo komitetas.

Atlygio ir skyrimo komitetas identifikavo šią pagrindinę 2022 m. tobulintiną sritį:

- Bendradarbiavimo tarp UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų stiprinimas.

7.12. Informacija apie valdymo kodekso laikymąsi

„EPSO-G“ valdymo bendrovė laikosi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatų (galima rasti www.nasdaqbaltic.com). Kodeksas taikomas ta apimtimi, kiek

Bendrovės įstatai nenumato kitaip. Bendrovė atskleidžia, kaip laikosi valdymo kodekso nuostatų reikalavimų šio metinio pranešimo II-ame priede.

7.13. Informacija apie skaidrumo gairių laikymąsi

„EPSO-G“ įmonių grupė laikosi 2010 m. liepos 14 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės). Skaidrumo gairės privalomai yra taikomos EPSO-G valdymo bendrovei.

Siekiant Skaidrumo gairių laikymosi EPSO-G įmonių grupėje įgyvendinamo, grupėje galioja veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje detalai atsižvelgiama į Skaidrumo gairėse keliamus reikalavimus ir nustatomas jų taikymo apimtis grupės bendrovėms.

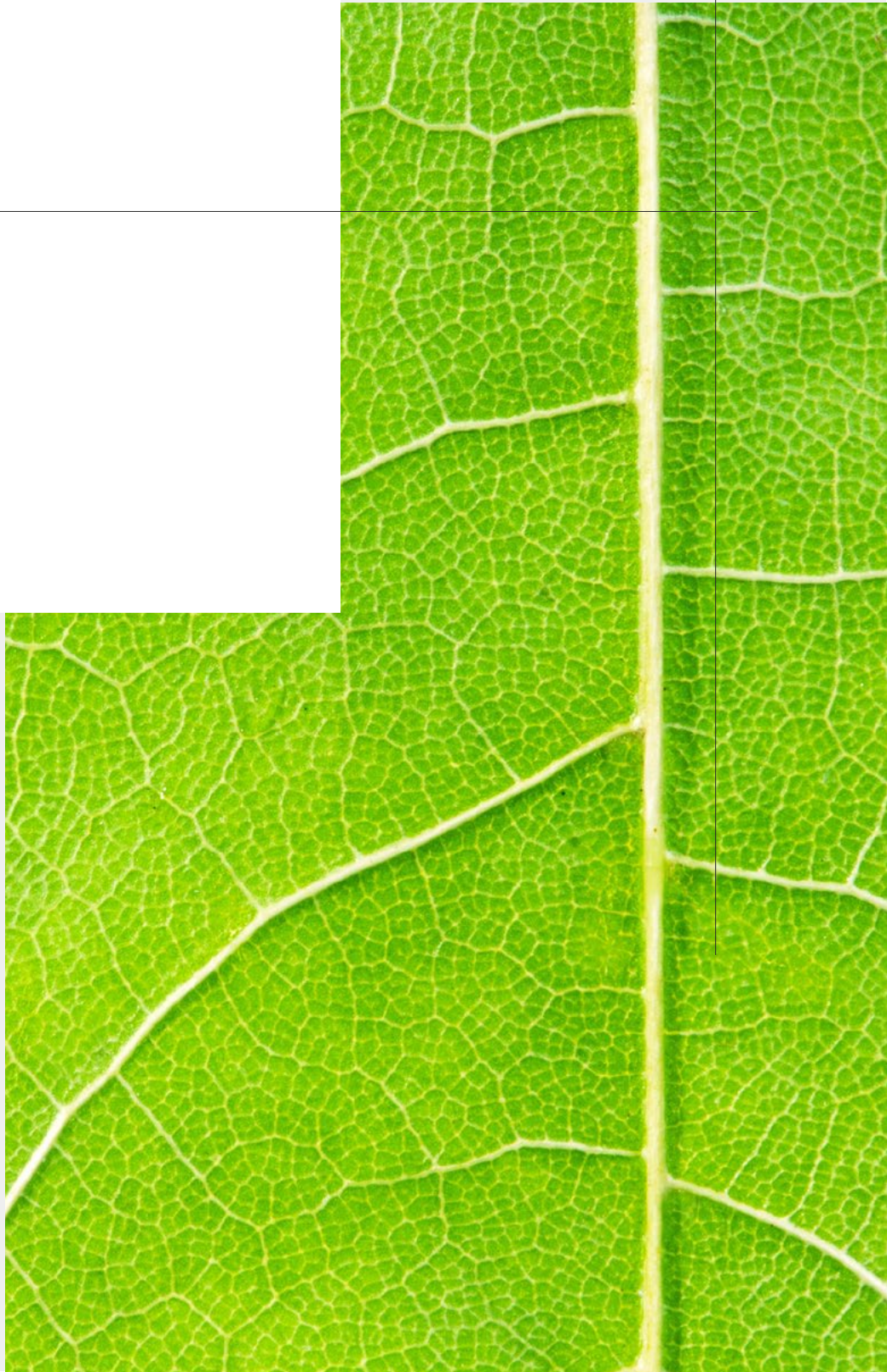
Skaidrumo gairių įgyvendinimas yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime, bei informacijos atskleidimą interneto svetainėse, siekiant interesų turėtojams pateikti informaciją prieinama ir suprantama forma.

Struktūrizuota informacija dėl skaidrumo gairių vykdymo yra pateikta šio metinio pranešimo I-ame priede.

„Skaidrumo gairių įgyvendinimas yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime, bei informacijos atskleidimą interneto svetainėse, siekiant interesų turėtojams pateikti informaciją prieinama ir suprantama forma.“

08

Atlygio politikos įgyvendinimo ataskaita

08

Atlygio politikos įgyvendinimo ataskaita

Kuriame atvirą, pažangią, darnaus vystymosi tikslais besivadovaujančią organizaciją, kurioje vyrauja profesionalios partnerystės santykiai tarp darbdavio ir darbuotojų, kiekvienas turi savirealizacijos galimybes, auga kartu su organizacija ir geba prisiiinti atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus.

Savo veikloje vadovaujames šiomis vertybėmis: profesionalumas, bendradarbiavimas, pažanga.

Įgyvendindami akcininko nustatytus strateginius ir verslo tikslus – sukurti energijos perdavimo ir mainų platformą, susietą su Europos sąjungos šalimis ir įgalinančią tvarius ir efektyvius energijos mainus regiono vartotojams, ir taip didindami šalies verslo konkurencingumą bei Lietuvos žmonių gerovę, siekiame pritraukti ir išlaikyti kompetentingus, atsakingus, vertybėmis bei Grupės elgesio kodekso nuostatomis besivadovaujančius ir užbrėžtą rezultatą pasiekiančius savo sričių profesionalus.

Nuolat skatiname darbuotojus tobulėti ir kelti kvalifikaciją. Ugdomė darbuotojų profesines (funkcines) ir bendrąsias (paremtas vertybėmis) kompetencijas. Didelį dėmesį skiriame vadovų kompetencijų ugdymui.

Keliame darbuotojams su strategija susietus tikslus ir vertiname jų pasiekimą. Skatiname visus darbuotojus siūlyti ir diegti savo veikloje inovacijas – nuo kasdienius veiklos procesus palengvinančių inovatyvių darbo metodų ir įrankių – iki naujas veiklos kryptis lemiančių proveržio inovacijų.

Veikiame efektyviai, užtikriname optimalias veiklos sąnaudas ir geriausiu įmanomu kaštų naudoms santykiu paremtas investicijas, atsakingai valdome darbo užmokesčio biudžetą. Mokame darbuotojams nuo rezultatų priklausantį darbo užmokestį, skatiname už papildomų pastangų reikalaujančių tikslų pasiekimą.

8.1. Atlygio politikos formavimas ir stebėseną

Už EPSO-G atlygio politikos įgyvendinimą ir priežiūrą atsakinga bendrovės valdyba.

Siekiant užtikrinti tinkamą atlygio politikos formavimą, stebėseną ir darbo užmokesčio fondo valdymą, EPSO-G įmonių grupėje yra įsteigtas ir veikia trijų narių Atlygio ir skyrimo komitetas, kuriame daugumą sudaro nepriklausomi nariai.

Vykdydamas šią funkciją EPSO-G atlygio ir skyrimo komitetas:

- teikia rekomendacijas dėl valdybų narių ir (ar) vadovų sutarčių su jais sąlygų, įskaitant maksimalų atlygio dydį šiems asmenims, maksimalų metinį veiklos biudžetą jų atlygiui;

- rengia įmonių grupės bendrovių vadovų veiklos pagrindinius vertinimo kriterijus ir atlygio gaires, taikomas nustatant atlygį už veiklą Bendrovės ir Grupės patrunuojamų bendrovių valdyboje, atlygio ir skyrimo komitete, audito komitete, kituose specializuotuose komitetuose, jei tokie sudaromi. Jų įgyvendinimą peržiūri ne rečiau kaip kartą per metus;
- teikia valdymo organams pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vadovaujantiems darbuotojams ir organų nariams siekiant, kad jie atitiktų atlygio gaires ir šių asmenų veiklos įvertinimą;
- vykdydamas šią funkciją, atlygio ir skyrimo komitetas yra informuojamas apie bendrą atlygį, kurį vadovaujantys darbuotojai ir organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;

- užtikrina, kad individualūs atlyginimai vadovaujantiems darbuotojams ir/ar valdymo organo nariams būtų proporcingas kitų Bendrovės ir/ar Įmonių grupės vadovujančių darbuotojų arba organų narių ir kitų Bendrovės ir/ar Įmonių grupės dukterinių bendrovių darbuotojų atlyginimui;
- teikia rekomendacijas dėl valdybos nustatomos Bendrovės patronuojamų bendrovių bei paskesnio lygio patronuojamų bendrovių vadovų, jų pavaduotojų ir kitų vadovujančių darbuotojų darbo apmokėjimo politikos, ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrėti ją bei jos įgyvendinimą;
- stebi ir teikia išvadas kaip Bendrovė ir Įmonių grupės bendrovės laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo;
- teikia Įmonių vadovaujantiems darbuotojams ir/ar organų nariams bendras rekomendacijas dėl šių darbuotojų ir/ar organų narių atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti jų atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis Bendrovės ir Įmonių grupės dukterinių bendrovių teikiama informacija;
- surenka ir susistemina visą jo kompetencijos srityse surinktą bei gautą informaciją ir jos pagrindu teikia rekomendacijas atitinkamam Įmonių grupės organui;
- kartą per metus valdybai atlygio ir skyrimo komitetas teikia rašytinę savo veiklos ataskaitą, apimančią vienerius kalendorinius metus.
- Valdyba ir kiti Bendrovės ir/ar Įmonių grupės patronuojamų bendrovių organai turi teisę kreiptis į atlygio ir skyrimo komitetą ir pateikti išvadas dėl konkrečių jų nurodytų klausimų, jeigu šie klausimai patenka į atlygio ir skyrimo komiteto kompetenciją.

8.2. Atlygio politika

EPSO-G grupės įmonėse įdiegta ir veikia atsakomybės ir atskaitingumo principais pagrįsta vienoda atlygio politika. Jos tikslas - efektyviai valdyti grupės darbo užmokesčio išlaidas ir kurti motyvacines paskatas, siekiant, kad atlygio dydis tiesiogiai priklausytų nuo įmonei ir kiekvienam darbuotojui keliamų tikslų įgyvendinimo.

Tai reiškia, kad nustatant atlygį, atsižvelgiama į darbuotojo veiklos įvertinimą. Todėl EPSO-G vadovų ir darbuotojų atlygį sudaro dvi dalys - fiksuota ir kintama. Fiksuota dalis priklauso nuo

pareigybės atsakomybės lygio, kuris nustatomas pagal tarptautinėje praktikoje taikomą metodiką. Kintama atlygio dalis mokama tuomet, kai pasiekiami individualūs metinio vertinimo metu nustatyti tikslai, o įmonė atsiskaito akcininkui ir valdybai už metinių bendrovės tikslų pasiekimą.

Remiantis tarptautine gerosios valdysenos praktika, EPSO-G atlygio politika yra tvirtinama arba keičiama valdyboje tik po to, kai Atlygio ir skyrimo komitetas, kuriame daugumą sudaro nepriklausomi nariai, pateikia savo rekomendacijas.

8.2.1. Visose grupės bendrovėse yra taikomi vienodi atlygio politikos principai:

- Atlygio politikos principai yra tapatūs vadovams ir darbuotojams.
- Atlygio fondą tvirtina Įmonių valdybos. Atlygio ir skyrimo komitetas stebi, kad būtų subalansuota darbo užmokesčio išlaidų kontrolė su tinkamai pareigas atliekančių darbuotojų skatinimu.
- EPSO-G vadovų ir darbuotojų atlygį sudaro dvi dalys - pastovioji ir kintama.
- Pastovioji dalis priklauso nuo pareigybės atsakomybės lygio. Jis nustatomas pagal tarptautinėje praktikoje pripažintą ir plačiai taikomą metodiką.
- Kintama atlygio dalis mokama tuomet, kai pasiekiami individualūs metinio vertinimo metu nustatyti tikslai, o įmonė valdybai atsiskaito už metinių bendrovės tikslų pasiekimą.
- Metiniai tikslai vadovams ir darbuotojams yra nustatomi vadovaujantis EPSO-G Įmonių grupės darbuotojų veiklos vertinimo politika.
- Kintama atlyginimo dalis darbuotojui nėra mokama tuo atveju, kai veiklos rezultatai neatitinka lūkesčių pagal nustatytus vertinimo kriterijus arba įmonės veiklos ir finansiniai rezultatai vertinami kaip nepatenkinami,
- Kintama atlygio dalis nėra premija. Ji negali viršyti 20-30 proc. pastoviosios atlygio dalies.
- Kintamo atlygio suma yra numatoma Bendrovės biudžete ir apskaitoma finansiniame rezultate, kuris yra audituojamas ir skelbiamas viešai.
- Bendrovės vadovo kintama atlygio dalis priklauso nuo bendrovės strategijoje keliamų tikslų, kurie skelbiami viešai bendrovės tinklapyje, įgyvendinimo.
- Kintama atlygio dalis nėra mokama kolegialių organų nariams.
- Darbuotojams išeitinės mokamos LR darbo kodekso bei darbo sutartyse nustatyta tvarka.
- Išeitinės išmokos neviršija sumų, kurias nustato LR teisės aktai, išskyrus išimtiniais atvejais, kuriais dėl objektyvių priežasčių susitariama dėl didesnių išmokų. Apie tokių išmokų išmokėjimus ir jų išmokėjimo pagrindus privalo būti informuojama atitinkama Grupės bendrovės valdyba jos artimiausiam posėdyje.
- Aukščiausio lygio bendrovių vadovų darbo, atlygio, taip pat išeitinės išmokos, dydį nustato bendrovės valdyba.

- Numatyta, kad už ypatingos svarbos rezultatus, nenumatytus darbuotojo metiniuose tiksluose, išimtiniais atvejais gali būti skiriama neviršijanti politikoje nustatyto dydžio skatinamoji išmoka. Apie tai privalo būti informuojama atitinkama grupės bendrovės valdyba jos artimiausiam posėdyje.
- Išankstiniai susitarimai dėl išėjinių išmokų dydžių, išskyrus bendrovių vadovus, kurių darbo sąlygas nustato valdyba, nėra sudaromi.
- Atlygio politikoje nėra numatytas joks atlygis suteikiantis vadovui, kolegialaus organo nariui ar darbuotojui teisę į akcijas, akcijų pasirinkimo sandorius arba teisę gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais ar kitomis finansinėmis priemonėmis.
- Darbuotojų įsitraukimo bei lojalumo skatinimui, EPSO-G grupės bendrovės skiria emocinį nefinansinį atlygį. Netiesioginį atlygį sudaro renginiai darbuotojams, pripažinimas ir įvertinimas už itin gerus veiklos rezultatus.

Siekiant užtikrinti atlygio politikos veiksmingumą, yra viešai skelbiami pastovaus ir kintamo atlygio dydžiai pagal pareigybių grupes. Tai sudaro prielaidas EPSO-G įmonių grupės įmonėms tinkamai atlyginti keliamų tikslų pasiekiantiems ir lūkesčius viršijantiems darbuotojams remiantis vidutine rinkos reikšme.

Vertinant įmonių ir darbuotojų atlygio konkurencingumą, remiamasi rinkos tyrimų duomenimis. Rengiant EPSO-G atlygio politiką išorės konsultantų paslaugomis nebuvo naudotasi.

8.3. Darbuotojų veiklos vertinimas

Darbuotojų veiklos vertinimas yra viena svarbiausių valdymo ir efektyvaus vadovavimo sąlygų, padedanti siekti EPSO-G įmonių grupės tikslų ir kurti pozityvius santykius tarp darbuotojų ir vadovų, leidžianti planuoti darbuotojų karjerą, didinti jų motyvaciją ir įsitraukimą.

Veiklos vertinimo priemonė, užtikrinanti, kad EPSO-G darbuotojų individualūs tikslai būtų keliami atsižvelgiant į bendrovės tikslus yra metinis pokalbis, kuriame aptariami ir nustatomi išmatuojami, apibrėžti laike ir motyvuojantys tikslai darbuotojui.

Metinis ir tarpinis pokalbis yra skirtas įvertinti EPSO-G darbuotojui iškeltų tikslų pasiekimą ir nustatyti naujus, formuoja grįžtamojo ryšio kultūrą tarp vadovo ir darbuotojo. Pokalbio metu yra taip pat aptariamos darbuotojo ugdymo, kompetencijų kėlimo poreikis ir tolimesnės profesinio augimo bei karjeros galimybės.

EPSO-G grupės įmonėse individualūs tikslai su kiekvienu darbuotoju aptariami ir nustatomi kasmet. Jų įgyvendinimas daro tiesioginę įtaką kintamos atlygio dalies dydžiui, kuris taip pat priklauso nuo bendrų visos įmonės tikslų pasiekimo.

8.4. Darbuotojai

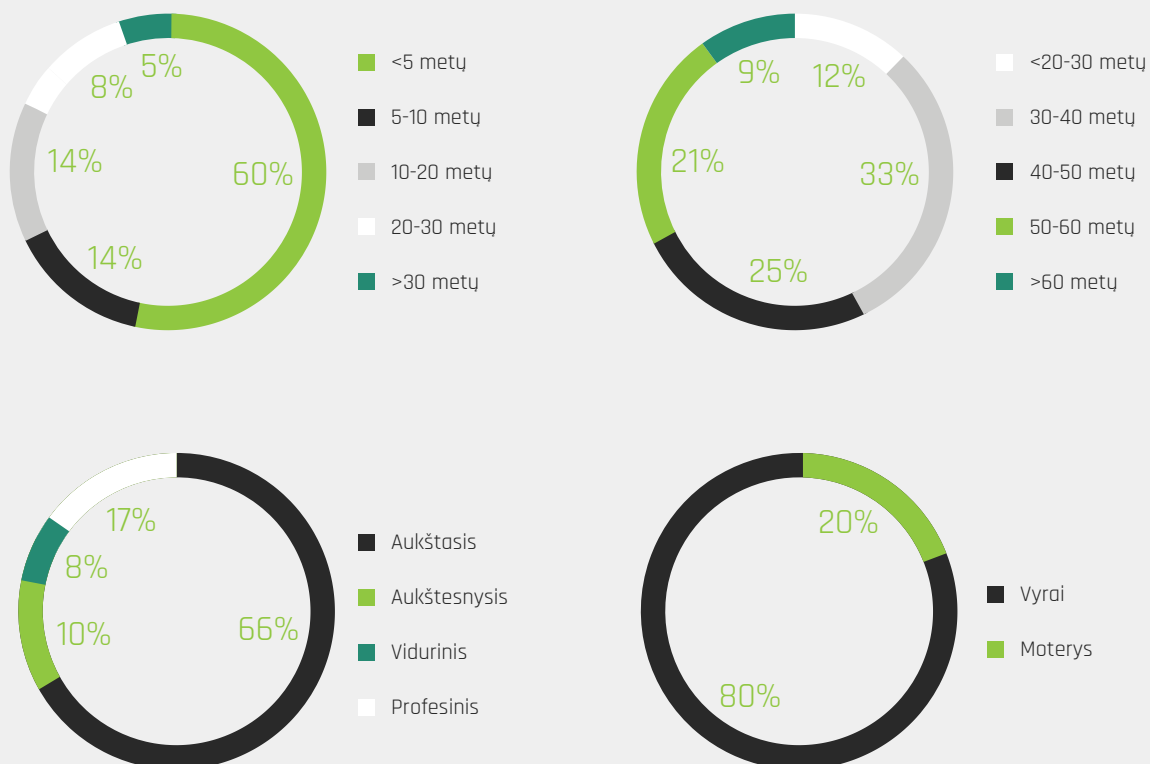
Darbuotojų skaičius įmonių grupėje ir atskirose įmonėse

	2021 M. GRUODŽIO 31 D.	2020 M. GRUODŽIO 31 D.
Įmonių grupė	1278	1081
EPSO-G	74	32
„Amber Grid“	324	319
„Litgrid“	335	308
„Tetas“	498	395
„Baltpool“	19	18
„Get Baltic“	8	9
„Energy cells“	20	-

Darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigybių grupes 2021m. gruodžio 31 dienai (žmonės)

Darbuotojų pasiskirstymas pagal stažą, amžių, išsilavinimą, lytį 2021 m. gruodžio 31 dienai (%)

8.5. Informacija apie darbo užmokestį

2021 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ grupės įmonėse dirbo 1 278 darbuotojai (2020 m. gruodžio 31 d. – 1 081 darbuotojas), „EP-

SO-G“ grupės darbo užmokesčio fondas 2021 metais buvo 35 133 tūkst. Eur (2020 m. – 29 885 tūkst. Eur).

Darbo užmokesčio informacija

DARBO UŽMOKESTIS PAGAL DARBUOTOJŲ GRUPES	GRUPĖ			
	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)		Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (įskaitant kintamą darbo užmokesčio dalį)	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Generalinis direktorius	7	6	9 063	9 094
Aukščiausio lygio vadovai	21	20	7 999	7 650
Vidurinio lygmens vadovai	135	103	4 518	4 326
Specialistai	725	623	2 582	2 385
Darbininkai	390	329	1 375	1 175
Viso	1 278	1 081	2 561	2 339
Darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur			35 133	29 885

Informacija apie valdymo bendrovės EPSO-G fiksuotą ir kintamą darbo užmokestį

DARBO UŽMOKESTIS PAGAL DARBUOTOJŲ GRUPES	BENDROVĖ						
	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)		Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis Eur	2021 m.		2020 m.	
	2021 m.	2020 m.		Kintama atlygio dalis už 2020 m. rezultatus Eur	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis Eur	Kintama atlygio dalis už 2019 m. rezultatus Eur	
Generalinis direktorius	1	1	8 078	2 140	8 040	2 179	
Aukščiausio lygio vadovai	5	4	7 142	1 794	6 838	1 971	
Vidurinio lygmens vadovai	17	12	4 676	798	4 594	924	
Specialistai	51	15	3 031	177	2 769	400	
Viso	74	32	4 254	647	4 280	904	
Darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur				2 495		1 609	

8.6. Informacija apie atlygį kolegialių valdymo organų nariams

EPSO-G priežiūros ir valdymo organų nariai yra skiriami ketverių metų kadencijai. Su jais yra sudarytos civilinės sutartys, kuriose detalizuojamos jo/jos atsakomybės, pareigos, teisės bei funkcijos.

2019 m. vienintelis valdymo bendrovės akcininkas – Energetikos ministerija – patvirtino atnaujintas EPSO-G atlygio gaires. Jos įsigaliojo nuo 2019 m. gruodžio 1 d. ir buvo taikomos 2020 metais.

2020 metais buvo taikomi šie atlygio dydžiai nepriklausomiems valdybos nariams (neatskaičius mokėtinų mokesčių):

- 2 150 Eur (du tūkstančiai vienas šimtas penkiasdešimt eurų), atsižvelgiant į papildomas kolegialaus organo pirmininko administracinio pobūdžio funkcijas, valdybos pirmininkui, kuris taip pat eina bent vieno grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigas; bei komiteto pirmininkui, kuris taip pat eina ir nepriklausomo valdybos nario pareigas grupėje;
- 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų), atsižvelgiant į papildomas kolegialaus organo pirmininko administracinio pobūdžio funkcijas, valdybos pirmininkui, kuris neina nė vieno iš grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigų;
- 1 750 Eur (vienas tūkstantis septyni šimtai penkiasdešimt eurų) nepriklausomiems valdybos nariams, kurie taip pat eina bent vieno EPSO-G įmonių grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigas;
- 1 400 Eur (vienas tūkstantis keturi šimtai eurų) nepriklausomiems valdybos nariams, kurie neina nė vieno grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigų;
- 850 Eur (aštuoni šimtai penkiasdešimt eurų) valdybos komiteto nepriklausomiems nariams, kurie nėra nepriklausomais valdybų nariais. Šiems nariams einant valdybos komiteto pirmininko pareigas - 1 100 Eur (vienas tūkstantis vienas šimtas eurų);

Atsižvelgiant į tai, kad aukščiau nurodytos sumos yra paskaičiuotos, atsižvelgiant į galiojančius teisės aktus dėl mokesčių nustatymo, t. y. įtraukiant mokėtinus mokesčius, pasikeitus mokesčiam režimui, iki bus priimti nauji sprendimai dėl atlygio, kolegialių organų nariams mokamas atlygis, atskaičius mokesčius, neturi pasikeisti lyginant su apskaičiuota suma pagal aukščiau nurodytas sumas.

Nustatyta, kad tuo atveju, jeigu Bendrovės nepriklausomas valdybos narys yra išrenkamas grupėje suformuoto valdybos komiteto nariu ir / arba valdybos pirmininku arba Bendrovės nepriklausomas valdybos narys yra atšaukiamas / atsistatydina iš grupėje suformuoto valdybos komiteto nario ir / arba valdybos pirmininko pareigų, tokio Bendrovės nepriklausomo valdybos nario atlygis yra keičiamas atsižvelgiant į aukščiau nurodytus Bendrovės nepriklausomų valdybos narių atlygių dydžius. Atitinkamai Bendrovės generaliniam direktoriui yra pavedama ir jis yra įpareigojamas Bendrovės vardu pasirašyti sutarčių su Bendrovės nepriklausomais valdybos nariais pakeitimus, įtvirtinančius tokius atitinkamų Bendrovės nepriklausomų valdybos narių atlygio pokyčius.

Kintama atlygio dalis kolegialių organų nariams nėra mokama.

Vienintelio akcininko – Energetikos ministerijos – deleguotiems EPSO-G valdybos nariams atlygis pagal civilinę valdybos nario sutartį nėra mokamas.

EPSO-G valdymo bendrovės, kaip didžiausio akcininko, deleguotiems valdybų nariams už akcininko teisių ir pareigų vykdymą patronuojamose įmonėse, atlygis pagal civilinę valdybos nario sutartį taip pat nėra mokamas. Šis principas galioja patronuojamose įmonėse, deleguojančioms narius į jų patronuojamas bendroves.

Su priežiūros ir valdymo organų nariais sudarytos sutartys nesuteikia jokių teisių į EPSO-G grupės įmonių akcijas, kitokias atlygio formas ar papildomas naudas.

Sutartyse nėra numatytos jokios išėtinės išmokos ir įspėjimo terminai.

Informacija apie valdymo bendrovės EPSO-G fiksuotą ir kintamą darbo užmokestį

	2021 M. GRUODŽIO 31 D.	2020 M. GRUODŽIO 31 D.
Kolegialių priežiūros ir valdymo organų posėdžiai (vnt.)	94	65
Kolegialių organų narių, kuriems mokamas atlygis, skaičius (asmenys)*	4	5
Išmokos, susijusios su valdymo organų nariams (tūkst. Eur)	94	92

Informacija apie kolegialiams priežiūros ir valdymo organų nariams individualias išmokas

NARIO VARDAS, PAVARDĖ	2021 M. GRUODŽIO 31 D.	2020 M. GRUODŽIO 31 D.
Gediminas Almantas*	25 800	25 800
Robertas Vyšniauskas*	21 000	20 542
Tomas Tumėnas*	20 546	21 000
Gediminas Šiušas**	13 200	11 760
Jolita Lauciuvienė**	13 200	13 200

* nurodyti bendri atlygiai už veiklą nepriklausomo valdybos nario pareigose ir atitinkamo EPSO-G grupės valdybos komiteto nario pareigose;

** nurodyti atlygiai už veiklą EPSO-G grupės valdybos komiteto nario pareigose.

8.7. Teisiniai ginčai ir neapibrėžtumai

Informacija apie teisinius ginčus ir neapibrėžtumus yra atskleista šio metinio pranešimo finansinės ataskaitos 37 pastaboje.

8.8. Informacija apie specialiuosius įpareigojimus

8.8.1 VIAP lėšų administravimo veikla

EPSO-G grupei priklausanti „Baltpool“ bendrovė LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1338 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus paskyrimo“ yra paskirta įgyvendinti specialųjį įpareigojimą – vykdyti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje (toliau – VIAP) lėšų administratoriaus funkcijas.

Vykdydama šią funkciją, „Baltpool“ teisės aktų nustatyta tvarka surenka, išmoka ir administruoja VIAP lėšas. VIAP lėšų administravimo funkcijos vykdymo sąnaudas teisės aktų nustatyta tvarka kompensuojamos ne iš valstybės, o iš VIAP lėšų biudžeto.

Nuo 2019 m. balandžio 1 d. yra taikoma VIAP kainos diferencijavimo sistema, kuri galios iki 2028 m. gruodžio 31 d. Remiantis ja, daug (≥ 1 GWh per metus) elektros energijos naudojantys ūkio subjektai, sudarę sutartį su VIAP lėšų administravimo funkciją vykdančia „Baltpool“ ir atitinkantys teisės aktų nustatytus reikalavimus, gali susigrąžinti 85 procentus per praėjusius kalendorinius metus už elektros energijos kiekį, viršijantį 1 GWh, sumokėtos VIAP kainos dalies, skirtos skatinti elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybą. Elektros energiją intensyviai naudojantys vartotojas įsipareigoja ne mažiau kaip 75 % galimos susigrąžinti VIAP kainos dalies sumos investuoti

į geriausių energijos vartojimo efektyvumo priemonių įdiegimą. Šia lengvata ūkio subjektai gali pasinaudoti už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2028 m. gruodžio 31 d.

Prie VIAP diferencijavimo schemos iki 2021 m. gruodžio 31 d. buvo prisijungę iš viso 48 elektros energijai imliose ūkio šakose veiklą vykdančios subjektai: 2019 m. prie schemos prisijungė 39 vartotojai, 2020 m. - 16 vartotojų, 2021 m. - 6 vartotojai, tačiau 2021 m. spalio-gruodžio mėn. „Baltpool“ inicijavo sutarčių nutraukimą su 13 vartotojų, kurie neatitiko keliamų teisės aktų reikalavimų.

Trisdešimt aštuoniems VIAP diferencijavimo schemoje dalyvaujantiems elektros energijos vartotojams „Baltpool“ 2021 metais grąžino 12 310 759 Eur (su PVM) už 2020 metus sumokėtos VIAP kainos dalies sumą.

Iki 2022 m. liepos 1 d. prašymus dėl VIAP kainos dalies grąžinimo už 2021 m. VIAP lėšų administratoriui galės pateikti keturiasdešimt penki su „Baltpool“ sutartis dėl VIAP kainos dalies grąžinimo sudarę elektros energijai imlioje ūkio šakoje veiklą vykdančios subjektai (trys vartotojai prašymus dėl VIAP kainos dalies grąžinimo galės pateikti tik už 2022 m.). Nustatyta tvarka išnagrinėjęs šiuos prašymus „Baltpool“ priims sprendimą dėl 2021 m. sumokėtos VIAP kainos dalies grąžinimo.

8.8.2 Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimo projekto vykdytojo funkcijų įgyvendinimas

Įgyvendinant LR Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymą (toliau – LR Fizinio barjero įstatymas), LR Vyriausybės 2021 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 680 „Dėl Lietuvos Respublikos fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo įgyvendinimo“ UAB „EPSO-G“ yra paskirta įgyvendinti specialųjį įpareigojimą – vykdyti fizinio barjero, kaip jis apibrėžtas LR Fizinio barjero įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje (toliau – fizinis barjeras), įrengimo projekto vykdytojo funkcijas. Priskirtų funkcijų atlikimui UAB „EPSO-G“ turi teisę, prireikus, pasitelkti savo kontroliuojamus juridinius asmenis.

Išsamesnė informacija apie fizinio barjero projektą, susijusius projekto tikslus ir svarbiausius įvykius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 3.4.5 skyriuje „Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija įrengimas“ bei EPSO-G tinklalapyje: <https://www.epsog.lt/lt/projects/fizinio-barjero-prie-sienos-su-baltarusija-irengimas-1>.

Informacija apie šiuos UAB „EPSO-G“ ir jos dukterinių bendrovių vykdomus specialiuosius įpareigojimus pateikiama ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 4-193 patvirtintame (su vėlesniais pakeitimais) Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašė.

Svarbūs įvykiai po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

Sausio mėn.

- **2022 m. sausio 6 d.** „EPSO-G“ vadovas Rolandas Zukas baigė darbą įmonių grupėje. Laikinei eiti generalinio direktoriaus pareigas valdyba pavedė bendrovės finansų direktoriui Algirdui Juozaponiui.
- **2022 m. sausio 27 d.** Europos Sąjungos infrastruktūros tinklų fondo „Connecting Europe Facility“ (CEF) koordinacinis komitetas aukščiausiais balais įvertino bendrą Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos perdavimo sistemų operatorių paraišką ir atvėrė kelių didžiausiai galimai 170 mln. eurų paramai gauti. Šios lėšos užtikrins tolesnį sklandų svarbiausių infrastruktūros projektų įgyvendinimą ir leis jau 2025 m. Baltijos šalių elektros sistemoms pradėti savarankiškai veikti vienu dažniu su Lenkija ir kitomis kontinentinės Europos šalimis.
- **2022 m. sausio 27 d.** „Litgrid“ užbaigė pirmosios Baltijos šalyse prie elektros perdavimo tinklo prijungtos 1 MW baterijos bandymus. Jų metu surinkti duomenys yra svarbūs ruošiant Lietuvos elektros perdavimo tinklą sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais, sistemos patikimumo užtikrinimui ir sparčiai atsinaujinančios energetikos plėtrai šalyje.

Vasario mėn.

- **2022 m. vasario 1 d.** „Amber Grid“ pradėjo dukterinės įmonės regioninės dujų biržos „GET Baltic“ strateginio partnerio atranką. Jo pritraukimu siekiama išnaudoti atsiveriančios europinės dujų rinkos potencialą ir sudaryti galimybę „GET Baltic“ klientams pasiūlyti pažangiausias prekybos dujomis sprendimus.
- **2022 m. vasario 10 d.** „Amber Grid“ pasirašė 2,8 mln. eurų vertės sutartį su viešąjį konkursą laimėjusia energetikos rangos įmone „MT Group“ dėl vieno iš projekto ELLI rangos darbų etapo – Kiemėnų dujų apskaitos stoties rekonstrukcijos darbų.
- **2022 m. vasario 28 d.** „EPSO-G“ valdybos pirmininku išrinktas nepriklausomas jos narys Robertas Vyšniauskas. Ligšiolinis valdybos pirmininkas Gediminas Almantas ir toliau dirbs valdyboje iki jos kadencijos pabaigos 2023 metais.

Kovo mėn.

- **2022 m. kovo 2 d.** „Litgrid“ ir kitų Baltijos šalių perdavimo tinklo operatoriai priėmė sprendimą mažinti komercinius srautus iš Rusijos tinklų. Elektros sistemos veikimas bus užtikrinamas vietine elektros gamyba Lietuvoje ir importu iš strateginių partnerių – Europos Sąjungos šalių per turimas jungtis su Švedija, Lenkija ir Latvija.
- **2022 m. kovo 31 d.** Energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė „EPSO-G“ anksčiau numatyto termino grąžino 84 mln. eurų skolas likutį bendrovei „Ignitis grupė“ ir tokiu būdu įvykdė savo įsipareigojimus mainais už perdavimo operatorės „Litgrid“ akcijas. Anksčiau galutinis skolos grąžinimas buvo numatytas 2022 metų rudenį.

Balandžio mėn.

- **2022 m. kovo 31 d.** Energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė „EPSO-G“ anksčiau numatyto termino grąžino 84 mln. eurų skolas likutį bendrovei „Ignitis grupė“ ir tokiu būdu įvykdė savo įsipareigojimus mainais už perdavimo operatorės „Litgrid“ akcijas. Anksčiau galutinis skolos grąžinimas buvo numatytas 2022 metų rudenį.

09

Darnios veiklos ataskaita

09

Darnios veiklos ataskaita

„EPSO-G“ įmonių grupės darnios veiklos tikslas – įgyvendinti energetikos sektoriaus transformaciją, užtikrinant darnią pusiausvyrą tarp aplinkosauginių, socialinių bei ekonominių tikslų, tuo prisidedant prie klimatui neutralios ekonomikos kūrimo.

Požiūris į darnų vystymąsi

EPSO-G tiki, kad darnumo principai turi būti integruoti į visų grupės įmonių veiklas bei procesus. Būdamas strategiškai svarbios energetikos infrastruktūros valdytoja, EPSO-G siekia prisidėti prie Paryžiaus susitarime, Europos Žaliajame kurse, Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje bei Nacionalinėje klimato kaitos valdymo darbotvarkėje apibrėžtų su klimato kaita ir aplinkosauga susijusių įsipareigojimų įgyvendinimo.

Pagrindinės EPSO-G darnaus vystymosi kryptys kyla iš grupės ilgalaikėje strategijoje iki 2030 metų apibrėžtų veiklų:

Skaidrus ir efektyvus energijos mainų platformos valdymas bei vystymas

Savo veikla EPSO-G taip pat siekia tiesiogiai prisidėti prie Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo, didžiausią dėmesį skirdama galimybių naudotis švaria ir modernia ener-

gija užtikrinimui, kovai su klimato kaita, modernios infrastruktūros ir inovacijų vystymui, saugių ir deramų darbo sąlygų, darbuotojų gerovės bei darnios tiekimo grandinės kūrimui.

Prie kiekvieno Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslo EPSO-G prisideda šiais veiksmais:

7 tikslas. Prieinama ir švari energija:

- Siekiame sudaryti palankias sąlygas atsinaujinančios energijos gamintojų prisijungimui prie elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros
- Vystome žaliųjų dujų kilmės garantijų mainų sistemą, palaikome žaliosios elektros energijos kilmės garantijų sistemą
- Siekiame pritaikyti dujų perdavimo sistemas vandenilio transportavimui

8 tikslas. Deramas darbas ir ekonominis augimas:

- Aktyviai rūpinamės darbuotojų saugumu ir sveikata
- Kuriame organizacinę kultūrą, paremta pagarba žmogaus teisėms
- Investuojame į darbuotojų profesinį ir asmeninį tobulėjimą
- Užtikriname aiškius ir skaidrius darbuotojų atlygio už darbą principus
- Palaikome savanorišką darbuotojų jungimąsi į profesines sąjungas

9 tikslas. Pramonė, inovacijos ir infrastruktūra

- Užtikriname patikimą ir saugų elektros bei dujų perdavimo sistemų veikimą
- Siekiame įmonių struktūras ir motyvacinės sistemas pritaikyti inovacijų skatinimui

12 tikslas. Atsakingas vartojimas ir gamyba

- Veiklos partneriams siekiame taikyti ne tik kokybinius, bet ir sąžiningos veiklos bei darnumo kriterijus
- Užtikriname atsakingą įmonių veikloje susidarančių atliekų rūšavimą bei tvarkymą
- Viešuose pirkimuose vadovujamės žaliaisiais kriterijais

13 tikslas. Kova su klimato kaita

- Vertiname savo veiklių poveikį aplinkai, kuriame planus šių poveikių mažinimui
- Diegiame pažangias aplinkos apsaugos valdymo sistemas, įgyvendiname prevencijos priemones
- Siekiame didinti žaliosios energijos naudojimo apimtį veikloje

Ilgalaikiai darnumo tikslai ir veiksmai, siekiant jų įgyvendinimo

Kiekvienoje ilgalaikėje darnumo kryptyje EPSO-G yra apibrėžusi konkrečius siekius ir rodiklius, kurie leidžia matuoti grupės pažangą darnumo srityje.

DARNUMO KRYPTIS	ILGALAIKIS TIKSLAS IKI 2030	EPSO-G VEIKSMAI 2021	ARTIMIAUSI VEIKSMAI
Aplinkosauga - klimatui neutralios energetikos įgalinimas, mažinant veiklų poveikį aplinkai	<ul style="list-style-type: none"> Sumažinti EPSO-G įmonių grupės veiklų poveikį aplinkai 2/3 iki 2030 metų 	<ul style="list-style-type: none"> Atlikome visų grupės įmonių (išskyrus Energy Cells) šiltnamio efektą sukeliančių dujų auditą, pradėjo likusių poveikių vertinimą Rekonstruojamose Vilniaus ir Šiaulių transformatorių pastotėse nuspręsta naudoti inovatyvius jungtuvus bei matavimo transformatorius, savo sudėtyje neturinčius SF6 (sieros heksafluorido) dujų bei izoliacinės alyvos. Dujų perdavimo sistemos operatorių įsirengė beveik 1,5 megavatų (MW) galios nuosavų saulės jėgainių, kurios padės sutaupyti apie 50 proc. įmonės išlaidų už elektrą. 	<ul style="list-style-type: none"> Pagal gautus ŠESD ir poveikių vertinimo rezultatus paruošime poveikių mažinimo planus, kuriuos integruosime į veiklos planus Bus plečiamas atsinaujinančios energijos išteklių panaudojimas elektros ir dujų perdavimo tinklų technologiniams poreikiams tenkinti Visoje įmonių grupės administracinėje veikloje bus pereita prie žaliosios energijos naudojimo Administracinėje veikloje naudojamos transporto priemonės bus pakeistos nenaudojančiomis iškastinio kuro produktais
	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinti 0 reikšmingų aplinkosaugos incidentų įmonių veikloje 	<ul style="list-style-type: none"> Parengėme aplinkosaugos politiką, suvienodinome aplinkosaugos srities valdymo praktikas grupėje Infrastruktūrinėje ir statybvų veikloje įgyvendinome prevencinius rangovų patikrinimus dėl aplinkosauginių reikalavimų laikymosi 	<ul style="list-style-type: none"> Elektros energijos perdavimo veikloje siekiame standartizuoti aplinkosaugos valdymo sistemą pagal tarptautinį ISO standartą
	<ul style="list-style-type: none"> Pritaikysime dujų perdavimo sistemas vandenilio transportavimui 	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvos dujų perdavimo sistemos operatorių „Amber Grid“, „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) ir bendrovė „SG dujos Auto“ pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl vandenilio gamybos „Power-to-gas“ (P2G) technologijos plėtos. Projekto metu pirmą kartą prie Lietuvos dujų sistemos bus prijungtas žaliąjį vandenilį gaminsiantis įrenginys. Planuojama, kad pilotinis projektas bus įgyvendintas ir žaliosios vandenilio dujos, naudodant P2G technologiją, Lietuvoje bus pradėtos gaminti 2024 metais. Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos dujų perdavimo sistemos operatoriai pradėjo rengti techninių vandenilio transportavimo galimybių tyrimų ir plėtos planą 	<ul style="list-style-type: none"> Atsižvelgiant į energetikos transformacijos kryptis, siekiant ekonomikos dekarbonizacijos ir įgyvendinant Europos Žaliojo kurso nuostatas, bus pradėtos rengti nacionalinės vandenilio technologijos plėtos Lietuvoje gairės. Atlikus išsamią analizę, nepriklausomi užsienio ekspertai, dirbdami kartu su Lietuvos institucijomis ir įmonėmis, pateiks galimus vandenilio sektoriaus vertės grandinės sprendimus.
	<ul style="list-style-type: none"> Sudarysime palankias sąlygas žaliosios energetikos gamintojų prijungimui prie grupės valdomos infrastruktūros 	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ tęsia bendradarbiavimą su Japonijos energetikos kompanija „TEPCO Power Grid“ ir pradėjo rengti studiją, skirtą jūrinio vėjo integracijos techninėms ir ekonominėms alternatyvoms įvertinti. Į Lietuvą per kilmės garantijų sistemą buvo importuotos pirmosios 10 MWh žaliųjų dujų, kurioms „Amber Grid“, atliekantis nacionalinio dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių kilmės garantijų registro funkcijas, suteikė tai įrodančias kilmės garantijas. Šių žaliųjų, biometano dujų kilmės šalis – Danija, dujas įsigijo Lietuvos įmonė „SG dujos“. Žaliųjų dujų kilmės garantija patvirtina, kad dujos buvo pagamintos, naudodant atsinaujinančius energijos išteklius. 	<ul style="list-style-type: none"> Ruošiamasi parengti Lietuvos energetikos sistemos transformacijos studiją, pagal kurią bus pateikti pasiūlymai dėl energetikos sistemos vystymosi ir plėtos alternatyvų Lietuvai pereinant prie žaliosios energetikos ir tampa energijų eksportuojančia valstybe;

DARNUMO KRYPTIS	ILGALAIKIS TIKSLAS IKI 2030	EPSO-G VEIKSMAI 2021	ARTIMIAUSI VEIKSMAI
Socialinė sritis - pažangios, darnumo principų besilaikančios organizacijos kūrimas	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinsime patikimą ir saugų elektros bei dujų perdavimo sistemų veikimą 	<ul style="list-style-type: none"> Perdavimo tinklu neperduotos elektros energijos kiekis (ENS) – (tikslas ≤ 6,3 MWh) – 3,356 MWh Vidutinė elektros energijos perdavimo nutraukimo trukmė (AIT) (tikslas ≤ 0,29 min.) – 0,112 min. 	<ul style="list-style-type: none"> 2022- 2026 metų laikotarpiui VERT nustatė naujus rodiklius. Bus siekiama kasmet išlaikyti naujus aukštus rodiklius. Vidutinė elektros energijos perdavimo nutraukimo trukmė negalės viršyti 0,934 min., o perdavimo tinklu neperduotos elektros energijos kiekis negalės viršyti 27,251 MWh.
	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinsime 0 sunkių ar mirtinų nelaimingų atsitikimų 	<ul style="list-style-type: none"> Parengėme ir patvirtinome naują darbuotojų saugos ir sveikatos politiką, kuria suvienodinome šios srities valdymo principus ir praktikas grupėje Infrastruktūrinėje ir statybu veikloje įgyvendinome prevencinius rangovų patikrinimus dėl darbų saugos ir sveikatos reikalavimų laikymosi Infrastruktūros ir statybos bendrovių darbuotojams, o taip pat ir rangovų darbuotojams buvo rengiami saugaus darbo mokymai Grupės įmonėse nebuvo užfiksuotas nė vienas sunkus ar mirtinas nelaimingas atsitikimas (vertinant ir rangovų veiklą). 	<ul style="list-style-type: none"> Elektros energijos perdavimo veikloje siekiame standartizuoti aplinkosaugos valdymo sistemą pagal tarptautinį ISO standartą
	<ul style="list-style-type: none"> Sieksime, kad klientų pasitenkinimas būtų ne mažiau 70 proc. 	<ul style="list-style-type: none"> 2021 lapkričio – gruodžio mėnesiais bendradarbiaudami su tyrimų bendrove „Synopticom“ atlikome EPSO-G grupės įmonių klientų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis lygio tyrimą (GCSI), kuriame dalyvavo daugiau nei 220 klientų. Tyrimas parodė, kad EPSO-G grupės įmonių teikiamos paslaugos klientų vertinamos itin gerai – bendro įmonių pasitenkinimo paslaugomis lygio vidurkis siekia 80,8 proc. 	<ul style="list-style-type: none"> Pagal tyrimo metu gautus klientų atsiliepimus bus rengiami paslaugų ir aptarnavimo tobulinimo priemonių planai Svarstomos galimybės kurti klientų aptarnavimo standartą
	<ul style="list-style-type: none"> Sieksime, kad nemažiau kaip 70 proc. darbuotojų, gamintojų, tiekėjų ir vartotojų EPSO-G grupę vertintų kaip atvirą, pažangią ir darnaus vystymosi principų besilaikančią organizaciją 	<ul style="list-style-type: none"> 2021 atliktas klientų pasitenkinimo tyrimas, likusias suinteresuotas šalis, susijusias su šio tikslo pasiekimu planuojama apklausti vėliau 	<ul style="list-style-type: none"> Svarstomos galimybės atlikti tyrimą, kurio metu būtų įvertintas suinteresuotų šalių požiūris į EPSO-G grupę lygis

DARNUMO KRYPTIS	ILGALAIKIS TIKSLAS IKI 2030	EPSO-G VEIKSMAI 2021	ARTIMIAUSI VEIKSMAI
Valdysena - skaidrus ir efektyvus energijos mainų platformos valdymas bei vystymas	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinsime patikimą ir saugų elektros bei dujų perdavimo sistemų veikimą 	<ul style="list-style-type: none"> Perdavimo tinklu neperduotos elektros energijos kiekis (ENS) - (tikslas \leq 6,3 MWh) - 3,356 MWh Vidutinė elektros energijos perdavimo nutraukimo trukmė (AIT) (tikslas \leq 0,29 min.) - 0,112 min. 	<ul style="list-style-type: none"> 2022- 2026 metų laikotarpiui VERT nustatė naujus rodiklius. Bus siekiama kasmet išlaikyti naujus aukštus rodiklius. Vidutinė elektros energijos perdavimo nutraukimo trukmė negalės viršyti 0,934 min., o perdavimo tinklu neperduotos elektros energijos kiekis negalės viršyti 27,251 MWh.
	<ul style="list-style-type: none"> Sieksime, kad VKC gerosios valdysenos indeksas būtų A+ 	<ul style="list-style-type: none"> Siekiant užtikrinti, kad VVJ valdysenos politikos būtų laikomasi, valstybė yra įpareigojusi Valdymo koordinavimo centrą (VKC) atlikti reguliarių VVJ valdysenos monitoringą. VVJ valdysenos kokybės vertinimui yra taikomas VKC sukurtas vertinimo įrankis - VVJ gerosios valdysenos indeksas. 2020/2021 metais atliko EPSO-G grupės įvertinimas - A 	<ul style="list-style-type: none"> Atsižvelgiant į VKC pateiktas rekomendacijas, atliekame darnumo bei kitų reikalingų sričių tobulinimą
	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinsime 0 korupcijos atvejų 	<ul style="list-style-type: none"> 2021 m. atliktas EPSO-G grupės bendrovių darbuotojų korupcijos suvokimo tyrimas. 2021 m. nebuvo pradėta tyrimų dėl korupcijos EPSO-G; taip pat nebuvo nustatyta pažeidimų, kuriais pasireiškia korupcija. Grupėje buvo rengiami mokymai korupcijos prevencijos tematika. 	<ul style="list-style-type: none"> Toliau bus vertinamos korupcijos rizikos, rengiami darbuotojų mokymai, kurių metu didinamas korupcijos suvokimo lygis grupėje
	<ul style="list-style-type: none"> Visuose vykdomuose viešuose pirkimuose taikysime žaliuosius kriterijus 	<ul style="list-style-type: none"> 2021 atnaujinta EPSO-G grupės viešųjų pirkimų politika buvo papildyta žaliųjų ir darniųjų pirkimų kriterijais. EPSO-G grupė įsipareigojo iki 2023 metų pasiekti, kad visi grupėje vykdomi viešieji pirkimai būtų 100 proc. žali, vertinant pagal pirkimų vertę 	<ul style="list-style-type: none"> Toliau plečiamas žaliųjų pirkimų kriterijų sąrašas, atnaujinami ir pildomi viešųjų pirkimų dokumentai Apie žaliuosius pirkimus ir rengiami specialūs renginiai EPSO-G įmonių grupės tiekėjams bei pagrindiniams rangovams
	<ul style="list-style-type: none"> Integruosime darnumo kriterijus į reikalavimus rangovinėms įmonėms 	<ul style="list-style-type: none"> Atlikta pirminė pagrindinių EPSO-G grupės įmonių tiekėjų analizė, kurios metu buvo siekiama įvertinti kokio dalis pagrindinių rangos paslaugas teikiančių tiekėjų yra įsidiegusi tarptautinius ISO standartus aplinkosaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos srityse. 	<ul style="list-style-type: none"> Ruošiamas tiekėjų etikos kodeksas, kuris apims ne tik aplinkosauginių, bet ir skaidrumo bei socialinių veiklos kriterijų taikymą visiems EPSO-G grupės prekių ir paslaugų tiekėjams
	<ul style="list-style-type: none"> Pritaikysime įmonių struktūras ir motyvacinės sistemos inovacijų skatinimui 	<ul style="list-style-type: none"> Lietuvos skaitmeninių technologijų asociacija „Infobalt“ ir energetikos įmonių grupė EPSO-G subūrė „Energy-Tech Digital“ grupę, kuri skatins platesnį skaitmeninių technologijų panaudojimą energetikoje. „EnergyTech Digital“ apjungs energetikos ir informacinių technologijų įmones bei pažangiausių šalies universitetuose dirbančius ekspertus į glaudžią bendruomenę. Ji veiks kaip inovatyvių idėjų bankas ir eksportuojamų kompetencijų centras, kuris suteiks galimybes bendruomenės viduje dalintis išvaigomis ir patirtimis. 	<ul style="list-style-type: none"> Toliau aktyviai dalyvausiant „Energy-Tech Digital“ grupėje bus siekiama atrasti inovacijas, kurias būtų galima išnaudoti energetikos srityje.

	<ul style="list-style-type: none"> Vykdam inovacijų veiklą, 2021 m. įmonių grupėje inicijuota 38 naujų įvairios apimties projektai, baigta 21 projektas. Įtraukiant darbuotojus į aktualių iššūkių sprendimų buvo organizuotos kūrybinio mąstymo dirbtuvės grupės darbuotojams. 2021 metų pabaigoje grupės inovacijų portfelį sudarė 40 priemonių, kurios orientuotos į pažangų ir efektyvų sistemų valdymą ir stebėseną, modernius turto valdymo sprendimus, grupės ITT ir skaitmenizacijos plėtrą bei naujų verslo organizavimo ir paslaugų vystymą. Siekiant darbuotojų įsitraukimo į inovacijų vystymą, grupėje veikia papildomo skatinimo sistema, kurios pagrindu 2021 m. buvo apdovanotos 7 inovacijų projektų komandos. 	<ul style="list-style-type: none"> 2022- 2026 metų laikotarpiui VERT nustatė naujus rodiklius. Bus siekiama kasmet išlaikyti naujus aukštus rodiklius. Vidutinė elektros energijos perdavimo nutraukimo trukmė negalės viršyti 0,934 min., o perdavimo tinklu neperduotos elektros energijos kiekis negalės viršyti 27,251 MWh.
<ul style="list-style-type: none"> Kasmet užtikrinsime EPSO-G grupei valstybės nustatyto ROE pasiekimą 	<ul style="list-style-type: none"> EPSO-G grupės normalizuotas ROE buvo 15,6 proc. Valstybės iškeltas tikslas grupei 2019-2021 metų laikotarpiui buvo pasiekti 5,7 proc. ROE vidurkį. 	<ul style="list-style-type: none"> Sekančiais laikotarpiais bus siekiama įgyvendinti EPSO-G grupei nustatytą ROE lygį.

Išsamiai 2021 metų „EPSO-G“ įmonių grupės darnios veiklos ataskaita, kurioje bus detalčiai pristatyta grupės įmonių pažanga šioje srityje, bus parengta ir paskelbta atskirai po šio pranešimo.

ma. Joje taip pat bus pateikti „EPSO-G“ įmonių grupės darnumo temų reikšmingumo vertinimo rezultatai.

„Savo veikla EPSO-G taip pat siekia tiesiogiai prisidėti prie Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo, didžiausią dėmesį skirdama galimybių naudotis švaria ir modernia energija užtikrinimui, kovai su klimato kaita, modernios infrastruktūros ir inovacijų vystymui, saugių ir deramų darbo sąlygų, darbuotojų gerovės bei darnios tiekimo grandinės kūrimui.“

Suinteresuotų šalių įtraukimas

Formuodama ir įgyvendinama darnaus vystymosi veiksmus, „EPSO-G“ siekia visapusiško suinteresuotų šalių įsitraukimo ir skatina skaidrų ir sąžiningą bendradarbiavimą su vartotojais,

gamintojais ir tiekėjais, visuomene, savininku, darbuotojais, žiniasklaida bei kitomis suinteresuotomis šalimis.

SUINTERESUOTA ŠALIS	MES ĮSIPAREIGOJAME	KODĖL ŠI GRUPĖ SVARBI	KAIP BENDRADARBIUJAME
Klientai	<ul style="list-style-type: none"> Kurti profesionalias ir patikimas partnerystes siekiant abipusių naudų. 	<ul style="list-style-type: none"> Grupės įmonės veikia B2B (verslas verslui) srityje 	<ul style="list-style-type: none"> Atsižvelgiant į teikiamų paslaugų kompleksiskumą ir ekonominius lūkesčius grupės įmonės inicijuoja ir rengia klientams savalaikius informacinius renginius. Kuria klientų poreikius atitinkančias paslaugas ir/ar sprendimus.
Darbuotojai	<ul style="list-style-type: none"> Kryptingai veikti, kad vienodas grupės įmonių verslo kultūra ir atlygio politika skatintų darbuotojų įsitraukimą ir motyvaciją įgyvendinant strategijoje keliamus tikslus; Užtikrinti, kad grupės darbuotojai būtų pakankamai ir laiku informuojami apie grupės vertybes, tikslus, veiklą, ir pokyčius. 	<ul style="list-style-type: none"> Patyrę, kompetentingi ir vertybėmis besivadovaujantys profesionalūs darbuotojai yra esminė prielaida įgyvendinti tikslus ir viziją. 	<ul style="list-style-type: none"> Vykdomė darbuotojų įsitraukimo tyrimus ir atitinkamai koreguojame veiksmų planus; Vadovaujames vienodomis atlygio bei socialinės atsakomybės nuostatomis darbuotojų atžvilgiu; Rengiame ne rečiau kaip kartą per ketvirtį vadovų ir darbuotojų susitikimus darbuotojams svarbiems klausimams aptarti. Tobuliname vidinės komunikacijos būdus ir turinį.
Akcininkai	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinti tvarų grupės valdymą, jos augimą ir ilgalaikę naudą; Teikti aktualią, teisingą, ir savalaikę informaciją, leidžiančią akcininkams įvertinti grupės veiklą, jos perspektyvą ir priimti atitinkamus sprendimus; Užtikrinti efektyvų grįžtamąjį ryšį. 	<ul style="list-style-type: none"> Vykdomų strateginių projektų sėkmė tiesiogiai priklauso nuo akcininkų pasitikėjimo ir greitų bei savalaikių sprendimų. 	<ul style="list-style-type: none"> Rengiame reguliarius susitikimus aktualiems klausimams aptarti; Ne rečiau kaip kas ketvirtį teikiame finansinės ir nefinansinės veiklos ataskaitas dėl „Akcininko lūkesčių laiške“ nustatytų tikslų įgyvendinimo. Užtikriname svarbiausių grupės įmonių naujienų komunikaciją grupės mastu kiekvieną darbo dieną skelbiamoje Dienos naujienos skiltyje.
Grupės įmonės	<ul style="list-style-type: none"> Kurti vertę prasmingais valdymo sprendimais; Reaguojant į greitai besikeičiančią aplinką, sutelkti grupės įmonių stiprybes siekiant tikslų įgyvendinimo efektyvumą. 	<ul style="list-style-type: none"> Grupės veiklos rezultatai priklauso nuo kryptingo ir sinchroniško grupės įmonių darbo siekiant strateginių tikslų. 	<ul style="list-style-type: none"> Esame grupės įmonių valdymo organų nariais; Taikome funkcinės lyderystės veiklos modelį. Grupės mastu rengiame ir įgyvendiname vienodas veiklos politikas, įgalinančias derinti veiksmus diegiant gerąją valdysenos praktiką.
Užsienio partneriai -energijos perdavimo ir biokuro biržos operatoriai	<ul style="list-style-type: none"> Strateginių projektų įgyvendinime užtikrinti abipusiai naudingų susitarimų ir veiksmų derinimą. 	<ul style="list-style-type: none"> Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų sinchronizacija su Europos energetikos sistema, regioninės dujų rinkos kūrimas bei biokuro prekybos sistemos plėtra, tiesiogiai priklauso nuo užsienio partnerių įsitraukimo. 	<ul style="list-style-type: none"> Siekiame užmegzti ir reguliariai palaikyti dalykiškus abipusių pasitikėjimu grįstus santykius; Inicijuojame, ir dalyvaujame profesiniuose susitikimuose ir/ar konferencijose pristatant strategijoje numatytus tikslus.

SUINTERESUOTA ŠALIS	MES ĮSIPAREIGOJAME	KODĖL ŠI GRUPĖ SVARBI	KAIP BENDRADARBIUJAME
Valstybės atstovai	<ul style="list-style-type: none"> Suprantama ir prieinama forma teikti aktualią informaciją, kuri taptų patikimu pagrindu pagal kompetenciją vertinti grupės įmonių veiklą, pasiektus rezultatus bei naudą visuomenei. 	<ul style="list-style-type: none"> Bendradarbiavimas su valstybės atstovais būtinas siekiant užtikrinti nuoseklios ir ilgalaikės energetikos sektoriaus vizijos formavimą bei sklandų valstybės ir regiono mastu svarbių projektų įgyvendinimą. 	<ul style="list-style-type: none"> Inicijuojame susitikimus pagal poreikį aktualiems klausimams aptarti; Pagal kompetenciją pristatome ar pasisakome aktualiais klausimais LRS komitetuose, LRV posėdžiuose; Dalyvaujame tarpinstitucinių darbo grupių veikloje.
Nacionalinė reguliuojančioji institucija	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinti nuoseklių teisės aktų reikalavimų laikymąsi grupėje; Diegti atviro ir skaidraus dialogo su regulatoriumi kultūrą. 	<ul style="list-style-type: none"> Pagrindinės grupės veiklos yra reguliuojamos, todėl svarbu užtikrinti efektyvius dalykinius santykius, grindžiamus skaidrumu, atvirumu ir atsakomybe. 	<ul style="list-style-type: none"> Laiku teikiame reguliuojančiosios institucijos funkcijoms užtikrinti reikalingą informaciją; Bendradarbiujame diegiant naujus rinkų mechanizmus; Inicijuojame susitikimus aktualiems klausimams aptarti.
Rangovai	<ul style="list-style-type: none"> Dirbti su profesionaliais ir profesinės etikos standartų besilaikančiais rangovais. 	<ul style="list-style-type: none"> Grupės įmonės vykdo itin sudėtingus ir kompleksinius projektus, todėl aktualu kelti aukštą kokybę, skaidrumą ir darbuotojų saugos kartelę rangovams. 	<ul style="list-style-type: none"> Organizuojame kasmetinius informacinius renginius potencialiems rangovams; Iš anksto viešai skelbiame pirkimų planus ir konsultacijas siekdami užtikrinti didesnę rinkos dalyvių konkurenciją.
Paslaugų ir prekių tiekėjai	<ul style="list-style-type: none"> Konkurencijos sąlygomis įsigyti kokybiškas paslaugas iš geros reputacijos tiekėjų; 	<ul style="list-style-type: none"> Kokybiškas ir vertę kuriančias prekes ir paslaugas laiku teikiantys tiekėjai prisideda prie grupės veiklų tęstinumo ir efektyvumo. 	<ul style="list-style-type: none"> Konsultuojamės su rinkos dalyviais ir atliekame rinkos tyrimus; Skelbiame planuojamų pirkimų planus.
Užsienio partneriai -energijos perdavimo ir biokuro biržos operatoriai	<ul style="list-style-type: none"> Strateginių projektų įgyvendinime užtikrinti abipusiai naudingų susitarimų ir veiksmų derinimą. 	<ul style="list-style-type: none"> Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų sinchronizacija su Europos energetikos sistema, regioninės dujų rinkos kūrimas bei biokuro prekybos sistemos plėtra, tiesiogiai priklauso nuo užsienio partnerių įsitraukimo. 	<ul style="list-style-type: none"> Siekiame užmegzti ir reguliariai palaikyti dalykiškus abipusius pasitikėjimu grįstus santykius; Inicijuojame, ir dalyvaujame profesiniuose susitikimuose ir/ar konferencijose pristatant strategijoje numatytus tikslus.
Nevyriausybines organizacijos (NVO)	<ul style="list-style-type: none"> Bendravimas ir bendradarbiavimas su aplinkosaugos ir veiklos skaidrumą skatinančiomis organizacijomis padeda identifikuoti visuomenės poreikius ir jų sprendimo būdus. 	<ul style="list-style-type: none"> Grupės įmonės vykdo tęstinę poveikio aplinkai stebėseną. Grupės įmonės diegia gerąją valdysenos praktiką atskaitingumo ir korupcijos prevencijos srityse 	<ul style="list-style-type: none"> Drauge su ornitologų draugija įgyvendiname poveikį aplinkai mažinančias priemones. Bendradarbiujame su Lietuvos gamtos fondu tiesiant GIPL dujotiekį siekiant darbų zonoje minimizuoti poveikį aplinkai. Aktyviai bendradarbiujama su archeologų bendruomene vykdant tyrinėjimo darbus GIPL dujotiekio tiesimo trasoje.
Profsgjungos	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinti konstruktyvų ir pozityvų darbdavio ir darbuotojų atstovų socialinį dialogą. 	<ul style="list-style-type: none"> Darbuotojai lemia įmonių grupės sėkmę. Svarbu, kad darbo santykiai ir juos reglamentuojantys sprendimai užtikrintų teisingą ir vienodą visų darbuotojų traktavimą ir užtikrintų teisėtus jų interesus. 	<ul style="list-style-type: none"> Sudarydami sąlygas profesinės sąjungoms ir(ar) darbo tarybų veiklai. Sudarydami su profesinėmis sąjungomis ir(ar) darbo tarybomis kolektyvinę sutartį. Periodiškuose susitikimuose su darbuotojais ir(ar) jų atstovais aptardami kolektyvinės sutarties įgyvendinimą. Informuodami ir konsultuodamiesi su profesinių sąjungų ir(ar) darbo tarybų atstovais priimant su darbo santykiais susijusius sprendimus.

SUIINTERESUOTA ŠALIS	MES ĮSIPAREIGOJAME	KODĖL ŠI GRUPĖ SVARBI	KAIP BENDRADARBIAUJAME
Plačioji visuomenė ir žiniasklaida	<ul style="list-style-type: none"> Kurti pridėtinę vertę visuomenei, verslui ir šalies ekonomikos konkurencingumui; Veikti socialiai atsakingai; Teikti aktualią ir suprantamą formą pateiktą informaciją, vadovaujantis informacijos svarbumo, patikimumo, palyginamumo ir priėmimo principais. 	<ul style="list-style-type: none"> EPSO-G grupės misija - užtikrinti grupei pavestų strateginių Lietuvos energetikos tikslų įgyvendinimą, saugų energijos perdavimo sistemų veikimą, sudaryti sąlygas pasinaudoti efektyviai veikiančios infrastruktūros bei energijos išteklių biržų teikiamomis galimybėmis ir taip prisidėti prie visuomenės gerovės. 	<ul style="list-style-type: none"> Vadovaujamos grupės veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika; Palaiikame dalykiškus santykius su energetikos temomis dirbančiais žiniasklaidos atstovais teikiant pakankamą informaciją įvertinti grupės finansinę ir nefinansinę bei vykdomus projektus.
Vietinės bendruomenės	<ul style="list-style-type: none"> Derinant interesus didinti vietinių bendruomenių pasitikėjimą ir pritarimą vykdomiems projektams; Prisidėti prie augimo ir visaverčio gyvenimo galimybių kūrimo. 	<ul style="list-style-type: none"> Labai svarbus projektų sėkmės elementas - vietinių bendruomenių palaikymas, kuriamas skatinant tarpusavio pasitikėjimą, supratimą, bendradarbiavimą, atsakomybę. 	<ul style="list-style-type: none"> Grupės įmonės dalinasi patirtimi apie teritorijų planavimą; Organizuojami vietos bendruomenėms skirti informaciniai renginiai. Pagal susitikimuose gautas pagrįstas pastabas koreguojami projekto įgyvendinimo darbai.
Profesijos	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinti konstruktyvų ir pozityvų darbdavio ir darbuotojų atstovų socialinį dialogą. 	<ul style="list-style-type: none"> Darbuotojai lemia įmonių grupės sėkmę. Svarbu, kad darbo santykiai ir juos reglamentuojantys sprendimai užtikrintų teisingą ir vienodą visų darbuotojų traktavimą ir užtikrintų teisėtus jų interesus. 	<ul style="list-style-type: none"> Sudarydami sąlygas profesinės sąjungoms ir(ar) darbo tarybų veiklai. Sudarydami su profesinėmis sąjungomis ir(ir) darbo tarybomis kolektyvinę sutartį. Periodiškuose susitikimuose su darbuotojais ir(ar) jų atstovais aptardami kolektyvinės sutarties įgyvendinimą. Informuodami ir konsultuodamiesi su profesinių sąjungų ir(ar) darbo tarybų atstovais priimant su darbo santykiais susijusius sprendimus.

Darnios veiklos įgyvendinimas ir valdymas

„EPSO-G“ grupė ir bendrovės darnų vystymąsi supranta kaip integralią ir neatskiriama savo veiklą dalį. Grupėje veikiančios politikos:

- **Korporatyvinio valdymo politika.** Jos tikslas yra užtikrinti įmonių grupėje gerą valdysenos praktiką nustatant įmonių grupėje vienodus korporatyvinio valdymo principus ir patronuojančios bendrovės bei kitų grupės bendrovių tarpusavio sąveiką.
- **Darnumo politika.** Darnumo politikoje apibrėžiamos svarbiausi darnumo vystymo kryptis ir principai, kuriais vadovaujantis būtų plėtojama grupės įmonių veikla bei kuriama pažangi organizacinė kultūra. Už šios Politikos įgyvendinimą yra atsakingi grupės įmonių vadovai ir Darnumo vystymo funkcinės srities kuratoriai.
- **Darbuotojų saugos ir sveikatos politika.** Ši politika apibrėžia „EPSO-G“ grupės darbuotojų saugos ir sveikatos bendruosius principus bei jį įgyvendinimo pagrindines gai-

res. Politikos tikslas - užtikrinti darbuotojų sveikatą darbo vietose, kurti sveiką, saugią ir produktyvią darbo aplinką.

- **Lygių galimybių politika.** Lygių galimybių politikoje apibrėžti svarbiausi principai, kurie taikomi grupės įmonėse, siekiant užtikrinti, kad visose darbo santykių srityse būtų laikomasi lygių galimybių bei nediskriminavimo principų. Už Lygių galimybių politikos nuostatų įgyvendinimą kiekvienoje grupės įmonėje yra atsakingi jų vadovai.
- **Aplinkosaugos politika.** Šioje politikoje apibrėžiami svarbiausi principai aplinkosaugos srityje, kurie taikomi grupėje, siekiant mažinti vykdomų veiklų poveikį aplinkai bei diegiant darnaus vystymosi principais paremtą kultūrą grupėje ir jos aplinkoje.
- **Skaidrumo ir komunikacijos politika.** Jis tikslas yra padėti efektyviau bendrauti tarpusavyje ir su išorės interesų turėtojais: visuomene, akcininku, rinkos reguliatoriais, ir kt.

- **Aplinkosaugos politika.** Šioje politikoje apibrėžiami svarbiausi principai aplinkosaugos srityje, kurie taikomi grupėje, siekiant mažinti vykdomų veiklų poveikį aplinkai bei diegiant darnaus vystymosi principais paremtą kultūrą grupėje ir jos aplinkoje.
- **Skaidrumo ir komunikacijos politika.** Jos tikslas yra padėti efektyviau bendrauti tarpusavyje ir su išorės interesu turėtojais: visuomene, akcininku, rinkos reguliatoriais, ir kt.
- **Korupcijos prevencijos politika.** Jos tikslas yra įmonių grupėje nustatyti pagrindinius korupcijos prevencijos principus ir reikalavimus bei jų laikymosi užtikrinimo gaires, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas įgyvendinti aukščiausius skaidraus verslo vykdymo standartus.
- **Atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politika.** Jos tikslas – nustatyti aiškius ir skaidrius grupės darbuotojų atlygio už darbą principus ir jais paremtą darbuotojų atlygio sistemą, kurią taikant būtų efektyviai valdomas darbo užmokesčio išlaidas ir užtikrintas motyvacinės paskatos darbuotojams įgyvendinti organizacijai nustatytus tikslus.
- **Apskaitos politika.** Jos tikslas yra užtikrinti, kad interesu turėtojai galėtų įvertinti grupės įmonių veiklą, perspektyvą ir priimti atitinkamus ekonominius sprendimus.
- **Dividendų politika.** Jos tikslas yra nustatyti aiškias tikėtinas nuosavybės ir investicijų grąžos gaires esamiems ir potencialiems akcininkams, tuo pat metu užtikrinant tvarų ilgalaikį įmonių vertės augimą, savalaikį šaliai svarbių strateginių projektų įgyvendinimą, taip nuosekliai stiprinant pasitikėjimą visa energijos perdavimo ir mainų įmonių grupe.
- **Interesų valdymo politika.** Jos tikslas yra įmonių grupėje sukurti vieningą ir gerąją praktiką atitinkančią interesų valdymo sistemą, kuri leistų užtikrinti, kad sprendimai grupės bendrovėse priimami objektyviai ir nešališkai, o taip pat formuotų korupcijai nepalankią aplinką bei didintų pasitikėjimą grupės bendrovių veikla.
- **Neskelbtinos informacijos apsaugos politika.** Jos tikslas yra sukurti vienodą konfidencialios ir komercinę (gamybos) paslaptį sudarančios informacijos identifikavimo, naudojimo ir apsaugos sistemą ir padėti grupės bendrovių valdymo organų nariams ir darbuotojams apsaugoti jiems patikėtą konfidencialią informaciją nuo netinkamo ir žalingo atskleidimo.
- **Technologinio turto vystymo ir eksploatavimo politika.** Jos tikslas nuosekliai diegti kaštų ir naudos analizę pagrįstus elektros ir gamtinių dujų infrastruktūros valdymo ir plėtros principus, diegti pažangias technologijas, valdyti ir plėtoti energijos perdavimo infrastruktūrą socialiai atsaikingai atsižvelgiant į darbuotojų saugos ir aplinkosaugos reikalavimus.
- **Paramos politika.** Jos tikslas yra užtikrinti, kad teikiama parama būtų vieša ir nekeltų visuomenei abejonių dėl savo tikslingumo bei skyrimo proceso skaidrumo.
- **Etikos kodeksas.** Jo tikslas yra skirtas nustatyti vienodas bendrąsias elgesio gaires bendraujant ir bendradarbiaujant su vidaus ir išorės interesu turėtojais: paslaugų vartotojais, rangovais, verslo partneriais, akcininkais, valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene ir kt. Kodekso nuostatos grindžiamos ne tik darbdavio pareiga, bet ir asmeniniu darbuotojo supratimu, kad deramas elgesys didina bendrovės, o taip pat visos grupės dalykinę reputaciją ir vertę bei mažina reputacinės rizikos tikimybę. Kodekso nuostatos yra tiesiogiai kildinamos iš grupės vertybių, lyderystės principų ir papildo susijusias veiklos politikas.

Nustatytų darnumo principų įgyvendinimui „EPSO-G“ rengia įgyvendinimo planus, integruoja principus į grupės įmonių veiklos planus, koordinuoja grupės įmonėms iškeltų poveikio aplinkai ir ŠESD emisijų mažinimo bei darnios veiklos vystymo tikslų įgyvendinimą.

„EPSO-G“ įsipareigoja reguliariai, bet ne rečiau kaip kartą per du metus, kartu su grupės įmonėmis vykdyti aplinkosauginių, socialinių bei ekonominių poveikių ir darnumo prioritetinių temų

peržiūrą, atlikdama reikšmingumo analizę, užtikrindama suintesuotą šalių įtraukimą. Grupės įmonės kartą per metus atsiškai už darnumo veiklų įgyvendinimą, viešai teikdamos atskiras darnumo ataskaitas arba integruoja savo darnios veiklos rezultatus į EPSO-G darnumo ataskaitą.

Ilgalaikiai darnios plėtros tikslai integruoti į „EPSO-G“ valdybos patvirtintą veiklos strategiją iki 2030 metų.

Informacija apie skaidrumo gairių laikymąsi

„EPSO-G“ įmonių grupė laikosi 2010 m. liepos 14 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės).

Skaidrumo gairės privalomai yra taikomos valdymo bendrovei, nes ji yra valstybės valdoma įmonė, priskiriama didelių įmonių kategorijai, pagal tai kaip tai numato Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas.

Siekiant Skaidrumo gairių laikymosi įmonių grupėje įgyvendinamo, grupėje galioja Skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje detalai atsižvelgiama į Skaidrumo gairėse keliamus reikalavimus ir nustatomas jų taikymo apimtis grupės bendrovėms.

Skaidrumo (korupcijos) rizikų valdymas

„EPSO-G“ grupės bendrovėse 2021 metais identifikuotos korupcijos rizikos galinčios pasireikšti vykdant pirkimus bei piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi.

„EPSO-G“ valdymo bendrovėje veikloje buvo identifikuotos Netinkamų viešųjų pirkimų techninių sąlygų parengimo rizika (R1), Pirkimo procedūrų pažeidimo rizika (R2), Pirkimų savalaikio neįvykdymo rizika (R3), Viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo su pažeidimais rizika (R4), Korupcijos viešuosiuose pirkimuose rizika (R5), Piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi naudojant EPSO-G turtą ir lėšas rizika (R6). Vadovaujantis EPSO-G rizikų valdymo metodika buvo įvertinta šių rizikų tikimybė ir poveikis, nustatytas korupcijos viešuosiuose pirkimuose lygis. Šioms rizikoms valdyti 2021m. buvo suplanuotos ir valdybos patvirtintos ir taikytos tokios valdymo priemonės, kaip rinkos tyrimai, konsultacijos su ekspertais Grupės įmonėse arba rinkoje, rizikingiausi pirkimai kontroliuojami laikantis „keturių akių“ principo, bendraujama su VPT gavus informaciją apie pradėtą tyrimą dėl galimo viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimo. Valdant korupcijos riziką vykdomuose pirkimuose analizuojama pirkimų komisijos narių, pirkimų iniciatorių bei ekspertų ir pirkimus vykdančių EPSO-G darbuotojų privačių interesų deklaracijose pateikiama informacija, teikiamos rekomendacijos dėl nusišalinimų ir tinkamo interesų konfliktų valdymo. Rizikai stebėti nustatyti tokie rodikliai kaip nušalinimų vykdančių pirkimus skaičius, gautų pagrįstų pretenzijų skaičius, Viešųjų pirkimų tarnybos prašymų pateikti informaciją apie vykdomus pirkimus skaičius, ribotos konkurencijos (kai pirkime dalyvauja mažiau nei trys tiekėjai) skaičius. Nustatytos pagrindinių rizikos rodiklių tolerancijos ribos, kurias pasiekus privalo imtis papildomų korupcijos rizikos valdymo priemonių. Valdant Piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi naudojant EPSO-G turtą ir lėšas riziką nustatyta, kad EPSO-G sprendimai susiję su finansinių išteklių naudojimu priimami naudojant nustatytus kontrolės mechanizmus pvz.: vizavimas, vidaus auditas ir kt. Nuolat fiksuojami ir analizuojami tokie rodikliai, kaip pradėti tyrimai dėl netinkamų sprendimų bei skundai, pranešimai dėl netinkamo darbuotojų elgesio, 2021

Skaidrumo gairių įgyvendinimas yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime, bei informacijos atskleidimą interneto svetainėse, siekiant interesų turėtojų joms pateikti informaciją prieinama ir suprantama forma.

Struktūrizuota informacija dėl skaidrumo gairių vykdymo yra pateikta šio metinio pranešimo I-ame priede.

„EPSO-G“ valdymo bendrovė taip pat laikosi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatų. Kodeksas taikomas ta apimtimi, kiek Bendrovės įstatai nenumato kitaip. Bendrovė atskleidžia, kaip laikosi valdymo kodekso nuostatų reikalavimų šio metinio pranešimo II-antrame priede.

m. pradėtų tyrimų ir skundų dėl netinkamo EPSO-G darbuotojų elgesio nebuvo.

„Litgrid“ bendrovėje identifikuotos ir buvo valdomos Neefektyvaus Viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo proceso (R7) ir Ne-užtikrinamos tiekėjų konkurencijos vykdančių viešuosius pirkimus (R8) rizikos. Šioms rizikoms valdyti 2021 m. taikytos tokios priemonės, kaip darbuotojų, vykdančių pirkimus, kvalifikacijos kėlimas, pirkimų planavimas, pirkimų proceso tobulinimas pagal nustatytą poreikį rodiklių analizė, kvalifikacijos reikalavimų standartizavimas. 2021 m. taip pat vykdė pirkimų kontrolės stiprinimą; atvejų apie pirkimo procedūras, kai kreipiamasi tiesiogiai į vieną tiekėją (ir kai pasiūlymą pateikia tik vienas dalyvis) fiksavimas, analizė ir periodinės ataskaitos apie vykdytas pirkimo procedūras. 2021 m. vykdyta pirkimų proceso peržiūra siekiant, kad projektų vadovai nebūtų dalyviai visų pirkimo iniciavimo, vykdymo ir pasiūlymo vertinimo etapuose.

„Amber Grid“ bendrovėje identifikuotos ir valdytos Tiekėjų konkurencijos trūkumo rizika (R9), Pirkimų įvykdymo ne laiku rizika (R10), Pirkimų nutraukimo dėl netinkamų / nepagrįstų reikalavimų rizika (R11), Netinkamo sutarčių vykdymo rizika (R12), Tiekėjų konkurencijos trūkumo rizika (R13), Pirkimo procedūrų pažeidimo rizika (R14). Šioms rizikoms valdyti 2021 m. buvo vykdomos rinkos konsultacijos su potencialiais tiekėjais prieš pirkimą, įtraukiant ir planuojamus kelti reikalavimus tiekėjams ir pirkimo objektui, papildomai taikoma sutarčių verčių kontrolė, yra įdiegta turto valdymo informacinė sistema, kurios pagalba vykdoma sutarčių kiekių, terminų kontrolė, vykdytos kitos priemonės.

„Baltpool“ bendrovėje 2021 m. identifikuota ir valdyta Netinkamo viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo rizika (R15). Šiai rizikai valdyti 2021 m. taikė tokias valdymo priemones, kaip pirkimų proceso kontrolė laikantis „keturių akių“ principo. Bendrovėje buvo užtikrintas interesų deklaravimas, Interesų valdymo politikos bei Pirkimų politikos nuostatų laikymasis bei kontrolė, mažos vertės pirkimų inicijavimui ir vykdymui buvo naudojamas dokumentų valdymo sistemos priemonės, kurios padeda užtikrinti vykdomų pirkimų kontrolę.

„Tetas“ bendrovėje 2021 m. identifikuotos ir valdytos Numaitytų pirkimų procedūrų ir (ar) tvarkų nesilaikymo rizika (R16) ir Netinkamo planavimo (pirkimų inicijavimo) rizika (R17). Valdant

šias rizikas buvo atliekama esamos situacijos stebėseną, fiksavimas, vadovų informavimas „Tetas“ identifikuota ir valdyta Piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi naudojant bendrovės turtą ir lėšas rizika (R18). Valdant šią riziką, nustatyta, kad sprendimai susiję su finansinių išteklių, atsargų ir kito turto naudojimu priimami naudojant nustatytus kontrolės mechanizmus pvz.: vizavimas, vidaus auditas ir kt., taip pat teikiamos interesų deklaracijos, patvirtintas darbo drausmės pareigų pažeidimo procesas.

„GET Baltic“ 2021 metais buvo identifikuota ir valdyta Pirkimų procedūrų vykdymo rizika (R19). Valdant šią riziką pirkimų procesas kontroliuojamas laikantis „keturių akių“ principo, patvirtintos pirkimų taisyklės.

„EPSO-G“ grupės bendrovių skaidrumo (korupcijos) rizikų vertinimas

POVEIKIS ↓

Labai didelis					
Didelis	R19	R5	R14, R9	R6	
Vidutinis	R15		R3, R4, R10, R11, R12, R18	R1, R17	R13, R16
Mažas	R11			R5	
Labai mažas				R7, R8	
TIKIMYBĖ →	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Labai didelė

Korupcijos prevencija

Per ataskaitinį laikotarpį EPSO-G grupės bendrovės kryptingai laikėsi nulinės korupcijos tolerancijos, šeimos narių, giminių, draugų neprotegavimo ar bet kokių kitų prekybos poveikiu formų, nuosekliai ir sistemiškai įgyvendinti įmonės bei privačių interesų konfliktų prevenciją. Korupcijos prevencijos priemonės turi veikti taip, kad EPSO-G grupės vadovai ir darbuotojai atpažintų korupcinio pobūdžio nusižengimų požymius ir laikytųsi veiksmingų priemonių, kad bendrovėse nebūtų padarytas nei vienas teisės pažeidimas, kuriuo pasireiškia korupcija.

Grupės bendrovės skatina darbuotojus ir kitus Interesų turėtojus nesibaiminant neigiamų pasekmių tiesiogiai ar anonimiškai pranešti apie galimus pažeidimus, neetišką ar nesąžiningą elgesį pasitikėjimo linija pranesk@epsog.lt, grupės bendrovių pasitikėjimo linija arba tiesiogiai nurodytu LR Specialiųjų tyrimų tarnybos adresu. Pasitikėjimo linijos taip pat yra įdiegtos patronuojamose bendrovėse.

Bendrovių korupcijos prevencijos veikla remiasi nacionaliniais teisės aktais bei savanoriškais juos viršijančiais įsipareigojimais:

- visi Grupės bendrovių vadovai yra tiesiogiai atsakingi už korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą ir rodo pavyzdį savo darbuotojams;
- taikomas proporcingas, rizikos vertinimu pagrįstas antikorupcinės procedūros;
- reguliariai atliekamas su korupcija susijusių rizikų vertinimas, planuojamos ir pritaikomos korupcijos riziką mažinančios priemonės, stebimas antikorupcinės veiklos efektyvumas ir, jei reikia, diegiamos veiksmingesnės priemonės.
- Grupės bendrovėms ir jų darbuotojams teisės aktų ir verslo etikos standartų reikalavimų laikymasis yra privalomas.

Interesų valdymas

Ataskaitiniu laikotarpiu „EPSO-G“ grupės įmonės vadovavosi 2019 m. gruodžio 13 d. patvirtinta naujos redakcijos „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių valdymo ir priežiūros organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politika. Jos tikslas – taikyti vienodą gerąją praktiką atitinkančią interesų valdymo sistemą, kuri leistų užtikrinti, kad sprendimai grupės bendrovėse priimami objektyviai ir nešališkai, o taip pat formuotų korupcijai nepalankią aplinką bei didintų pasitikėjimą grupės bendrovių veikla.

Ši politika EPSO-G įmonių grupėje nustato:

- interesų valdymo ir galimų interesų konfliktų sprendimo principus;
- reikalavimus interesų deklaravimo sistemai;
- nepriklausomumo kriterijus, kurie taikomi kolegialių valdymo ir priežiūros organų nariams.

Susipažinti su EPSO-G interesų valdymo politika ir taikomais nepriklausomumo kriterijais kviečiame susipažinti tinklalapyje www.epsog.lt „Veiklos politikos“ skirsnyje.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

- Kolegialių valdymo organų ir administracijos nariai nebuvo įsigiję EPSO-G grupės įmonių akcijų išskyrus „Amber Grid“ generalinį direktorių Nemuną Biknių, kuris 2021 m. birželio 30 d. turėjo 0,001055 proc. bendrovės „Amber Grid“ akcijų. Per ataskaitinį laikotarpį jo turėtas akcijų skaičius nesikeitė.
- EPSO-G valdybos narių bei generalinio direktoriaus interesų deklaracijos yra pateiktos ir skelbiamos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos internetiniame puslapyje.

Darbuotojui, pažeidusiam šias pareigas, Bendrovių vidaus nustatyta tvarka ir pagrindais taikomos drausminės nuobaudos, įskaitant ir tokio darbuotojo atleidimą iš darbo.

2021 m. gruodžio mėn. atliktas „EPSO-G“ grupės bendrovių darbuotojų korupcijos suvokimo tyrimas. Tyrime dalyvavo 513 darbuotojų (2020 metais - 298). Remiantis tyrimo duomenimis, 94 proc. apklaustųjų neigiamai vertina asmenis, kurie duoda kyšius (2020 metais - 98 proc.); 97 proc. apklaustųjų savo veikloje per pastaruosius 3 metus nėra susidūrę su korupcijos apraiškoms (2020 metais - 98 proc.); 89 proc. apklaustųjų žino kur kreiptis susidūrus su korupcija (2020 m. - 91 proc.). Apklausos rezultatai rodo, jog darbuotojų korupcijos suvokimas „EPSO-G“ grupės bendrovėse išlieka labai aukštas

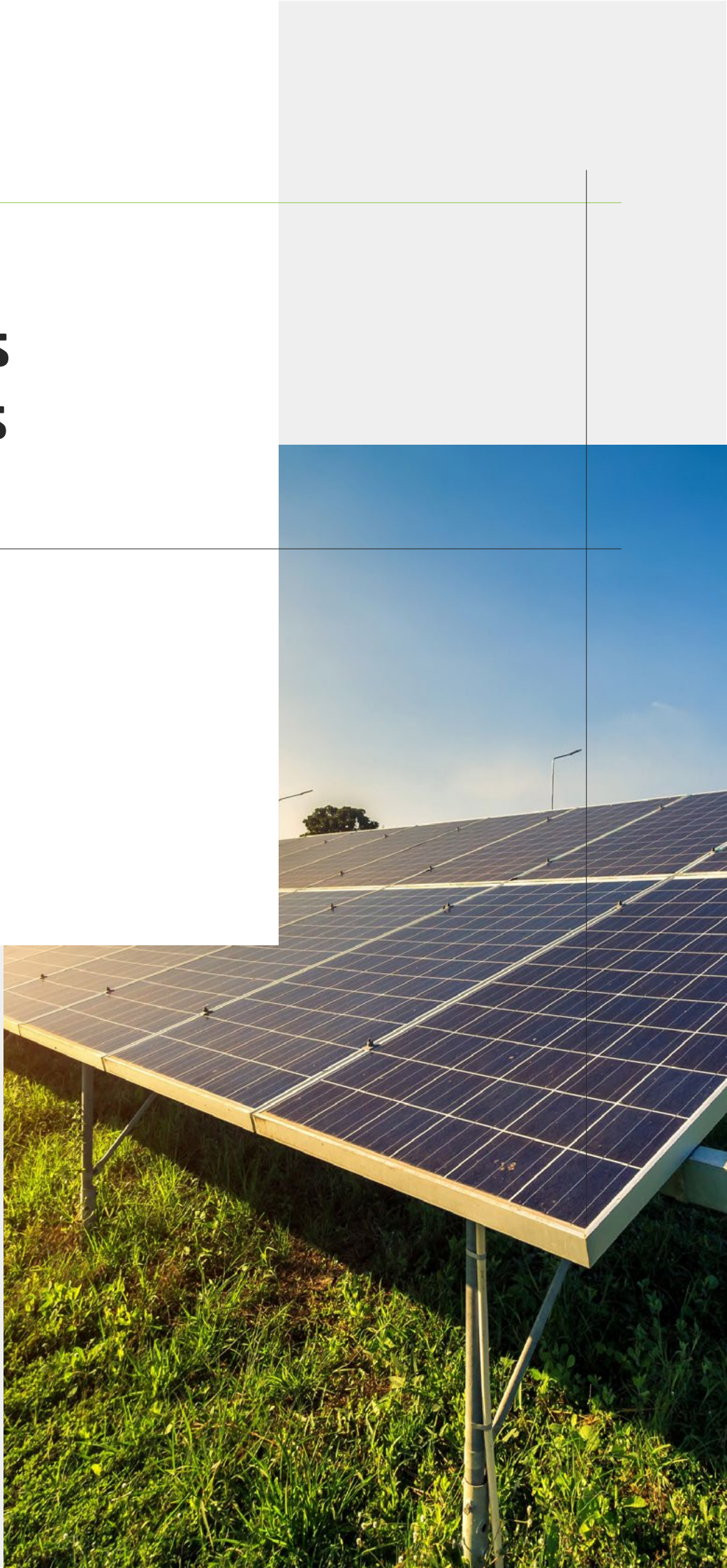
je esančiame privačių interesų registre (PINREG) ir www.epsog.lt. Visi EPSO-G grupės įmonių vadovai yra pateikę interesų deklaracijas valdymo bendrovei EPSO-G interesų valdymo politikoje nustatyta apimtimi ir tvarka, kuri yra skelbiama www.epsog.lt tinklalapyje „Veiklos politikos“ skirsnyje.

- Kolegialių valdymo organų nariai ir bendrovių vadovai neturėjo interesų konfliktų tarp jų pareigų „EPSO-G“ grupei ir privačių interesų ir (arba) kitų pareigų.
- Kolegialių valdymo organų nariai ir administracijos darbuotojai neturėjo tarpusavio šeiminių ryšių.
- Kolegialių valdymo organų nariai ir įmonių vadovai nebuvo teisti už nusikalstamos veikos padarymą, jokios reguliavimo institucijos jiems per pastaruosius penkerius metus nėra pateikusios kaltinimų ar pritaikiusios sankcijų, teismas nėra uždraudęs eiti Bendrovės administravimo, valdymo ar priežiūros organų nario pareigų arba eiti vadovaujamas pareigų, arba tvarkyti bet kurio emitento reikalus.
- Su minėtais asmenimis „EPSO-G“ nebuvo sudarūs sandorių, nebūdingų Bendrovės pagrindinei veiklai arba apie kuriuos atitinkama tvarka nebūtų informuoti „EPSO-G“ kolegialūs valdymo organai ir gauti jų leidimai sudaryti tokius sandorius.

Vadovaujantis Interesų derinimo įstatymo reikalavimais viešai interesus deklaravo visi „EPSO-G“ valdymo bendrovės darbuotojai.

10

Finansinés ataskaitos

10

Finansinės ataskaitos

Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ		
	2021-12-31	2021-12-31	2021-12-31	2020-12-31	
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	6	9 754	11 135	66	5
Materialusis turtas	7	603 103	574 227	7	12
Naudojimo teise valdomas turtas	8	11 127	9 829	213	307
Investicijos į dukterines, asocijuotas įmones	9	-	-	323 566	321 192
Atidėto pelno mokesčio turtas	27	27 018	20 861	479	414
Po vienerių metų gautinos sumos	12	4	105	-	-
Perkrovų valdymo įplaukų likučio ilgalaikė dalis	24	-	18 041	-	-
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	10	781	1 089	-	-
		651 787	635 287	324 331	321 930
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	11	18 997	5 191	-	-
Išankstiniai apmokėjimai ir sutarčių turtas		3 712	3 431	132	132
Prekybos gautinos sumos	12	74 674	32 460	50	50
Kitos gautinos sumos	13	106 767	83 315	27 663	27 663
Kitas finansinis turtas	14	65 385	-	-	-
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	15	41 284	22 735	-	-
		310 819	152 245	48 531	31 207
TURTO IŠ VISO		962 606	787 532	372 862	353 137

	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Įstatinis kapitalas	16	22 483	22 483	22 483	22 483
Perkainojimo rezervas	17	310	475	-	-
Privalomasis rezervas	18	16 500	16 522	2 248	2 248
Kiti rezervai	18	59 546	22 616	50	50
Nepaskirstytasis pelnas		160 775	160 232	168 002	155 446
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		259 714	222 259	192 783	180 227
Nekontroliuojanti dalis		11 884	10 805	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		271 598	233 064	192 783	180 227
Įsipareigojimai					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikės paskolos	21	142 843	167 242	-	-
Kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	22	-	134 128	-	134 128
Nuomos įsipareigojimai	23	9 028	7 641	136	219
Perkrovų valdymo įplaukas	24	88 267	55 659	-	-
Atidėjiniai	25	1 877	5 313	-	-
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	26	3 584	3 029	-	-
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		245 599	373 012	136	134 347
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	21	24 399	26 959	-	2 560
Trumpalaikės paskolos	21	-	20 019	94 652	20 653
Kitų finansinių įsipareigojimų einamųjų metų dalis	22	84 128	14 481	84 128	14 481
Nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	23	1 395	1 523	83	90
Prekybos skolos	28	75 433	36 118	284	81
Gauti išankstiniai apmokėjimai	29	57 867	14 891	-	-
Pelno mokestžio įsipareigojimas	27	2 265	5 007	-	-
Perkrovų valdymo lėšų einamųjų metų dalis	24	20 820			
Atidėjiniai	25	3 795	885	-	-
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	30	175 307	61 573	796	692
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		445 409	181 456	179 943	38 563
Įsipareigojimų iš viso		691 008	554 468	180 079	172 910
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		962 606	787 532	372 862	353 137

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2021 m.	2020 m. pergrupuota	2021 m.	2020 m. pergrupuota
PAJAMOS					
Pajamos	31	358 638	268 950	493	296
Kitos pajamos	32	3 965	1 570	-	-
Dividendų pajamos ir asocijuotų įmonių perleidimo pelnas	33	307	1 726	16 129	4 093
PAJAMŲ, KITŲ PAJAMŲ IR PELNO IŠ VISO		362 910	272 246	16 622	4 389
VEIKLOS SĄNAUDOS					
Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos pirkimo sąnaudos		(91 007)	(29 688)	-	-
Elektros energijos sisteminių paslaugų sąnaudos		(61 860)	(81 741)	-	-
Elektros energijos technologinių reikmių sąnaudos		(40 165)	(15 190)	-	-
Gamtinių dujų sistemos balansavimo sąnaudos		(8 914)	(5 162)	-	-
Gamtinių dujų technologinių reikmių sąnaudos		(2 354)	(1 183)	-	-
Nusidėvėjimas ir amortizacija	6,7,8	(34 765)	(32 705)	(103)	(92)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(35 423)	(30 400)	(2 408)	(1 769)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(6 469)	(6 890)	-	-
Mokesčiai ir privalomieji mokėjimai		(6 559)	(5 957)	-	-
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(3 966)	(3 483)	(75)	(35)
Transporto sąnaudos		(3 021)	(2 317)	(31)	(37)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos		(154)	(615)	-	-
Kito turto nurašymo (atstatymo) sąnaudos		45	(65)	-	-
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo sąnaudos		(17)	(233)	-	-
Atsargų nurašymai, gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai, investicijų vertės sumažėjimas		(255)	(471)	-	-
Kitos sąnaudos		(23 226)	(13 959)	(673)	(522)
VEIKLOS SĄNAUDŲ IŠ VISO		(318 110)	(230 058)	(3 290)	(2 455)
Veiklos pelnas		44 800	42 188	13 332	1 934
Finansinė veikla					
Palūkanų pajamos		44	125	170	189
Palūkanų sąnaudos		(1 748)	(2 129)	(613)	(831)
FINANSINĖ VEIKLOS SĄNAUDOS GRYNAJA VERTE		(1 704)	(2 004)	(443)	(642)

PELNAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		43 096	40 183	12 889	1 292
Pelno mokestis					
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	27	(9 814)	(9 642)	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	27	6 536	9 544	445	385
Pelno mokesčio iš viso		(3 278)	(98)	445	385
GRYNASIS PELNAS		39 818	40 085	13 334	1 677
KITOS BENDROSIOJOS PAJAMOS, KURIOS NEBUS PERKELTOS Į PELNĄ (NUOSTOLIUS) ATEITYJE					
Nuostolis dėl ilgalaikio finansinio turto perkainojimo	17,18	-	(61)	-	-
Kito turto nurašymo (atstatymo) sąnaudos		45	(65)	-	-
KITOS BENDROSIOJOS PAJAMOS, KURIOS NEBUS PERKELTOS Į PELNĄ (NUOSTOLIUS) ATEITYJE, IŠ VISO		-	(52)	-	-
LAIKOTARPIO BENDROSIOJOS PAJAMOS, IŠ VISO		39 818	40 033	13 334	1 677
GRYNASIS PELNAS PRISKIRTINI:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		38 326	38 850	13 334	1 677
Nekontroliuojančiai daliai		1 492	1 235	-	-
		39 818	40 085	13 334	1 677
BENDROSIOJOS PAJAMOS PRISKIRTINOS:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		38 326	38 800	13 334	1 677
Nekontroliuojančiai daliai		1 492	1 233	-	-
		39 818	40 033	13 334	1 677

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Grupė	Pastabos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams								
		Išstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Tarpinė suma	Nekontroliuojanti dalis	Iš viso
Likutis 2020 m. sausio 1 d.		22 483	475	51	16 522	22 572	122 131	184 234	9 727	193 961
BENDROSIOS PAJAMOS										
Ilgalaikio materialaus turto perkainojimas				(51)				(51)	(1)	(52)
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas		-	-	(51)	-	-	-	(51)	(1)	(52)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	-	-	-	-	38 850	38 850	1 235	40 085
Grynasis pelnas už metus		-	-	(51)	-	-	38 850	38 850	1 235	40 085
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	324	(588)	-	-	10 937	10 673	443	11 116
Pervesta į rezervus		-	-	-	-	44	(44)	-	-	-
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos			(69)				69	-	-	-
Dividendai	19,33	-	-	-	-	-	(773)	(773)	(156)	(928)
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.		22 483	406	-	16 522	22 616	160 232	222 259	10 805	233 064
Likutis 2021 m. sausio 1 d.		22 483	406	51	16 522	22 616	160 232	222 259	10 805	233 064
BENDROSIOS PAJAMOS										
Grynasis pelnas už metus		-	-	-	-	-	38 326	38 326	1 492	39 818
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	-	-	-	-	38 326	38 326	1 492	39 818
Grynasis pelnas už metus		-	-	-	-	-	38 850	38 850	1 235	40 085
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	-	(51)	-	-	38 850	38 799	1 234	40 033
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	17	-	(96)	-	-	-	96	-	-	-
Pervesta į rezervus		-	-	-	78	36 930	(37 008)	-	-	-
Dividendai	19,33	-	-	-	-	-	(777)	(777)	(413)	(1 190)
Kiti nuosavybės pokyčiai							(94)	(94)	-	(94)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.		22 483	310	-	16 600	59 546	160 775	259 714	11 884	271 598

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Bendrovė		Jstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2020 m. sausio 1 d.		22 483	2 248	50	154 542	179 323
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	1 677	1 677
Dividendai		19,33 -	-	-	(773)	(773)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.		22 483	2 248	50	155 446	180 227
Likutis 2021 m. sausio 1 d.		22 483	2 248	50	155 446	180 227
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	13 334	13 334
Dividendai		19,33 -	-	-	(777)	(777)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.		22 483	2 248	50	168 002	192 783

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2021 M.	2020 M.	2021 M.	2020 M.
PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI					
Grynasis pelnas (nuostoliai)					
		40 085	40 085	13 334	1 677
NEPILNINIŲ SĄNAUDŲ (PAJAMŲ) ATSTATYMAS					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos					
	6,7,8	34 765	32 705	103	92
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas/vertės sumažėjimas					
	7,17	17	233	-	-
Gautinų sumų vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)					
		(79)	(248)	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos					
	27	3 278	98	(445)	(385)
Dotacijos pripažintos kaip pajamų korekcija					
		(144)	-	-	-
Finansinio turto vertės sumažėjimas					
		213	719	-	-
Nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perdavimo/nurašymo					
		154	460	-	-
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
Palūkanų pajamos					
		(44)	(100)	(170)	(189)
Palūkanų sąnaudos					
		1 748	2 038	613	831
Dividendų pajamos					
		(307)	(895)	(16 129)	(4 093)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)					
		-	(765)	-	-
APYVARTINIO KAPITALO PASIKEITIMAI					
Pirkėjų įsiskolinimo (padidėjimas) sumažėjimas					
		(35 973)	(8 713)	(64)	(12)
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas					
		(29 526)	23 483	(211)	(60)
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas					
		(15 137)	(2 738)	(78)	(51)
Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)					
		36 557	2 897	241	(38)
Kitų mokėtinų sumų, dotacijų, ateinančių laikotarpių pajamų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)					
		166 370	(48 969)	104	267
Kito finansinio turto pasikeitimas					
		(24 637)	(2 394)	-	-
(Sumokėtas) gautas pelno mokestis					
		(12 669)	(5 749)	380	385
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai					
		164 404	32 147	(2 322)	(1 500)

Pasta- bos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 M.	2020 M.	2021 M.	2020 M.
INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI				
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	(114 633)	(137 967)	(65)	(7)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas	251	438	-	-
Dukterinių įmonių (įsigijimas) / perleidimas	-	1 652	(2 375)	-
(Suteiktos) / susigrąžintos paskolos	-	-	16 535	(20 020)
Gautos dotacijos	20 57 548	26 964	-	-
Gautos perkrovų valdymo įplaukos	10 44 505	30 748	-	-
Gautos palūkanos	28	96	170	189
Gauti dividendai	307	895	16 129	4 093
Kiti investicinės veiklos srutai	-	46	-	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srutai	(11 994)	(77 128)	30 394	(15 745)
FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI				
Gautos paskolos	21 -	60 000	94 017	-
Sugrąžintos paskolos	21 (26 959)	(30 404)	(2 560)	(2 560)
Nuomos mokėjimai	23 (1 694)	(1 559)	(90)	(81)
Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)/trumpalaikės paskolos	(20 019)	20 019	(20 019)	20 654
Sumokėtos palūkanos	(1 939)	(2 467)	(656)	(1 014)
Išmokėti dividendai	(1 147)	(962)	(777)	(773)
Kiti finansinės veiklos pinigų srutai	21,22 (64 481)	(8 003)	(64 481)	(7 965)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srutai	(116 239)	36 624	5 434	8 261
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)				
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	15 5 113	13 470	3 362	12 346
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	15 41 284	5 113	36 868	3 362

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

1. Bendroji informacija

UAB „EPSO-G“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje įregistruota uždaroji akcinė bendrovė. Buveinės adresas – Gedimino pr. 20, LT- 01103, Vilnius, Lietuva. Bendrovė yra ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, 2012 m. liepos 25 d. įregistruotas Juridinių asmenų registre, įmonės kodas 302826889.

EPSO-G yra patronuojanti bendrovė, atsakinga už grupės įmonių veiklą užtikrinant nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei užtikrinant šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą; taip pat prekybos organizavimą gamtinių dujų ir biokuro biržose; bei įrengimą ir valdymą elektros energijos kaupiklių, veikiančių kaip pirminis rezervas ir užtikrinančių patikimą, stabilų ir vartotojų interesus atitinkantį Lietuvos elektros energetikos sistemos darbą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2021 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Bendrovę paskyrė vykdytoju ypatingos valstybinės svarbos

projekte - fizinio barjero įrengimo pasienyje su Baltarusija (toliau – Projektas). Bendrovė, atlikdama vykdytojo funkcijas, patiria projekto administravimo išlaidas, kurias kompensuoja projekto užsakovas – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Bendrovės ir Grupės iki 2021 m. gruodžio 31 d. atliktų darbų ir suteiktų paslaugų (patirtų išlaidų) apimtys nurodytos 34-oje pastaboje.

EPSO-G teikia valdymo paslaugas dukterinėms ir paskesnio lygio dukterinėms bendrovėms. Teikiamos valdymo paslaugos yra orientuotos į EPSO-G grupės įmonių veiklos efektyvumo didinimą, išteklių panaudojimo optimizavimą ir vieningų veiklos standartų diegimą. Šios paslaugos teikiamos pagal viešojo pirkimo būdu sudarytas sutartis.

2021 ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 22 482 695 Eur. Įstatinis kapitalas 2021 ir 2020 m. gruodžio 31 d. buvo padalintas į 0,29 Eur nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Bendrovės akcininkas	2021 m. gruodžio 31 d.		2020 m. gruodžio 31 d.	
	Akcinis kapitalas (€)	%	Akcinis kapitalas (€)	%
Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos	22 482 695	100	22 482 695	100

B Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2022 m. balandžio 15 d. Bendrovės akcininkas turi įstatymine teise nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų ir reikalauti, kad vadovybė parengtų naujas finansines ataskaitas.

2021 m. gruodžio 31 d. EPSO-G grupėje dirbo 1 278 darbuotojai (2020 m. gruodžio 31 d. – 1 081 darbuotojas), Bendrovėje – 74 darbuotojai (2020 m. gruodžio 31 d. – 32 darbuotojai).

EPSO-G grupę (toliau – Grupė) sudaro Bendrovė, žemiau nurodytos tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamos dukterinės, asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės:

ĮMONĖ	ĮMONĖS BUVEINĖS ADRESAS	NUOSAVYBĖS DALIS (%)		PAGRINDINĖ VEIKLA
		2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	
Dukterinės įmonės				
LITGRID AB	Karlo Gustavo Emilio Manerheimo g. 8, Vilnius, Lietuva	97,5		Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius
AB „Amber Grid“	Laisvės pr. 10, Vilnius, Lietuva	96,6		Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius
BALTPPOOL UAB	Žalgirio g. 90, Vilnius, Lietuva	67,0		Prekybos energijos ištekliais (biokuro produktais) biržoje operatorius, VIAP lėšų administratorius
UAB „TETAS“	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	100	100	Transformatorinių pastočių, skirstymo punktu, elektros linijų projektavimo, statybos, rekonstrukcijos ir techninės priežiūros paslaugos

ĮMONĖ	ĮMONĖS BUVEINĖS ADRESAS	NUOSAVYBĖS DALIS (%)		PAGRINDINĖ VEIKLA
		2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	
Dukterinės įmonės				
UAB GET Baltic (valdoma per AB „Amber Grid“)	Geležinio Vilko g. 18A, Vilnius, Lietuva	96,6	96,6	Prekybos gamtinių dujų biržoje organiza- vimas
Energy cells, UAB	Gedimino pr. 20, Vilnius	100	-	Elektros energijos kaupimo įrenginių dieg- imas ir valdymas

*2012 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nuo 2013 m. sausio 1 d. Baltpool, UAB buvo paskirtas elektros ener-
getikos sektoriaus viešąjį interesą atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšų administratoriumi.

Grupės investicijas į bendrai valdomas įmones sudarė:

ĮMONĖ	ĮMONĖS BUVEINĖS ADRESAS	GRUPĖS VALDOMŲ AKCIJŲ DALIS (PROC.)		PAGRINDINĖ VEIKLA
		2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	-	50	Likviduota

2019 m. birželio 19 d. Lenkijos ir Lietuvos perdavimo sistemos operatoriai „Polskie Sieci Elektroenergetyczne“ ir „Litgrid“, vieninteliai dukterinės įmonės „LitPol Link“ akcininkai, kuriems priklauso po 50 proc. įmonės akcijų, priėmė sprendimą likviduoti įmonę. 2020 m. spalio 15 d. buvo gauta Grupeje priklausanti piniginių lėšų dalis, kuri sudarė 45,6 tūkst. Eur. 2021 m. kovo 10 d. „LitPol Link“ Sp.z.o.o. buvo likviduota.

2020 m. liepos 7 d. Grupės bendrovė LITGRID AB kartu su „UAB „Ignitis grupė“ užbaigė sandorį pagal akcijų pirkimo-pardavimo sutartį dėl UAB „Duomenų logistikos centras“ akcijų pardavimo. Pagal sutartį, Grupė pardavė 20,36 proc., o Ignitis grupė – 79,64 proc. DLC akcijų. Pardavusi turimas akcijas, Grupė 2020 m. liepos 7 d. gavo 1 652 tūkst. Eur. Akcijų pardavimo pelnas 831 tūkst. Eur opskaityta Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Investicijos į dukterines įmones detaliau aprašytos 9 poskylyje.

Bendrovė 2021-01-26 įsteigė 100 proc. valdomą dukterinę bendrovę „Energy cells“, UAB. Naujai įsteigtos bendrovės funkcija yra įdiegti energijos kaupimo įrenginius, kurių bendra suminė galia ir talpa sieks mažiausiai 200 megavatų. Energijos kaupimo įrenginiai bus pirminiu rezervu užtikrinant patikimą, stabilų ir vartotojų interesus atitinkantį Lietuvos elektros energetikos sistemos darbą iki sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais o ateityje – sparčiai augančių atsinaujinančių energijos šaltinių integracijai į esamą elektros perdavimo sistemą.

1. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Grupės ir Bendrovės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.:

1.1 Rengimo pagrindas

Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas.

Finansinės ataskaitos yra pateiktos tūkstančiais eurų, jei nurodyta kitaip.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS, jų pakeitimus ir TFAAK:

„Su COVID-19 susijusios nuomos nuolaidos“ - 16-ojo TFAS pataisos (paskelbtos 2020 m. gegužės 28 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau. 2021 m. kovo 31 d. paskelbta pataisa buvo pratęsta šios praktinės priemonės (išimties) galiojimo data nuo 2021 m. birželio 30 d. iki 2022 m. birželio 30 d.). Pataisomis nuomininkams (tačiau ne nuomotojams) suteikiama lengvata, numatanti neprivalomą išimtį, leidžiančią nevertinti, ar su COVID-19 susijusi nuomos nuolaida yra nuomos pakeitimas. Nuomininkai gali pasirinkti nuomos nuolaidas apskaityti taip pat, kaip jas apskaitytų taikydami šį standartą, jeigu nuolaidos nebūtų laikomos nuomos pakeitimais. Dėl to daugeliu atveju nuolaida bus apskaitoma kaip kintamo dydžio nuomos mokestis. Ši praktinė priemonė taikoma tik nuomos nuolaidoms, kurios yra tiesioginė COVID-19 pandemijos pasekmė, ir tik jei įvykdomos visos šios sąlygos: (i) dėl nuomos mokesčių pasikeitimo patikslintas atlygis už nuomą yra iš esmės toks pats kaip atlygis už nuomą prieš pat pasikeitimą arba už jį mažesnis; (ii) bet koks nuomos mokesčių sumažinimas turi įtakos tik mokesčiams, kurie iš pradžių turėjo būti sumokėti 2021 m. birželio 30 d. arba anksčiau; (iii) kitos nuomos sąlygos iš esmės nekeičiamos. Jei nuomininkas pasirinktų taikyti praktinę priemonę nuomai, jis turėtų taikyti praktinę priemonę nuosekliai visoms panašių požymių turinčioms nuomos sutartims panašiomis aplinkybėmis. Grupės ir Bendrovės vertinimu, šie pakeitimai neturi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Grupei ir Bendrovei su COVID-19 susijusios nuolaidos netaikomos.

„Palūkanų normų lyginamųjų indeksų reforma“ - 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šias pataisas paskatino palūkanų normų lyginamųjų indeksų, tokių kaip LIBOR ir kitų tarpbankinių palūkanų normų (toliau – TPN), pakeitimą alternatyvia lyginamąja norma. 2-ojo etapo pataisose aptariami klausimai, kylantys dėl reformų įgyvendinimo, įskaitant vieno lyginamojo indekso pakeitimą alternatyvia lyginamąja norma.

TPN reforma neturėjo įtakos Bendrovei ir Grupei, nes visos jos gautos ir numatomos gauti paskolos bei finansiniai įsipareigojimai, kuriems skaičiuojamas palūkanas, yra arba susietos su EURIBOR. Dėl šios priežasties nebuvo poreikio pereiti prie alternatyvių lyginamųjų palūkanų normų. EURIBOR nustatymo būdo pasikeitimas (t. y. perėjimas nuo kotiruojamomis kainomis pagrįstos metodologijos prie sandoriais pagrįstos metodologijos) neturėjo įtakos taikomoms palūkanų normoms, kadangi visoms su EURIBOR susietoms paskoloms taikomas 12 mėn. EURIBOR. Grupės ir Bendrovės vertinimu, šie pakeitimai neturi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

b) Standartai, pataisos ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungoje, tačiau dar neįsigalioję, kurių Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko:

Tokių pataisų nebuvo.

c) Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje, kurių Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko:

„Įplaukos iki naudojimo pagal numatytą paskirtį“, „Nuostolingo sutartys - sutarties įvykdymo išlaidos“, „Nuoroda į Konceptualiuosius pagrindus“ – siauras apimties 16-ojo TAS, 37-ojo TAS ir 3-ojo TFAS pataisos ir 2018-2020 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai – 1-ojo TFAS, 9-ojo TFAS, 16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos (paskelbtos 2020 m. gegužės 14 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau).

- Pagal 16-ojo TAS pataisą ūkio subjektui draudžiama iš ilgalaikio materialiojo turto savikainos atimti įplaukas, gautas pardavus pagamintą turtą tol, kol ūkio subjektas rengia turtą jo naudojimui pagal numatytą paskirtį. Tokio turto pardavimo įplaukas, taip pat jo pagaminimo išlaidos, dabar pripažįstamos pelne arba nuostoliuose. Ūkio subjektas taikys 2-ojį TAS tokio turto savikainai nustatyti. Savikaina neapims testuojamo turto nusidėvėjimo, nes jis dar nėra parengtas naudojimui pagal numatytą paskirtį. 16-ojo TAS pataisa taip pat patikslinama, kad ūkio subjektas „testuoja, ar turtas tinkamai veikia“, kai jis vertina turto techninius ir fizinius rodiklius. Su turtu susiję finansiniai rodikliai nėra svarbūs šiam vertinimui. Todėl turtas gali veikti pagal vadovybės numatytą paskirtį ir jam skaičiuojamas nusidėvėjimas dar jam nepasiekus vadovybės numatytų veiklos rodiklių.
- 37-ojo pataisa patikslinama „sutarties vykdymo išlaidų“ reikšmė. Pataisa paaiškina, kad tiesiogiai su sutarties vykdymu susijusios išlaidos apima papildomas sutarties vykdymo išlaidas; ir kaip yra priskiriamos kitos išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutarties vykdymu. Pataisa taip pat patikslinama, kad prieš suformuodamas atskirą atidėjinį nuostolingai sutarčiai, ūkio subjektas pripažįsta bet kokį vykdant sutartį panaudoto turto, o ne tai sutarčiai priskir-

to turto, vertės sumažėjimo nuostolį.

- 3-iasis TFAS buvo pakeistas taip, kad jame būtų daroma nuoroda į 2018 m. Konceptualiuosius finansinės atskaitomybės pagrindus, siekiant nustatyti, kas sudaro turtą ar įsipareigojimą verslo jungimo metu. Taip pat buvo patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas įsigijimo dieną neturėtų pripažinti neapibrėžtojo turto, kaip apibrėžta 37-ojame TAS.
- 9-ojo TFAS pataisa nustatoma, kokie mokesčiai turėtų būti įtraukti į 10 % testą dėl finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimo. Išlaidos arba mokesčiai galėtų būti mokami trečiosioms šalims arba skolintojui. Remiantis pataisa išlaidos arba mokesčiai trečiosioms šalims nebus įtraukiami į 10 % testą.
- Prie 16-ojo TFAS pateiktas 13 pavyzdys buvo pakeistas, kad būtų panaikintas pavyzdys dėl nuomotojo atliekamų mokėjimų, susijusių su nuomajamo turto pagerinimais. Pataisos tikslas – panaikinti bet kokį galimą neaiškumą, susijusį su nuomos paskatų apskaita.
- 1-ojame TFAS numatyta išimtis, kurią leidžiama taikyti, jei gu patronuojamoji įmonė pradeda taikyti TFAS vėliau nei jos patronuojančioji įmonė.
- Panaikintas reikalavimas ūkio subjektams atliekant tikrosios vertės vertinimą neįtraukti pinigų srautų mokesčiams mokėti pagal 41-ojį TAS. Ši pataisa priimta siekiant suderinamumo su standarto reikalavimu diskontuoti pinigų srautus po apmokestinimo.

Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.

„Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.“

c) Standartai, aiškinimai ir jų pataisai, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje, kurių Bendrovė nepraėjo taikyti anksčiau laiko:

„Reguliuojamos atidėjinių sąskaitos“ - 14-asis TFAS (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau. Standarto įsigaliojimas atidėtas, kol bus parengta galutinė jo redakcija). Šiuo standartu bus leidžiama pirmą kartą TFAS taikantiems ūkio subjektams sumas, susijusias su tarifo reguliavimu, pripažinti pagal jų taikytus pagal anksčiau jų taikytus BAP reikalavimus tuomet, kai pradėdami taikyti TFAS. Tačiau siekiant, kad būtų galima lengviau palyginti su ūkio subjektais, kurie jau taiko TFAS ir nepripažįsta tokių sumų, šiuo standartu reikalaujama, kad tarifo reguliavimo įtaka būtų pateikiama atskirai nuo kitų straipsnių. Ūkio subjektas, kuris jau rengia ataskaitas pagal TFAS, negali taikyti šios standarto nuostatos, t. y. tarifo reguliavimo įtaką turi pateikti atskirai nuo kitų straipsnių.

Grupė ir Bendrovei neaktualios šio standarto naujos nuostatos, nes perėjimas prie TFAS įvykęs ankstesniais laikotarpiais.

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ - 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisai (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems data, kurią nustatys TASV, arba vėliau). Šiose pataisose aptariamas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Šių pataisų esmė, kad visa sandorio suma pripažįstama pelnu ar nuostoliu tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstama iš dalies tuomet, kai sandoris apima turto pardavimą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei.

Grupės ir Bendrovės vertinimu, šios pataisos neturės reikšmingos įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

„Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams arba ilgalaikiams“ - 1-ojo TAS pataisai (paskelbtos 2020 m. sausio 23 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šiomis siauros apimties pataisomis patikslinama, kad įsipareigojimai skirstomi į trumpalaikius arba ilgalaikius, atsižvelgiant į teises, kurias egzistuoja ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimai yra ilgalaikiai, jeigu ūkio subjektas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turi esminę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne mažiau nei 12 mėnesių. Gairėse nebereikalaujama, kad ši teisė būtų besąlyginė. Vadovybės lūkesčiai, susiję su tuo, ar ji vėliau pasinaudos teise atidėti įsipareigojimo įvykdymą, neturi įtakos įsipareigojimų klasifikavimui. Teisė atidėti įsipareigojimo įvykdymą egzistuoja tik tuomet, jeigu ūkio subjektas atitinka visas atitinkamas sąlygas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimas priskiriamas trumpalaikiam, jeigu sąlyga pažeidžiama finansinių ataskaitų parengimo datą arba iki šios datos, net jeigu iš paskolos davėjo po ataskaitinio laikotarpio pabaigos gaunamas tokios sąlygos

atsisakymas. Priešingu atveju, paskola klasifikuojama kaip ilgalaikė, jeigu paskolos sąlyga pažeidžiama tik po ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Be to, pataisomis patikslinami skolos, kurią bendrovė gali apmokėti konvertuodama ją į nuosavą kapitalą, klasifikavimo reikalavimai. „Apmokėjimas“ apibrėžiamas kaip įsipareigojimo išnykimas atsiskaičius pinigais, kitais ekonomine naudą teikiančiais ištekliais arba ūkio subjektui priklausančiomis nuosavybės priemonėmis. Numatyta išimtis konvertuojamoms priemonėms, kurios gali būti konvertuojamos į nuosavą kapitalą, tačiau tik toms priemonėms, kuomet konvertavimo pasirinkimo sandoris klasifikuojamas kaip nuosavybės priemonė kaip atskiras sudėtinės finansinės priemonės komponentas.

„Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams arba ilgalaikiams, įsigaliojimo datos atidėjimas“ - 1-ojo TAS pataisai (paskelbtos 2020 m. liepos 15 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau). 1-ojo TAS pataisai „Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams arba ilgalaikiams“ buvo paskelbta 2020 m. sausio mėn., o jos pirminė įsigaliojimo data buvo 2022 m. sausio 1 d. Tačiau, reaguojant į Covid-19 pandemiją, įsigaliojimo data buvo atidėta vieneriems metams, siekiant įmonėms suteikti daugiau laiko įgyvendinti pakeistose gairėse numatytus klasifikavimo pasikeitimus.

Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Apskaitos politikos atskleidimas“ - 1-ojo TAS ir 2-osios TFAS taikymo praktikoje rekomendacijos pataisai (paskelbtos 2021 m. vasario 12 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau). 1-ojo TAS pataisomis reikalaujama, kad įmonės atskleistų reikšmingą apskaitos politikos informaciją, o ne svarbius apskaitos politikos principus. Pataisoje pateikta reikšmingos apskaitos politikos informacijos apibrėžtis. Pataisoje taip pat išaiškinta, kad apskaitos politikos informacija laikoma reikšminga, jeigu be jos finansinių ataskaitų naudotojai negalėtų suprasti kitos finansinėse ataskaitose atskleistos reikšmingos informacijos. Pataisoje pateikti apskaitos politikos informacijos, kuri tikėtina, kad bus laikoma reikšminga ūkio subjekto finansinėms ataskaitoms, pavyzdžiai. Be to, 1-ojo TAS pataisose išaiškinta, kad nebūtina atskleisti nereikšmingos apskaitos politikos informacijos. Tačiau, jeigu ji atskleidžiama, ji neturėtų užgožti reikšmingos apskaitos politikos informacijos. Kartu su šia pataisa buvo atlikta 2-osios TFAS taikymo praktikoje rekomendacijos „Priimami sprendimai dėl reikšmingumo“ pataisa, kurioje pateiktos gairės, kaip taikyti reikšmingumo koncepciją apskaitos politikos atskleidimams.

Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Apskaitinių įverčių apibrėžimas“ - 8-ojo TAS pataisos (paskelbtos 2021 m. vasario 12 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau). 8-ojo TAS pataisose išaiškinta, kaip įmonės turėtų atskirti apskaitos politikos pakeitimus nuo apskaitinių įverčių pakeitimų.

Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

Atidėtasis pelno mokestis, susijęs su iš vieno sandorio kylančiu turtu ir įsipareigojimais – 12-ojo TAS pataisos (paskelbtos 2021 m. gegužės 7 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau). 12-ojo TAS pataisose nurodyta, kaip apskaityti atidėtąjį pelno mokestį nuo tokių sandorių kaip nuoma ir eksploataavimo nutraukimo įsipareigojimai.

Konsolidavimo principai

Dukterinės įmonės

Tai įmonės, kuriose Bendrovė turi galią valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama (t.y. turi galiojančių teisių, kurios jai šiuo metu suteikia galimybę vadovauti svarbiai veiklai), gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama ir gali naudotis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama, kad paveiktų investuotojo grąžos dydį.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima EPSO-G ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį atskaitinį laikotarpį kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir ne-realizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

Verslo jungimai

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendro pavaldumo įmonių, nėra taikomas 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“. Verslo jungimo sandoriai tarp bendro pavaldumo ūkio subjektų yra apskaityti taikant dalyvavimo (kontrolės) sujungimo (angl. pooling of interest) (kitaiip: buvusių apskaitinių verčių) metodą. Grupė nepripažįsta turto bei įsipareigojimų jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, o apjungia įsigytą turtą bei įsipareigojimus balansinėmis vertėmis. Prestižas neatsiranda, o skirtumas tarp sumokėto atlygio ar perleisto grynojo turto apskaitinės vertės bei gauto atlygio ar įsigyto grynojo turto apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

Kitiems verslo jungimams apskaityti yra taikomas įsigijimo metodas. Įsigijimo savikaina yra tikroji vertė, kurią sudaro mainais suteikto turto, išleistų nuosavybės priemonių, gautų ar prisimintų įsipareigojimų tikroji vertė mainų dieną. Nuosavybės prie-

esant nurodytoms aplinkybėms, ūkio subjektams leidžiama nepripažinti atidėtojo pelno mokesčio tuomet, kai jie pripažįsta turtą ar įsipareigojimus pirmą kartą. Anksčiau egzistavo tam tikras neaiškumas dėl to, ar išimtis taikoma tokiems sandoriams kaip nuoma ir eksploataavimo nutraukimo įsipareigojimai, t. y. sandoriams, kuriems pripažįstamas tiek turtas, tiek įsipareigojimai. Pataisomis patikslinama, kad išimtis nėra taikoma ir kad ūkio subjektai privalo pripažinti atidėtąjį pelno mokestį nuo tokių sandorių. Pataisomis reikalaujama, kad įmonės pripažintų atidėtąjį pelno mokestį nuo sandorių, iš kurių pirminio pripažinimo metu atsiranda vienodos apmokestinamųjų ir įskaitomųjų laikinųjų skirtumų sumos.

Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

monių išleidimui patirtomis išlaidomis mažinama nuosavybė; skolos priemonių išleidimui patirtomis išlaidomis ir susijusiomis verslo jungimu, mažinama skolos balansinė vertė; visos kitos su verslo jungimu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai yra patiriamos.

Įsigyjamojoje įmonėje identifikuojamas įsigytas turtas, įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai, atitinkantys 3 TFAS „Verslo jungimai“ pateiktus pripažinimo kriterijus. Jie yra pripažįstami jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną.

Perleisto atlygio ir nekontroliuojančios dalies įsigyjamame ūkio subjekte sumos bei anksčiau turėtos nuosavybės dalies įsigyjamame ūkio subjekte tikrosios vertės perviršis lyginant su įsigyto identifikuojamo grynojo turto tikrąja verte yra pripažįstamas prestižu. Jeigu bendra perleisto atlygio, pripažintos nekontroliuojančios dalies ir anksčiau turėtos nuosavybės dalies suma yra mažesnė už įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto tikrąją vertę (perkant pigiau nei rinkos kaina), skirtumas pripažįstamas tiesiogiai pelne arba nuostoliuose.

Nekontroliuojama dalis įgytoje įmonėje atspindi nuosavybės dalį, nepriklausančią Grupei. Nekontroliuojama dalis vertinama: a) tikrąja verte arba b) nekontroliuojamos dalies procente dalimi įgytosios įmonės grynajame turte. Nekontroliuojama dalis, kuri neatspindi nuosavybės dalies yra vertinama tikrąja verte.

Nuosavybės dalies dukterinėse įmonėse pasikeitimas, neturintis įtakos kontrolės pasikeitimui

Sandoriai su nekontroliuojančios dalies akcininkais, dėl kurių kontrolė neprarandama, apskaitomi kaip sandoriai, kurie pripažįstami nuosavo kapitalo dalyje, t. y. kaip sandoriai su akcininkais. Skirtumas tarp sumokėto atlygio tikrosios vertės ir įsigytos dukterinės įmonės atitinkamos grynojo turto dalies balansinės vertės apskaitomas nuosavame kapitale. Vykdamas perleidimo nekontroliuojančiai daliai sandorius, pelnas ar nuostoliai taip pat apskaitomi nuosavo kapitalo dalyje.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė ar Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimant ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc.

Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą investicija į asocijuotą ir bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama po įsigijimo datos įvykiais Grupės grynojo turto asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokį investicijų vertės sumažėjimą.

Grūpei tenkanti įsigytais asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje, o Grūpei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Prestižas, susijęs su investicijomis į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones, yra įtraukiamas į investicijos balansinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis.

Asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje ar bendrai valdomoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje.

1.2. Investicijos į dukterines, asocijuotas ir bendrai valdomas įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

1.3. Parduoti laikomas turtas ir nutraukta veikla

Ilgalaikį turtą ir perleidžiamo turto grupes Grupė klasifikuoja kaip skirtas parduoti, jei jų balansinė vertė bus atgaunama daugiausiai iš pardavimo, o ne toliau jį naudojant. Toks ilgalaikis turtas ir perleidžiamo turto grupės, klasifikuojamos kaip laikomos parduoti, yra įvertinamos mažesne iš jų balansinės vertės ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas.

Klasifikavimo į skirtą parduoti turtą kriterijai laikomi įgyvendintais tik tada, kai labai tikėtina, kad pardavimas įvyks, o turtas ar perleidžiamo turto grupė gali būti nedelsiant parduota esamos būklės. Pardavimui įvykdyti reikalingi veiksmai turėtų parodyti, kad nėra tikėtina, jog pardavimas gali būti nutrauktas. Vadovybė turi būti įsipareigojusi atlikti tikėtiną pardavimą per vienerius metus nuo perkėlimo datos. Turtas ir įsipareigojimai, klasifikuojami kaip skirti parduoti, pateikiami finansinės būklės ataskaitoje atskirai kaip trumpalaikiai straipsniai.

1.4. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai bei nematerialusis turtas

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai

Visas ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo, pripažintų dotacijų bei vertės sumažėjimo suma.

Tikroji vertė nustatoma kiekvienam piniginių srautą generuojančiam vienetui (elektros ir dujų perdavimo tinklai) taikant diskontuotų srautų metodą; turto vertės sumažėjimo nuostolis kaip skirtumas tarp turto tikrosios ir balansinės vertės alokuojamas visiems piniginių srautą generuojančio vieneto atskiriems turto vienetams proporcingai jų balansinei vertei.

Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą bet koks su šiuo turto susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Į ilgalaikio materialiojo turto savikainą įtraukiamos tikslinių ir bendrųjų paskolų palūkanos ir kitos skolinimosi išlaidos (banko administravimo mokesčiai ir pan.), jeigu jos yra tiesiogiai priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui. Ilgo parengimo turtu traktuojamas toks turtas, kuris vystomas pagal projektą, kurio vertė ne mažesnė nei 1 mln. eurų ir kurio parengimas naudojimui ar pardavimui trunka ne trumpiau kaip 12 mėnesių. Skolinimosi išlaidos, kurios priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Skolinimosi išlaidos pradamos kapitalizuoti tada, kai patiriamos išlaidos ilgo parengimo turtui pasigaminti arba įsigyti (sumokamas avansas arba apmokami darbai pagal pasirašytą aktą apie atliktus darbus ir jų vertę) ir baigiamos kapitalizuoti, kai iš esmės baigta visa veikla, būtina ilgo parengimo turtui parengti

numatomam naudojimui ar pardavimui (pasirašomas statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas). Nustatant kapitalizuoti tinkamą skolinimosi išlaidų sumą, išlaidoms, patirtoms įsigyjant ilgo parengimo turtą, taikoma kapitalizacijos norma.

Kintamieji mokėjimai, kurie priklauso nuo ateities veiksmų neapskaitomi ilgalaikio materialaus turto savikainoje ir įsipaieigojimuose, kai turtas yra parengtas naudojimui vadovybės numatytu būdu. Kintamieji mokėjimai kapitalizuojami ilgalaikio materialaus turto savikainoje sumokėjimo momentu.

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą klasifikuojami kaip ilgalaikis turtas, nes naudojami ilgalaikėje veikloje ir atvaizduojami nebaigtos statybos balanso straipsnyje.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis materialusis turtas registruojamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, įsigijimo vertę sumažinant tam turtui įsigyti gautomis/gautinomis dotacijomis. Dotacijoms priskiriama ES paramos fondų lėšos, perkrovų valdymo įplaukų dalis, skirta investicijoms finansuoti, gamintojų prijungimo prie perdavimo tinklo bei užsakovų inicijuotų perdavimo tinklo įrenginių perkėlimo/rekonstravimo darbų patirtų išlaidų įmokos.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turto susijusių ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokia yra.

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę, nebaigtą statybą ir įstatyminius servitutus, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienu metu pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo (amortizacijos) metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

ILGALAIKIO MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO GRUPĖS	NAUDINGO TARNAVIMO LAIKOTARPIAI (metais)
Pastatai	20 - 75
Statiniai ir įrenginiai	18 - 70
Mašinos ir įrengimai	5 - 35
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas	3 - 10
Nematerialusis turtas, iš kurio	3 - 4
Įstatyminiai servitutai ir perdavimo tinklo apsaugos zonos	neamortizuojama

Įstatyminių servitutų ir apsaugos zonų naudingas tarnavimo laikotarpis neribotas, nes teisė naudotis apsaugos zonomis servitutiniais pagrindais nėra apribota laike.

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitiniais metais per pelno (nuostolių) straipsnį.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jos galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis per pelno (nuostolių) straipsnį tuo metu, kai jos yra patiriamos.

1.5. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamąji vertė yra didesnė nei tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartinės rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamąji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl

vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

Nematerialiam turtui, kurio naudingas tarnavimo laikas yra neapibrėžtas, Grupė ir Bendrovė kasmet įvertina atsiperkamąją vertę, kad būtų galima įvertinti šio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

1.6. Naudojimo teise valdomas turtas

Naudojimo teise valdomas turtas yra turtas, kurį Grupė ir Bendrovė turi teisę valdyti nuomos laikotarpiu. Grupė ir Bendrovė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą visų rūšių turto nuomai, įskaitant naudojimo teise valdomo turto nuomai subnuomos atveju, bet išskyrus nematerialiojo turto nuomą, trumpalaikę nuomą ir mažos vertės turto nuomą.

Naudojimo teise valdomo turto pirminis vertinimas

Nuomos pradžios datą Grupė ir Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina įsigijimo savikaina, kurią sudaro: nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo dabartinė vertė, patirtos pirminės tiesioginės su nuomojamu turtu susijusios išlaidos, bet kokie nuomos mokesčiai pradžios datą, atėmus bet kokias nuomos paskatas.

Naudojimo teise valdomo turto vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Grupė ir Bendrovė naudojimo teise valdomam turtui taiko savikainos metodą: turto vertė atitinkamai datai apskaičiuojama kaip skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir sukaupto nusidėvėjimo, bei pakoregavus sumomis dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio vertinimo.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo turto perdavimo naudoti datos (pradžios datos) iki ankstesnės iš šių datų: nuomos laikotarpio pabaigos arba naudingo tarnavimo laikotarpio pabaigos.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimui apskaičiuoti Bendrovė taikė šiuos normatyvus:

Žemė*	99 metai
Pastatai	nuo 2 iki 8 metų
Transporto priemonės	nuo 2 iki 4 metų
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	nuo 2 iki 3 metų

*Grupė žemės nuomos sutartims, sudarytoms ne aukciono būdu su savivaldybėmis taiko portfelio metodą – atitinkamos Grupės įmonės sutarčių rinkinys dėl panašių kriterijų apskaitomas kaip viena sutartis. Nežiūrint į likusį žemės nuomos sutarties terminą, pagal teisės akty reikalavimus sutartys privalo būti tęsiamos, kol žemės sklypuose egzistuoja Grupės įmonių įrenginiai. Vertinant Grupės įmonių infrastruktūros turto generuojamą srautą (turto atsiperkamosios vertės skaičiavimui), prognozuojamas begalinis srautas, nes dėl vykdomų rekonstrukcijos ir remonto darbų turtas gali būti eksploatuojamas ilgiau nei taikomi pirminiai nusidėvėjimo normatyvai. Dėl šios priežasties žemės nuomai taikomas iš esmės begalinis normatyvas, atitinkantis pirminį sutarties terminą – 99 metus.

„Naudojimo teise valdomas turtas yra turtas, kurį Grupė ir Bendrovė turi teisę valdyti nuomos laikotarpiu.“

1.7. Finansinis turtas

Taikant **9 TFAS „Finansinės priemonės“** finansinis turtas yra skirstomas į žemiau nurodytas 3 naujas kategorijas:

- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos siekiant konkrečių verslo tikslų. Taikomajam verslo modeliui neturi įtakos vadovybės ketinimai pavienių priemonių atžvilgiu. Grupė ir Bendrovė gali taikyti daugiau nei vieno verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti.

Finansiniam turtui valdyti taikomas verslo modelis grindžiamas faktais, kuriuos galima matyti iš veiklos, kurią Grupė ir Bendrovė vykdo siekdama verslo modelio tikslų.

Grupė ir Bendrovė pripažįsta finansinį turtą finansinės būklės ataskaitoje tik tada, kai tampa finansinės priemonės sutarties nuostatų šalimi, finansinio turto pirkimas arba pardavimas pripažįstamas arba jo pripažinimas nutraukiamas, taikant apskaitą pagal prekybos datą.

Pirminio pripažinimo metu Grupė ir Bendrovė finansinį turtą vertina tikrąja verte, išskyrus gautinas prekybos sumas, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas. Kai finansinis turtas vertinamas ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, pirminis finansinio turto įvertinimas apima priemonės tikrąją vertę bei sandorio išlaidas, tiesiogiai priskirtinas prie finansinio turto įsigijimo.

Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Grupė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudariusi finansinės priemonės sutarties.

Jeigu pirminio pripažinimo metu finansinio turto tikroji vertė skiriasi nuo sandorio kainos, tuomet skirtumas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita yra tokia:

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota verte

Pinigai ir jų ekvivalentai – Grupės ir Bendrovės sąskaitose bankuose esantys pinigai ir jų ekvivalentai įvairia valiuta, kuriais Grupė ir Bendrovė gali disponuoti be apribojimų. Pinigų ekvivalentams priskiriamos trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios yra lengvai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga.

Grupės išduotos paskolos ir gautinos sumos apskaitomos atsižvelgiant į verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kuriuos gali sudaryti pinigų srautai susiję su pagrindinės skolos dengimu bei palūkanų įplaukais.

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas paskolas ir gautinas sumas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju – paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje apskaitomos įsigijimo savikaina (gautino atlygio tikrąja verte), o vėliau – amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų metodą. Pelnas arba nuostolis pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Grupė ir Bendrovė apskaito finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, taikant verslo modelį, kurio tikslas pasiekiamas renkant sutartyje numatytus pinigų srautus ir parduodant finansinį turtą.

Bendrovė neturi finansinio turto, laikomo prekybai, kuris įsigijamas siekiant artimiausiu laiku jį parduoti, ir šiai kategorijai priskiria tik finansinį turtą, kuris atsiranda iš verslo ar investicijų perleidimo ir yra ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas

Grupė turėjo nuosavybės vertybinius popierius, kuriuos pasirinko klasifikuoti kaip apskaitomus tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas.

Faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu pelno (nuostolių) ataskaitoje paskirstant palūkanų pajamas.

Faktinių palūkanų norma – norma, kurią taikant apskaičiuotas būsimos pinigų įplaukos tikėtiniu finansinio turto galiojimo laikotarpiu, tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios balansinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą, Bendrovė vertina tikėtinius pinigų srautus, atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz., išankstinį mokėjimą, pratesimą, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdama į tikėtinius kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir, kurie yra neatskiriami faktinių palūkanų normos dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtino galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Grupė ir Bendrovė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

Tikėtini kredito nuostoliai

Grupės ir Bendrovės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Grupė ir Bendrovė apskaičiuoja atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriamas nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

Tikėtini kredito nuostoliai rodo svertinį kredito nuostolių vidurkį, nustatytą atsižvelgiant į atitinkamą įsipareigojimų neįvykdymo riziką (tikimybę).

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai – tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo, arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Grupė ir Bendrovė tikėtinius galiojimo laikotarpio kredito nuostolius pripažįsta prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių pradelimo veiksnių (pvz., pakeitimas arba restruktūrizacija). Todėl, jei nepatiriant daug išlaidų ar pastangų galima gauti pagrįstos ir patikimos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei į pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus.

Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertinta išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visa pagrįsta bei patvirtinta informacija, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai vertinami taikant individualųjį vertinimą. Vadovybės sprendimas dėl individualaus vertinimo priimamas atsižvelgiant į galimybę gauti informaciją apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laiku nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu įgalinant priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtina kredito nuostolių suma pripažįstama gautinų sumų pripažinimo momentu.

Išduodant paskolą įvertinami ir apskaitomi 12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai. Vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, nesant reikšmingo kredito rizikos padidėjimo, susijusio su paskolos gavėju, koreguojamas 12 mėnesių tikėtinių kredito nuostolių likutis atsižvelgiant į vertinimo datai likusių nepadengtą paskolos sumą. Nustačius, kad paskolos gavėjo finansinė būklė reikšmingai pablogėjo, lyginant su būkle, buvusia paskolos išdavimo metu, apskaitomi visi paskolos galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai. Vėliausias momentas, kai pripažįstami visi išduotai paskolai tenkantys tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, identifikuojamas, kai skolininkas vėluoja apmokėti eilinę įmoką, arba visą skolą ilgiau negu 30 dienų. Esant kitų įrodymų, apskaitomi visi išduotai paskolai tenkantys tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, neatsižvelgiant į įmokų vėlavimo apmokėti ilgiau nei per 30 dienų prielaidą. Paskolos, kurioms apskaičiuojami viso galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, laikomos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (credit-impaired) finansiniu turto.

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. – credit-impaired) finansinis turtas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykių vienam arba daugiau įvykių, kurie neigiamai paveikia apskaičiuojamus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:

- a) dideli skolininko finansiniai sunkumai;
- b) sutarties pažeidimai, pavyzdžiui, laiku neapmokėta skola arba eilinė įmoka;
- c) skolininkui suteikta nuolaida, kurios skolininkas kitu atveju nebūtų suteikęs dėl ekonominių ar sutartyje nurodytų priežasčių, siejamų su skolininko finansiniais sunkumais;
- d) išaugusi tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas;
- e) dėl finansinių sunkumų išnyksta finansinio turto aktyvioji rinka;
- f) finansinis turtas perkamas arba suteikiamas su didele nuolaida, iš ko matyti patirti kredito nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai, kurie gali įvykti vienu metu arba vienas po kito per finansinio turto sutarties galiojimo laikotarpį.

Gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų viso galiojimo tikėtinų kredito nuostalių suma apskaitoma per pelną (nuostolius), naudojant kontrarinę abejotinų gautinų sumų sąskaitą.

1.8. Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą

1.9. Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudo-

Grupė nurašo gautinas paskolas ir prekybos gautinas sumas, kai netenka teisės į sutartyje numatytus finansinio turto pinigų srautus.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Grupė ir Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė ir Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę;
- jei Grupė ir Bendrovė neišlaikė kontrolės, ji nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visos perduodant sukurtos arba išlaikytos teisės ir prievolės pripažįstamos atskirai turtu arba įsipareigojimais;
- Jei Grupė ir Bendrovė išlaikė kontrolę, ji toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

Vertinant ar Grupė ir Bendrovė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimą parduoti šį turtą. Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Grupė ir Bendrovė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Grupė ir Bendrovė kontrolę išlaikė.

ir suteikiant joms dabartinę būklę. Atsargų, išskyrus gamtines dujas, savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

jant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

1.10. Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

1.11. Užsienio valiuta

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti eurais, kurie yra Bendrovės ir jos dukterinių įmonių funkcinė valiuta bei Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta eurais, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių eurų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

1.12. Dotacijos

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad Grupės įmonės atitiks dotacijų skyrimo sąlygas ir tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos, susijusios su turtu

Jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šios dotacijos yra apskaitomos mažinant susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę. Dotacijos bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Prekybos skolas

Prekybos skolas yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolas yra klasifikuojamas kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodamos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal valiutų keitimo kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną arba vertinimo (jeigu straipsniai iš naujo vertinami) dieną. Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi pelno ar nuostolių ataskaitoje.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Grupei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos ir perkrovų valdymo įplaukų dalis, panaudota su VERT suderintoms investicijoms finansuoti, apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, yra gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį

patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) didinant kitas pajamas tuo laikotarpiu, kuriuo gaunamos arba yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta ir Bendrovė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas

1.13. Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvių laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

Atidėjiniai servitutam ir perdavimo tinklo apsaugos zonių registracijai apskaitomi tada, kai Grupė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam vykdyti bus

reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Su atidėjiniais servitutam susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami, naudojant efektyvių laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

Išmokos už kompensacijas žemės savininkams ir apsaugos zonių registracijos išlaidos apskaitomos, mažinant atidėjinius, o atidėjinių perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo – atitinkamai kaip nematerialiojo turto vertės pokytis (3 pastaba).

1.14. Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

Kintama atlygio dalis

Bendrovė ir Grupė pripažįsta kintamos atlygio dalies įsipareigojimą ir sąnaudas, remiantis iš anksto apibrėžtais Grupės ir Bendrovės bei darbuotojų tikslų pasiekimo rezultatais. Grupė ir Bendrovė kintamos atlygio dalies įsipareigojimus ir sąnaudas pripažįsta tuomet, kai turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

Išaitinės išmokos darbuotojams

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus priklauso vienkartinė išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

1.15. Nuomos įsipareigojimai

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Nuomos įsipareigojimo pirminis vertinimas

Nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma apskaičiuojama kaip pradžios datai nesumokėtų nuomos mokesčių dabartinė vertė. Nuomos mokėjimai diskontuojami, naudojant papildomo skolinimosi palūkanų normą. Papildomo skolinimosi palūkanų norma nustatoma, įvertinant už kokias palūkanas Grupė ir Bendrovė galėtų pasiskolinti lėšas atitinkamam laikotarpiui tam tikro turto įsigijimui.

Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima:

- fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas;
- kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos;
- sumas, kurias Grupė ir Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas;
- pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos;
- baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Grupė ir Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Nuomos įsipareigojimo vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Grupės ir Bendrovės nuomos įsipareigojimo vertės pokytis atliekamas:

- padidinus įsipareigojimo vertę apskaičiuotomis palūkanomis;
- sumažinus balansinę vertę atliktais nuomos mokėjimais;
- pakartotinai atlikus įsipareigojimo vertinimą dėl nuomos pakeitimų, ar peržiūrėtų mokesčių

Nuomos įsipareigojimo palūkanos kiekvienu laikotarpiu per nuomos laikotarpį yra suma, dėl kurios susidaro pastovi periodinė palūkanų norma likusiai nuomos įsipareigojimo sumai. Periodinė palūkanų norma yra diskonto norma, arba, jei taikoma, peržiūrėta diskonto norma.

Nuomos įsipareigojimo pakartotinis vertinimas

Po pirminio pripažinimo, pakartotinai įvertinamas nuomos įsipareigojimas, kad būtų atsižvelgta į nuomos mokesčių pakeitimus. Grupė ir Bendrovė dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo taip pat koreguoja naudojimo teise valdomo turto vertę.

Jeigu naudojimo teise valdomo turto balansinė vertė sumažinta iki nulio ir dar sumažinamas nuomos įsipareigojimas, bet kokia likusių pakartotinio įvertinimo suma Grupė ir Bendrovė pripažįsta pelnu arba nuostoliais.

Peržiūrėta diskonto norma

Grupė ir Bendrovė pakartotinai įvertina nuomos įsipareigojimą diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, naudodama peržiūrėtą diskonto normą, jeigu pasikeičia nuomos laikotarpis. Grupė ir Bendrovė apskaičiuoja peržiūrėtus nuomos mokesčius remdamasi peržiūrėtu nuomos laikotarpiu arba kai pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas, atsižvelgiant į įvykius ir aplinkybes, pasirinkimo teisės pirkti kontekste.

Pasikeitus nuomos laikotarpiui ar pasikeitus pasirinkimo teisės pirkti vertinimui, Grupė ir Bendrovė nustato peržiūrėtą diskonto normą kaip nuomininko papildomo skolinimosi palūkanų normą pakartotinio įvertinimo datą.

Nepakeista diskonto norma

Grupė ir Bendrovė nustato peržiūrėtus nuomos mokesčius likusiam nuomos laikotarpiui remdamasi peržiūrėtais sutartyje numatytais mokėjimais.

Diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, Grupė ir Bendrovė naudoja nepakeistą diskonto normą, nebent nuomos mokesčiai pasikeičia dėl kintamųjų palūkanų normų pasikeitimo. Tokiu atveju Grupė ir Bendrovė naudoja peržiūrėtą diskonto normą, kuri parodo palūkanų normas pokyčius.

Nuomos pakeitimai

Grupė ir Bendrovė nuomos pakeitimą apskaito kaip atskirą nuomą, jeigu įvykdomos abi šios sąlygos:

- dėl pakeitimo padidėja nuomos apimtis, nes papildomai suteikiama teisė naudoti vieną ar daugiau nuomojamo turto objektų; ir
- atlygis už nuomą padidėja suma, kuri atitinka atskirą apimtį padidėjimo kainą ir bet kokius tos atskiros kainos koregavimus siekiant atsižvelgti į konkrečias sutarties aplinkybes.

Kai nuomos pakeitimas neapskaitomas kaip atskira nuoma, pakeitimo įsigaliojimo datą Grupė ir Bendrovė:

- paskirsto atlygį pakeistose sutartyje;
- nustato pakeistos nuomos terminą, ir
- pakartotinai įvertina nuomos įsipareigojimą diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, naudodama peržiūrėtą diskonto normą.

Kai nuomos pakeitimas neapskaitomas kaip atskira nuoma, Grupė ir Bendrovė apskaito nuomos įsipareigojimo koregavimą:

- sumažindama naudojimo teise valdomo turto balansinę vertę, kad būtų atsižvelgta į visišką ar dalinį nuomos nutraukimą dėl nuomos pakeitimų, kuriais sumažinama nuomos apimtis. Bet kokį pelną arba nuostolius, susijusius su visišku ar daliniu nuomos nutraukimu, Grupė ir Bendrovė pripažįsta pelnu arba nuostoliais;

- atitinkamai koreguojamas naudojimo teise valdomas turas dėl visų kitų nuomos pakeitimų.

Grupė ir Bendrovė nuomos įsipareigojimus pateikia atskirai nuo kitų įsipareigojimų finansinės būklės ataskaitoje. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudas pateikiamas atskirai nuo naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudas yra finansinių sąnaudų komponentas, pateikiamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.17. Nuomos apskaita

Grupė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.18. Pajamų pripažinimas

Pajamos pagal sutartis su klientais

o jimo pirminio vertinimo suma apskaičiuojama kaip pradžios Grupės pajamos yra pripažįstamos pagal vieningą principą, kuris grindžiamas penkių žingsnių modeliu, taikomu visus sutartims su klientais. Paslaugų teikimo pajamos Grupė pripažįsta atskaitiniu laikotarpiu, kuriuo įvykdo veiklos įsipareigojimą, t.y. paslaugų ar prekių kontrolė perduodama klientui. Ši kontrolė gali būti perduodama laikui bėgant arba tam tikru nustatytu metu. Tam tikrų paslaugų sutarčių atveju pajamos pripažįstamos remiantis iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos suteikta faktine paslauga kaip visų teiktinų paslaugų dalimi, nes naudą iš teiktinų paslaugų klientas gauna ir ja naudojasi vienu metu.

Pajamos iš elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų

Pajamos pagal sutartis su klientais iš elektros energijos sudaro pajamos iš elektros energijos perdavimo, sisteminių paslaugų, prekybos disbalanso bei balansavimo elektros energija bei pajamos iš naujų vartotojų prijungimo. Pajamos pagal sutartis su klientais iš elektros energijos Grupėje pripažįstamos atskaitiniu laikotarpiu, kuriuo įvykdomas veiklos įsipareigojimas, t.y. perduodama prekės kontrolė ar suteikiama paslauga, išskyrus pajamas iš naujų vartotojų prijungimo, kurias Grupė pripažįsta per sukurto turto naudingo tarnavimo laikotarpį (apskaitos politikos pasikeitimas aprašytas ... pastaboje). Pripažindama pajamas Grupė atsižvelgia į sutarčių su klientais sąlygas ir į visus svarbius faktus bei aplinkybes, įskaitant pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą. Pagrindinės pardavimų sutartys sudaromos vieneriems metams ir sutampa su ataskaitiniu laikotarpiu, vėlesniais laikotarpiais vertės koregavimai už praėjusius laikotarpius neatliekami, sutarčių pakeitimai yra reti.

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinės energetikos reguliavimo Tarybos (toliau – Taryba) nustatant perdavimo paslaugos viršutinę kainų ribą. Konkrečios perdavimo kainas ir

tarifus nustato Grupės bendrovės, neviršydamas Tarybos patvirtintų ribų. Nustatant sekančių metų kainas, vertinami einamųjų (nepasibaigusių) metų nuokrypiai ir praėitų (jau pasibaigusių) metų nuokrypiai bei įvairios prognozės ateinantiems metams – t.y., jie didina arba mažina sekančių metų kainas, t.y. kainos nekoreguojamos retrospektyviai. Visos galimos kainos korekcijos ateities laikotarpiuose dėl praėityje / einamuosiuose metuose uždirbto pelno perviršio / patirto didesnio nuostolio nėra vertinamos, kaip kintama kainos dalis pagal 15 TFAS. Toks ateities pajamų sumažėjimas (dėl uždirbto pelno perviršio) ar padidėjimas (dėl patirtų didesnių sąnaudų) neatitinka bendrųjų įsipareigojimų ar turto apskaitos pripažinimo kriterijų, nes priklauso nuo Grupės veiklos ateityje ir yra laikomas reguliaciniu turtu arba įsipareigojimais (angl. regulatory assets and liabilities) ir dėl to Bendrovės vadovybės vertinimu nepatenka į 15 TFAS taikymo apimtį.

Grupė perka sistemines paslaugas iš gamintojų, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Tarybos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis sisteminių paslaugų teikėjas.

Pajamos iš gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą, pripažįstamos kas mėnesį, remiantis disponuojamais duomenimis apie prie skirstymo sistemos prijungtiems sistemos naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Pajamos už gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo ir disbalanso užmokestis yra susiję su dujų srautų valdymu, siekiant užtikrinti gamtinių dujų perdavimo sistemos veikimą priimtinoje slėgio ribose. Gamtinių dujų techninio balansavimo pajamos yra susiję su dujų atsargų pokyčiais dujotiekyje ir tokių atsargų pardavimas pirkėjui yra pripažįstamas pajamomis tada, kai dujų nuosavybė perduodama pirkėjui.

Pajamos iš statybos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų

Pajamos iš projektų paprastai pripažįstamos per laikotarpį, kurį yra suteikiamos paslaugos. Norėdama nustatyti tinkamą pajamų sumą, kurią reikia pripažinti atitinkamu laikotarpiu, Grupė naudoja procentinį sutarties įvykdymo įvertinimo metodą. Sutarties įvykdymo lygis įvertinamas nustatant, kokią visų įvertintų kiekvienos statybos sutarties sąnaudų dalį sudaro statybos sutarties sąnaudos, faktiškai patirtos iki ataskaitinės datos. Bendra planuojamų sąnaudų suma yra įvertinama iš naujo pasikeitus aplinkybėms, o pripažintų pajamų padidėjimas arba sumažėjimas apskaitomas tą ataskaitinį laikotarpį, kada Grupė sužino apie aplinkybių pasikeitimą. Kai yra tikėtina, jog iš anksto įvertintos visos statybos sutarties sąnaudos viršys visas sutarties pajamas, numatomas nuostolis yra nedelsiant apskaitomas kaip sąnaudos. Projektų sutarčių sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos yra patiriamos.

Remonto ir techninės priežiūros paslaugų pajamos, pripažįstamos tam tikru momentu - tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuomet buvo suteiktos paslaugos, atsižvelgiant į konkretaus sandorio įvykdymo lygį.

SUTARČIŲ TURTAI IR SUTARČIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Sutarčių turtas - tai teisė į atlygį mainais už prekes ar paslaugas, kurios buvo perduotos klientui, jeigu teisė į atlygį priklauso ne nuo praėjusio laiko. Jeigu Grupė vykdo sutartį perduodama prekes ar paslaugas klientui prieš klientui sumokant atlygį arba prieš tai, kai jis tampa mokėtiniu, sutarties turtas pripažįstamas nuo uždirbtos atlygio dalies, kuri yra sąlyginė. Sutarčių įsipareigojimai - tai įsipareigojimai klientui perduoti prekes ar paslaugas, už kurias Grupė iš kliento gavo atlygį (arba suma tampa mokėtina). Jeigu klientas sumoka atlygį prieš tai, kai Grupė perduoda prekes ar paslaugas klientui, sutarčių įsipareigojimai yra pripažįstami tada, kai mokėjimas yra atliekamas arba mokėjimas tampa mokėtiniu (priklauso nuo to, kuris iš jų įvyksta anksčiau). Sutarčių įsipareigojimai yra pripažįstami pajamomis, kuomet Grupė įvykdo veiklos įsipareigojimą pagal sutartį.

Prekybos gamtinių dujų biržoje ir susijusių paslaugų pajamos

Grupė gamtinių dujų biržoje nėra savo sąskaita veikiantis subjektas, bet vykdamas agento veiklą. Prekybos biržoje pajamos yra vertinamos pagal agento (tarpininko) atlygį, nurodytą sutartyje su klientu, ir neapima trečiųjų šalių vardu surenkamų sumų. Dėl šios priežasties už parduotas dujas Biržoje surinktos sumos nėra pripažįstamos pajamomis.

Grupės teikiamas kitos paslaugas, organizuojant prekybą dujų biržoje, surinktos sumos taikant su Taryba suderintus paslaugų įkainius:

- Pirminės registracijos įkainis - vienkartinis įkainis, mokamas tapus Biržos dalyviu;
- Metinis narystės įkainis - kiekvienais metais mokamas biržos dalyvio fiksuotas įkainis už narystę biržoje. Šios pajamos pripažįstamos per laikotarpį, nes naudą dėl narystės Biržos dalyvis gauna metų eigoje. Metinės narystės įkainis mokamas už kalendorinius metus (jei rinkos dalyvis tapo Biržos dalyviu metų eigoje, įkainis apskaičiuojamas proporcingai pagal likusių iki metų pabaigos dienų skaičių.
- Kintamasis prekybos įkainis - eurai už 1 MWh išreikštas įkainis, mokamas sandorį sudariusio biržos dalyvio už gamtinių dujų biržoje įsigytą ir (ar) parduotą gamtinių dujų kiekį.

Grupė pajamoms pagal sutartis su klientais taip pat priskiria: REMIT duomenų teikimo ACER agentūrai paslaugas, viešai neatskleistos informacijos portalo administravimo paslaugas, netiesioginių gamtinių dujų perdavimo pajėgumų paskirstymo sujungimo taškuose paslaugas, antrinės pajėgumų prekybos platformos administravimo paslaugas ir balansavimo ribinių kainų skelbimo paslaugas. Grupė minėtas pajamas pripažįsta per laikotarpį pagal Grupės taikomus paslaugų įkainius.

Biokuro biržos, šilumos aukcionų, VIAP lėšų administravimo ir kitos pajamos

Biokuro prekybos sandoriai tarp biržos dalyvių sudaromi tarpusavyje, o atsiskaitymai tarp dalyvių vyksta tiesiogiai. Grupė pajamomis pripažįsta Tarybos patvirtintus mokesčius už prekybą biokuro biržoje. Šios pajamos pripažįstamos tam tikru momentu, įvykus sandoriui.

Grupė pajamomis iš medienos aukcionų organizavimo pripažįsta surenkamus komisinius pagal Grupės patvirtintus įkainius, suderintus su Taryba. Šios pajamos pripažįstamos tam tikru momentu įvykus sandoriui.

Grupė pajamomis iš šilumos aukcionų organizavimo pripažįsta surenkamus komisinius mokesčius iš dalyvių už faktiškai sudarytus sandorius pagal Grupės patvirtintus įkainius. Šios pajamos pripažįstamos tam tikru momentu įvykus sandoriui.

Vykdydama VIAP lėšų administratoriaus funkciją Grupė pajamomis pripažįsta tik Tarybos Grupei skirtas VIAP lėšas VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti.

„Grupė gamtinių dujų biržoje nėra savo sąskaita veikiantis subjektas, bet vykdamas agento veiklą.“

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugų (VIAP) lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metinės VIAP lėšas nustato Taryba.

Grupė Tarybos skirtas VIAP lėšas apskaito kaip dotacijas, susijusias su pajamomis, nes jos skiriamos elektros gamintojų, naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius, suteiktų paslaugų negautoms pajamoms kompensuoti. Minėtos dotacijos pripažįstamos pajamomis:

- Tarybos Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, balansavimą.
- Tarybos Grupei paskyrus VIAP lėšas už elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, pajungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu.

SGDT administravimo pajamos

Pagal Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGDT) įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas Grupė vykdo SGDT lėšų administratoriaus funkcijas. SGDT lėšų administravimas vykdomas vadovaujantis Komisijos 2012 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 03-294 patvirtintu Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploataavimo sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašu.

Grupė, rinkdama ir administruodama SGDT lėšas veikia tik kaip tarpininkas valstybės vardu ir ši veikla Grupei nesukuria pajamų/pelno įprastinės veiklos metu, išskyrus SGDT lėšų dalį, skirtą SGDT lėšų administravimo sąnaudoms padengti, laikomą Grupės pajamomis. Iš SGDT lėšų mokėtojų surenkamos ir SGDT lėšų gavėjams (SGDT projekto įgyvendinimo Grupei arba SGDT operatoriui) pervedamos SGDT lėšos nelaikomos Grupės pajamomis/sąnaudomis, bet apskaitomos kaip kitos gautinos/kitos mokėtinos sumos ir kitas finansinis turtas. Pajamos pripažįstamos kas mėnesį, nes administravimo mokesčiai yra fiksuotas.

Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanos apskaitomos pinigų srautų ataskaitoje kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kai atsiranda teisė gauti dividendus.

Kitos pajamos

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, turto nuomos, delpinigių ir netesybų pajamas Grupė apskaito kaip kitas pajamas.

Pajamų iš naujų vartotojų prijungimo prie perdavimo tinklo bei infrastruktūros perkėlimo apskaitos politikos keitimas

2020 m. Grupė priėmė sprendimą nuo 2020 m. sausio 1 d. pakeisti apskaitos politiką dėl naujų vartotojų ir gamintojų prijungimo prie elektros ir dujų perdavimo tinklo bei paslaugų, susijusių su infrastruktūros perkėlimu, taip siekdama geriau atvaizduoti šių paslaugų esmę.

Pajamas gautas iš naujų vartotojų prijungimo Grupė pagal naują apskaitos politiką apskaitys per sukurto turto naudingo tarnavimo laikotarpį, nes naujo vartotojo prijungimas susijęs su tolimesniu vartojimu ir su tuo susijusiomis pajamomis (iki 2020 m. sausio 1 d. pajamos buvo pripažįstamos paslaugų suteikimo momentu).

Grupė peržiūrėjo ir nusprendė pakeisti gamintojų prijungimo ir perdavimo tinklo infrastruktūros perkėlimo darbų apskaitos politiką taip siekiant tiksliau atvaizduoti šių paslaugų esmę. Grupės vertinimu, šios paslaugos nepatenka į TFAS 15 apimtį, nes tokių paslaugų užsakovai nėra Grupės klientai kaip tai apibrėžta TFAS 15. Gamintojų prijungimas nuo 2020 m. sausio 1 d. apskaitomas analogiškai dotacijų principui sudengiant iš trečiųjų šalių gautą turtą ar finansuotą jo statybos vertę su turto verte.

Perdavimo tinklo perkėlimo darbų atveju esant esminiam pagerinimui ir kai turtas sukuriamas Grupės – taikomas dotacijų principas ir turtas sudengiamas su iš užsakovo gautina kompensacijų suma, kai turtas sukuriamas užsakovo – sudengiant iš trečiųjų šalių gautą turtą su turto verte. Jeigu perkėlimo metu esminis pagerinimas nebuvo atliktas ir turtas sukurtas Grupės, toks turtas nepripažįstamas – apskaitomas kompensacijos pajamos iš užsakovo ir tokio turto sukūrimo sąnaudas. Kai nėra esminio pagerinimo, o turtas sukuriamas užsakovo – iš užsakovo neatlygintinai gautas turtas nepripažįstamas ir apskaitomas nebalansinėse sąskaitose.

2.19. Perkrovų valdymo įplaukos/įsipareigojimai

Perkrovų valdymo įplaukos atsiranda formuojantis skirtingoms elektros rinkos kainoms Lietuvoje, Švedijoje, Lenkijoje ir Latvijoje dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo. Biržos operatorius (Nord Pool AS) dėl kainų skirtumų skirtingose prekybos zonose gautas įplaukas lygiomis dalimis paskirsto tarp sistemines jungtis eksploatuojančių šalių perdavimo sistemų operatoriams.

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 2019/943 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, nustato, kad perkrovų valdymo įplaukos gali būti naudojamos: a) užtikrinti, kad paskirstytuju jungčių pralaidumu iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; b) išlaikyti ar išplėsti tinklo pralaidumą investicijomis į tinklą, visų pirma investicijomis į naujas jungiamąsias linijas; c) jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti a) ir (arba) b) punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinklo tarifų nustatymo metodiką.

Vadovaujantis ES Reglamento nuostatomis, perkrovų valdymo įplaukos pripažįstamos šia prioriteto tvarka:

a) užtikrinti, kad paskirstytuju jungčių pralaidumu būtų galima pasinaudoti - pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamas susijusios sąnaudas. Kai tarp sistemine jungtis neplanuotai atsiungia, o jungties pajėgumai jau yra suprekiauti elektros biržoje (t.y. jie jau yra paskirstyti), linijų valdantys operatoriai užtikrina, kad rinkos dalyviai pasinaudotų suprekiautais pajėgumais. Tokiu atveju, operatoriai patiria kaštus, kurie susidaro dėl kainų skirtumo tarp operatorių suprekiautos elektros energijos kainos ir Grupės pirktos/parduotos reguliavimo ir/ar balansavimo elektros energijos kainos.

b) išlaikyti ar išplėsti jungčių pralaidumą - finansinėse ataskaitose perkrovų valdymo įplaukos apskaitomos remiantis dotacijų apskaitos principais - t. y. pradžioje perkrovų valdymo įplaukos pripažįstamos kaip įsipareigojimai, tuomet apskaitomos mažin-

ant atitinkamo turto vertę, o vėliau mažina susijusio turto nusidėvėjimo sąnaudas per turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

c) sumažinti tarifą - pripažįstama pajamomis tuo laikotarpiu, kurį Bendrovė gauna mažiau pajamų dėl nustatytų mažesnių tarifų.

Grupės vertinimu, perkrovų įplaukų likutis 2021 m. gruodžio 31 d. esmine dalimi bus panaudotas investicijoms su Taryba suderintiems projektams, įskaitant Synchronizacijos projektus, finansuoti iki 2025 m. Tik 0,2 - 1 mln. Eur perkrovų valdymo įplaukų kasmet bus panaudota kompensuoti nuostoliams, atsiradusiems dėl tarp sisteminių jungčių atsiungimo ir užtikrinimo pasinaudojimą suprekiautais pajėgumais.

Nuo 2019 m. gegužės mėn. sukauptų perkrovų valdymo lėšų sąskaita prijungta prie UAB „EPSO-G“ grupės sąskaitos ir naudojama patronuojamosios bendrovės, kuri gauna šias įplaukas, veiklos finansavimui, kol nėra poreikio finansuoti investicijas. Grupės finansinės būklės ataskaitoje šios banko sąskaitos likutis pateikiamas kaip perkrovų valdymo lėšų likutis, išskiriant ilgalaikę ir trumpalaikę (per ateinančius 12 mėn. planuojama investuoti suma) dalis.

Gavus Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau - VERT) leidimą, nuo 2021 m. vasario 26 d. patronuojamoji bendrovė su UAB „EPSO-G“ sudarė tarpusavio skolinimosi sutartį, pagal kurią laisvos perkrovų valdymo lėšas naudojamos grupės tarpusavio skolinimo tikslais.

Finansinės padėties ataskaitoje nepanaudotos perkrovų valdymo įplaukos pateikiamos kaip ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai.

„Perkrovų valdymo įplaukos atsiranda formuojantis skirtingoms elektros rinkos kainoms Lietuvoje, Švedijoje, Lenkijoje ir Latvijoje dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo.“

2.20. Pelno mokeskis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudas (pajamas). Pelno mokeskis pripažįstamas pelno ar nuostolių ataskaitoje, išskyrus tą jo dalį, kuri susijusi su straipsniais, pripažintais kitų bendrųjų pajamų eilutėje ar tiesiogiai nuosavybės dalyje. Tokiu atveju pelno mokeskis taip pat pripažįstamas atitinkamai kitų bendrųjų pajamų eilutėje arba tiesiogiai nuosavybės dalyje.

Pelno mokeskis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudas yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudas apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų data. 2021 metais ir 2020 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Grupė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Grupė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Perkeliamų atskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Grupės įmonės, vadovaudamosi teisės aktų nuostatomis, perleidžia mokesčius nuostolius kitoms grupės įmonėms už atlygį, lygų 15% nuo mokesčio nuostolio sumos.

Grupės įmonės turi teisę naudotis mokesčių lengvatomis investicijoms į reikalavimus atitinkantį turtą. Grupė tokias lengvatas apskaito kaip mokesčius kreditus, o tai reiškia, kad lengvatos sumažina mokėtinų mokesčių sumas ir einamųjų metų mokesčio sąnaudas.

Atidėtas pelno mokeskis

Atidėtas pelno mokeskis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesčių bazės.

Grupė atidėtojo pelno mokesčio turtu taip pat pripažįsta sukauptus mokesčius kreditus – nepanaudotas investicijų lengvatos sumas, kuriomis tikimasi ateityje sumažinti pelno mokesčio įsipareigojimą. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįsta-

mas tik tą dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei apmokestinamajam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiu apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti atskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su atskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokeskis ir atidėtas pelno mokeskis už atskaitinį laikotarpį

Atskaitinio laikotarpio ir atidėtas pelno mokeskis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokeskis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.21. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.22. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.24. Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalyse viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris sudaromas arba: pagrindinėje to turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – to turto ar įsipareigojimo pačioje palankiausioje rinkoje. Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Bendrovei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Grupė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių rinkose stebimų duomenų ir kuo mažiau rinkose nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;

2 lygis – vertinimo metodikas, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai rinkose stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;

3 lygis – vertinimo metodikas, kuriose rinkose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

2.23. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiškai tokio sudengimo reikalauja.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Grupė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Grupė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Grupė neturėjo reikšmingo pakartotinai arba vieną kartą tikrąją vertę įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus finansinį turtą, vertinamo tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas (10 pastaba) ir ilgalaikį materialųjį turtą (3 ir 7 pastabos).

Grupės ir Bendrovės pagrindinis finansinis turtas, neatspindėtas tikrąją vertę, yra pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos. Finansiniai įsipareigojimai, neatspindėti tikrąją vertę yra prekybos skolos, kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, paskolos. Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip kainą, už kurią vertinimo dieną būtų parduodamas turtas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikroji finansinio turto vertė yra ne mažesnė už sumą, diskontuotą nuo pirmos dienos, kurią gali būti pareikalauta ją sumokėti.

2.25 Bendrovės ir Grupės veiklos tęstinumas

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai 131,1 mln. Eur, Grupės trumpalaikiai įsipareigojimai 134,6 mln. Eur viršijo trumpalaikį turta. Kaip nurodyta 35 -je pastaboje, Bendrovės likvidumo rodiklio sumažėjimą lėmė 84,1 mln. eurų skolos AB „Ignitis Grupė“ pergrupavimas iš ilgalaikių į trumpalaikius įsipareigojimus – numatytas sutartinis įsipareigojimų įvykdymo terminas 2022 m. rugsėjo 30 d.

Bendrovė yra numachiusi iki 2022 m. trečiojo ketvirčio pabaigos pritraukti papildomą ilgalaikį finansavimą, 2022 m. antrąjį arba trečiąjį ketvirtį išleidžiant iki 135 mln. eurų 5 metų trukmės su darnumu susietus fiksuoto pajamingumo skolos vertybinius popierius. Nuo 2022 m. pradžios Bendrovė aktyviai vykdo pasiruošimą – vykdomas reitingavimo procesas, rengiamas emisijos prospektas, derinami bei verifikuojami darnumo kriterijai ir atliekami kiti pasiruošimo veiksmai. Bendrovė kredito reitingo nustatymo procedūrą taiko pirmą kartą. Reitingavimo procedūros yra užbaigtos, gautas investicinio lygio reitingas, tačiau dėl konfidencialumo įsipareigojimų šių ataskaitų išleidimo datą neatskleidžiamas. Artimiausiu metu suteiktas konfidencialus reitingas bus konvertuotas į viešą reitingą.

Atsižvelgiant į Grupės disponuojamas laikinai laisvas trumpalaikes lėšas, bei turimus nepanaudotus sąskaitos perviršio (overdrafta) limitus, vertybinių popierių platinimas gali būti atidėtas iki 2022 m. trečiojo ketvirčio.

Kaip alternatyva, esant ypač nepalankioms kapitalo rinkos sąlygoms, numatoma užsitikrinti finansavimą paimant ne trumpesnės nei 12 mėn. trukmės paskolą (-as) iš komercinių bankų ir atidėti skolos vertybinių popierių platinimą 2023 metų pirmam pusmečiui.

Kaip nurodyta pobalansinių įvykių 38 pastaboje, Bendrovė užsitikrina kombinuotą sąskaitų kredito perviršio limitą 90 mln. Eur sumoje ir kredito perviršio sutartys galioja ilgiau kaip 12 mėnesių.

3. Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis

Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas

Kaip aprašyta 7 pastaboje, Grupė atlika ilgalaikio materialiojo turto vertės atitikimo tikrajai vertei patikrinimą. Nustatant turto tikrąją vertę, pagrindinę įtaką daro naudojamos prielaidos vertinant būsimųjų laikotarpių perdavimo paslaugos pajamas. Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei nustatyti naudotos prielaidos plačiau atskleistas minėtoje pastaboje.

Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimo patikrinimas

Bendrovė investicijas į dukterines įmones apskaito įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimą. Kiekvienų metinių finansinių ataskaitų datą Bendrovė nustato, ar yra požymių, kad investicijų vertė būtų sumažėjusi. Jeigu tokių požymių yra, Bendrovė apskaičiuoja vertės sumažėjimą kaip skirtumą tarp dukterinės įmonės balansinės vertės ir jos atsiperkamosios vertės, rezultatai apskaičiuojama pelno (nuostolių) straipsnyje.

Bendrovė atlika investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimo testus ir nustatė, kad 2021 m. gruodžio 31 d. nėra investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimo.

nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės vertinimai ir prielaidos bei pagrindiniai neapibrėžtumų šaltiniai, dėl kurių kyla rizika, kad susijusio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė ateinančiais finansiniais metais bus reikšmingai pasikeitusi, pateikti žemiau.

LITGRID AB pirkimo kainos priedo ir atidėto įsipareigojimo korekcijos vertinimas

Įgyvendinant 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB, elektros energetikos įstatymo reikalavimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012 m. liepos 4 d. priėmė nutarimą Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“, kuriuo nurodė Energetikos ministerijai įsteigti uždarąją akcinę bendrovę ir priimti visus reikalingus sprendimus, kad „Lietuvos energija“, UAB (buvusi UAB „Visagino atominė elektrinė“, nuo 2019 m. UAB „Ignitis grupė“, toliau – Ignitis grupė) valdomos LITGRID AB akcijos būtų atlygintinai perduotos naujai įsteigta uždarąjai akcinei bendrovei UAB „EPSO-G“, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų nustatytą akcijų rinkos vertę.

2012 m. rugsėjo mėn. tarp Ignitis grupė ir Bendrovės buvo sudaryta sutartis dėl elektros perdavimo sistemos operatorės LITGRID AB 97,5 proc. akcijų pardavimo (toliau – Sutartis). Sutartyje nustatyta akcijų pardavimo kaina lygi nepriklausomų vertintojų nustatytai rinkos vertei, kuri sudarė 217 215 tūkst. Eur, bei, atsižvelgiant į neapibrėžtumus dėl būsimų reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų pasikeitimų, numatytam galutinės kainos priedui.

Priedo skaičiavimas yra paremtas 2015-2018 m. investicijų grąžos skaičiavimo prielaidomis. Bendrovė atlikusi pradinį kainos priedo įvertinimą nustatė 27 075 tūkst. Eur neigiamą kainos priedą. Ignitis grupė nesutiko su pateiktais argumentais ir skaičiavimu, jų vertinimu, neigiamas kainos priedas sudarytų 4 679 tūkst. Eur. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. kainos priedas buvo įvertintas 17 961 tūkst. eurų suma. Kainos priedas buvo apskaitytas mažinant už akcijas mokėtiną sumą, apskaityta finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai“.

2021 m. gruodžio mėn. Grupė ir Ignitis grupė pasiekė susitarimą, kad neigiamas kainos priedas gali būti lygus 17 961 tūkst. Eur sumai, jeigu Grupė padengs susijusius įsipareigojimus iki akcijų pirkimo pardavimo sutartyje numatyto termino - 2022 m. rugsėjo 30 d. Kaip nurodyta pobalansiniuose įvykiuose, Bendrovė 2022 m. kovo 31 d. galutinai atsiskaitė su Ignitis grupė, kuri patvirtino Bendrovės visų Sutarties įsipareigojimų pilno ir tinkamą įvykdymą.

Apsaugos zonų vertinimas

Apsaugos zona - tai Grupės nuosavybės teise nepriklausančiame žemės sklype įrengto perdavimo elektros tinklo apsaugai skirta teritorija, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Tai tam tikri ūkinės veiklos apribojimai ar draudimai nustatytoje apsaugos zonoje, taikomi neterminuotam laikui.

Nuo 2020 m. įsigaliojęs Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas įpareigoja Grupę iki 2022 m. gruodžio 31 d. suregistruoti eksploatuojamų inžinerinių tinklų apsaugai taikomas apsaugos zonas.

Pradinis atidėjiny, kaip nematerialus turtas, ir ilgalaikis įsipareigojimas suformuotas remiantis 2020 m. turto kadastro nuostatų pakeitimais, kurie yra būtini LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo numatytai prievolei suformuoti apsaugos zonų registrui iki 2022 m. gruodžio 1 d., bei atsižvelgiant į LR energetikos ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 1-339 patvirtintą apsaugos zonų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašą. Atidėjiny apsaugos zonoms pripažintas trumpalaikiuose ir ilgalaikiuose įsipareigojimuose. Atidėjiny apskaičiuotas, kaip aprašyta 6 ir 25 pastabose, įvertinant:

- apsaugos zonų formavimo planuojamas patirti išlaidas ir žymų registravimo įkainius dauginant juos iš apsaugos zonų skaičiaus;
- aktualią diskonto normą - panašių įsipareigojimų skolinimosi normą.

2021 m. Grupė patikslino suformuotą atidėjinį atsižvelgiama į:

- apsaugos zonų formavimo planuojamas patirti išlaidas ir žymų registravimo įkainius dauginant juos iš apsaugos zonų skaičiaus pagal jau įvykusių paslaugų pirkimų informaciją;

- aktualią diskonto normą - panašių įsipareigojimų skolinimosi normą.

COVID-19 įtaka Grupės vykdomai veiklai

Pagrindinės sritys, į kurias Grupė atsižvelgė, vertindama COVID-19 įtaką, pateikta žemiau.

Veiklos tęstinumas

Dėl koronaviruso (COVID-19) plitimo grėsmės, Grupėje ir Bendrovėje nuolat vykdoma ir vertinama su koronaviruso COVID-19 susijusių veiksnių įtaka Grupės ir Bendrovės veiklai ir rezultatams. Yra vertinami galimi sutrikimai ar įtaka pinigų srautams, paslaugų teikimui ir paklausai, finansavimo šaltinių pritraukimui, kritines funkcijas atliekančių darbuotojų galimiams užsikrėtimams COVID-19, vykdomų projektų vėlavimui.

Grupė ir Bendrovė, analizuodama visą šių finansinių ataskaitų išleidimo metu prieinamą informaciją apie COVID-19 keliamas grėsmes ateityje, nenustatė jokių reikšmingų aplinkybių, galinčių kelti abejones dėl Grupės ir Bendrovės veiklos tęstinumo.

Tikėtini kredito nuostoliai: finansinis turtas

Grupė įvertino praeities įvykius, dabartines ir būsimas ekonomines sąlygas, žinomas šių finansinių ataskaitų išleidimo dieną, nustatant tikėtinus kredito nuostolius dėl COVID-19 įtakos.

Vykdam pagrindinių Grupės klientų stebėseną, reikšmingos neigiamos įtakos dėl COVID-19 nebuvo identifikuota. Grupė neprognozuoja likvidumo ar kredito rizikos problemų. Pagrindiniai Grupės klientai yra didelės įmonės, kurios dažnu atveju taip pat yra reguliuojamos ir/ar priskiriamos prie nerizikingų bendrovių sąrašo. Grupės įmonės yra sudarę kreditų draudimo sutartis gautinoms sumoms, disbalanso rinkos dalyviai yra pateikę nustatyto dydžio banko garantijas arba sumokėję depozitus.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto tikrosios ir atsiperkamosios vertės nustatymas

Vadovybė peržiūrėjo pagrindines prielaidas, naudojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrosios ir atsiperkamosios vertės nustatymui ir nenustatė jokių aplinkybių, jog dėl COVID-19 reikėtų reikšmingai tikslinti vadovybės prognozes 2022 - 2026 m. laikotarpiui bei diskonto normą. Taip pat, įvertinus aktualiausia informaciją bei ilgalaikes prognozes, nėra numatomas reikšmingas investicijų grąžos rodiklio pasikeitimas. Dėl COVID-19 nėra numatomi reikšmingi pokyčiai teisiniame reglamentavime bei teikiamų paslaugų apimtyje. Vadovybė nenustatė su COVID-19 pandemija susijusių aplinkybių, galinčių reikšmingai keisti perkainota verte apskaitomo materialiojo turto vertę.

Aplinkos apsauga, socialinė atsakomybė ir valdysena

Grupėje, kaip ir daugumoje pažangių pasaulio bendrovių, veiklos planuose yra daug dėmesio skiriama aplinkos apsaugai, socialinei atsakomybei ir valdysenai (angl. Environmental, Social and Governance – toliau ESG).

Pingančios technologijos, brangstantis iškastinis kuras, kovos su klimato kaita kontekste griežtėjantys Europos Sąjungos aplinkosaugos politikos reikalavimai, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimas ir plėtra bei efektyvesnis energijos naudojimas ir bendras visuomenės apsisprendimas skatina rinktis tvarius sprendimus, keičia požiūrį į tvarumą ir tvarias investicijas.

Grupės strategijoje ir veiklos planuose iki 2030 m. planuojama reikšmingai padidinti saulės ir vėjo generacijos galią Lietuvoje. Dėl šios priežasties elektros perdavimo tinklo atstatymo ir plėtros vienas iš prioritetų kova su klimato kaita, vystant ir pritaikant elektros perdavimo sistemas energijos gamybai iš atsinaujinančių šaltinių ir mažinant infrastruktūros poveikį aplinkai;

Gamtinės dujas atliks svarbų vaidmenį, kaip pereinamojo laikotarpio energija, siekiant europinių ir nacionalinių šiltnamio efektą kuriančių dujų išmetimo mažinimo į atmosferą tikslų. Vis didesnę dalį turėtų sudaryti „žalios“ dujos: biometanas ir dujos, pagamintos žalios elektros energijos konversijos procese – žaliasis vandenilis bei sintetinis metanas. Grupė vienu iš pagrindinių darnios veiklos tikslu įvardijamas siekis sumažinti veiklos poveikį aplinkai dviem trečdaliais iki 2030 metų.

Šiuo metu klimato kaitos įtaka neturėjo reikšmingos įtakos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms.

4. Finansinių ataskaitų palyginamųjų duomenų koregavimas

Grupė nusprendė bendrųjų pajamų ataskaitoje pergrupuoti pajamas, išskiriant kitas, netipinės veiklos pajamas. Detalus paja-

mų grupavimas pateiktas 31-33 -je pastabose.

2020 m. prieš pergrupavimą

PAJAMOS PAGAL SUTARTIS SU KLIENTAIS	Vertė
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos	195 626
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos	49 080
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	14 828
	259 534
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	10 986
Dividendų ir asocijuotų įmonių perleidimo pajamos	1 726
Pajamos iš viso :	272 246

2020 m. po pergrupavimo

Pajamos	268 950
Kitos pajamos	1 570
Dividendų pajamos ir asocijuotų įmonių perleidimo pelnas	1 726
Pajamų, kitų pajamų ir pelno iš viso :	272 246

Grupė ir Bendrovė nusprendė pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikti ne tik finansinį rezultatą, bet ir finansinės veiklos pajamas bei sąnaudas:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2020 m.		2020 m.	
	Prieš pergrupavimą	Po pergrupavimą	Prieš pergrupavimą	Po pergrupavimą
Finansinės veiklos rezultatas	(2 004)	-	(642)	-
Finansinė veikla				
Palūkanų pajamos	-	125	-	189
Palūkanų sąnaudos	-	(2 129)	-	(831)
Finansinės sąnaudos grynąja verte	-	(2 004)	-	(642)

Grupė nusprendė bendrųjų pajamų ataskaitos veiklos sąnaudose papildomai detalizuoti reikšmingus išlaidų straipsnius, atitinkamai pakoreguojant palyginamuosius skaičius:

Veiklos sąnaudos	2020 m. prieš pergrupavimą	2020 m. po pergrupavimo
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų sąnaudos	(128 391)	-
Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos pirkimo sąnaudos		(29 688)
Elektros energijos sisteminių paslaugų sąnaudos		(81 741)
Elektros energijos technologinių reikmių sąnaudos		(15 190)
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų sąnaudos	(6 345)	
Gamtinių dujų sistemos balansavimo sąnaudos		(5 162)
Gamtinių dujų technologinių reikmių sąnaudos		(1 183)
Kito turto nurašymo (atstatymo) sąnaudos		(65)
Kitos sąnaudos	(12 252)	(13 950)
Transporto sąnaudos		
Transporto sąnaudos		
Kitos sąnaudos	(10 848)	(18 659)

Aplinkos apsauga, socialinė atsakomybė ir valdysena

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimus priimančiam asmeniui. Pagrindinis Grupėje sprendimus priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą yra Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybė vertina Grupės veiklos rezultatus pagal tris veiklos segmentus, kurie atitinka Grupės strategijoje nurodytas veiklos kryptis:

- elektros energijos perdavimo segmentas apima LITGRID AB vykdomą veiklą;
- gamtinių dujų perdavimo segmentas apima AB Amber Grid vykdomą veiklą;
- kitos veiklos segmentas, kuris apima:
 - energijos išteklių biržos operatoriaus Baltpool, UAB vykdomą veiklą;
 - gamtinių dujų biržos operatorės UAB „GET Baltic“ vykdomą veiklą;
 - energetikos įrenginių statybos ir rangos bendrovės UAB „TETAS“ vykdomą veiklą;
 - patronuojančios bendrovės UAB „EPSO-G“ vykdomą veiklą.

Atsižvelgiant į tai, kad kitos veiklos segmento atskirų elementų pajamos, pelnas (EBITDA) bei bendras turtas po konsolidacijos korekcijų nesiekia 10 procentų visų segmentų nurodytų finansinių rodiklių, visi elementai agreguoti į bendrą kitos veiklos segmentą.

Grupė turi vieną geografinį segmentą – Lietuvos Respubliką. Grupės veikla užsienio valstybėse yra nereikšminga Grupėi. Pagrindinis sprendimus priimantis asmuo stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir sudaromos

finansinės ataskaitos, t. y. informacija apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas. Pagrindiniai veiklos rodikliai yra grynasis pelnas ir pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA), veiklos sąnaudos be elektros, dujų ir susijusių sąnaudų, nusidėvėjimo, nurašymų ir vertės sumažėjimo. Visi rodikliai skaičiuojami remiantis finansinėse ataskaitose pateiktais duomenimis.

Pajamos iš Lietuvos klientų per 2021 m. sudarė 85 proc. (per 2020 metus 89 proc.).

Grupės informacija apie segmentus už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

	Elektros energijos perdavimas	Gamtinių dujų perdavimas	Kita veikla	Tarpsegmentinių operacijų eliminavimas	Iš viso
Pajamos ir kitos pajamos	270 588	66 973	36 759	(11 717)	362 603
Veiklos sąnaudos, be elektros, dujų ir susijusių sąnaudų, nusidėvėjimo, nurašymų ir vertės sumažėjimų	(31 348)	(21 197)	(36 966)	10 847	(78 664)
EBITDA	46 206	34 508	(201)	(874)	79 639
Iš viso korekcijų į laikotarpio pelną (nuostolius)	(26 193)	(11 344)	14 323	(16 607)	(39 821)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(21 337)	(11 882)	(1 546)	-	(34 765)
Turto nurašymai, vertės sumažėjimai	(344)	(101)	64	-	(381)
Palūkanų pajamos	21	2	176	(155)	44
Palūkanų sąnaudos	(752)	(388)	(763)	155	(1 748)
Pelno mokesčiai	(4 088)	547	263	-	(3 278)
Dividendų pajamos ir asocijuotų įmonių perleidimo pelnas	307	478	16 129	(16 607)	307
Grynasis pelnas (nuostoliai)	20 013	23 164	14 122	(17 481)	39 818
Turto iš viso	489 825	318 520	593 152	(438 891)	962 606
Grynoji finansinė skola	(68 544)	(108 727)	(149 242)	105 746	(220 767)
Investicijos (ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto įsigijimai)	(57 664)	(45 707)	(10 086)	1 285	(112 172)

„Grupė turi vieną geografinį segmentą – Lietuvos Respubliką.“

Grupės informacija apie segmentus už 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

	Elektros energijos perdavimas	Gamtinių dujų perdavimas	Kita veikla	Tarpsegmentinių operacijų eliminavimas	Iš viso
Pajamos ir kitos pajamos	207 516	50 831	29 059	(16 886)	270 520
Veiklos sąnaudos, be elektros, dujų ir susijusių sąnaudų, nusidėvėjimo, nurašymų ir vertės sumažėjimų	(29 137)	(19 380)	(27 652)	13 164	(63 005)
EBITDA	51 789	25 076	1 406	(3 722)	74 549
Iš viso korekcijų į laikotarpio pelną (nuostolius)	(25 186)	(7 644)	2 041	(3 675)	(34 464)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(20 354)	(10 934)	(1 417)	-	(32 705)
Turto nurašymai, vertės sumažėjimai	(1 379)	15	(21)	-	(1 383)
Palūkanų pajamos	63	3	193	(134)	125
Palūkanų sąnaudos	(954)	(363)	(934)	134	(2 129)
Pelno mokestis	(4 278)	3 635	127	418	(98)
Dividendų pajamos ir asocijuotų įmonių perleidimo pelnas	1 726	-	4 093	(4 093)	1 726
Grynasis pelnas (nuostoliai)	26 603	17 432	3 447	(7 397)	40 085
Turto iš viso	414 353	304 793	423 635	(355 249)	787 532
Grynoji finansinė skola	(84 726)	(121 818)	(190 889)	30 290	(367 143)
Investicijos (ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto įsigijimai)	(54 039)	(91 723)	(676)	765	(145 673)

Grupės pajamos 2021 metais iš didžiausių klientų:

Įmonės pavadinimas	2021
AB Energijos skirstymo operatorius	169 129
Ignitis UAB	38 622
AB Ignitis gamyba	18 844
Didžiausių klientų pajamų iš viso:	226 595

Grupės pajamos 2020 metais iš didžiausių klientų:

Įmonės pavadinimas	2020
AB Energijos skirstymo operatorius	162 925
Ignitis UAB	12 802
AB Ignitis gamyba	10 927
Orlen	6 002
Didžiausių klientų pajamų iš viso:	192 656

6. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Grupė	Pastabos	Prestižas	Potentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Išstatyminiai servitutai ir apsaugos zonos*	Iš viso
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.		61	281	5 758	210	1 600	7 910
Įsigijimai		-	14	1 109	138	4 088	5 349
Nurašymai		-	-	(15)	-	-	(15)
Perklasifikavimas tarp grupių		-	14	(31)	17	-	-
Vertės koregavimas dėl pasikeitusių prielaidų		-	-	-	-	165	165
Dengimas su dotacijomis		-	(177)	-	-	-	(177)
Amortizacija		-	(1 905)	(1 862)	(60)	-	(2 097)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.		61	4 739	5 758	305	5 853	11 135
2020 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė		61	855	10 611	446	5 853	17 826
Sukaupta amortizacija		-	(676)	(5 882)	(133)	-	(6 691)
Likutinė vertė		61	179	4 729	313	5 853	11 135
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.		61	179	4 729	313	5 853	11 135
Įsigijimai		-	31	1860	83	-	1 974
Nurašymai		-	-	(6)	-	-	(6)
Perklasifikavimas su IMT		-	-	479	37	-	516
Perklasifikavimas tarp grupių		-	4	(182)	178	-	-
Vertės koregavimas dėl pasikeitusių prielaidų		-	-	-	-	(1 188)	(1 188)
Dengimas su dotacijomis		-	-	(313)	-	-	(313)
Amortizacija	20	-	(94)	(2 142)	(128)	-	(2 364)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.		61	120	4 425	483	4 665	9 754
2020 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė		61	878	11 667	746	4 665	18 017
Sukaupta amortizacija		-	(758)	(7 242)	(263)	-	(8 263)
Likutinė vertė		61	120	4 425	483	4 665	9 754

*Grupė 2021 m. gruodžio 31 d. buvo suformavusi 3 825 tūkst. Eur apsaugos zonų atidėjinį ir su tuo susijusį nematerialųjį turtą pagal 3 pastaboje aprašytus principus ir planuojamą paslaugų vertę pagal įvykusius pirkimus, taikant 0,62% diskonto normą. 2020 m. gruodžio 31 d. atidėjinys ir nematerialusis turtas sudarė 4 088 tūkst. Eur pagal tuo metu planuotus paslaugų pirkimus, taikant 0,62% diskonto normą.

Grupė prestižui, įstatyminiams servitutams ir apsaugos zonomis atliko vertės sumažėjimo įvertinimą. Minėti turto vienetai buvo priskirti Litgrid AB ir Amber grid pinigų srautus generuojantiems turto vienetais (7 pastaba). Testo rezultatai neindi-

kavo poreikio formuoti vertės sumažėjimą prestižo, įstatyminių servitutų ir apsaugos zonų turto vienetais.

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikio nematerialaus turto vertė buvo lygi 66 tūkst. Eur, 2020 m. gruodžio 31 d. - 5 tūkst. Eur.

7. Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė	Pastabos	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.		645	23 375	466 549	1 359	12 312	21 659	525 899
Įsigijimai		-	-	314	194	2 373	139 206	142 087
Išankstiniai apmokėjimai už IMT		-	-	-	-	-	(1 763)	(1 763)
Vertės (sumažėjimas) / atstatymas		-	-	(233)	-	-	250	17
Pardavimai		-	(26)	(380)	(36)	-	-	(442)
Nurašymai		-	(10)	(818)	-	(11)	-	(839)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (ų)		-	-	98	-	(12)	-	86
Įvesta į eksploataciją (iš nebaigtos statybos)		388	1 487	20 974	-	2 117	(24 966)	-
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	20	-	(45)	(2 124)	-	(111)	(59 429)	(61 709)
Nusidėvėjimas		-	(177)	(24 694)	(360)	(3 080)	-	(29 109)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.		1 033	23 806	459 686	1 157	13 588	74 957	574 227
2020 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo vertė		1 033	25 610	501 468	2 415	19 642	74 957	625 125
Sukauptas nusidėvėjimas		-	(1 804)	(41 549)	(1 258)	(6 054)	-	(50 665)
Sukauptas vertės sumažėjimas		-	-	(233)	-	-	-	(232)
Likutinė vertė		1 033	23 806	459 686	1 157	13 589	74 957	574 227
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimai		37	54	1 140	230	1 633	95 297	98 391
Išankstiniai apmokėjimai už IMT		-	-	-	-	-	11 807	11 807
Pardavimai		-	(67)	(1 965)	(8)	(1)	-	(76)
Nurašymai		-	-	(4)	-	(1)	(43)	(2 009)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (ų)		-	-	-	-	(175)	(89)	(268)
Įvesta į eksploataciją (iš nebaigtos statybos)		(388)	3 201	89 097	-	3 329	(95 239)	-
Perklasifikavimas (iš INT)		-	-	-	-	(479)	(37)	(516)

Grupė	Pastabos	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	20	-	(54)	(959)	-	(272)	(46 393)	(47 678)
Nusidėvėjimas		-	(861)	(26 179)	(330)	(3 405)	-	(30 775)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.		682	26 079	520 816	1 049	14 217	40 260	603 103
2020 m. gruodžio 31 d.								
Išsigijimo vertė		682	28 744	588 777	2 637	23 676	40 260	672 062
Sukauptas nusidėvėjimas		-	(2 665)	(67 728)	(1 588)	(9 459)	-	(81 439)
Sukauptas vertės sumažėjimas		-	-	(233)	-	-	-	(233)
Likutinė vertė		682	26 079	520 816	1 049	14 217	40 260	603 103

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą (toliau - IMT), atspindėti nebaigtos statybos straipsnyje :

	2021	2020
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	771	1 844
Sumokėti avansai už IMT per periodą	14 903	1 419
Perkelta į nebaigtą statybą	(2 961)	(2 492)
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	12 713	771

Grupės 2021 m. gruodžio 31 d. kapitalizuotos palūkanos į ilgalaikį materialųjį turtą atitinkančius kriterijus sudarė 186 tūkst. Eur, taikyto metinė palūkanų kapitalizavimo norma buvo 0,7 proc. (2020 m. - 219 tūkst. EUR, taikyto palūkanų norma - 0,8 proc.).

2021 ir 2020 m. Grupės didžiausios investicijos atliktos strateginiuose valstybinės reikšmės projektuose ir elektros bei dujų tinklo atstatymo ir modernizavimo projektuose. 2021 m. investicijos į strateginius valstybinės reikšmės projektus sudarė 67,7 mln. Eur (2020 m. - 108,6 mln. Eur), o tinklo atstatymą - 26,9 mln. Eur. (2020 m. - 24,2 mln. Eur) visų Grupės investicijų.

2021 m. parengto naudoti turto, kuris perklasifikuotas iš nebaigtos statybos straipsnio, vertė, eliminavus dotacijas, 64 862 tūkst. Eur sudarė dujotiekijų jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projekto (GIPL) įgyvendinimo metu įvestas į eksploataciją turtas. Pagal GIPL projektą statomo dujotiekio dalis jau buvo naudojama 2021 metais dujų perdavimui Lietuvos Respublikos teritorijos viduje, tačiau 2021 m. gruodžio 31 d. GIPL dujotiekis dar nebuvo pilnai užbaigtas savo tikslinei paskirčiai, kadangi

nebuvo baigta jungtis su Lenkija. Dėl to, kad GIPL dujotiekis nebuvo tinkamas savo paskirčiai 2021 m. gruodžio 31 d. į ilgalaikio materialaus turto išsigijimo vertę nėra įtraukta GIPL kompensacija (toliau - CBCA įmoka), nustatyta vadovaujantis tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo kriterijais. Pagal Grupėje taikomą apskaitos politiką (2.4 pastaba), CBCA įmoka laikoma kintamuoju mokėjimu ir bus pripažįstama ilgalaikio materialaus turto savikainos dalimi, kai kompensacija bus sumokama, šiam mokėjimui įsipareigojimas nėra pripažintas.

2021 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo 233 017 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. - 79 993 tūkst. Eur) ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais. Įsipareigojimų sumoje įvertinta Grupei tenkanti CBCA įmokos dalis, kuri sudaro 54,9 mln. eurų, kurios 50% pagal CEF sutartį nebus finansuojama ES paramos lėšomis ir turės būti sumokėta GAZ-SYSTEM S.A. VERT sprendimu CBCA įmoka yra įtraukta į gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas nuo 2022 m.

Nurašymus daugiausia sudarė turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Grupės ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte. Grupė paskutinį kartą turtą perkainojo 2018 m. gruodžio 31 d., jis buvo atliktas Grupės vidiniais resursais ir nesinaudojant nepriklausomo išorės vertintojo paslaugomis.

Grupė 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. atliko ilgalaikio materialiojo turto (įskaitant nebaigtą statybą) vertinimą ir nustatė, kad turto balansinė vertė reikšmingumo ribose atitinka jo tikrąją vertę. Vertinimas atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.24), atliktas Grupės vidiniais resursais ir nesinaudojant nepriklausomo išorės vertintojo paslaugomis. Grupės turto tikrąją vertę 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė apskaičiuota kaip gryųjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

Žemiau yra pateiktos vertinimo prielaidos.

Grupės veiklos yra reguliuojamos. Turtas veikia kaip vientisas tinklas. Tinklo tikroji vertė vertinama taikant pajamų metodą, tačiau vertinime eliminuota visa veikla, susijusi su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusi su vertinamu dabartiniu turto) - investicijas į plėtros projektus, naujų gamintojų/vartotojų prijungimą, dotacijas plėtros projektams.

Litgrid 2021 m. gruodžio 31 d. turto vertės skaičiavimuose buvo taikomos šios pagrindinės prielaidos:

- Nuo 2022 m. reguliacinėje kainodaroje taikomas atnaujintas reguliuojamas turto bazės ir kapitalo kaštų nustatymo LRAIC modelis, kuris buvo pritaikytas skaičiavimuose. Kapitalo kaštus sudaro reguliuojamo turto nusidėvėjimo sąnaudos ir investicijų grąža, apskaičiuojama kaip reguliuojamo turto bazės ir investicijų grąžos normos sandauga. Per penkių metų reguliavimo laikotarpį optimizuojama (planuojamo atstatyti) turto kapitalo kaštai nustatomi dabartine (atstatomąja) verte, o investicijos į optimizuotą turtą per 5 metų reguliavimo laikotarpį atitinka LRAIC modeliu suskaičiuotą atstatomo turto vertę, neoptimizuoto turto kapitalo kaštai nustatomi istorine verte. Be to, atsižvelgiant į prieinamus finansavimo šaltinius ir siekiant išlaikyti tvarų Bendrovės įsiskolinimo lygį, investicijų finansavimui numatyta papildoma dedamoji, didinanti reguliuojamos veiklos pajamų lygį.
- Investicijų dydžiai iki 2031 m. iš pagal faktinius duomenis pakoreguoto dešimtmečio investicijų plano, iš kurio eliminuotos visos plėtros investicijos.
- Per perdavimo pajamas kompensuojamos visos reguliuojamai veiklai priskirtinos veiklos sąnaudos, išskyrus darbo užmokesčio sąnaudų kompensavimą, kurių kompensavimo prielaida 92-95 proc.
- 2022-2024 m. pinigų srautuose įvertintas 2018-2021 m. investicijų grąžos dydžio ir sisteminių paslaugų rezultata,

viršijančio VERT leistingų dydį (viršelpnio), įvertinus ir efektyvų veiklos sąnaudų taupymą, kuriuo didinama leistina investicijų grąža, grąžinimas tinklų naudotojams (mažesnė perdavimo kaina ir pajamos).

- Investicijų grąžos norma (WACC iki mokesčių) 2022-2026 m. - 4,03 proc. (atitinka 3,42 proc. WACC po mokesčių), nuo 2027 m. prilyginta diskonto normai - 4,09 proc. (=WACC po mokesčių 3,48 proc.). 2020 m. gruodžio 31 d. turto vertės skaičiavimuose - investicijų grąžos norma (WACC iki mokesčių) 2022-2026 m. - 3,92 proc. (atitinka 3,34 proc. WACC po mokesčių), nuo 2027 m. prilyginta diskonto normai - 4,17 proc. (=WACC po mokesčių 3,55 proc.).
- Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 3,48 proc. (2020 m. gruodžio 31 d. Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 3,55 proc.).

Amber Grid 2020 m. gruodžio 31 d. turto vertės skaičiavimuose buvo taikomos šios pagrindinės prielaidos:

- diskontuojant pinigų srautus buvo naudota 3,42% diskonto norma;
- 2022-2023 m. taikoma 3,94% VERT nustatyta investicijų grąžos norma, 2024-2025 m., vadovaujantis 2020 m. VERT atnaujinta WACC metodika, taikoma 4,12% investicijų grąžos norma;
- tęstinio sruto vertė nustatoma sulyginus investicijų grąžos normą (4,02% prieš pelno mokestį) su diskonto norma;
- dėl perdavimo apimčių (faktiškai sistemos naudotojų užsakyty didesnių pajėgumų ir kiekių), patirtų sąnaudų, įvertinus veiklos efektyvumą susidaręs 2019 m.-2021 m. Bendrovės reguliuojamas pelnas, viršijantis nustatytą investicijų grąžą, ateityje bus atstatomas mažinant perdavimo kainas sistemos naudotojams (vienkartinis efektas);
- metinio augimo koeficientas neribotam laikui netaikomas (lygus 0).
- Atsižvelgdama į tai, kad reguliavimo aplinkoje 2021 m. neįvyko jokių reikšmingų pokyčių, įvertinus visas aukščiau nurodytas prielaidas ir atlikus turto vertės sumažėjimo testą, Bendrovė nustatė, kad ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų datai vertės sumažėjimo požymių neturi ir yra artima turto tikrajai vertei. Bendrovės vadovybės nuomone, vienkartiniai Bendrovės gauto reguliuojamo pelno, viršijančio VERT nustatytą investicijų grąžą, svyravimai neturi įtakos ilgalaikio materialiojo turto vertei, todėl vertės pokyčio korekcijos nėra reikalingos apskaitoje.

Lentelėje žemiau pateiktos Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu, neįtraukiant išankstinių apmokėjimų, tačiau atėmus gautas dotacijas, 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d.:

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.	645	26 609	650 667	15 354	26 930	720 205
2020 m. gruodžio 31 d.	1 033	24 278	603 363	14 853	74 050	717 577

Jei Grupės ilgalaikio materialiojo turto vertė nebūtų mažinama dotacijomis, jo balansinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. būtų didesnė 459 500 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 424 509 tūkst. Eur). Informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą, kurio vertė sumažinta gautomis/ gautinomis dotacijomis:

Bendrovė	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	19	19
Įsigijimai	2	2
Nusidėvėjimas	(9)	(9)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	12	12
Įsigijimo vertė	77	77
Sukauptas nusidėvėjimas	(65)	(65)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	12	12
Įsigijimai	2	2
Nusidėvėjimas	(7)	(7)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	7	7
Įsigijimai	79	79
Sukauptas nusidėvėjimas	(72)	(72)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	7	7

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės kitą ilgalaikį materialųjį turtą sudarė kompiuterinė technika ir baldai.

8. Naudojimo teise valdomas turtas

Bendrovė yra sudariusi patalpų ir transporto priemonių, Grupė – patalpų, transporto priemonių, valstybinės žemės ir kito ilgalaikio turto nuomos sutartis. Transporto priemonių nuomos sutartys sudaromos 3-4 metams, patalpos 5-8 metams, kitas materialusis turtas – 2-3 metams, žemės nuomos sutartys su-

daromos 99 metams. Grupė ir Bendrovė, pripažindama naudojimo teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus, nustatydamas nuomos terminus vertino sutarčių pratęsimo ir nutraukimo anksčiau termino tikimybę.

Grupės ir Bendrovės naudojimo teise valdomą turtą sudarė:

Grupė	Žemė	Pastatai	Transporto priemonės	Kitas materialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d	5 685	1 420	2 024	249	9 378
Naujos sutartys	-	218	2 096	-	2 314
Indeksavimas		3			3
Nurašymai	-	(354)	-	(11)	(365)
Nusidėvėjimas	(58)	(447)	(947)	(49)	(1 501)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	5 627	840	3 173	189	9 829
Įsigijimo vertė	5 743	1 648	4 750	287	12 428
Sukauptas nusidėvėjimas	(116)	(808)	(1 577)	(98)	(2 599)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	5 627	840	3 173	189	9 829
Naujos sutartys	328	2 315	363	-	3 006
Nurašymai	-	(47)	(34)	-	(81)
Nusidėvėjimas	(61)	(515)	(1 016)	(34)	(1 626)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	5 894	2 592	2 486	155	111 27
Įsigijimo vertė	6 071	3 915	5 079	287	15 352
Sukauptas nusidėvėjimas	(117)	(1 323)	(2 593)	(132)	(4 225)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	5 894	2 592	2 486	155	11 127
Bendrovė					
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	-	212	64	-	276
Naujos sutartys	-	114	-	-	114
Nusidėvėjimas	-	(60)	(23)	-	(83)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	-	266	41	-	307
Įsigijimo vertė		369	81	-	450
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(103)	(40)	-	(143)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	-	266	41	-	307
Naujos sutartys	-	-	-	-	-
Nusidėvėjimas	-	(69)	(25)	-	(94)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	-	197	16	-	213
Įsigijimo vertė	-	369	81	-	450
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(172)	(65)	-	(237)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	-	266	16	-	213

2021 m. pagrindiniai naudojimo teise valdomo turto įsigijimai buvo dėl Grupės bendrovės išsinuomotų naujo biuro patalpų (pastatų grupė), nuomos terminas 10 metų, įsigijimo vertė 1 716 tūkst. Eur. Dėl kasmet didėjančio žemės nuomos mokesčio, Grupė iš naujo įvertino nuomos teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus.

Grupė ir Bendrovė neturėjo nuomos sutarčių su kintamaisiais mokėjimais, neįtrauktas į nuomos įsipareigojimų vertę.

9. Investicijos į dukterines įmones

Bendrovės investicijos į dukterines įmones

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šiose Grupės įmonėse:

Grupės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)
LITGRID AB	217 215	26 090	191 125	97,5
AB „Amber Grid“	126 529	-	126 529	96,6
BALTPPOOL UAB	388	-	388	67,0
UAB „TETAS“	3 150	-	3 150	100,0
Energy cells, UAB	2 374	-	2 374	100,0
Iš viso	349 656	26 090	323 566	-

Bendrovė 2021-01-26 įsteigė 100 proc. valdomą dukterinę bendrovę „Energy cells“, UAB, apmokėdama 500 000 vnt. naujai įsteigtos bendrovės akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Eur. Bendrovė 2021-11-26 sprendimu sumažino įstatinį kapitalą nuo 500 tūkst. Eur iki 125 tūkst. Eur, skirtumo suma padengiant dukterinės įmonės veiklos nuostolius ir sumokėjo papildomą 1 875 tūkst. Eur įnašą į Energy cells, UAB kapitalo formavimą.

Kaip nurodyta 3 pastaboje, Bendrovė atliko vertinimus dėl dukterinių įmonių vertės sumažėjimo požymių egzistavimo ir jų nenustatė. Investicijų į LITGRID ir Amber Grid atsiperkamoji vertė buvo apskaičiuota kaip dukterinės įmonės viso turto ir visų įsipareigojimų, įvertintų tikrąja verte, skirtumas, atspindintis grynojo turto tikrąją vertę. Investicijų vertės sumažėjimo koregavimų ar papildomų apskaitimų nebuvo atlikta.

„Bendrovė 2021-01-26 įsteigė 100% valdomą dukterinę bendrovę „Energy cells“, pasirašydama ir apmokėdama 500 000 vnt. naujai įsteigtos bendrovės akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Eur.“

Grupės įmonių su nekontroliuojama dalimi apibendrinta finansinės būklės ataskaita 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d.

ĮMONĖS PAVADINIMAS METAI	Trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai			Ilgalaikis turtas ir įsipareigojimai			Grynasis turtas
	Turtas	Įsipareigojimai	Iš viso grynojo trumpalaikio turto	Turtas	Įsipareigojimai	Iš viso grynojo ilgalaikio turto	
LITGRID							
2021 m. gruodžio 31 d.	122 538	121 562	976	367 287	146 755	220 532	221 508
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			5 538
2021 m. gruodžio 31 d.	38 965	66 116	(27 151)	375 388	130 200	245 188	218 037
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			5 451
Amber Grid							
2021 m. gruodžio 31 d.	46 318	43 369	2 949	272 202	97 578	174 624	177 573
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			6 073
2020 m. gruodžio 31 d.	49 144	42 987	6 157	255 649	107 396	148 253	154 410
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			5 281
Baltpool							
2021 m. gruodžio 31 d.	113 615	113 051	564	190	55	135	699
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			231
2020 m. gruodžio 31 d.	45 776	45 260	516	177	82	96	612
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			202
GET Baltic							
2021 m. gruodžio 31 d.	62 995	62 329	666	653	83	570	1 236
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			42
2020 m. gruodžio 31 d.	11 836	11 414	422	783	110	673	1 095
				Grynasis turtas, tenkantis mažumos daliai 2021 12 31			37
				Iš viso grynojo turto, tenkančio mažumos daliai 2021 12 31			11 884
				Iš viso grynojo turto, tenkančio mažumos daliai 2021 12 31			10 971

Grupės įmonių, kuriose apskaitoma nekontroliuojama dalis, apibendrinta bendrųjų pajamų ataskaita už 2021 m. ir 2020 m.

ĮMONĖS PAVADINIMAS METAI	Pajamos	Pelnas prieš apmokestinimą	Kitos bendrosios pajamos	Pelno mokesčio (sąnaudos) nauda	Viso grynujų bendrųjų pajamų	Bendrosios pajamos tenkančios nekontroliuojamai daliai	Nekontroliuojamai daliai išmokėti dividendai
LITGRID							
2021 m. gruodžio 31 d.	270 588	24 101	-	(4 088)	20 013	500	(413)
2020 m. gruodžio 31 d.	207 516	30 881	(61)	(4 269)	26 551	664	(102)
Amber Grid							
2021 m. gruodžio 31 d.	66 973	22 617	-	547	23 164	792	-
2020 m. gruodžio 31 d.	50 831	13 797	-	3 635	17 432	596	-
Baltpool							
2021 m. gruodžio 31 d.	1 269	106	-	(17)	89	29	-
2020 m. gruodžio 31 d.	1 132	213	-	(31)	182	60	(54)
GET Baltic							
2021 m. gruodžio 31 d.	1 660	731	-	(112)	619	21	(16)
2020 m. gruodžio 31 d.	1 503	789	-	(51)	738	25	-

Grupės įmonių, kuriose apskaitoma nekontroliuojama dalis, apibendrinta pinigų srautų ataskaita už 2021 m. ir 2020 m.

ĮMONĖS PAVADINIMAS METAI	Grynieji pagrindinės veiklos srutai	Grynieji investicinės veiklos srutai	Grynieji finansinės veiklos srutai	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)	Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje
LITGRID						
2021 m. gruodžio 31 d.	66 373	(32 714)	(31 873)	1 786	33	1 819
2020 m. gruodžio 31 d.	27 103	(7 397)	(19 709)	3	30	33
Amber Grid						
2021 m. gruodžio 31 d.	66 373	(32 714)	(15 623)	9	3	12
2020 m. gruodžio 31 d.	23 559	(70 898)	47 145	(194)	197	3
Baltpool						
2021 m. gruodžio 31 d.	63 587	(45 084)	18 602	12	726	738
2020 m. gruodžio 31 d.	(18 537)	(14)	18 329	51	675	726
GET Baltic						
2021 m. gruodžio 31 d.	723	(38)	(555)	130	764	894
2020 m. gruodžio 31 d.	1 113	(179)	(206)	728	36	764

10. Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas

Grupės finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, sudarė investicijos į TSO Holding AS akcijas:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
TSO Holding AS (2 proc.) akcijų vertė, tūkst. Eur	781	1 089

2020 m. sausio 15 d. Grupė kartu su kitais Nord Pool Holding AS akcininkais - Šiaurės ir Baltijos šalių perdavimo sistemos operatoriais (PSO) per bendrą kontroliuojamą bendrovę TSO HOLDING AS (Grupė turi 2 proc. akcijų) pardavė 66 proc. Nord Pool Holding AS akcijų Euronext ir šio sandorio pagrindu nustatė investicijos tikrąją vertę; vėlesniais laikotarpiais tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į tikėtinus gautinus dividendus.

2021 m. gruodžio 31 d. TSO HOLDING AS akcijų tikroji vertė atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį, kai vertė nustatyta 2020 m. įvykusių sandorių pagrindu.

„2021 m. gruodžio 31 d. TSO HOLDING AS akcijų tikroji vertė atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį, kai vertė nustatyta 2020 m. įvykusių sandorių pagrindu.“

11. Atsargos

GRUPĖ	2021-12-31	2020-12-31
Medžiagos, atsarginės dalys ir kitos atsargos bei turtas, skirtas parduoti	12 334	2 873
Gamtinės dujos	7 289	1 443
Komplektavimo įrenginiai rangos projektams	-	1 374
Atimti: vertės sumažėjimas	(626)	(499)
Apskaitinė vertė	18 997	5 191

Grupės atsargos, apskaitytos grynąja galimo realizavimo verte, įsigijimo vertė 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 3 338 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 847 tūkst. Eur), sąnaudos per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 24 174 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 14 670 tūkst. Eur).

Medžiagos, atsarginės dalys ir kitos atsargos 2021 m. gruodžio 31 d. (lyginant su 2020 m. gruodžio 31 d.) ženkliai išaugo dėl atsargų, įsigytų vykdant Fizinio barjero su Baltarusijos Respublika įrengimo projektą. Gamtinių dujų atsargų vertės pasikeitimams 2021 m., lyginant su 2020 m., reikšmingiausių įtaką darė gamtinių dujų kainų pokyčiai.

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2021 ir 2020 metais:

GRUPĖ	2021 m.	2020 m.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	499	640
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	127	(141)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	626	499

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

12. Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
I. Prekybos gautinos sumos pagal sutartis su klientais				
I.1. PO VIENERIŲ METŲ PREKYBOS GAUTINOS SUMOS	4	159	-	-
Atimti: ilgalaikių gautinų sumų vertės sumažėjimas	-	(54)	-	-
Po vienerių metų gautinų sumų likutinė vertė:	4	105	-	-
I.2. TRUMPALAIKĖS PREKYBOS GAUTINOS SUMOS				
Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą	50 508	23 099	-	-
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą ir tranzitą	9 574	5 799	-	-
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	6 488	1 895	114	50
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(112)	(225)	-	-
Prekybos gautinų sumų pagal sutartis su klientais likutinė vertė	66 458	30 568	114	50

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
II. Prekybos gautinos sumos pagal kitas sutartis:				
Kitos prekybos gautinos sumos	4 475	1 155	-	-
Gautinos perkrovų valdymo įplaukos	3 741	737		
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Prekybos gautinų sumų pagal kitas sutartis likutinė vertė:	8 216	1 892	-	-
Trumpalaikių prekybos gautinų sumų iš viso:	74 674	32 460	-	-

Trumpalaikės prekybos gautinos sumos / Prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai

Prekybos gautinas sumas pagal kitas sutartis sudarė gautinos perkrovų įplaukų lėšos, gautinos sumos iš ITC fondo, gamtinių dujų disbalansą ir turto nuomą. Tikroji prekybos gautinų sumų pagal sutartis su klientais vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei. Grupė 2021 metais apskaitė 112 tūkst. Eur tikėtinų kredito nuostolių atstatymą dėl apmokėtų sumų.

Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą 2021 m. gruodžio 31 d. palyginus su 2020 m. gruodžio 31 d. padidėjo, nes 2021 m. gruodžio mėn. balansavimo kaina padidėjo 4,5 karto, o kiekis - 72 % lyginant su 2020 m. gruodžio mėn.

Tikroji prekybos gautinų sumų pagal sutartis su klientais vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Bendrovė nebuvo pripažinusi abejotinų skolų.

Grupė taiko supaprastintą kredito rizikos vertinimo metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS ir apskaito atidėjinius nuostoliams viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo. Nustatant gautinų sumų kredito nuostolius, Grupė taiko individualų vertinimą ir nuostolių koeficientų matricą. Nuostolių koeficientų matrica pagrįsta istoriniais, ilgesnio nei 36 mėnesio laikotarpio, duomenimis apie pirkėjų atsiskaitymus už skolas. Nuostolių koeficientai gali būti koreguojami atsižvelgiant į ateities makroekonominės prognozes. Nuostolių koeficientai skaidomi į atskiras gautinų sumų grupes, atsižvelgiant į atskiras grupės kredito rizikos ypatybes bei pradelsto mokėjimo terminus.

Prekybos gautinos sumos	Nepradelsta	Prekybos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas pradelstas				Iš viso
		1-30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181 ir daugiau dienų	
2021 m. gruodžio 31 d. Prekybos gautinų sumų trumpalaikė dalis, iš kurių:	73 358	1 249	88	0	91	74 786
Valstybės valdomos įmonės	49 050	-	-	-	-	49 050
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kiti pirkėjai	24 308	1 249	88	0	5	25 650
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0	1,4%	2%	15%	100%	-
Vertės sumažėjimas	-	17	4	0	5	26
Bankrutavę, bankrutuojantys, likviduojami pirkėjai	-	-	-	617	86	86
Tikėtini kredito nuostoliai, %	-	100%	100%	100%	100%	-
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	86	86
Iš viso tikėtini kredito nuostoliai	-	17	4	0	91	112

Grupės prekybos gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo pokytis 2021 m. ir 2020 m.:

	2021	2020
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	225	387
Vertės sumažėjimo atstatymas	(113)	(162)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	112	225

Grupė 2021 m. apskaitė 112 tūkst. Eur (2020 m. -162 tūkst. Eur) prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo atstatymą dėl apmokėtų gautinų sumų.

13. Kitos gautinos sumos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	59 159	39 351	-	-
Gautinos administruojamos SGGT lėšos	13 385	12 834	-	-
Iš biudžeto gautinos PVM	2 075	120	-	-
Gautinos dotacijos	20 230	28 819	-	-
Paskalos dukterinėms įmonėms	-	-	11 095	27 630
Kitos gautinos sumos	11 941	2 214	244	33
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(23)	(23)	-	-
Apskaitinė vertė	106 767	83 315	11 339	27 663

Kitų gautinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Grupės pagrindinę kitų gautinų sumų vertės dalį ir gautinų sumų pradelsimus sudarė gautinos VIAP ir SGGT lėšos. Grupė, veikdama kaip administruojantis asmuo, renkanti VIAP ir SGGT lėšas, nepatiria kredito rizikos, todėl šioms pradelsioms sumoms neformuojami tikėtini kredito nuostoliai.

Gautinų dotacijų straipsnyje apskaityta iš ES struktūrinių fondų gautinos dotacijos Grupės vykdomiems projektams. Gautina ES

struktūrinių fondų parama dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos statybos projektui 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 8 840 tūkst. Eur ir 2020 m. gruodžio 31 d. 24 934 tūkst. Eur. 2021 m. gruodžio 31 d. kitų gautinų dotacijų 9 900 tūkst. Eur sumą sudarė iš ES gautinos dotacijos elektros perdavimo tinklo struktūriniams projektams vykdyti.

2021 m. gruodžio 31 d. Grupės kitų gautinų sumų straipsnyje 10 838 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. - 2 073 tūkst. Eur) sudarė iš gamtinių dujų biržos dalyvių gautinos sumos už biržoje suprekiatas dujas.

Kitos gautinos sumos	Nepradelsta	Kitos gautinos sumos				Iš viso
		1-30 dienu	31-90 dienu	91-180 dienu	181 ir daugiau dienu	
2021 m. gruodžio 31 d.	11,918	-	-	-	21	11,941
Kitos gautinos sumos, iš kurių:						
Gautina suma už gamtines dujas iš biržos dalyvių	10,838	-	-	-	-	10,838
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kitos gautinos sumos	1,080	-	-	-	23	1103
Tikėtini kredito nuostoliai, %	0	0%	0%	0%	100%	-
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	23	23

14. Kitas finansinis turtas

GRUPĖ	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Administruojamos SGGT lėšos	1 305	3
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	5 359	1 619
Perkrovų valdymo įplaukų nepanaudotos lėšos	-	6 860
Biržos dalyvių pinigai	58 721	14 253
Apskaitinė vertė	65 385	22 735

Biržos dalyvių lėšas sudaro iš jų gauti piniginiai užstatai ir avansiniai mokėjimai (alternatyva – pateikti banko garantijos) užtikrinantys galimybę dalyvauti biržos prekyboje. Dėl šių piniginių lėšų trumpalaikio disponavimo galimybių ir naudojimo tik atsiskaitymams už biržos įsigytus produktus, jos nepriskiriamos pinigų ir pinigų ekvivalentų straipsniui.

Pagal teisės aktų reikalavimus pinigai, skirti išmokėti SGGT lėšų gavėjams, laikomi atskirai nuo kitų Grupės pinigų ir pinigų ekvivalentų ir gali būti naudojami tik SGGT lėšų mokėjimams.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

15. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	41 284	5 113	36 868	3 362
Apskaitinė vertė	41 284	5 113	36 868	3 362

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė yra lygi jų nominaliai ir apskaitinei vertei.

16. Įstatinis kapitalas

2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 22 482 694,57 eurų ir buvo padalintas į 77 526 533 nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas, kurių kiekvienos vertė 0,29 euro. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio

31 d. Bendrovė ir visos Grupės įmonės atitiko šį reikalavimą.

Pagrindinis Bendrovės ir Grupės įmonių kapitalo valdymo tikslas yra palaikyti optimalią kapitalo struktūrą, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas, kapitalo kaštų ir rizikos minimizavimas. Grupės įmonių kapitalo struktūrą formuojama, įvertinant pagrindinės veiklos, planuojamų investicijų ir plėtros poreikį.

Bendrovės valdyba patvirtino dividendų politiką, kuria visoms Grupės įmonėms nustatomi vienodi dividendų išmokėjimo principai, kuriais siekiama tvaraus Grupės ir jos bendrovių verslo vertės augimo, ilgalaikės naudos akcininkams, ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų įvykdymo. Dividendų politika yra vienas iš

kapitalo rizikos valdymo įrankių. Pagal ją dividendai skiriami, atsižvelgiant į bendrovių nuosavo kapitalo grąžos lygį, finansines galimybes mokėti dividendus, valstybei svarbių projektų vykdymą bei kitas aplinkybes. Dividendams skiriama nuo 60 iki 85 proc. grynojo pelno, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos dydžio bei kitų bendrovės mokamą įtakojančių sąlygų.

Bendrovės dividendų skyrimą už 2016 – 2021 m. laikotarpį reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 9 d. nutarimas Nr. 1116 „Dėl UAB „EPSO-G“ mokamų dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijų“. Pagal šio

nutarimo nuostatas, Bendrovės akcijų valdytojai dividendams kasmet gali skirti 0,5 procento paskirstytinojo pelno, jeigu aukštesni dividendai neigiamai įtakos Bendrovės finansinę padėtį.

Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

17. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą.

GRUPĖ	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	557	(82)	475
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(62)	9	(53)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(19)	3	(16)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	476	(70)	406
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(48)	7	(41)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(65)	10	(55)
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	363	(53)	310

18. Privalomasis ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti. 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje šis rezervas buvo pilnai suformuotas.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu (t.y. verslo vystymo tikslu) ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

19. Dividendai

2021 m. gegužės 11 d. įvykusio UAB „EPSO-G“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 777 224 Eur dividendų, dividendai, tenkantys vienai akcijai - 0,01 Eur. 2020 m. balandžio 30 d. įvykusio UAB „EPSO-G“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 772 704 Eur dividendų, dividendai, tenkantys vienai akcijai - 0,00997 Eur.

Bendrovė 2021 m. ir 2020 m., išmokėdama dividendus vadovavosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 9 d. nutarimo Nr. 1116 nuostatomis dėl galimybės dividendams skirti 0,5 procento paskirstytino pelno.

20. Dotacijos

Dotacijas sudaro dotacijos, skirtos įsigyti ilgalaikį turtą ir kompensuoti sąnaudas. Per 2021 m. ir 2020 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	GRUPĖ	
	2021	2020
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.		
Gautinos dotacijos (13 pastaba)	28 819	2 754
Avansu gautos dotacijos (ilgalaikiai įsipareigojimai) (26 pastaba)	(1 677)	(1 398)
Avansu gautos dotacijos (trumpalaikiai įsipareigojimai) (29 pastaba)	(5 023)	(6 384)
	22 119	(5 028)
Pripažintos dotacijos		
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą (7 pastaba)	47 678	61 709
Perkelta į ilgalaikį nematerialųjį turtą (6 pastaba)	313	177
Panaudotos dotacijos sąnaudų kompensavimui	144	230
	48 135	62 116
Gautos dotacijos		
Gautos dotacijos piniginėmis lėšomis (PSA))	57 548	26 954
Perkrovų įplaukas, perkeltos į dotacijas (24 pastaba)	2 954	8 005
	60 502	32 858
Dotacijos gautos turtu	1 086	-
Likutis laikotarpio pabaigai	20 230	28 819
Gautinos dotacijos (13 pastaba)	(1 677)	(1 677)
Avansu gautos dotacijos (ilgalaikiai įsipareigojimai) (26 pastaba)	(9 887)	(5 023)
Avansu gautos dotacijos (trumpalaikiai įsipareigojimai) (29 pastaba)	8 666	22 119

21. Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolas sudaro:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos				
Banko paskolos	142 843	167 242	-	-
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	24 399	26 959	-	2 560
Banko sąskaitos perviršis	-	20 019	-	20 019
Trumpalaikė finansinė skola Grupės įmonėms	-	-	94 652	634
Iš viso paskolų	167 242	214 220	94 652	23 213

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Tarp 1 ir 2 metų	32 120	24 399	-	2 560
Nuo 2 iki 5 metų	37 552	59 564	-	-
Po 5 metų	73 171	83 279	-	-
Iš viso	142 843	167 242	-	2 560

Grupė ir Bendrovė 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. įkeitimų neturėjo.

Paskolų sutartyse numatytos finansinės ir nefinansinės sąlygos, kurių atskiros Grupės įmonės įsipareigojusios laikytis. Grupės įmonės 2021 m. ir 2020 m. šiuos įsipareigojimus vykdė.

Grupės paskolos su fiksuota palūkanų norma 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 57 proc., 2020 m. gruodžio 31 d. - 46 proc., likusios paskolos susietos su 3 ir 6 mėn. EURIBOR kintama dalimi. Jei EURIBOR palūkanų bazė neigiama, taikoma 0 reikšmė.

Grupės paskolų palūkanų normos svertinis vidurkis 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,57 proc. 2020 m. gruodžio 31 d. - 0,63 proc.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. ir Grupės nepanaudotų paskolų likutis buvo 5 000 tūkst. Eur, Grupės ir Bendrovė nepanaudotų overdraftų - 20 000 tūkst. Eur.

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš dukterinių bendrovių pagal tarpusavio skolinimo ir skolinimosi sutartis buvo pasiskolinusi 94 652 tūkst. Eur. Bendrovė perėmusi Grupės įmonių teigiamus lėšų likučius, juos priskiria gautoms paskoloms, o suteiktas naudoti lėšas - suteiktomis paskolomis. Tokį perimtų ir suteiktų lėšų apskaitymą lemia Bendrovės prisiimta rizika dėl lėšų grąžinimo, patiriamų palūkanų sąnaudų banko atžvilgiu, administruojamų skolinimo ir skolinimosi limitų, ieškant efektyviausio būdo investuoti lėšas.

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2020 m. ir 2019 m. suderinimas:

GRUPĖ	Pinigai	Paskolos	Kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	Nuomos įsipareigojimai	Iš viso
Grynoji skola 2019 m. gruodžio 31 d.	13 470	(164 664)	(156 897)	(8 945)	(317 036)
Gautos paskolos ir naujos nuomos sutartys	-	(60 000)	-	(2 129)	(62 129)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	(8 357)	-	-	-	(8 357)
Overdraft'o pasikeitimas	-	(20 019)	-	-	(20 019)
Paskolų grąžinimai	-	30 404	-	-	30 404
Nuomos įsipareigojimų vertės koregavimas	-	-	-	351	351
Kitų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų padengimas	13 470	(164 605)	7 965	-	7 965
Nuomos mokėjimai	-	(60 000)	-	1559	1 559
Kiti pokyčiai	(8 357)	-	-	-	(8 357)
Apskaičiuotos palūkanos (sąnaudose ir kapitalizuotos)	-	(1 538)	(687)	(123)	(2 348)
Palūkanų mokėjimai	-	1 474	870	123	(2 467)
Grynoji skola 2020 m. gruodžio 31 d.	5 113	(214 343)	(148 749)	(9 164)	(367 143)
Naujos nuomos sutartys	-	-	-	(2 799)	(2 799)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	36 171	-	-	-	36 171
Overdraft'o pasikeitimas	-	20 019	-	-	20 019
Paskolų grąžinimai	-	26 959	-	-	26 959
Kitų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų padengimas	-	-	64 481	-	64 481
Nuomos mokėjimai	-	-	-	1 540	1 540
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Apskaičiuotos palūkanos (sąnaudose ir kapitalizavimas)	-	(1 352)	(470)	(112)	(1 934)
Palūkanų mokėjimai	-	1 315	512	112	1 939
Grynoji skola 2021 m. gruodžio 31 d.	41 284	(167 402)	(84 226)	(10 423)	(220 767)

GRUPĖ	Pinigai	Paskalos	Kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	Nuomos įsipareigojimai	Iš viso
Grynoji skola 2019 m. gruodžio 31 d.	12 346	(5 120)	(156 897)	(276)	(149 947)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(8 984)	-	-	-	(8 984)
Overdraft'o pasikeitimas	-	(20 019)	-	-	(20 019)
Gautos paskalos	-	(635)	-	-	(635)
Naujos nuomos sutartys	-	-	-	(114)	(114)
Nuomos mokėjimai	-	-	-	81	81
Paskalų grąžinimai	-	2 560	-	-	2 560
Kitų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų padengimas	-	-	7 965	-	7 965
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Apskaičiuotos palūkanos (sąnaudose ir kapitalizuotos)	-	(143)	(687)	(1)	(831)
Palūkanų mokėjimai	-	143	870	1	1 014
Grynoji skola 2020 m. gruodžio 31 d.	3 362	(23 214)	(148 749)	(309)	(168 910)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	33 506	-	-	-	33 506
Overdraft'o pasikeitimas	-	20 019	-	-	20 019
Gautos paskalos	-	(94 017)	-	-	(94 017)
Nuomos mokėjimai	-	-	-	90	90
Paskalų grąžinimai	-	2 560	-	-	2 560
Kitų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų padengimas	-	-	64 481	-	64 481
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Apskaičiuotos palūkanos (sąnaudose ir kapitalizavimas)	-	(142)	(470)	(1)	(613)
Palūkanų mokėjimai	-	142	512	1	655
Grynoji skola 2021 m. gruodžio 31 d.	36 868	(94 652)	(84 226)	(219)	(142 229)

22. Kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai

Grupės ir Bendrovės įsipareigojimas UAB „Ignitis grupė“ pagal 2012 m. rugsėjo 27 d. akcijų pirkimo – pardavimo sutartį, apskaičiuotos bazinės kainos pagrindu, priskiriamas finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems amortizuota savikaina.

Grupės ir Bendrovės įsipareigojimas (neigiama suma, kadangi gautina suma) dėl LITGRID akcijų kainos priedo, esant konservatyviam Bendrovės akcijų priedo dydžio vertinimui ir Bendrovės

susitarimui su Ignitis grupė, aprašytam 3 pastaboje, sudarė (17 961) tūkst. Eur 2021 ir 2020 m. gruodžio 31d. Šis grynasis įsipareigojimas priskiriamas finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolį) ir priskiriamas 3 tikrosios vertės hierarchijos lygiui. 2021 m. ir 2020 m. LITGRID akcijų kainos priedo tikrosios vertės pokyčių, pripažintų pelne ar nuostolyje nebuvo.

Šio pobūdžio Grupės ir Bendrovės įsipareigojimai buvo lygūs, jų judėjimas 2021 m. ir 2020 m. pateiktas žemiau:

	GRUPĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
ILGALAIKĖ DALIS		
Mokėtina suma už LITGRID AB akcijas pagal bazinę kainą		152 089
Mokėtina (gautina) LITGRID akcijų kainos priedo suma		(17 961)
ILGALAIKĖ DALIS IŠ VISO		134 128
Trumpalaikė dalis		
Mokėtina suma už LITGRID AB akcijas pagal bazinę kainą	102 089	
Mokėtina (gautina) LITGRID akcijų kainos priedo suma	(17 961)	
Mokėtina trumpalaikė dalis iš viso	84 128	14 481
Iš viso finansinių įsipareigojimų	84 128	148 609
Ilgalaikės įsipareigojimų dalies grąžinimo terminai		
Tarp 1 ir 2 metų	-	134 128

Bendrovė, informavusi ir gavusi AB „Ignitis Grupė“ pritarimą, 2021 m. anksčiau termino grąžino 50 000 tūkst. Eur skolos už LITGRID AB akcijas pagal 2012 m. rugsėjo 27 d. LITGRID akcijų pirkimo – pardavimo sutartį.

Finansiniai įsipareigojimai susieti su 12 mėnesių EURIBOR kintama dalimi. Šių įsipareigojimų palūkanų normos svertinis vidur-

kis 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,35 proc. (2020 m. gruodžio 31 d. – 0,44 proc.).

Sukauptos palūkanos 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 92 tūkst. Eur, 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 134 tūkst. Eur ir yra apskaitytos kitose trumpalaikėse mokėtinose skolose ir įsipareigojimuose.

„Sukauptos palūkanos 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 92 tūkst. Eur.“

23. Nuomos įsipareigojimai

Grupės ir Bendrovės nuomos įsipareigojimai ir jų judėjimas:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	9 164	8 945	309	276
Sudarytos nuomos sutartys	3 006	2 129	-	114
Nutrauktos nuomos sutartys	(81)	(357)	-	-
Apskaičiuotos palūkanos	112	123	1	1
Nuomos mokėjimai (pagrindinė suma ir palūkanos)	(1 778)	(1 682)	(91)	(82)
Indeksavimas	-	6	-	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	10 423	9 164	(219)	(309)
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	9 028	7 641	136	219
Trumpalaikiai nuomos mokėjimai	1 395	1 523	83	90

Būsimieji nuomos mokėjimai pagal neatšaukiamas nuomos sutartis:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Nuomos įsipareigojimai iš viso:	10 423	9 164	219	309
Einamųjų metų dalis	1 395	1 523	83	90
Ilgalaikiai įsipareigojimai, kurių padengimo terminai:	9 028	7 641	136	219
Tarp 1 ir 2 metų	1 111	1 244	83	83
Tarp 2 ir 3 metų	627	628	53	68
Tarp 3 ir 5 metų	594	198	-	68
Virš 5 metų	6 696	5 571	-	-

Grupės palūkanos, apskaičiuotos nuo nuomos įsipareigojimų, atspindėtos finansinės veiklos sąnaudose 2021 m. sudarė 112 tūkst. Eur, 2020 m. - 123 tūkst. Eur (Bendrovės - 2021 ir 2020 m. po 1 tūkst. Eur.).

Informacija apie naudojimo teise valdomą turtą atskleista 8 pastaboje.

24. Perkrovų valdymo lėšos

2021 m. ir 2020 m. perkrovų valdymo lėšų judėjimas:

	GRUPĖ		
	Pastabos	2021	2020
Perkrovų valdymo lėšos laikotarpio pradžioje		62 519	39 135
Gautos perkrovų valdymo lėšos per periodą		50 112	32 381
Panaudota ilgalaikiam materialiam turtui finansuoti	20	(2 954)	(8 005)
Perkrovų valdymo lėšos panaudotos atsijungimų nuostoliams kompensuoti per periodą		(590)	(992)
Perkrovų valdymo lėšos laikotarpio pabaigoje		109 087	62 519

Perkrovų valdymo lėšų gavimo ir panaudojimo principai aprašyti 2.19 pastaboje. 2021 m. gruodžio 31 d. nepanaudotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr.714/2009

nurodytas paskirtis įplaukų likutis sudarė 109 087 tūkst. Eur. Trumpalaikė įsipareigojimo dalis numatoma padengti (panaudoti) per 12 mėnesių.

	GRUPĖ	
	2021-12-31	2021-12-31
ĮSIPAREIGOJIMŲ DALIS		
Perkrovų valdymo lėšų įsipareigojimo ilgalaikė dalis	88 267	55 659
Perkrovų valdymo lėšų įsipareigojimo trumpalaikė dalis	20 820	6 860
Iš viso:	109 087	62 519

2020 m. gruodžio 31 d. nepanaudotos perkrovų valdymo lėšos buvo laikomos atskiroje bankinėje sąskaitoje ir sudarė 24 901 tūkst. Eur (ilgalaikė dalis sudarė 18 041 tūkst. Eur, trumpalaikė

dalis – 6 860 tūkst. Eur.). 2021 m. Grupė gavo leidimą naudoti perkrovų valdymo lėšas Grupės įmonių tarpusavio skolinimui.

„Grupė gavo leidimą naudoti perkrovų valdymo lėšas Grupės įmonių tarpusavio skolinimui.“

25. Atidėjiniai

	GRUPĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms*	924	841
Atidėjiniai servitutų įsipareigojimams**	277	1 250
Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui***	3 803	4 088
Atidėjiniai trumpalaikiams įsipareigojimams vykdyti	668	19
Apskaitinė vertė	5 672	6 198
Ilgalaikiai atidėjiniai	1 877	5 313
Trumpalaikiai atidėjiniai	3 795	885

*Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir Grupės bendrovių kolektyvines sutartis mokėtinos sumos (2.14 pastaba).

**2020 m. gruodžio 31 d. Grupė pripažino 4 088 tūkst. Eur atidėjinį ir su tuo susijusį nematerialųjį turto specialiuoju žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) formavimui (3 pastaba). 2021 m. pagal patikslintą įvertinimą buvo sumažintos 263 tūkst. Eur.

***Atidėjinius teisminėms byloms/pretenzijoms 2021 m. gruodžio 31 d. sudaro atidėjinys galimam mokėjimui teismo sprendimu AB „Šiaulių energija“ (37 pastaba).

26. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	GRUPĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų prijungimo	-	-
Avansu gautos dotacijos	1 667	1 667
Sutartiniai įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis	1 305	1 337
Kita	612	25
Apskaitinė vertė	3 584	3 029

Avansu gautos dotacijos sudarė pinigines lėšas gautos Sinchronizacijos programai įgyvendinti iš CEF (Connecting Europe Facility) fondo. Išlaidas, kurioms finansuoti buvo gauta dotacija, planuojama patirti 2023 m.

Sutartinius įsipareigojimus pagal prijungimo sutartis sudarė naujų vartotojų lėšos, skirtos prijungimui prie dujų perdavimo

sistemos. Šie įsipareigojimai bus pripažinti pajamomis per prijungimo metu sukurto turto eksploataavimo laikotarpį. Sutartinių įsipareigojimų dalis, kuri bus pripažinta pajamomis per vienerius metus, apskaityta trumpalaikių įsipareigojimų pagal sutartis su klientais straipsnyje.

27. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	9 814	9 642	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos)	(6 536)	(9 544)	(445)	(385)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudas (pajamos)	3 278	98	(445)	(385)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

GRUPĖ	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Kito turto vertės sumažėjimas	Perkrovų valdymo įplaukos	Nusidėvėjimo normatyvų skirtumai	Nepanaudota investicijų lengvata	Kita	Viso
ATIDĖTOJO PELNO MOKESČIO TURTAS							
2019 m. gruodžio 31 d.	4 253	87	8 412	156	-	766	13 674
Pripažinta pelno (nuostalių) straipsnyje	(119)	129	4 667	29	3 923	1 267	9 824
Atidėtojo pelno mokesčio turtas sudengtas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu	-	-	-	-	-	(385)	(385)
2020 m. gruodžio 31 d.	4 062	216	13 079	185	3 923	1 648	23 113
Pripažinta pelno (nuostalių) straipsnyje	(112)	1	5 532	29	685	486	6 621
Atidėtojo pelno mokesčio turtas sudengtas su pelno mokesčio įsipareigojimu (panaudotas mokestinis nuostalis)	-	-	-	-	-	(380)	(380)
2021 m. gruodžio 31 d.	3 950	217	18 611	214	4 608	1 754	29 354

GRUPĖ	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Kita	Viso
ATIDĖTOJO PELNO MOKESČIO ĮSIPAREIGOJIMAI					
2019 m. gruodžio 31 d.	(89)	-	(1 544)	(349)	(1 982)
Pripažinta pelno (nuostalių) straipsnyje	16	-	119	(414)	(279)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	9	-	-	-	9
2020 m. gruodžio 31 d.	(64)	-	(1 425)	(763)	(2 252)
Pripažinta pelno (nuostalių) straipsnyje	18	-	138	(240)	(84)
2021 m. gruodžio 31 d.	(46)	-	(1 287)	(1 003)	(2 336)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2020 m. gruodžio 31 d.

20 861

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2021 m. gruodžio 31 d.

27 018

Pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas, investicijoms į įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata. Grupė apskaičiuodama 2021 m. pelno mokesčių, taikydama minėtą lengvatą susimažino pelno mokesčio sąnaudas bendra 3 865 tūkst. eurų suma (2020 m. – 5 888 tūkst. Eur) (įskaitant pripažintą atidėtąjį pelno mokesčio turtą).

2021 m. Bendrovė patyrė 2 950 tūkst. Eur. mokesčių nuostalių (2020 m. – 2 566 tūkst. Eur.). Mokesčių nuostalius Bendrovė perleidžia Grupės įmonėms už atlygį (15 proc.). 2021 m. EPSO-G gautas atlygis už LITGRID perleistus 2020 m. mokesčių nuostalius sudarė 380 tūkst. Eur.

Bendrujų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokesčių:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	43 096	40 183	12 889	1 292
Pelno mokesčiai taikant 15 proc. tarifą	6 464	6 028	1 933	194
Investicijų lengvatos įtaka	(3 180)	(1 965)	-	-
Atidėtasis pelno mokesčių (nepanaudota investicijų lengvata)	(685)	(3 923)	-	-
Neleidžiamų atskaitymų ir neapmokestinamųjų pajamų įtaka	638	(17)	(2 378)*	(579)
Praėjusių metų koregavimas	41	42	-	-
Mokesčių nuostalių įskaitymas	-	(67)	-	-
Pelno mokesčių sąnaudos (pajamos), apskaitytos per pelną (nuostolį)	3 278	98	(445)	(385)
Pelno mokesčių sąnaudos (pajamos), apskaitytos per kitas bendrąsias pajamas	-	(9)	-	-

*Bendrovės pelno mokesčių apskaičiavime neapmokestinamos pajamos sudarė iš dukterinių įmonių gauti dividendai – 16 129 tūkst. Eur.

28. Prekybos skolos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Skolos už elektros energiją	42 280	13 123	-	-
Skolos už gamtines dujas	4 502	1 016	-	-
Skolos už rangos darbus, paslaugas	17 132	6 118	-	-
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	11 432	14 942	-	-
Kitos prekybos mokėtinos sumos	87	919	284	87
Apskaitinė vertė	75 433	36 118	284	87

Skolos už elektros energiją apima balansavimo ir reguliavimo mokėtinas sumas, kurios išaugo dėl kelis kartus išaugusios balansavimo paslaugos kainos ir kiekio. Mokėtinos sumos už balansavimo-reguliavimo energiją 2021-12-31 buvo 29,9 mln. EUR (2020-12-31 – 3,2 mln. EUR).

Tikrosios prekybos mokėtinių sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

29. Gauti išankstiniai apmokėjimai

	GRUPĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Gauti depozitai iš biržos dalyvių	44 969	8 246
Avansu gautos dotacijos	9 887	5 023
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	2 359	953
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų	581	611
Kitos avansu gautos sumos	71	58
Apskaitinė vertė	57 867	14 891

Kaip nurodyta 13 pastabojė, biržų dalyviai prieš įvykstant prekybai perveda depozito lėšas, kuriomis vėliau įskaitoma įsigytiems produktams įskaityti arba grąžinami. Iš dujų ir elektros biržos dalyvių gauti depozitai naudojami biržos dalyvių atsiskaitymo dienų, nebent yra dalyvio prašymas nenaudoti depozitų, taip sumažinant mokėtiną sumą už produktus ir biržos paslaugas. Visiškai ar iš dalies nepanaudotos depozito sumos lieka

kitiems biržos dalyvio atsiskaitymams. Biržos. Jei biržos dalyvių depozito sumos nepanaudojamos 1 metus, depozitai grąžinami biržos dalyviams.

Avansu gautos dotacijas sudaro piniginių lėšų gautos iš CEF (Connecting Europe Facility) fondo, kurios bus panaudotos patirtoms išlaidoms finansuoti 2022 m.

30. Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Nefinansiniai įsipareigojimai				
Mokėtinos administruojamos VIAP lėšos	94 614	20 294	-	-
Mokėtinos administruojamos SGGT lėšos	12 259	10 670	-	-
Sukauptos administruojamos SGGT lėšos*	2 406	2 174	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	4 726	5 052	511	427
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	3 087	2 656	175	109
Mokėtinos PVM	10 440	2 227	-	-
Mokėtinos nekilnojamojo turto mokestis	1 350	921	-	-
Avansu gautos sumos sutarčių vykdymui	19 772	-	-	-
Nefinansinių įsipareigojimų iš viso:	148 654	43 994	686	536
Finansiniai įsipareigojimai				
Mokėtini dividendai	572	519	-	-
Mokėtinos palūkanos	160	213	92	134
Sukauptos kitos sąnaudos	1 094	880	18	22
Gauti depozitai	-	5 599	-	-
Mokėtinos sumos biržos dalyviams už dujas	24 013	2 168	-	-
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	814	1 340	-	-
Finansinių įsipareigojimų iš viso:	26 653	10 719	110	156
Bendra finansinių ir nefinansinių įsipareigojimų apskaitinė vertė	175 307	54 713	796	692

*Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra apskaitomos tuomet, kai gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojams išrašoma PVM sąskaita faktūra. SGD terminalo lėšos yra priskiriamos mokėtinų SGD terminalo lėšų sąskaitai tuomet, kai AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Ignitis“ išrašo AB „Amber Grid“ PVM sąskaitą faktūrą gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomai dedamajai prie gamtinių dujų perdavimo kainos.

Trumpalaikių kitų mokėtinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

31. Pajamos

Grupės pajamas sudarė:

	GRUPĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020m. gruodžio 31 d.
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos		
Elektros energijos perdavimo paslauga	80 070	83 363
Prekyba balansavimo / disbalanso energija	71 720	21 217
Sisteminės paslaugos	91 653	86 702
Kiti elektros energijos ir susijusių paslaugų pardavimai	2 618	4 344
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų iš viso:	246 061	195 626
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos	-	-
Gamtinių dujų perdavimo paslaugos	53 748	45 897
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	12 540	4 588
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	-	(1 405)*
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų iš viso:	66 288	49 080
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	-	-
Pajamos iš statybos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų	22 827	12 411
Prekybos dujų biržoje ir susijusių paslaugų pajamos	1 476	1 454
Biokuro biržos, šilumos aukcionų, VIAP lėšų administravimo ir kitos pajamos	789	963
Kitų pajamų iš viso:	25 092	14 828
Grupės pajamų iš viso pagal sutartis su klientais:	337 441	259 534

	GRUPĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020m. gruodžio 31 d.
Grupės pajamos nepriskiriamos sutartims su klientais		
Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos*	19 978	8 959
Perkrovų įplaukos	590	991
Kitos su elektros energija susijusios paslaugos	629	844
Gamintojų prijungimo ir elektros įrenginių perkėlimo pajamos	-	-
Pajamų, nepriskiriamų sutartims su klientais iš viso:	21 197	9 416
Pajamos iš viso:	358 638	268 950

*suma atspindi su pajamomis susijusias dotacijas (2.18 pastaba)

Bendrovės pajamos pagal sutartis su klientais sudarė pajamos iš valdymo paslaugų teikimo ir 2021 m. buvo lygios 493 tūkst. Eur (2020 m. – 296 tūkst. Eur).

	GRUPĖ	
	2021 m.	2020m.
Pajamos pripažįstamos per laikotarpį		
Elektros energijos perdavimo ir susijusios paslaugos	267 258	205 021
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusios paslaugos	66 288	49 080
Pajamos iš statybos sutarčių vykdymo	9 629	487
Narystės pajamos	70	55
Pajamų, pripažįstamų per laikotarpį iš viso:	346 329	254 643
Pajamos pripažįstamos tam tikru momentu, suteikus paslaugą		
Pajamos už remonto ir techninės priežiūros paslaugas	12 713	12 036
Prekybos biržose pajamos	2 680	2 271
Pajamų, pripažįstamų tam tikru momentu, suteikus paslaugas iš viso:	12 309	14 307
Pajamų iš viso:	358 638	268 950

32. Kitos pajamos

Grupės kitas pajamas sudarė:

	GRUPĖ	
	2021 m.	2020 m.
Turto nuomos pajamos	661	594
Delspinigiai ir netesybos	2 877	240
Kitos pajamos	427	736
Kitų pajamų iš viso:	3 965	1 570

33. Dividendų ir asocijuotos įmonės perleidimo pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Dividendų pajamos	307	895	16 129	4 093
Asocijuotos įmonės perleidimo pajamos	-	831	-	-
Dividendų ir investicinės veiklos pajamų iš viso	307	1 726	16 129	4 093

Grupės asocijuotos įmonės perleidimo pajamas sudarė pelnas iš 2020 m. įvykdyto UAB „Duomenų logistikos centras“ akcijų pardavimo (1 pastaba) - 831 tūkst. Eur

Grupė 2021 m. ir 2020 m. dividendus gavo iš TSO Holding (10 pastaba).

Bendrovė 2021 m. ir 2020 m. dividendus gavo iš dukterinių bendrovių. Grupės bendrovių išmokėti dividendai Grupės nekontroliuojamai daliai 2021 m. sudarė 413 tūkst. Eur, 2020 m. - 156 tūkst. Eur.

„Grupės asocijuotos įmonės perleidimo pajamas sudarė pelnas iš 2020 m. įvykdyto UAB „Duomenų logistikos centras“ akcijų pardavimo (1 pastaba) - 831 tūkst. Eur.“

34. Sandoriai tarp susijusių šalių

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. patronuojanti Grupės ir Bendrovės šalis buvo Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos. Susijusių šalių atskleidimo tikslais Lietuvos Respublika neapima centrinių ir vietinių valdžios institucijų. Atskleidimas apima sandorius ir likučius su akcininku, dukterinėmis įmonėmis (Bendrovės sandoriuose), visomis valstybės kontroliuojamomis, ar reikšmingai įtakojamomis įmonėmis (tokių įmonių sąrašas skelbiamas <https://vkc.sipa.lt/apie-imo-nes/vyi-sarasas> ir sandoriai atskleidžiami tik tada, jei sandorių

suma per kalendorinius metus viršija 100 tūkst. Eur) bei vadovybe ir jų šeimų nariais.

Sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų. Atsiskaitymo terminas 30 – 60 dienų.

2021 m. dvylikos mėnesių laikotarpio Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Pirkimai (išmokos)*	Biržos dujų, SGGT lėšų ir VIAP pirkimai*	Paslaugų pardavimai	Biržos dujų, SGGT lėšų ir VIAP pardavimai*	Mokėtinos sumos už paslaugas	Mokėtinos sumos už biržos dujas, SGGT ir VIAP*	Kiti įsipareigojimai	Gautinos sumos už paslaugas	Gautinos sumos už dujas, SGGT ir VIAP	Finansinės sąnaudos
Ignitis grupės įmonės:										
AB „Ignitis grupė“	-	-	-	-	-	-	84 220**	174	-	470
AB Energijos skirstymo operatorius	27 187	23 043	274 082	104 787	995	721	-	23 309	19 966	2
UAB Ignitis	6 474	35607	29 623	33 754	3 146	7 315	-	15 343	1 318	-
AB Ignitis gamyba	67 007	7 924	18 965	72 525	19 072	4 931	-	4 996	15 561	-
UAB Ignitis grupės paslaugų centras	8	-	278	-	1	-	-	30	-	-
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	243	-	437	-	175	-	-	1	-	-
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	262	-	128	-	43	-	-	-	-	-
UAB Transporto valdymas	816	-	-	-	98	-	-	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės:										
AB Lietuvos geležinkeliai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VĮ Ignalinos atominė elektrinė	128	-	984	725	10	-	-	99	74	-
AB Klaipėdos nafta	-	27 732	-	-	-	7 005	-	-	-	-
VĮ Geoterma	-	-	-	-	-	-	-	45	65	-
AB „LTG Infra“	826	-	499	242	826	-	-	69	37	-
Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie VRM	-	-	6 835	-	19,592	-	-	2 151	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	181	-	140	-	516	-	-	5	-	-
Iš viso	103 132	94 306	331 971	212 033	44 474	19 972	84 220	46 222	37 021	472

* Dujų biržos operatorės dujų produkto pirkimai ir pardavimai bei Grupės SGGT lėšų ir VIAP lėšų pirkimai ir pardavimai neatspindėti Grupės pelno nuostolių ataskaitoje, nes Grupė šių lėšų atžvilgiu veikia kaip tarpininkas, surenkant ir paskirstant nurodytas lėšas.

** Įsipareigojimai nurodyti su Grupės apskaityta neigiama kainas priedo suma (22 pastaba)

2020 m. dvylikos mėnesių laikotarpio Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Pirkimai (išmokos)*	Biržos dujų, SGGT lėšų ir VIAP pirkimai*	Paslaugų pardavimai	Biržos dujų, SGGT lėšų ir VIAP pardavimai*	Mokėtinos sumos už paslaugas	Mokėtinos sumos už biržos dujas, SGGT ir VIAP*	Kiti įsipareigojimai	Gautinos sumos už paslaugas	Gautinos sumos už dujas, SGGT ir VIAP	Finansinės sąnaudos
Ignitis grupės įmonės:										
AB „Ignitis grupė“	-	-	-	-	-	-	148 743**	127	-	687
AB Energijos skirstymo operatorius	1 045	58 918	163 405	85 688	379	3 923	-	19 347	13 717	-
UAB Ignitis	4 338	52 256	19 369	21 346	725	3 968	-	2 394	1 424	-
AB Ignitis gamyba	80 881	63 434	10 929	33 957	8 614	8 718	-	1 403	1 479	-
UAB Ignitis grupės paslaugų centras	-	-	261	-	-	-	-	27	-	-
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	-	-	32	-	100	-	-	-	-	-
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	192	-	282	-	-	-	-	28	-	-
UAB Transporto valdymas	1 066	-	-	-	110	-	-	-	-	-
Energetikos paslaugų ir rangos organizacija	712	-	-	-	-	-	-	-	-	6
UAB Duomenų logistikos centras	8	-	240	-	-	-	-	25	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės:										
VJ Ignalinos atominė elektrinė	177	-	1 109	683	23	-	-	116	90	-
AB Klaipėdos nafta	-	35 729	-	-	-	7 240	-	-	-	-
VJ Geoterma	-	-	-	-	-	-	-	45	65	-
AB „LTG Infra“	-	-	492	179	-	-	-	52	29	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	170	-	127	-	149	-	-	4	-	-
Iš viso	88 589	210 337	196 246	141 853	10 100	23 849	148 743	23 568	16 804	693

* Dujų biržos operatorės dujų produkto pirkimai ir pardavimai bei Grupės SGGT lėšų ir VIAP lėšų pirkimai ir pardavimai neatspindėti Grupės pelno nuostalių ataskaitoje, nes Grupė šių lėšų atžvilgiu veikia kaip tarpininkas, surenkant ir paskirstant nurodytas lėšas.

** Įsipareigojimai nurodyti su Grupės apskaityta neigiamą kainos priedo suma (22 pastaba)

„2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. patronuojanti Grupės ir Bendrovės šalis buvo Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos.“

2021 m. Bendrovės sandoriai ir 2021 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Finansinės veiklos pajamos	Dividendų pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Suteiktos paskolos	Pirkimai
AB „Ignitis grupė“	-	-	470	84 220*	174	-	-
Litgrid AB	-	16 129	-	-	53	(43 594)	-
AB Amber Grid	99	-	-	-	32	3 284	-
UAB „Tetas“	38	-	-	-	10	(5 973)	-
UAB „Baltpool“	28	-	-	-	7	(45 084)	-
UAB „GET Baltic“	-	-	-	-	2	-	-
Energy cells, UAB	5	-	-	-	30	7 811	-
Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie LR VRM	-	-	-	-	203	-	-
Transporto valdymas UAB	-	-	-	3	-	-	34
Iš viso	170	16 129	470	84 223	511	83 556	34

*Išsipareigojimai nurodyti su Bendrovės apskaityta neigiama kainos prieda suma (22 pastaba)

2020 m. Bendrovės sandoriai ir 2020 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Finansinės veiklos pajamos	Dividendų pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Suteiktos paskolos	Pirkimai
AB „Ignitis grupė“	-	-	687	148 743*	127	-	-
Litgrid AB	-	3 983	-	-	27	-	-
AB Amber Grid	69	-	-	-	18	7 852	-
UAB „Tetas“	23	-	-	635	8	1 239	-
UAB „Baltpool“	95	110	-	-	22	18 539	-
UAB „GET Baltic“	1	-	-	-	-	-	-
Transporto valdymas UAB	-	-	-	-	-	-	32
Iš viso	188	4 093	687	149 378	202	27 630	32

*Išsipareigojimai nurodyti su Bendrovės apskaityta neigiama kainos prieda suma (22 pastaba)

Išmokos vadovybei	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	2 848	2 395	653	534
Iš jų: Išveiktinės kompensacijos	67	98	7	6
Vadovų skaičius (vidutinis sąrašinis)	28	23	6	5

Per 2021 m. ir 2020 m. Grupės ir Bendrovės vadovybei paskolų, garantijų nebuvo suteikta, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perdavimo.

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei departamentų direktoriai. 2021 m. kolegialių valdymo organų nariams išmokos sudarė 253 tūkst. Eur (2020 m. – 220 tūkst. Eur).

35. Finansinės rizikos valdymas

G Grupė ir Bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupė ir Bendrovė siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius

rezultatus, įtaką. Grupė ir Bendrovė vadovaujasi UAB „EPSO-G“ valdybos patvirtinta UAB „EPSO-G“ grupės įmonių išdo ir finansinių rizikų valdymo politika (toliau – Rizikų politika).

35.1. Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės būklės ataskaitoje)

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Finansinis turtas				
Prekybos gautinos sumos (12 pastaba)	74 674	32 460	114	50
Kitos gautinos sumos (13 pastaba)	11 918	2 191	11 339	27 663
Perkrovų valdymo įplaukų nepanaudotų lėšų likučio dalis (pastaba 24)	-	24 901	-	-
Kitas finansinis turtas (pastaba 14)	65 385	15 874	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	41 284	5 113	36 868	3 362
Finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina	193 261	80 539	48 321	31 075
Kitas finansinis turtas				
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	781	1 089	-	-
Finansinis turtas iš viso:	194 042	81 628	48 321	31 075

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsipareigojimas už LITGRID AB įsigijimą	84 128	148 609	84 128	148 609
Paskolos	167 242	214 220	94 652	23 213
Nuomos įsipareigojimai	10 423	9 164	219	309
Prekybos skolos	75 433	36 118	284	87
Gauti išankstiniai apmokėjimai *(pastaba 29)	44 969	8 245	-	-
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai (pastaba 30)	26 653	10 719	110	156
Iš viso	408 848	427 076	179 393	172 374

*tik gauti depozitai iš biržos dalyvių

35.2. Kredito rizika

2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas amortizuota savikaina*	193 261	80 539	48 321	31 075

Kredito rizika dėl prekybos gautinų ir kitų gautinų sumų atskleista 12 ir 13 pastabose.

Gautinos administruojamos VIAP ir SGGT lėšos nėra įtrauktos skaičiuojant kredito riziką. Grupė, negaudama šių lėšų, nuostolių nepatirtų, nes nėra lėšų gavėja, o tik administratorė.

Grupė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 96 proc. (2020 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 95 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto). Didžiausio pirkėjo - skirstomųjų tinklų operatoriaus AB „Energijos skirstymo operatorius“ mokėtinos sumos 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 31 proc. (2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 61 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto).

Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, pirkėjų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.). Grupės bendrovės yra patvirtinusios pirkėjų skolų valdymo reglamentą, kuriame nurodyti konkretūs veiksmai, terminai, kuriuos reikalinga vykdyti mažinant pirkėjų įsiskolinimą.

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų reitingai, kuriuose Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (15 pastaba) ir kitą finansinį turtą (14 pastaba):

Swedbank*	AA-
SEB*	AA-
OP Corporate Bank	AA-

* Reitingai pateikti apie motininius bankus 2021 m. gruodžio 31 d. būklei.

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

„Gautinos administruojamos VIAP ir SGGT lėšos nėra įtrauktos skaičiuojant kredito riziką.“

35.3. Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t. y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartinams įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš pagrindinės veiklos 2021 metais yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas - atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,7 ir 0,65. (2020 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,84 ir 0,81). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,27 ir 0,27 (2020 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,81 ir 0,72). Grupės ir Bendrovės likvidumo rodiklio sumažėjimą iš esmės lėmė Ignitis Grupė skolos pergrupavimas iš ilgalaikių į trumpalaikius įsipareigojimus.

Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Bendrovės pinigų srautų prognozes. Likvidumas bus užtikrintas Bendrovės mokumą užtikrinančiais sprendimais - planuojamais gauti dividendais. EPSO-G grupės likvidumo rizika valdoma atliekant paskolų restruktūrizavimą. Plačiau atskleista 2.25 pastaboje.

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

GRUPĖ	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų	Įsipareigojimų iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	101 382	704	-	-	102 086
Paskolos	2 252	22 886	71 800	74 584	171 522
Nuomos įsipareigojimai	364	1 236	2 854	11 342	15 796
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	84 441	-	-	84 441
2020 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	44 362	2 095	380	-	46 837
Paskolos	23 169	25 608	86 698	85 125	220 600
Nuomos įsipareigojimai	374	1 225	2 236	9 002	12 837
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	14 999	134 608	-	149 607

„Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų prognozes.“

BENDROVĖ	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų	Įsipareigojimų iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	284	796	-	-	1 080
Paskolos	94 652	-	-	-	94 652
Nuomos įsipareigojimai	23	61	137	-	221
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	84 441	134 608	-	84 441
2020 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	87	692	-	-	779
Paskolos	20 656	2 563	-	-	23 219
Nuomos įsipareigojimai	23	69	220	-	312
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	14 999	134 608	-	149 607

35.4. Rinkos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srantai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų bei overdraftą, kurių palūkanos susijusios su EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 0,1 procentiniu punktu, 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų palūkanų įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 249 tūkst. eurų (2019 m. 251 tūkst. Eur).

Dujų pirkimo kainos svyravimo rizika

Grupė patiria riziką, susijusią su gamtinių dujų pirkimo kainos pokyčiais. Pokyčius įtakoja įvairūs svyravimai tarptautinėse rinkose. Grupė 2020 m. nesiėmė jokių veiksmų gamtinių dujų kainos svyravimo rizikai sumažinti.

35.5. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos. Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, terminuotų indėlių, kito finansinio turto, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).

- Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis). 2021 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė buvo apytiksliai 306 tūkst. Eur mažesnė nei apskaitinė vertė (2020 m. gruodžio 31 d. - 384 tūkst. Eur).

Teisminiai nagrinėjimai

BALTPPOOL UAB teisminiai ginčai

BALTPPOOL pateiktų ieškinių bei pareiškimų dėl teismo įsakymų išdavimo pagrindu teismuose pradėtose civilinėse bylose vyko / tęsėsi aktyvūs teisminiai ginčai dėl VIAP lėšų skolų priteisimo iš VIAP lėšų skolininkų: AB „Lifosa“, AB „ORLEN Lietuva“ ir UAB „Dainavos elektra“. Iš šių VIAP lėšų skolininkų išieškotos sumos buvo/būtų įskaitomos į VIAP lėšų biudžetą, todėl šie teisminiai ginčai tiesioginės įtakos Baltpool finansinei būklei neturėjo/ neturės.

38. Pobalansiniai įvykiai

Kaip nurodyta 3-je pastaboje, Grupė ir Bendrovė 2022 m. kovo 31 d. galutinai atsiskaitė su Ignitis grupė, grąžindama likusią paskolos dalį ir sumokėdama susijusias palūkanas. Ignitis grupė patvirtino Bendrovės visų Sutarties įsipareigojimų pilno ir tinkamą įvykdymą.

Bendrovė pratęsė sąskaitų kredito perviršio sutartį su SEB bankas ir sudarė sąskaitų kredito perviršio sutartį su OP Corporate Bank. Bendras kombinuotas sąskaitų kredito perviršio limitas sudarė 90 mln. Eur, sutartys galioja ilgiau kaip 12 mėnesių.

Grupė, siekdama išnaudoti atsiveriančios europinės dujų rinkos potencialą ir sudaryti galimybę regioninės dujų biržos UAB „GET Baltic“ klientams pasiūlyti pažangiausias prekybos dujomis sprendimus, 2022 m. vasario 1 d. paskelbė biržos strateginio partnerio atranką. Planuojamam dalies UAB „GET Baltic“ akcijų pardavimui pritarė AB „Amber Grid“ ir Grupės valdybos. Kvalifikacinius reikalavimus atitikęs ir didžiausią kainą už UAB „GET Baltic“ akcijas pasiūlęs dalyvis galės įsigyti 66% UAB „GET Baltic“ akcijų paketą.

Grupė dėl 2022 m. vasario 24 d. Rusijos Federacijos pradėtų karinių veiksmų Ukrainoje taikys visas Lietuvos ar užsienio institucijų inicijuotas ir paskelbtas sankcijas, verslo ribojimus, imsis veiksmų, vienaip ar kitaip susijusių su Rusijos ir Baltarusijos juridinių ar fizinių asmenų veikla, jos akcininkais, valdymo organų nariais.

Gamtinių dujų perdavimo veikla

Grupės valdoma gamtinių dujų perdavimo sistema turi fizinę jungtį su Baltarusijos dujų perdavimo sistema ir per šią jungtį yra transportuojamos dujos į Lietuvos teritoriją bei tranzitu perduodamos į Rusijos Karaliaučiaus sritį. Grupės perdavimo pajamos, generuojamos iš tranzito paslaugos, sudaro iki 20 proc. pajamų iš gamtinių dujų veiklos. Tuo atveju jeigu dėl sistemos naudotojo nemokumo būtų kurį laiką ribojamos tranzito paslaugos, būtų kurį laiką gaunamos mažesnės pajamos iš dujų perdavimo tranzitu. Grupė kartu su Lenkijos perdavimo operatoriumi „Gaz-System“ paskelbė, kad nuo 2022 m. gegužės 1 d. GIPL dujotiekiu ir jungtimi pradės naudotis dujų rinkos dalyviai ir prasidės komerciniai dujų srautai tarp Lietuvos ir Lenkijos.

2021 m. išliko/ buvo sustabdytos civilinės bylos dėl VIAP lėšų priteisimo iš skolininkų AB „Achema“ ir AB „Lifosa“. Iš šių VIAP lėšų skolininkų išieškotos sumos būtų įskaitomos į VIAP lėšų biudžetą, todėl šie teisminiai ginčai tiesioginės įtakos Baltpool finansinei būklei neturės.

Grupė prognozuoja, kad ši jungtis taps svarbia ir naudojama regioniniu lygmeniu ir tai turės didesnę nei buvo prognozuojama poveikį pajamų didėjimui bei kompensuotų galimų pajamų mažėjimą dėl tranzito paslaugų į Rusiją ribojimą.

Elektros energijos perdavimo veikla

Grupės dukterinė bendrovė LITGRID AB neturi nei tiekėjų, nei pirkėjų Ukrainoje, Rusijoje ar Baltarusijoje, todėl Rusijos sukeltas karas Ukrainoje neturėtų tiesiogiai reikšmingai įtakoti elektros perdavimo veiklos finansinių rezultatų. Netiesioginė įtaka galėtų pasireikšti:

- kintant rinkoje elektros energijos kainai, įtakotų patiriamas technologinių nuostolių sąnaudas. Jei taip atsitiktų, poveikis būtų trumpalaikis, nes reguliatorius vėlesniais periodais patirtus nuostolius kompensuotų;
- pabrangstant rangovų tinklo remonto darbams ir investiciniuose projektuose naudojamiems elementams kuriuos jie iki šiol įsigydavo aukščiausia išvardintose valstybėse. Tokių elementų dalis yra labai maža, pokyčio (tokių elementų tiekėjų pasikeitimo) įtaka elektros perdavimo veiklos finansiniams rodikliams būtų nereikšminga.

Biržų operatorių veikla

Įvykiai Ukrainoje gali turėti netiesioginę įtaką gamtinių dujų biržos operatoriaus veiklai. Biržoje nėra registruota Rusijos ar Baltarusijos dalyvių - nei pirkėjų, nei pardavėjų. Gamtinių dujų importas iš Rusijos tiek į Baltijos ir Suomijos regioną, tiek į Europą šiai dienai nėra apribotas. Biržos prekybos dalis 2021 m. sudarė tik apie 12% (8TWh) viso regiono poreikio (65 TWh). Rusijai sustabdžius gamtinių dujų tiekimą į regioną, apie 2/3 regiono gamtinių dujų poreikio galima būtų užtikrinti importuojant dujas per Klaipėdos SGD terminalą. Pažymėtina, kad Lietuva 100% gamtinių dujų poreikio galėtų užsitikrinti per Klaipėdos SGD terminalą, o Lietuvos prekybos aikštelėje nuperkamas gamtinių dujų kiekis sudaro apie 50-60 % biržos prekybos apyvartos, todėl tikėtina importo sustabdymas iš Rusijos didelio poveikio biržos Lietuvos prekybos aikštelės apyvartai neturėtų.

Jvykiai Ukrainoje taip pat gali turėti ir netiesioginę įtaką energetikos išteklių biržos operatorės veiklai:

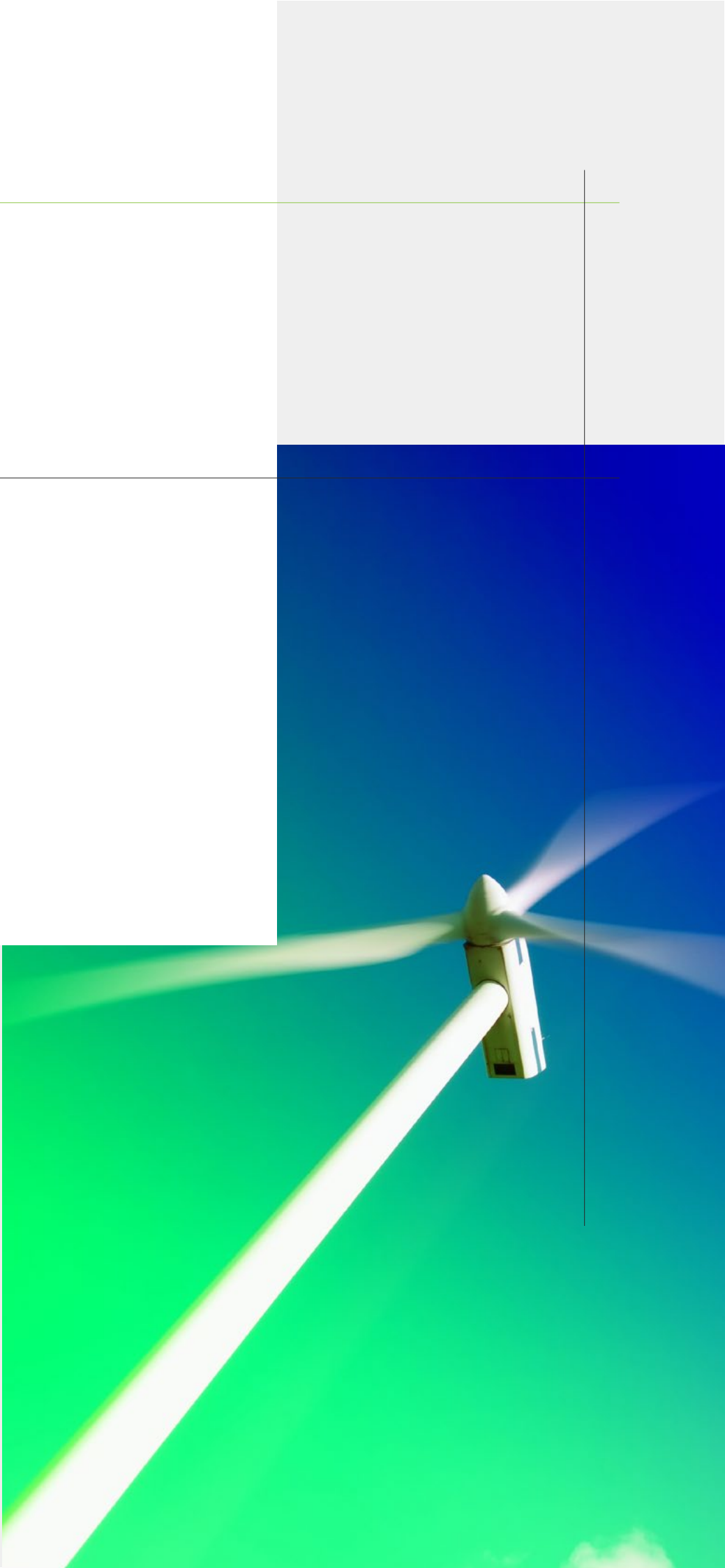
- Jei biokuro importo srautas iš Baltarusijos mažėtų arba būtų nutrauktas, tai gali įtakoti biokuro sandėlių formavimą šilumuoju laikotarpiu. Apribojus biokuro importą, tikėtina didėtų biokuro kainos Lietuvoje ir didintų šilumos kainas, tačiau esminiai neįtakotų biokuro prekybos apimčių. Pokyčiai biokuro rinkoje esminiai neįtakotų biržos operatorės pajamų, nes jos gaunamų mokesčių (komisinių) įkainiai susieti su biržoje suprekiautais biokuro energijos vienetais – tonos naftai ekvivalentais (tne).
- Jei Europos Sąjungoje bus atsisakyta gamtinių dujų importo iš Rusijos, tikėtina dujų kainos reikšmingai didės, didindamos šilumos kainas Lietuvos miestuose, reikšmingai priklausančiuose nuo dujų tiekimo. Dėl padidėjusių šilumos kainų bendrovės pajamos iš šilumos aukcionų esminiai nesikeistų, nes komisinių įkainiai susieti su aukcionuose suprekiautais energijos vienetais – GWh.

- Tikėtina sumažės dalies pramoninių elektros energijos vartotojų gamybos apimtis ir atitinkamai sumažės jų elektros energijos suvartojimas, kas lemtų įplaukų į VIAP lėšų biudžetą sumažėjimą. Vertinant VIAP lėšų biudžeto išlaidas atkreiptinas dėmesys, kad minėti geopolitiniai įvykiai nesudaro prielaidų elektros energijos rinkos kainų mažėjimui. Todėl, elektros energijos rinkos kainai išliekant didesnei nei didžiosios dalies VIAP lėšomis remiamų elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojų atžvilgiu taikomas fiksuotas rėmimo tarifas, VIAP lėšų biudžeto išlaidos 2022 m. taip pat būtų mažesnės nei prognozuota.

2022 m. sausio 27 d. LITGRID AB ir EPSO-G valdybose priimti sprendimai siekti LITGRID įsigyti papildomas TSO Holding AS (Nord Pool) akcijas (šiuo metu valdoma 2 proc.), jas įsigijus – perleisti EPSO-G.

„2022 m. sausio 27 d. LITGRID AB ir EPSO-G valdybose priimti sprendimai siekti LITGRID įsigyti papildomas TSO Holding AS (Nord Pool) akcijas (šiuo metu valdoma 2 proc.), jas įsigijus – perleisti EPSO-G. .“

Priedai

Informacija apie skaidrumo gairių laikymąsi

Priedas Nr. 1

UAB „EPSO-G“ (toliau – **EPSO-G** arba **Bendrovė**) ir jos pataruojamos bendrovės laikosi 2010 m. liepos 14 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės). Skaidrumo gairės privalomai yra taikomos EPSO-G, nes EPSO-G yra valstybės valdoma įmonė (toliau – **VVJ**). Siekiant Skaidrumo gairių laikymosi EPSO-G įmonių grupėje įgyvendinamo, grupės lygiu buvo patvirtinta UAB „EPSO-G“ įmonių grupės veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje detaliai atsižvelgiama į Skaidrumo gairėse keliamus reikalavimus ir nustatomas jų taikymas EPSO-G įmonių grupės bendrovėms.

Skaidrumo gairių įgyvendinimas EPSO-G yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime,

bei informacijos atskleidimą EPSO-G valdymo bendrovės ir grupės įmonių interneto svetainėse atskleidžiant ir pateikiant informaciją interesų turėtojams prieinamu bei suprantamu formatu.

Skaidrumo gairių 3 straipsnyje nurodyta, kad VVJ vadovaujasi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu. Informacija apie tai, kaip EPSO-G laikosi šio kodekso nuostatų, yra atskleista EPSO-G metinio pranešimo II-ajame priede „UAB „EPSO-G“ pranešime apie AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi“.

Žemiau pateikiama struktūrizuota informacija dėl Skaidrumo gairių vykdymo:

Žemiau pateikiama struktūrizuota informacija dėl Skaidrumo gairių vykdymo:

EPSO-G INTERNETO TINKLAPYJE (WWW.EPSOG.LT) TURI BŪTI SKELBIAMA INFORMACIJA / VYKDOMI KITI REIKALAVIMAI:	
Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Teisinis statusas, jeigu EPSO-G pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi	Neaktualu
Informacija apie valstybei atstovaujančią instituciją, t. y. Energetikos ministeriją ir nuoroda į jos interneto svetainę	Vykdoma
Veiklos tikslai, vizija ir misija	Vykdoma
Struktūra	Vykdoma
Vadovo duomenys*	Vykdoma
Valdybos pirmininko ir narių duomenys*	Vykdoma
Stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys*	Neaktualu
Komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys*	Vykdoma
* Skelbiami šie duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis; nurodoma, ar kolegialaus organo narys yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys.	
Valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) EPSO-G įstatiniame kapitale	Vykdoma
Vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal LR ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais VVJ pavesta vykdyti specialiuji įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara	Vykdoma

EPSO-G INTERNETO TINKLAPYJE (WWW.EPSOG.LT) TURI BŪTI SKELBIAMA INFORMACIJA / VYKDOMI KITI REIKALAVIMAI:

Informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus	Vykdoma
Jei EPSO-G yra kitų juridinių asmenų dalyvė (netaikoma dukterinėms ir paskesnio lygio dukterinėms bendrovėms), tokių juridinių asmenų pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), interneto tinklalapių adresai	Neaktualu
EPSO-G metinių finansinių ataskaitų rinkinys, EPSO-G metinis pranešimas, taip pat EPSO-G metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada EPSO-G interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo	Vykdoma
EPSO-G tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, EPSO-G tarpiniai pranešimai interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui	Vykdoma

ATSIŽVELGIANT Į TAI, KAD EPSO-G YRA PATRONUOJANTI BENDROVĖ, PAPILDOMAI EPSO-G INTERNETO TINKLAPYJE (WWW.EPSOG.LT) TURI BŪTI SKELBIAMA ŠI INFORMACIJA:

EPSO-G įmonių grupės struktūra	Vykdoma
EPSO-G dukterinių ir paskesnio lygio dukterinių bendrovių:	
Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Interneto tinklalapių adresai	Vykdoma
EPSO-G valdomų akcijų dalis (procentais) bendrovių įstatiniame kapitale	Vykdoma
Metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metiniai pranešimai	Vykdoma

EPSO-G INTERNETO TINKLAPYJE (WWW.EPSOG.LT) TURI BŪTI SKELBIAMI ŠIE DOKUMENTAI / VYKDOMI KITI REIKALAVIMAI:

EPSO-G įstatai	Vykdoma
Energetikos ministerijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių EPSO-G nustatymo	Vykdoma
Veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi	Vykdoma
Atlyginimų politika, apimanti EPSO-G vadovo darbo užmokesčio ir EPSO-G sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą	Vykdoma
EPSO-G metiniai ir tarpiniai pranešimai	Vykdoma
Ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados	Vykdoma
Aukščiau nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išsispausdinti	Vykdoma

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIUISE, PRANEŠIMUOSE TURI BŪTI SKELBIAMA / VYKDOMI KITI REIKALAVIMAI:	
EPSO-G apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus	Vykdoma
EPSO-G rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį	Vykdoma
EPSO-G be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą	Vykdoma
EPSO-G metiniame pranešime, be LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama²:	
Trumpas EPSO-G verslo modelio aprašymas	Vykdoma
Informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę EPSO-G veiklai	Vykdoma
Veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai	Vykdoma
Pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai	Vykdoma
Specialiųjų įpareigojimų vykdymas	Vykdoma
Investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei investicijos per ataskaitinius metus	Vykdoma
EPSO-G taikomos rizikos valdymo politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Dividendų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Atlyginimų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius	Vykdoma
VVJ, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitas rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosauga, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais	Vykdoma
Konsoliduotajame metiniame pranešime pateikiama įmonių grupės struktūra, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), valdomų akcijų dalis (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus	Vykdoma
EPSO-G tarpiniame pranešime pateikiamas trumpas EPSO-G verslo modelio aprašymas, ataskaitinio laikotarpio finansinių veiklos rezultatų analizė, informacija apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius svarbius įvykius, taip pat pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu	Vykdoma

UAB „EPSO-G“ pranešimas apie AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi

Priedas Nr. 2

Vadovaudamasi Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052, bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika, UAB „EPSO-G“ (toliau – Bendrovė arba EPSO-G) šiame pranešime atskleidžia, kaip laikomasi AB Nasdaq Vilnius patvirtinto listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečiai nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

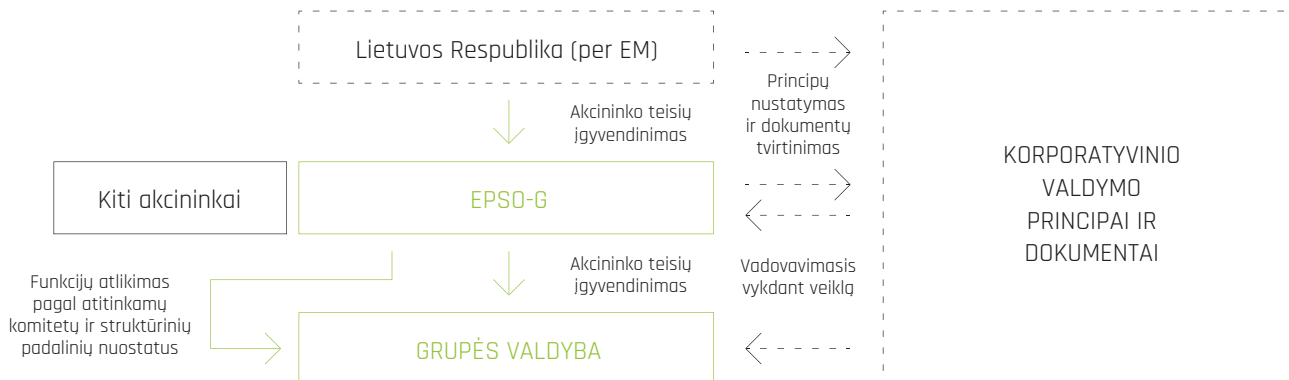
AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų įgyvendinimas UAB „EPSO-G“ yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime, bei plačios apimties informacijos atskleidimą EPSO-G interneto svetainėje, siekiant pateikti informaciją interesų turėtojams prieinamu bei suprantamu formatu.

1. Bendrovės valdysenos ataskaitos laisvos formos santrauka:

Valstybės valdoma UAB „EPSO-G“ yra patrunuojanti EPSO-G įmonių grupės (toliau – Grupė) bendrovė.

Valdymo bendrovės UAB „EPSO-G“ akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau tekste – EM). Bendrovės valdymo struktūrą, valdysenos

modelį nustato Bendrovės įstatai, vienintelio akcininko – EM 2018-04-24 patvirtintos UAB „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairės bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo politika. Visi paminėti dokumentai yra skelbiami viešai Bendrovės interneto puslapyje.

1 paveikslas. Principinė EPSO-G korporatyvinio valdymo įgyvendinimo schema.

Bendrovės valdymo struktūra:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- valdyba (5 nariai, iš kurių 3 nepriklausomi nariai, kiti 2 nariai nominuoti vienintelio akcininko Energetikos ministerijos);
- Grupės mastu veikiantys komitetai:
 - atlygio ir skyrimo komitetas (daugumą sudaro nepriklausomi nariai);
 - audito komitetas (daugumą sudaro nepriklausomi nariai);
 - inovacijų ir plėtros komitetas (daugumą sudaro nepriklausomi nariai).
- generalinis direktorius.

Grupėje veikia centralizuotas vidaus auditas. Siekiant užtikrinti vidaus audito nepriklausomumą, nustatyta, jog vidaus audito vadovą skiria ir atleidžia valdymo bendrovės valdyba, kurioje daugumą sudaro nepriklausomi nariai. Vidaus auditas taip pat yra atskaitingas „EPSO-G“ audito komitetui, kurio sudėtyje taip pat dauguma nepriklausomų narių. Vidaus audito rekomendacijas analizuoja Bendrovės valdyba bei tvirtina priemonių planą rekomendacijų įgyvendinimui.

„EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo politikos pagrindu yra diegiama vieninga Grupėje rizikų valdymo sistema pagal tarptautinėje praktikoje taikomus COSO ERM standartus, apibrėžiančius rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo principus bei atsakomybes. Rizikų valdymo koordinavimas yra vykdomas Grupės mastu.

Gerai valdysenos praktikai užtikrinti „EPSO-G“ grupėje yra patvirtintos veiklos politikos. Jos yra skirtos įdiegti nuoseklią ir veiksmingą organizacijos valdymo sistemą, padedančią darbuotojams sėkmingai įgyvendinti svarbius strateginius projektus ir skaidriai bei efektyviai kurti naudą šalies žmonėms ir verslui.

Siekiant užtikrinti veiklos politikų veiksmingumą, Bendrovė kasmet „EPSO-G“ valdybai rengia Grupės veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitą. Atskirų Grupės įmonių veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitos yra pristatomos ir atitinkamos bendrovės valdybai.

Įgyvendindami akcininko lūkesčių laiške keliamus tikslus, „EPSO-G“ valdymo bendrovė yra nustačiusi pagrindinius principus, o tam tikrais atvejais ir konkrečias taisykles, šiose veiklos srityse Grupės mastu:

VALDYMAS IR VEIKLA	DARBUOTOJAI	DARNUMAS IR SKAIDRUMAS	TURTAS
Korporatyvinis valdymas	Atranka	Darnumas	Apskaita
Planavimas ir stebėseną	Lygios galimybės	Aplinkosauga	Dividentai
Atitiktis	Atlygis, vertinimas, ugdymas	Korupcijos prevencija	Iždas
Rizikų valdymas	Etika	Skaidrumas ir komunikacija	Technologinis turtas
Vidaus auditas	Darbuotojų sauga	Pirkimai	Transportas
Projektų valdymas		Interesų valdymas	Informacinės technologijos
Tyrimai ir inovacijos		Parama	Informacinė apsauga
		Susijusios šalys	Duomenų apsauga
			Akcijų pardavimas

EPSO-G“ remiasi gerąja valdysenos patirtimi, išdėstyta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtos organizacijos (EBPO) paskelbtose gerosios valdysenos rekomendacijose, Jungtinių Tautų bei „Nasdaq Vilnius“ rekomendacijose, kituose tarptau-

tiniu mastu pripažintuose standartuose ir gerosios valdysenos rekomendacijose, kurių svarbiausias tikslas - užtikrinti, kad valstybės valdomos bendrovės būtų valdomos skaidriai ir efektyviai.

2. Struktūrizuota lentelė

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>1. principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
1.1. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	TAIP	Bendrovė turi vienintelį akcininką.
1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	Visos Bendrovės akcijos yra paprastosios vardinės akcijos, vienos akcijos nominali vertė 0,29 Eur.
1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 43 str. nurodyti atvejai, kuomet reikalingi vienintelio akcininko pritarimai – šie atvejai nustatyti, atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės pagrindinis turtas yra dukterinių bendrovių akcijos.
1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
1.6. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniame akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
1.7. Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	Akcininkas gali balsuoti raštu.
1.8. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
1.9. Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
1.10. Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai ⁴ ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimui įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką ir nėra listinguojama.
2. principas: Stebėtojų taryba		
2.1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė		
Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams.		
Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.		
2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

⁴ Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
2.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi ⁶ stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinė ar kita rizika.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas		
Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.		
2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.2.3. Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

⁶Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

⁴Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
3. principas: Valdyba		
3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė		
Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.		
3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.	TAIP	Bendrovės įstatų 39 p. nurodyta, kad Bendrovės valdyba tvirtina Grupės veiklos strategiją, kurioje, be kita ko, suformuluojama bendra įmonių grupės misija ir vizija. Taip pat valdyba, vykdydama priežiūros funkciją, reguliariai svarsto ataskaitas apie strategijos įgyvendinimą.
3.1.2. Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai Įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka Įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.	TAIP	Bendrovės įstatų 44 punkte nurodyta, jog Bendrovės valdyba atlieka priežiūros funkcijas.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.1.3. Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.	TAIP	<p>Bendrovės įstatų 39 ir 41 str. numatyta, kad Bendrovės valdyba tvirtina įmonių grupės dokumentus (gaires, politikas, tvarkas ir pan.), formuoja bendrą Grupės korporatyvinio valdymo politiką ir nustato įmonių grupės bendrovėms taikomus tokio korporatyvinio valdymo pagrindinius principus, gaires, elgesio kodeksus, kitas rekomendacinio pobūdžio taisykles.</p> <p>Taip pat atskirais sprendimais valdyba paveda generaliniam direktoriui teikti reguliarias ataskaitas apie valdybos sektinus rodiklius (pvz., Bendrovės strategiją, veiklos planą, biudžetą ir pan.).</p>
3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurias įtrauktas į <u>EBPO geros praktikos rekomendacijas</u> ⁵ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.	TAIP	<p>Bendrovėje galioja įvairūs dokumentai, užtikrinantys aukščiausio lygio vidaus kontrolę, etikos bei atitikties valdymo priemones, pavyzdžiui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vidaus auditas atskaitingas Bendrovės valdybai, kuri formuojama iš išorinių narių (3 nariai nepriklausomi); • audito komitetas formuojamas iš daugumos nepriklausomų narių, kam taip pat atskaitingas vidaus auditas; • Bendrovėje galioja Etikos ir elgesio kodeksas, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Korupcijos prevencijos politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės paramos politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika ir kt.
3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	TAIP	<p>Bendrovės įstatuose numatyta, kad Bendrovės generalinį direktorių skiria valdyba, atsižvelgdama į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas.</p> <p>Bendrovės įstatų 81 p. numatyta, kad valdyba, vertindama kandidato į Generalinius direktorius tinkamumą eiti šias pareigas, įvertina jo atitiktį šiuose įstatuose ir teisės aktuose nustatytiems reikalavimams ir tuo tikslu gali pareikalauti iš kandidato pateikti šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus ir (ar) kreiptis į kompetentingas institucijas dėl reikalingos informacijos apie kandidatą suteikimo</p>

⁵Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.2. Valdybos sudarymas		
3.2.1. Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	TAIP	Bendrovės valdybos narių atranka vykdoma pagal LR Vyriausybės nustatytą tvarką. Renkant Valdybos narius užtikrinama, kad valdybos sudėtyje būtų ne mažiau kaip 3 (trys) nepriklausomi nariai, jų nepriklausomumą nustatant atsižvelgiant į LR Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintame Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus, taip pat siekiama, jog valdybos nariai turėtų kompetencijas, atsižvelgiant į valdybos atsakomybės sritis ir funkcijas; esant galimybei, siekiama, jog į valdybą nebūtų skiriami Bendrovės darbuotojai. Kasmet valdybos nariai atlieka savo veiklos įsivertinimą. Taip pat kasmet valdybos veiklą įvertina Atlygio ir skyrimo komitetas, kuris pateikia rekomendacijas dėl veiklos tobulinimo.
3.2.2. Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	Bendrovės įstatų 33 str. numatyta, jog susirinkimas, vertindamas kandidato į valdybos narius tinkamumą eiti šias pareigas, įvertina jo atitiktį įstatuose ir taikytinuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams. Pagal Bendrovės įstatų 34 str. kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui kandidato interesų deklaraciją. Informacija apie paskirtus valdybos narius skelbiama ir atnaujinama Bendrovės internetiniame tinklalapyje. Metiniame pranešime papildomai ši informacija nėra kartojama, tačiau metiniame pranešime yra pateikiama informacija apie valdybos pirmininką, generalinį direktorių ir vyriausiąjį finansininką ir Vidaus audito padalinio vadovą.
3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	TAIP	Valdybos nariai supažindinami su Bendrovės struktūra bei veikla. Pasidalinama pagrindiniais Bendrovės korporatyviniais dokumentais.
3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	TAIP	Valdybos narius 4 metų kadencijai. Valdybos nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip 2 kadencijos iš eilės, t. y. ne daugiau kaip 8 metai iš eilės.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.2. Valdybos sudarymas		
3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	TAIP	Bendrovės įstatuose numatyti kriterijai, kuriems esant asmuo apskritai negali būti renkamas valdybos nariu. Pagal Bendrovės įstatų 52 p., valdybos pirmininkas turi būti nepriklausomas valdybos narys.
3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės protokoluose yra fiksuojamas valdybos narių dalyvavimas bei balsavimas priimant sprendimus. Valdybos dalyvavimas posėdžiuose nurodomas metiniame pranešime. Kiekvienais metais Bendrovės valdybos nariai atlieka savo veiklos vertinimą, kurio rezultatus pateikia akcininkui bei Atlygio ir skyrimo komiteiui.
3.2.7. Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi, turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	TAIP	Tiek Bendrovės interneto tinklalapyje, tiek metiniame pranešime yra pateikiama informacija apie Bendrovės valdybos narius, specifiškai nurodant nepriklausomus narius.
3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės įstatuose numatyta, kad visuotinis akcininkų susirinkimas priima sprendimus dėl atlygio gairių, taikomų nustatant atlygi už veiklą Bendrovės ir įmonių grupės valdyboje.
3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesus turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.	TAIP	Atsižvelgiant į siekį stebėti Bendrovės valdybos narių interesų konfliktų nebuvimą, kiekvienais metais valdybos nariai atnaujina savo interesų deklaracijas. Bendrovėje yra patvirtinta UAB „EPSOG“ įmonių grupės Kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politika. Taip pat, Bendrovės įstatuose numatyta, kad valdybos nariai gali dirbti kitą darbą ar užimti kitas pareigas, kurios būtų suderinamos su jų veikla Valdyboje, įskaitant, bet neapsiribojant vadovaujančių pareigų kituose juridiniuose asmenyse ėjimą, darbą valstybės ar statutinėje tarnyboje, pareigas Bendrovėje bei kituose juridiniuose asmenyse (laikantis įstatuose nustatytų ribojimų) tik iš anksto apie tai informavę valdybą. Valdybų nariai yra pasirašę įsipareigojimus saugoti konfidencialią informaciją. Su valdybos nariais nėra sudaryti susitarimai dėl nekonkuravimo – tokių sutarčių poreikis nenustatytas.

⁶Šio Kodekso prasmė valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo

33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	TAIP	Valdyba kasmet atlieka savo veiklos įsivertinimą, jos pagrindu rengia veiklos tobulinimo planą. Valdybos veiklos vertinimo rezultatai pateikiami Bendrovės metiniame pranešime.
4. principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka		
Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformulotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.
4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metus ketvirtį.	TAIP	Bendrovės įstatuose numatyta, kad valdyba savo sprendimus priima Valdybos posėdžiuose, kurių rengiama tiek, kiek reikalinga, kad Valdyba galėtų tinkamai vykdyti savo funkcijas ir priimti jos kompetencijai priskirtus sprendimus. Bendrovės valdyba kiekvienų metų pradžioje pasitvirtina einamųjų metų eilinių posėdžių grafiką bei veiklos planą (preliminarius klausimus atitinkamam valdybos posėdžiui).
4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	TAIP	Pagal Valdybos darbo reglamentą medžiaga valdybai turi būti pateikiama 5 d. d. iki eilinio posėdžio.
4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.	NEAKTUALU	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai		
5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas		
Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai.		
Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.		
5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus ⁹ .	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ valdybos sudaryti įmonių grupės atlygio ir skyrimo bei Inovacijų ir plėtros komitetai (į pirmąjį posėdį rinkosi 2020-01-06, detalesnė informacija pateikiama metiniame pranešime), kurie veikia pagal jų formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus, bei „EPSO-G“ vienintelio akcininko sudarytas grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris veikia pagal jų formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus.
5.1.2. Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.	TAIP	Atsižvelgiant į tai, jog atlygio ir skyrimo klausimai yra glaudžiai susiję, šio klausimų sprendimui reikalingi tos pačios kvalifikacijos ekspertai, nuspręsta formuoti vieną atlygio ir skyrimo komitetą.
5.1.3. Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	NEAKTUALU	Žr. 5.1.1. p.
5.1.4. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	TAIP	Bendrovės įstatų 7.8 bei 7.9 skyriai reglamentuoja komitetų Grupėje sudarymą bei kompetenciją. Minėtuose įstatuose nurodyta, kad Atlygio ir skyrimo bei Audito komitetai susideda iš ne mažiau kaip 3 narių. Atlygio ir skyrimo komitete užtikrinama, kad iš 3 narių sudėtyje būtų bent 1 nepriklausomas narys, o Audito komitete - bent 2 nepriklausomi nariai. Atlygio ir skyrimo bei Audito komitetų pirmininkai yra nepriklausomi komitetų nariai, nei vienas iš jų nėra valdybos pirmininko pareigų. Atlygio ir skyrimo komitete bei audito komitete ne visi nariai yra paskirti iš EPSO-G valdybos. Po vieno narį į kiekvieną iš komitetų yra paskirta, atsižvelgiant į kompetenciją, vykdant išorinę atranką į nepriklausomo komiteto nario vietą.

⁹Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>5.1.5. Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės akty reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.</p>	TAIP/NE	<p>Komitetams įgaliojimai suformuoti EPSO-G įstatuose bei komitetą formuojančio organo sprendimu – atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatai patvirtinti EPSO-G valdybos sprendimu, o audito komiteto veiklos nuostatai patvirtinti EPSO-G vienintelio akcininko sprendimu, kaip tai leidžia Lietuvos banko patvirtinti Reikalavimai audito komiteto nariams (5 str.).</p> <p>Komitetų veiklos nuostatai skelbiami viešai EPSO-G interneto svetainėje. Komitetų sudėtis, veikla ir kt. informacija pateikiama Grupės metiniame pranešime.</p>
<p>5.1.6. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	TAIP	<p>Komitetų veiklos nuostatuose numatyta teisė komitetų nariams savo nuožiūra kviešti į savo posėdžius EPSO-G įmonių grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atliekami būtini veiksmai, reikalingi komitetų funkcijoms atlikti.</p>
<h2>5.2. Skyrimo komitetas</h2>		
<p>5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką; 2. reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3. reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui. 	TAIP	<p>EPSO-G Atlygio ir skyrimo komitetas veikia kaip Bendrovės valdybos patariamasis organas komiteto veiklos sričių klausimais, veikiantis Grupės mastu, kurio pagrindinės funkcijos yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • padeda atlikti kandidatų į organų narius atrankas visose įmonių grupės bendrovėse; • teikia rekomendacijas įmonių grupės bendrovėms dėl valdymo organų narių skyrimo, sutarčių su jais sudarymo ir atlygio jiems nustatymo; • teikia rekomendacijas dėl įmonių grupės politikų, reglamentuojančių atlygio politiką bei darbuotojų veiklos vertinimą; • teikia rekomendacijas dėl kritinių pareigybių paminimo planavimo sistemos.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	TAIP	Veiklos nuostatuose numatyta, kad Atlygio ir skyrimo komitetų šaukimo iniciatyvos teisę turi įmonių grupės valdybos arba vadovai, tuo pačiu pasiūlydami posėdžio darbotvarkę, pateikdami su klausimais susijusių medžiagų bei sprendimo projektus. Nuostata nėra praktiškai aktuali šiuo metu, nes valdyboje nėra Bendrovės darbuotojų.
5.3. Atlygio komitetas		
5.3.1. Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1. teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti; 2. teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą; 3. reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.	TAIP	Žr. 5.2.1. punktą.
5.4. Audito komitetas		
5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą ⁹ .	TAIP	EPSO-G Audito komitetas veikia kaip Bendrovės valdybos patariamasis organas komiteto veiklos sričių klausimais, veikiantis Grupės mastu, kurio pagrindinės funkcijos yra: • vykdo Grupės bendrovių finansinių ataskaitų rengimo bei audito atlikimo proceso priežiūrą; • atsakingas už Grupės bendrovių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimą; • atsakingas už Grupės bendrovių vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir vidaus audito sistemų, veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą; • atsakingas už Grupės bendrovių auditoriaus ir (ar) audito įmonės ne audito paslaugų teikimo kontrolę; • užtikrina sistemos dėl skundų teikimo veikimą, skundų nagrinėjimą; • vertina sandorius su susijusiomis šalimis.
5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.		

⁹Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę pririnkti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad komiteto nariai savo nuožiūra gali kviešti į savo posėdžius įmonių grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atlikti būtini veiksmai, reikalingi komiteto funkcijoms atlikti.
5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.	TAIP	Audito komitetas periodiškai, ne rečiau kaip kartą per ketvirtį yra supažindinamas su vidaus audito ataskaitomis bei ne rečiau kaip kartą per pusmetį - vidaus audito planu ir dėl jų gali teikti rekomendacijas Grupės bendrovių valdyboms. Audito komitetas organizuoja susitikimus su išorės auditoriais, aptariant auditorių darbo programą bei audito metu kilusius neaiškumus, o atlikus išorės auditą, su išorės auditoriais aptariamos jų išvados ir rekomendacijos. Audito įmonė kiekvienais metais pradėdama metinius auditus Audito komitetui ir bendrovėms pateikia savo nepriklausomumo deklaraciją.
5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad Audito komitetas užtikrina efektyvų sistemos dėl skundų teikimo veikimą bei proporcingą ir nepriklausomą pateiktų skundų tyrimą. Įgyvendinant šią funkciją, Audito komiteto pirmininkas nedelsiant informuojamas apie reikšmingus gautus skundus, taip pat Audito komitetui periodiškai teikiama ataskaita apie Grupės bendrovėse gautus visus skundus, jų tyrimą bei atliktų tyrimų išvadų pagrindu priimtus sprendimus.
5.1.1. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma - valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad Audito komitetas kas ketvirtį teikia veiklos ataskaitą Valdybai. Tais pat teikia metinę veiklos ataskaitą EPSO-G eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui bei Valdybai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
6. principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas		
Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta valdybos darbo reglamente, pasirašomoje sutartyje su valdybos nariu bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje. Bendrovės įstatų 34 p. numato, kad kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo nedelsiant informuoti valdybą apie bet kokias naujas aplinkybes dėl ko gali kilti interesų konfliktas.
7. principas: Bendrovės atlygio politika		
Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygi, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.		
7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.	TAIP	Bendrovėje yra taikoma UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko patvirtintos atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurias yra skelbiamos viešai. Bendrovėje yra taikoma UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio politika bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų veiklos vertinimo politika visa apimtimi. Abu dokumentai yra skelbiami viešai.
7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurias numatyti atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.	TAIP	Visos galimos kolegialių organų bei darbuotojų atlygio formos yra nustatytos Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairėse bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio politikoje. Abu dokumentai yra skelbiami viešai.
7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.	TAIP	Bendrovėje taikomos Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurias reglamentuoja fiksuotą mėnesinį atlygį kolegialių organų nariams. Valdybos nariams nėra mokamas atlygis, kuris priklausytų nuo Bendrovės rezultatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie iškeitinių išmokų politiką. Iškeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Iškeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	TAIP / NE	UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio politikoje nustatyta, jog grupės bendrovėse nesudaromi išankstiniai susitarimai dėl iškeitinių išmokų dydžių (išskyrus bendrovių vadovus, kurių darbo sąlygas nustato valdyba). Išmokų, susijusių su darbo santykių pasibaigimu, dydžiai nustatomi atsižvelgiant į darbo teisės normose įtvirtintus privalomai mokėtinus minimalius tokių išmokų dydžius, išskyrus išimtinis atvejus, kuriais dėl objektyvių priežasčių susitariama dėl didesnių išmokų. Apie tokių išmokų išmokėjimus ir jų išmokėjimo pagrindus turi būti informuojama atitinkama Grupės bendrovės valdyba jos artimiausiame posėdyje.
7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.	NEAKTUALU	Įmonėje nėra taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema.
7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Ją taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinė vertė turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	TAIP	Informacija apie Bendrovės atlygio politikos įgyvendinimą ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime, kurs skelbiamas Bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai skelbiama informacija apie darbuotojų atlygį kas ketvirtį Bendrovės interneto svetainėje.
7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės valdybos nariams atlygį nustato Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas. Nustatant atlygį taikoma Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurias yra patvirtintos UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko. Įmonėje nėra taikomos minimos schemas.
8. principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje		
Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje įtvirtinti tikslai didinti interesų turėtojų informuotumą ir supratimą apie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bei atskirų grupės bendrovių veiklas; užtikrinti darbuotojų įsitraukimą; kurti ir palaikyti tvarius ir patikėjimu grįstus santykius su interesų turėtojais.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.	TAIP	Bendrovė su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdo konsultacijas, derybas, pasitarimus dėl Bendrovėje vykdomų veiklos procesų. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	TAIP	Žr. 8.1. ir 8.2. punktus.
8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.	NE	Bendrovės internetiniame tinklalapyje Korupcijos prevencija skiltyje yra skelbiami pasitikėjimo linijos kontaktai. Parengtoje pranešimo pateikimo formoje kviečiama pranešti apie UAB „EPSO-G“ ir tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų bendrovių (LIT-GRID AB, „Amber Grid“ AB, BALTPPOOL UAB, „TE-TAS“ UAB, „GET Baltic“ UAB) vadovų ir darbuotojų daromus teisės aktų nuostatų ir elgesio normų pažeidimus; vykdomų ūkinių operacijų ir apskaitos pažeidimus; kyšininkavimą, papirkinėjimą, prekybą poveikiu, piktnaudžiavimą; interesų konfliktus, nepotizmą ir kronizmą; vykdomų pirkimų skaidrumo, lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų pažeidimus. Šiuo adresu informacija siunčiama tik EP-SO-G korupcijos prevencijos pareigūnui, kuris užtikrina jos siuntėjo konfidencialumą. UAB „EPSO-G“ įmonių grupės mastu veikiantis audito komitetas užtikrina, sistemos dėl skundų teikimo veikimą, skundų nagrinėjimą. Numatoma artimiausiu metu sukurti sistemą, leidžiančią informaciją teikti grupės mastu veikiančiam audito komitetui.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
9. principas: Informacijos atskleidimas		
Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje nurodyta informacija atskleidžiama Bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje.
bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;	TAIP	-
bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;	TAIP	-
asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;	TAIP	-
bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;	TAIP	-
esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;	TAIP	-
galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;	TAIP	-
bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;	TAIP	-
pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	TAIP	-
bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;	TAIP	-
socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus.	TAIP	-
Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.		

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
9.2. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patrunuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	UAB „EPSO-G“ kaip patrunuojanti bendrovė atskleidžia informaciją apie Grupės finansinius rezultatus bei Grupės bendrovių veiklą.
9.3. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principu.	TAIP	Bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje atskleidžiama ši informacija.
9.4. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.	NEAKTUALU	Bendrovė turi vienintelį akcininką, nėra listinguojama.
10. principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	TAIP	Nepriklausomą auditorių skiria visuotinis akcininkų susirinkimas.
10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.	TAIP	Auditoriaus atrankos procese aktyviai dalyvauja Grupės mastu veikiantis audito komitetas. Audito komitetas teikia rekomendaciją Bendrovės valdybai dėl auditoriaus kandidatūros. Galutinį sprendimą priima visuotinis akcininkų susirinkimas, kurį šaukia bei sprendimų projektus teikia valdyba.
10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	TAIP	Audito įmonė ne audito paslaugas teikia vadovaujantis UAB „EPSO-G“ Audito komiteto patvirtinta UAB „EPSO-G“ įmonių grupės ne audito paslaugų pirkimo iš audito įmonės ar iš bet kurios tinklui, kuriam priklauso auditą atliekanti įmonė, politika. Per ataskaitinį laikotarpį audito įmonės gautas užmokestis už Grupės bendrovėms suteiktas ne audito paslaugas, skelbiamas metiniame pranešime. Ne audito paslaugų teikimą prižiūri grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris, kaip minėta 10.2 p., aktyviai dalyvauja auditoriaus atrankos procedūroje. Taigi audito komitetas teikdamas valdybai rekomendaciją dėl auditoriaus, turi visą reikalingą informaciją apie auditorius.